EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 29.7.2020.
COM(2020) 341 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Savienības vārdā parakstītu Brīvprātīgu partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Hondurasas Republiku par meža tiesību aktu ieviešanu, pārvaldību un koka izstrādājumu tirdzniecību uz Eiropas Savienību

BRĪVPRĀTĪGS PARTNERATTIECĪBU NOLĪGUMS STARP EIROPAS SAVIENĪBU UN HONDURASAS REPUBLIKU PAR MEŽA TIESĪBU AKTU IEVIEŠANU, PĀRVALDĪBU UN KOKA IZSTRĀDĀJUMU TIRDZNIECĪBU EIROPAS SAVIENĪBĀ

EIROPAS SAVIENĪBA, turpmāk “Savienība”,

kā arī

HONDURASAS REPUBLIKA, turpmāk “Hondurasa”,

turpmāk visas kopā “puses”,

ŅEMOT VĒRĀ Savienības un Hondurasas attiecības, jo īpaši saistībā ar asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Centrālameriku, no otras puses, kas parakstīts 2012. gadā;

ŅEMOT VĒRĀ politiskā dialoga un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Kostarikas, Salvadoras, Gvatemalas, Hondurasas, Nikaragvas un Panamas Republiku, no otras puses, kas parakstīts 2003. gadā, kā arī Sadarbības pamatnolīgumu starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Kostarikas, Salvadoras, Gvatemalas, Hondurasas, Nikaragvas un Panamas Republiku, kas parakstīts 1993. gadā;

ŅEMOT VĒRĀ Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam “Meža tiesību aktu ieviešana, pārvaldība un tirdzniecība (*FLEGT*) — ES rīcības plāna priekšlikums” kā pirmo soli neatliekamā nelikumīgās mežizstrādes un ar to saistītās tirdzniecības jautājuma risināšanā;

APZINOTIES, cik liela nozīme ir ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas principiem, kas izklāstīti 1992. gada Rio vides un attīstības deklarācijā, un jo īpaši tās 10. principam par sabiedrības informētības un līdzdalības nozīmi vides jautājumos un 22. principam attiecībā uz pirmiedzīvotāju tautu un to kopienu, kā arī citu vietējo kopienu būtisko lomu vides vadībā un attīstībā;

ŅEMOT VĒRĀ Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) un jo īpaši prasību, ka eksporta atļaujas, ko *CITES* līgumslēdzējas puses izdod attiecībā uz I, II un III papildinājumā iekļauto sugu īpatņiem, drīkst piešķirt tikai saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem, jo īpaši, ka šādi īpatņi nedrīkst būt iegūti, pārkāpjot attiecīgos tiesību aktus par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību;

VĒLREIZ APSTIPRINOT, cik lielu nozīmi puses piešķir principiem un noteikumiem, kas reglamentē daudzpusēju tirdzniecību, jo īpaši tiesības un pienākumus, kas noteikti ar 1994. gada Vispārējo vienošanos par tarifiem un tirdzniecību (*GATT* 1994) un citos daudzpusējos nolīgumos, kas minēti 1994. gada Marrākešas līguma par Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) izveidošanu 1.A pielikumā, kā arī vajadzībai tos piemērot pārskatāmā un nediskriminējošā veidā;

ŅEMOT VĒRĀ Padomes 2005. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 2173/2005 par *FLEGT* licencēšanas sistēmas izveidi kokmateriālu importam Eiropas Kopienā;

ŅEMOT VĒRĀ asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Centrālameriku, no otras puses, jo īpaši ar tā VIII sadaļas 289. pantu par mežsaimniecības izstrādājumu tirdzniecību, ar kuru puses apņemas sadarboties, lai uzlabotu meža tiesību aktu ieviešanu un pārvaldību, kā arī veicinātu likumīgu koka izstrādājumu tirdzniecību un ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu, izmantojot tādus instrumentus kā meža tiesību aktu ieviešanas, pārvaldības un tirdzniecības (*FLEGT*) brīvprātīgus partnerattiecību nolīgumus vai *CITES*;

VĒLREIZ APSTIPRINOT pušu saistības un apņemšanos attiecībā uz mērķiem, kas izvirzīti ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam, jo īpaši ieguldījuma sniegšanu Brīvprātīgā partnerattiecību nolīguma (BPN) īstenošanā, kas veicinās 15. mērķa sasniegšanu saistībā ar ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas veicināšanu, atmežošanas apturēšanu un pasākumu pieņemšanu nelikumīga savvaļas augu un dzīvnieku izcelsmes produktu piedāvājuma un pieprasījuma novēršanai;

ATZĪSTOT to, ka, ieguldījuma sniegšana *FLEGT* brīvprātīgu partnerattiecību nolīgumu īstenošanā palīdzēs klimata pārmaiņu apkarošanai, kā arī centieniem samazināt atmežošanas un mežu degradācijas radītā siltumnīcefekta gāzu emisija (*REDD+*), veicinot mežu tiesību aktu ieviešanu un pārvaldību;

ATZĪSTOT, ka Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmas (*LAS*) galvenais mērķis ir nodrošināt visu kokmateriālu un koka izstrādājumu iekļaušanu tiesiskajā regulējumā; tāpat arī bez izņēmuma piemērot *LAS* prasības valsts tirgum, kā arī kokmateriālu un koka izstrādājumu eksportam no Hondurasas;

ŅEMOT VĒRĀ nozīmi, ko puses piešķir visu ieinteresēto personu, tostarp pilsoniskās sabiedrības, privātā sektora, Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu, kā arī vietējo iedzīvotāju neatkarīgi no viņu dzimuma, vecuma, atrašanās vietas, reliģijas vai pārliecības, etniskās izcelsmes, rases, valodas, invaliditātes vai jebkādiem citiem apstākļiem dalībai sekmīgā mežu pārvaldības politikas īstenošanā, jo īpaši apspriežoties ar sabiedrību un to informējot;

ŅEMOT VĒRĀ, ka Hondurasas meža resursi ir stratēģisks aktīvs, ko ilgtspējīgi apsaimnieko *Instituto Nacional de Conservación y Desarrollo Forestal, Áreas Protegidas y Vida Silvestre* (*ICF*), izmantojot valsts mežsaimniecības politikas modeli, kura mērķis ir efektīvi reaģēt uz ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas problēmām un efektīvi veikt vadīšanas un regulēšanas uzdevumus, kā arī pārvaldīt un veicināt ieguldījumus publiskā un privātā mežsaimniecības nozares attīstībā;

ŅEMOT VĒRĀ to, ka saskaņā ar Hondurasas mežsaimniecības politiku un tās Mežsaimniecības likumu ir veikti pasākumi aizsargājamu teritoriju aizsardzībai un ekonomiskajai attīstībai, skujkoku mežu atjaunošanai un ilgtspējīgai apsaimniekošanai, platlapu koku mežu aizsardzībai un ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas veicināšanai, sabiedrisko organizāciju iesaistīšanai mežu ilgtspējīgā apsaimniekošanā, valsts vides saglabāšanas un mežu atjaunošanas veicināšanai, mikrobaseinu integrētai pārvaldībai, visaptverošai nelegālas mežizstrādes un kokmateriālu, savvaļas augu un dzīvnieku tirdzniecības uzraudzībai un mežsaimniecības, kā arī aizsargājamo teritoriju un savvaļas augu un dzīvnieku sektora institucionālai modernizācijai;

ŅEMOT VĒRĀ, ka šis nolīgums būs centrālais pīlārs sociālās attīstības programmām, kas valstī tiek īstenotas ar mērķi radīt nodarbinātību, uzlabot ieguldījumu nosacījumus, izstrādāt zemes izmantošanas plānošanas politiku, kā arī palīdzēt atjaunot rūpniecību un nodrošināt ilgtspējīgu resursu izmantošanu no sociālā un vides viedokļa;

ŅEMOT VĒRĀ, ka Hondurasas Mežsaimniecības likums ir paredzēts, lai izveidotu tiesisko regulējumu meža resursu, aizsargājamo teritoriju un savvaļas augu un dzīvnieku pārvaldībai un apsaimniekošanai, ieskaitot to aizsardzību, atjaunošanu, produktīvu izmantošanu, saglabāšanu un veicināšanu, tādējādi sekmējot ilgtspējīgu attīstību, kas atbilst valsts sociālajām, ekonomiskajām, vides un kultūras interesēm;

ŅEMOT VĒRĀ, ka starptautiskie nolīgumi vides un mežsaimniecības jomā, kurus ir ratificējis Hondurasas Republikas Nacionālais kongress, veido daļu no valsts tiesību aktiem, tie savukārt kalpo par pamatu valsts mežsaimniecības politikas formulēšanai un īstenošanai;

ŅEMOT VĒRĀ, ka, parakstot šo nolīgumu, Hondurasa cer stiprināt mežsaimniecības pārvaldību, zemes izmantošanas un zemes lietošanas tiesības, kā arī mežsaimniecības nozares tiesību aktus; izveidot spēcīgus un efektīvus procesus dažādām ieinteresētajām personām, tādējādi radot apstākļus lielāka apjoma un pārredzamākiem ieguldījumiem; izstrādāt zemes izmantošanas politiku; likumīgu ražošanu atbalstošu ieguldījumu politiku; kā arī atbalstīt *REDD+* politikas īstenošanu, tieši pievēršoties dažu atmežošanas un mežu degradācijas cēloņu risināšanai;

ŅEMOT VĒRĀ, ka šā nolīguma īstenošana saskaņā ar *REDD+* rīcību atbalstīs centienus cīņā pret klimata pārmaiņām;

ŅEMOT VĒRĀ to, ka 1992. gada Rio vides un attīstības deklarācija ir uzskatāma par atsauces tekstu, lai panāktu vispārēju vienprātību saistībā ar visu veidu mežu apsaimniekošanu, saglabāšanu un ekoloģiski ilgtspējīgu mežizstrādi, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas nesen pieņemto Juridiski nesaistošo dokumentu par visiem mežu tipiem,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO:

1. PANTS

Mērķis

Šā nolīguma mērķis saskaņā ar pušu kopīgo apņemšanos ilgtspējīgi apsaimniekot visu veidu mežus ir izveidot tiesisko regulējumu, lai nodrošinātu, ka visi šajā nolīgumā ietvertie Savienībā importētie Hondurasas koka izstrādājumi ir ražoti likumīgi, un tādējādi veicinātu minēto koka izstrādājumu tirdzniecību.

Šis nolīgums kalpo arī par pušu savstarpēja dialoga un sadarbības pamatu ar mērķi atvieglot un veicināt tā pilnīgu īstenošanu, kā arī stiprināt meža tiesību aktu ieviešanu un pārvaldību.

2. PANTS

Definīcijas

Šajā nolīgumā izmanto šādas definīcijas:

a) "importēšana Savienībā" ir tādu koka izstrādājumu laišana brīvā apgrozībā Savienībā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 201. panta izpratnē, kurus nevar klasificēt kā "nekomerciālas preces" saskaņā ar Komisijas 2015. gada 28. jūlija deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, 1. panta 21. punktu;

b) "eksports" ir koka izstrādājumu fiziska izvešana no jebkuras Hondurasas teritorijas daļas, izņemot koka izstrādājumus, kas Hondurasu šķērso tranzītā;

c) “koka izstrādājumi tranzītā” ir jebkuri koka izstrādājumi no trešās valsts, kuri muitas uzraudzībā tiek ievesti Hondurasas teritorijā un tādā pašā stāvoklī tiek izvesti no tās, tiem nemainot izcelsmes valsti vai netiekot tirgotiem Hondurasas teritorijā;

d) “koka izstrādājumi” ir I pielikumā minētie izstrādājumi;

e) “HS kods” ir kods, kura sastāvā ir līdz pat sešiem cipariem, kā noteikts Preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas nomenklatūrā, kura izveidota ar Pasaules Muitas organizācijas Starptautisko konvenciju par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu;

f) “*FLEGT* licence” ir dokuments, kas apliecina, ka krava ir likumīgi iegūta un pārbaudīta saskaņā ar šajā nolīgumā noteiktajiem kritērijiem.

g) “licences izdevēja iestāde” ir Hondurasas norīkota iestāde, kas izdod un validē *FLEGT* licences;

h) “kompetentās iestādes” ir iestādes, kuras Savienības dalībvalstis ir izraudzījušas *FLEGT* licenču saņemšanai, pieņemšanai un pārbaudīšanai;

i) “krava” ir koka izstrādājumu daudzums, uz kuru attiecas *FLEGT* licence un kuru nosūtītājs sūta no Hondurasas, un kuru Savienības muitas iestādē uzrāda laišanai brīvā apgrozībā;

j) “likumīgi ražoti kokmateriāli” ir koka izstrādājumi, kuru iegūšanā, ražošanā, apstrādāšanā, transportēšanā un tirgošanā izmantotie procesi atbilst Hondurasas spēkā esošajiem tiesību aktiem, kā noteikts II pielikumā, un/vai kuri ir importēti un ražoti saskaņā ar tiem;

k) “laišana brīvā apgrozībā” ir Savienības muitas procedūra, ar kuru Savienības preču muitas statuss tiek piešķirts precēm, kuras nenāk no Savienības saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 952/2013, un kas ietver: jebkuru maksājamo ievedmuitas nodokļu iekasēšanu; vajadzības gadījumā — citu noteikumu ievērošanu; tirdzniecības politikas pasākumu un aizlieguma vai ierobežojuma pasākumu piemērošanu; kā arī citas preču importam paredzētas kārtības izpildi.

3. PANTS

FLEGT licencēšanas sistēma

1. Ar šo starp pusēm tiek izveidota meža tiesību aktu ieviešanas, pārvaldības un tirdzniecības licencēšanas sistēma ("*FLEGT* licencēšanas sistēma"). Tā nosaka procedūru un prasību kopumu, lai ar *FLEGT* licenču palīdzību pārbaudītu un apliecinātu to, ka uz Savienību nosūtītie koka izstrādājumi ir ražoti likumīgi. Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2173/2005 un ar šo nolīgumu Savienība nepieņem kravas no Hondurasas importam Savienībā, ja vien uz tām neattiecas *FLEGT* licences.

2. *FLEGT* licencēšanas sistēmu piemēro I pielikumā minētajiem koksnes izstrādājumiem.

3. Puses vienojas veikt visus *FLEGT* licencēšanas sistēmas īstenošanai vajadzīgos pasākumus.

4. PANTS

Licences izdevējiestāde

1. Hondurasa izraugās licences izdevējiestādi un nosūta tās kontaktinformāciju Eiropas Komisijai. Abas puses šo informāciju padara publiski pieejamu.

2. Licences izdevējiestāde pārbauda, vai saskaņā ar II pielikumā minētajiem tiesību aktiem koksnes izstrādājumi ir ražoti likumīgi. Tā izdod *FLEGT* licences koka izstrādājumu kravu sūtījumiem, kas likumīgi ražoti Hondurasā un paredzēti eksportam uz Savienību. Vajadzības gadījumā Hondurasa izdod nepieciešamo dokumentāciju par koka izstrādājumiem, kurus muitas iestāžu pārraudzībā pa Hondurasas teritoriju pārvieto tranzītā.

3. Licences izdevējiestāde neizdod *FLEGT* licences par koka izstrādājumiem, kuri izgatavoti no koksnes vai kuru sastāvā ir koksne, kas importēta Hondurasā no trešās valsts, ja tās eksports ir aizliegts saskaņā ar attiecīgās trešās valsts tiesību aktiem, vai par ko ir pierādījumi, ka tā iegūta pretrunā tās valsts tiesību aktiem, kurā veikta mežizstrāde.

4. Saskaņā ar pārredzamības principu licences izdevēja iestāde reģistrē *FLEGT* licenču izdošanas procedūras un padara tās publiski pieejamas. Tā arī saglabā reģistrētos datus par visām kravām, uz kurām attiecas *FLEGT* licences, un saskaņā ar valsts tiesību aktiem datu aizsardzības jomā padara šos ierakstus pieejamus neatkarīgas revīzijas vajadzībām, vienlaikus ievērojot eksportētāju datu konfidencialitāti.

5. PANTS

Savienības kompetentās iestādes

1. Eiropas Komisija informē Hondurasu par Savienības dalībvalstu izraudzīto kompetento iestāžu kontaktinformāciju. Abas puses šo informāciju padara publiski pieejamu.

2. Kompetentās iestādes pirms kravas laišanas brīvā apgrozībā Savienībā pārbauda, vai par katru kravu ir izdota derīga *FLEGT* licence. Saskaņā ar III pielikumu, ja rodas šaubas par *FLEGT* licences derīgumu, var apturēt kravas laišanu brīvā apgrozībā un aizturēt kravu.

3. Kompetentās iestādes uztur un katru gadu publicē pārskatu par saņemtajām *FLEGT* licencēm.

4. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem par datu aizsardzību kompetentās iestādes personām un organizācijām, ko Hondurasa iecēlusi par neatkarīgiem revidentiem, nodrošina piekļuvi attiecīgajiem dokumentiem un datiem.

5. Ja Savienībā tiek ievesti koka izstrādājumi, uz kuriem attiecas *FLEGT* licence, no sugām, kas nosauktas Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) pielikumos, tiem veic tikai pārbaudi, kas noteikta Padomes 1996. gada 9. decembra Regulā (EK) Nr. 338/97 par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, reglamentējot to tirdzniecību. Jebkurā gadījumā *FLEGT* licencēšanas sistēma nodrošina šo izstrādājumu likumīgas iegūšanas apstiprinājumu.

6. PANTS

FLEGT licences

1. Licences izdevējiestāde izdod *FLEGT* licences, lai apliecinātu, ka koka izstrādājumi ir ražoti likumīgi.

2. *FLEGT* licences izdod, izmantojot spāņu valodā sastādītu veidlapu, kas norādīta IV pielikumā.

3. Puses, savstarpēji vienojoties, var izveidot elektroniskas sistēmas *FLEGT* licenču izdošanai, nosūtīšanai un saņemšanai.

4. *FLEGT* licenču izdošanas procedūra un tehniskās specifikācijas ir izklāstītas IV pielikumā.

7. PANTS

Likumīgi ražotu kokmateriālu definīcija

Likumīgi ražotu kokmateriālu definīcija šā nolīguma vajadzībām ir sniegta II pielikumā. Šajā pielikumā ir izklāstīti Hondurasas valsts tiesību akti, kas jāievēro, lai par koka izstrādājumiem varētu izdot *FLEGT* licences. Tajā ir arī izklāstīti principi, kritēriji, rādītāji un verificētāji, kuru mērķis ir apliecināt atbilstību tiesību aktiem.

8. PANTS

Kokmateriālu ražošanas un ieguves likumīguma pārbaude

1. Hondurasa ievieš sistēmu, lai pārbaudītu, ka nosūtīšanai paredzētie koka izstrādājumi ir ražoti likumīgi un ka uz Savienību tiek eksportētas tikai kravas, kurām veikta šāda pārbaude. Šajā likumīguma pārbaudes sistēmā jāietver atbilstības pārbaudes, lai nodrošinātu, ka eksportēšanai uz Savienību paredzētie koka izstrādājumi ir ražoti vai iegūti likumīgi un ka *FLEGT* licences netiek izdotas tādu koka izstrādājumu kravām, kuri nav ražoti vai iegūti likumīgi vai kuru izcelsme nav zināma. Šajā sistēmā arī jāietver procedūras, kas paredzētas, lai nodrošinātu, ka piegāžu ķēdē neiekļūst nelikumīgas vai nezināmas izcelsmes kokmateriāli.

2. Sistēma, ko izmanto, lai pārbaudītu, vai kravā esošie koka izstrādājumi ir ražoti likumīgi, ir aprakstīta V pielikumā.

9. PANTS

Kravu, par kurām izdota *FLEGT* licence, laišana brīvā apgrozībā

1. Procedūras, kas reglamentē to kravu laišanu brīvā apgrozībā Savienībā, par kurām izdota *FLEGT* licence, ir aprakstītas III pielikumā.

2. Ja rodas šaubas par jebkuras licences derīgumu, Savienības dalībvalsts kompetentā iestāde, kas saņem kravas sūtījumu, var nekavējoties lūgt licences izdevējiestādi sniegt papildu informāciju un/vai precizējumus. Ja licences izdevējiestāde nesniedz atbildi 21 darba dienas laikā no dienas, kad saņemts papildu informācijas pieprasījums, kompetentā iestāde rīkojas saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem un licenci nepieņem. Ja pēc papildu informācijas sniegšanas tiek konstatēts, ka licencē ietvertā informācija neatbilst sūtītajai kravai, kompetentā iestāde rīkojas saskaņā ar spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem un licenci nepieņem. Par katru *FLEGT* licences nepieņemšanu ir jāinformē licences izdevējiestāde, kā arī jānorāda iemesls tam, kāpēc licence nav tikusi pieņemta.

3. Ja, apspriežoties saistībā ar *FLEGT* licencēm, rodas pastāvīgas nesaskaņas vai problēmas, jautājumu var nodot izskatīšanai Nolīguma īstenošanas apvienotajā komitejā (NĪAK).

10. PANTS

Neatkarīgs revidents

1. Puses vienojas par nepieciešamību piesaistīt neatkarīga revidenta pakalpojumus saskaņotos intervālos, lai pārbaudītu Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmas (*LAS*) un *FLEGT* licencēšanas sistēmas darbību un efektivitāti, kā noteikts VI pielikumā.

2. Hondurasa, konsultējoties ar Savienību, izmanto neatkarīga revidenta pakalpojumus VI pielikumā uzskaitīto uzdevumu veikšanai.

3. Neatkarīgais revidents par saviem novērojumiem pusēm paziņo, izmantojot ziņojumus, kas sagatavoti saskaņā ar VI pielikumā aprakstīto kārtību. Neatkarīgā revidenta ziņojumus publicē saskaņā ar VI pielikumā izklāstīto procedūru.

4. Puses sekmē neatkarīgā revidenta darbu, jo īpaši nodrošinot, ka revidentam ir pieejama informācija, kas nepieciešama, lai veiktu savas funkcijas katras puses teritorijā. Tomēr puses drīkst neizpaust informāciju, ja to attiecīgie tiesību akti par datu aizsardzību ir aizlieguši tās izpaušanu.

11. PANTS

Pārkāpumi

Saskaņā ar 21. pantu puses viena otru informē, ja tām rodas aizdomas vai ir atklāti pierādījumi par jebkādu apiešanu vai pārkāpumiem *FLEGT* licencēšanas sistēmā, jo īpaši, bet ne tikai attiecībā uz:

a) krāpniecisku tirdzniecību, jo īpaši tirdzniecības pārvirzīšanu no Hondurasas uz Savienību caur trešo valsti, ja ir iemesls uzskatīt, ka tas darīts ar nolūkui izvairīties no licencēšanas;

b) *FLEGT* licencēm, kas izdotas par koka izstrādājumiem, kuru sastāvā ir kokmateriāli no trešajām valstīm, kuri tiek turēti aizdomās kā nelikumīgi ražoti; un

c) krāpnieciskām darbībām saistībā ar *FLEGT* licenču iegūšanu vai izmantošanu.

12. PANTS

FLEGT licencēšanas sistēmas ieviešanas datums

1. Puses ar NĪAK starpniecību viena otrai paziņo, kad tās uzskata, ka ir veikušas vajadzīgos sagatavošanās darbus, lai *FLEGT* licencēšanas sistēma kļūtu pilnībā darboties spējīga.

2. Puses ar NĪAK starpniecību uzdod veikt *FLEGT* licencēšanas sistēmas neatkarīgu novērtējumu, pamatojoties uz VII pielikumā noteiktajiem kritērijiem. Novērtējumā jānosaka, vai *LAS*, uz kuru balstīta V pielikumā aprakstītā *FLEGT* licencēšanas sistēma, pienācīgi pilda savas funkcijas.

3. Balstoties uz NĪAK ieteikumiem, puses vienojas par *FLEGT* licencēšanas sistēmas spēkā stāšanās datumu. Tās viena otrai dara šo datumu zināmu ar tādu rakstisku līdzekļu palīdzību, kādus par piemērotiem uzskata NĪAK.

13. PANTS

FLEGT licencēšanas sistēmas piemērošana
koka izstrādājumiem, kas netiek eksportēti uz Savienību

1. Hondurasa cenšas pārbaudīt gan vietējam patēriņam, gan eksportam uz tirgiem, kas nav Savienība, paredzēto koka izstrādājumu likumīgumu. Tā veic arī atbilstošus pasākumus, lai pārbaudītu importēto koka izstrādājumu likumīgumu, izmantojot šā nolīguma īstenošanai izstrādātās likumīguma pārbaudes sistēmas.

2. Lai atbalstītu šādus centienus, Savienība, apspriežoties ar ieinteresētajām pusēm, veicina tādu sistēmu izmantošanu, kuras izstrādātas, lai īstenotu šo nolīgumu tirdzniecībai citos starptautiskos tirgos, kā arī ar trešajām valstīm.

14. PANTS

Šā nolīguma īstenošanas grafiks

1. Puses ar NĪAK starpniecību apstiprina šā nolīguma īstenošanas grafiku.

2. Puses izvērtē īstenošanas gaitu, atsaucoties uz NĪAK apstiprināto grafiku.

15. PANTS

Papildu un atbalsta pasākumi

1. Jomas, kurās ir nepieciešami papildu tehniskie un finanšu resursi šā nolīguma īstenošanai un nelikumīgas mežizstrādes pamatcēloņu un virzītājspēku novēršanai, ir norādītas VIII pielikumā.

2. Hondurasa nodrošina, ka spēju veidošana šā nolīguma īstenošanai ir iekļauta valsts plānošanas instrumentos, nabadzības mazināšanas stratēģijās un valsts budžetā.

3. Puses nodrošina, ka ar šā nolīguma īstenošanu saistītās darbības tiek saskaņotas ar attiecīgajām esošajām un turpmākajām attīstības iniciatīvām, jo īpaši *REDD+*.

4. Saskaņā ar 1. punktu papildu resursu nodrošināšanai piemēro Hondurasai noteiktās parastās palīdzības plānošanas procedūras, kā arī Hondurasas pašmāju budžeta procedūras.

5. Puses apsver kopējas vienošanās vai mehānisma nepieciešamību, ar kura palīdzību šā nolīguma piemērošanas nolūkā tiktu koordinēts Eiropas Komisijas un Savienības dalībvalstu finansējums un tehniskais ieguldījums.

16. PANTS

Ieinteresēto personu iesaistīšana šā nolīguma īstenošanā

1. Hondurasa iesaista ieinteresētās puses šā nolīguma īstenošanā.

2. Hondurasa nodrošina, ka šā nolīguma īstenošanā un uzraudzībā tiek iesaistītas attiecīgās ieinteresētās personas neatkarīgi no viņu dzimuma, vecuma, atrašanās vietas, reliģijas vai pārliecības, etniskās izcelsmes, rases, valodas, invaliditātes vai jebkādiem citiem apstākļiem, tādējādi sekmējot privātā sektora, pilsoniskās sabiedrības, vietējo kopienu, Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu, kā arī citu no mežiem atkarīgo personu līdzdalību.

3. Dalība NĪAK atspoguļo dažādās Hondurasas mežsaimniecības nozares dalībnieku grupas: publisko un privāto sektoru, pilsonisko sabiedrību, Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas, vietējās kopienas un nepieciešamības gadījumā arī citas.

4. Savienība regulāri apspriežas ar ieinteresētajām personām par šā nolīguma īstenošanu, ņemot vērā tās pienākumus, ko nosaka 1998. gada Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem.

17. PANTS

Sociālā aizsardzība

1. Lai mazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz 16. panta 2. punktā minētajām ieinteresētajām personām, ar šo puses vienojas novērtēt šā nolīguma ietekmi uz viņu dzīvesveidu.

2. Puses uzrauga šā nolīguma ietekmi uz 16. panta 2. punktā minētajām ieinteresētajām personām, veicot saprātīgus un piemērotus pasākumus, lai mazinātu jebkādu nelabvēlīgu ietekmi. Puses var vienoties par papildu pasākumiem nelabvēlīgas ietekmes novēršanai, pamatojoties uz šā nolīguma novērtēšanas metodi, par kuru puses būs vienojušās.

18. PANTS

Tirgus stimuli

Savienība, ņemot vērā starptautiskās saistības, cenšas veicināt labvēlīgus tirgus piekļuves apstākļus koka izstrādājumiem, uz kuriem attiecas šis nolīgums. Šādi centieni ietver:

a) tādas publiskā un privātā iepirkuma politikas veicināšanu, kura atzīst centienus nodrošināt likumīgu koka izstrādājumu piedāvājumu; un

b) labvēlīgāka priekšstata veicināšanu par *FLEGT* licencētiem produktiem Savienības tirgū.

19. PANTS

Nolīguma īstenošanas apvienotā komiteja

1. Puses izveido Nolīguma īstenošanas apvienoto komiteju (NĪAK), kas ir atbildīga par šā nolīguma īstenošanu un uzraudzību, kā arī neatkarīgās revīzijas pārvaldību. NĪAK arī veicina pušu savstarpējo dialogu un informācijas apmaiņu.

2. Saskaņā ar 31. pantu NĪAK izveido trīs mēnešu laikā pēc šā nolīguma stāšanās spēkā. Katra puse ieceļ savus pārstāvjus NĪAK, kas lēmumus pieņem vienprātīgi.

3. NĪAK izskata visus jautājumus, kas saistīti ar šā nolīguma efektīvu īstenošanu. Jo īpaši NĪAK:

a) pirmajos divos gados organizē sanāksmes vismaz divas reizes gadā un turpmākajos gados — vismaz vienu reizi gadā vietā, laikā un ar darba kārtību, par kuru puses iepriekš vienojušās. NĪAK papildu sanāksmes var sasaukt pēc jebkuras puses pieprasījuma;

b) izstrādā savu darba kārtību un nolikumu kopīgai rīcībai;

c) nosaka savu reglamentu;

d) izveido līdzpriekšsēdētāju sistēmu sanāksmju vadīšanai;

e) izstrādā, pārskata, aktualizē un apstiprina dokumentus un procedūras šā nolīguma īstenošanai;

f) nodrošina savas darbības pārredzamību, kā arī informācijas par savu darbību un lēmumiem publisku pieejamību;

g) vajadzības gadījumā izveido darba grupas vai citas palīgstruktūras jomām, kurās nepieciešama īpaša lietpratība;

h) vienojas par šā nolīguma īstenošanas un ietekmes uzraudzības un novērtēšanas metodi; un

i) publicē gada ziņojumu. Plašāka informācija par šī ziņojuma saturu ir izklāstīta X pielikumā.

4. NĪAK funkcijas ir precizētas X pielikumā.

20. PANTS

Pārredzamība un piekļuve publiski pieejamai informācijai

1. Pārvaldības uzlabošanas nolūkā būtiskam šā nolīguma aspektam ir jābūt informācijas sniegšanai ieinteresētajām personām. Informāciju regulāri padara publiski pieejamu, lai sekmētu sistēmu ieviešanu un uzraudzību, palielinātu pārredzamību un tādējādi veicinātu ieinteresēto personu un patērētāju uzticību, kā arī nodrošinātu pušu atbildību. Norādījumi par publicējamo informāciju ir sniegti IX pielikumā.

2. Katra puse apsver vispiemērotākos mehānismus (plašsaziņas līdzekļus, dokumentus, interneta resursus, darbsemināru, gada ziņojumus), lai padarītu informāciju publiski pieejamu sabiedrībai.

Jo īpaši puses cenšas nodrošināt dažādām mežsaimniecības nozares ieinteresētajām personām uzticamu, aktuālu un atjauninātu informāciju. Šie mehānismi ir aprakstīti IX pielikumā.

21. PANTS

Paziņojums par šā nolīguma īstenošanu

1. Pušu pārstāvji, kas atbild par oficiālo saziņu attiecībā uz šī nolīguma īstenošanu, ir:

– Eiropas Savienības vārdā — Savienības delegācijas Hondurasā vadītājs;

– Hondurasas vārdā — *Instituto Nacional, de Conservación y Desarrollo Forestal, Áreas Protegidas y Vida Silvestre* (*ICF*) ministrs-vadītājs.

2. Puses viena otrai savlaicīgi dara zināmu informāciju, kas nepieciešama šā nolīguma īstenošanai.

22. PANTS

Konfidenciāla informācija

1. Katra puse uzņemas saistības neizpaust — atbilstoši tās tiesību aktos noteiktajām robežām — konfidenciālu informāciju, kas tām darīta zināma saskaņā ar šo nolīgumu. Neviena puse neatklāj sabiedrībai un neļauj tās iestādēm izpaust komercnoslēpumus vai konfidenciālu komerciālu informāciju, kas sniegta vai saņemta apmaiņā saskaņā ar šo nolīgumu.

2. Ievērojot 1. punktu, par konfidenciālu neuzskata šādu informāciju:

a) Hondurasas izdoto un Savienības saņemto *FLEGT* licenču skaitu, kā arī koka izstrādājumu apjomu, ko saskaņā ar šādām licencēm, eksportējot no Hondurasas, saņem Savienība;

b) *FLEGT* licenču saņēmēju un importētāju vārdus vai nosaukumus un adreses;

c) datus par eksportētāju samaksāto nodevu un nodokļu summām; un

d) informāciju par piemērotiem naudas sodiem vai par veiktiem reglamentējošiem pasākumiem attiecībā uz kādu no līgumslēdzējiem vai *FLEGT* licences saņēmējiem.

23. PANTS

Teritoriālā piemērošana

Šo nolīgumu piemēro, no vienas puses, tajās teritorijās, kurās piemēro Līgumu par Eiropas Savienības darbību saskaņā ar minētajā Līgumā paredzētajiem nosacījumiem, un, no otras puses, Hondurasas teritorijā.

24. PANTS

Strīdu izšķiršana

1. Visus strīdus saistībā ar šā nolīguma piemērošanu vai interpretāciju puses cenšas izšķirt, nekavējoties apspriežoties.

2. 1. punktā minētās apspriešanās tiek ierosinātas ar rakstisku pieprasījumu, kurā tiek norādīts(-i) jautājums(-i), kas jāatrisina, kā arī apspriešanās vieta un datums.

3. Ja strīds nav atrisināts apspriežoties, trīs mēnešu laikā no sākotnējā apspriešanās pieprasījuma datuma jebkura no pusēm var strīdu nodot izšķiršanai NĪAK. NĪAK nodrošina ar visu attiecīgo informāciju, lai tā varētu padziļināti izskatīt situāciju, ar mērķi rast pieņemamu risinājumu. Šajā nolūkā NĪAK izskata visas iespējas turpināt šā nolīguma efektīvu īstenošanu.

4. Ja NĪAK neizdodas strīdu izšķirt, puses var kopīgi pieprasīt neatkarīgas trešās personas pakalpojumus vai starpniecību.

5. Ja strīdu nav iespējams izšķirt saskaņā ar 3. punktu, katra puse var otrai pusei paziņot par šķīrējtiesneša iecelšanu; otrai pusei 30 kalendāro dienu laikā pēc pirmā šķīrējtiesneša iecelšanas jāieceļ otrs šķīrējtiesnesis. Divu mēnešu laikā pēc otrā šķīrējtiesneša iecelšanas puses kopīgi ieceļ trešo šķīrējtiesnesi.

6. Šķīrējtiesneši lēmumus pieņem ar balsu vairākumu sešu mēnešu laikā pēc trešā šķīrējtiesneša iecelšanas.

7. Pieņemtais lēmums ir pusēm saistošs un nav apstrīdams.

8. NĪAK nosaka šķīrējtiesas darba kārtību.

25. PANTS

Apturēšana

1. Puse, kas vēlas apturēt šo nolīgumu, par savu nodomu rakstiski paziņo otrai pusei. Pēc tam puses šo jautājumu apspriež, ņemot vērā attiecīgo ieinteresēto personu viedokļus.

2. Katra puse var apturēt šā nolīguma īstenošanu, ja otra puse:

a) nepilda savas saistības saskaņā ar šajā nolīgumā noteikto,

b) neievieš regulatīvos un administratīvos pasākumus un mehānismus šā nolīguma īstenošanai, vai

c) rīkojas tā, ka tās darbības vai bezdarbības rezultātā rodas nopietns apdraudējums videi vai Savienības vai Hondurasas iedzīvotāju veselībai, drošībai vai aizsardzībai.

Lēmumu par apturēšanu un šī lēmuma iemeslus rakstiski paziņo otrai pusei.

3. Šā nolīguma nosacījumi zaudē spēku pēc 30 darba dienām kopš 2. punktā minētā paziņojuma sniegšanas.

4. Šo nolīgumu atsāk piemērot pēc 30 darba dienām kopš puse, kas apturējusi tā piemērošanu, informē otru pusi par to, ka apturēšanas iemesli vairs nepastāv.

26. PANTS

Grozījumi

1. Puse, kas vēlas grozīt šo nolīgumu, iesniedz priekšlikumu vismaz trīs mēnešus pirms nākamās NĪAK sanāksmes. Komiteja apspriež priekšlikumu un, ja tiek panākta vienprātīga vienošanās, sniedz ieteikumu. Katra puse ieteikumu izvērtē un, ja tam piekrīt, pieņem ieteikumu saskaņā ar savām procedūrām.

2. Ikviens grozījums, ko šādā veidā apstiprinājušas abas puses, stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko pēc datuma, kurā puses viena otrai paziņo par šajā nolūkā nepieciešamo procedūru pabeigšanu.

3. NĪAK var pieņemt grozījumus šā nolīguma pielikumos.

4. Paziņojumu par ikvienu grozījumu nosūta šā nolīguma kopīgajiem depozitāriem.

27. PANTS

Ilgums

No šī nolīguma spēkā stāšanās brīža tas paliek spēkā piecus gadus ar iespēju šo termiņu automātiski pagarināt par tādu pašu laikposmu, ja vien nolīgums netiek izbeigts saskaņā ar 28. pantā noteikto procedūru.

28. PANTS

Šā nolīguma izbeigšana

Neatkarīgi no 27. panta katra puse var lauzt šo nolīgumu, par to rakstiski informējot otru pusi. Nolīgumu beidz piemērot 12 mēnešus pēc šāda paziņojuma iesniegšanas dienas.

29. PANTS

Pielikumi

Šā nolīguma pielikumi ir būtiska tā sastāvdaļa.

30. PANTS

Autentiski dokumenti

Šis nolīgums ir sagatavots divos eksemplāros angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, horvātu, holandiešu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski. Atšķirību gadījumā spāņu valodas tekstam ir dodama priekšroka.

31. PANTS

Stāšanās spēkā

1. Šis nolīgums stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko pēc datuma, kurā puses viena otrai rakstiski paziņojušas par savu attiecīgo šajā nolūkā nepieciešamo procedūru pabeigšanu.

2. Paziņojumu nosūta Padomes Ģenerālsekretariātam un Hondurasas Ārlietu ministrijai, kas ir šā nolīguma kopīgie depozitāri.

TO APLIECINOT, attiecīgi pilnvarotie ir parakstījuši šo nolīgumu.

[Vieta, datums]

Eiropas Savienības vārdā — Hondurasas Republikas vārdā —

PIELIKUMI

I. Koka izstrādājumu saraksts, uz kuriem attiecas *FLEGT* licencēšanas sistēma

II. Hondurasas likumīguma tabulas

III. Nosacījumi, kas reglamentē to no Hondurasas eksportēto koka izstrādājumu kravu laišanu brīvā apgrozībā Savienībā, par kurām izdota *FLEGT* licence

IV. *FLEGT* licenču izdošanas procedūra

V. Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēma (*LAS*) koka izstrādājumiem

VI. Neatkarīgas revīzijas

VII. Kritēriji Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmas (*LAS*) koka izstrādājumiem vērtēšanai

VIII. Papildu un atbalsta pasākumi

IX. Pārredzamība un piekļuve publiski pieejamai informācijai

X. Nolīguma īstenošanas apvienotā komiteja

I PIELIKUMS

Koka izstrādājumu saraksts,
uz kuriem attiecas *FLEGT* licencēšanas sistēma

Šajā pielikumā ir iekļauti 19 koka izstrādājumi, tostarp pieci obligātie produkti saskaņā ar Padomes 2005. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 2173/2005 par *FLEGT* licencēšanas sistēmas izveidi kokmateriālu importam Eiropas Kopienā, un 14 papildu izstrādājumi, kurus izraudzījusies Hondurasa, pamatojoties uz datu pārskatiem no dažādiem avotiem: Hondurasas Eksporta tirgus centrālās bankas un *ICF* (*Instituto Nacional de Conservación y Desarrollo Forestal, Áreas Protegidas y Vida Silvestre*) vietējā tirgus reģistra. 2013. gadā notika arī apspriedes ar dažādiem mežsaimniecības nozares uzņēmējiem valsts galvenajos reģionos saistībā ar koka izstrādājumiem, kas jāiekļauj šajā pielikumā.

Hondurasas Mežsaimniecības likums aizliedz noteiktu koka izstrādājumu eksportu. Tā 102. pants nosaka, ka dabīgo mežu platlapu koku sugu koksni drīkst eksportēt tikai kā apstrādātu kokmateriālu. Tādējādi šo koku sugu apaļkoku vai četrskaldņu brusu eksports nav atļauts.
Lai arī šo koku sugu apaļkoku vai četrskaldņu brusu eksports ir aizliegts, uz to jebkurā apstrādes stadijā attiecas Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēma (*LAS*) koka izstrādājumiem (*Sistema para Asegurar la Legalidad de los productos de madera de Honduras*)[1].

[1] Hondurasā platlapu koku sugu koksnes izcelsme ir definēta kā tāda, kura ir no platlapu kokiem.

Tālāk esošajā tabulā minētais saraksts attiecas uz preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu, kas izveidota ar Starptautisko konvenciju par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu un ES kopējās muitas sistēmas kombinēto nomenklatūru.

Harmonizētās sistēmas (HS) un kombinētās nomenklatūras (KN) kodi koka izstrādājumiem, uz kuriem attiecas *FLEGT* licencēšanas sistēma

Numurs	Kods	Apraksts	Ierastais nosaukums Hondurasā
1.	4401 21	Skujkoku koksne ēveļskaidās vai zāģskaidās	*Astillas o chips*
2.	4401 22	Lapu koku koksne ēveļskaidās vai zāģskaidās	*Astillas o chips*
3.	4401 31	Koksnes granulas	*Pellets, briquetas*
4.	*Ex* 4403	Neapstrādāti kokmateriāli, arī bez mizas vai aplievas, vai četrskaldņu brusas; izņemot dabīgo mežu platlapu koku sugu apaļkokus vai četrskaldņu brusas, kas atbilst kodam 4403 4985	*Madera en rollo, timber*

Numurs	Kods	Apraksts	Ierastais nosaukums Hondurasā
	Ex 4403 4985	Neapstrādāti kokmateriāli, arī bez mizas vai aplievas, vai četrskaldņu brusas. Neapstrādāti ar krāsu, kreozotu vai citiem konservantiem, lapkoku izcelsmes. No dabīgo mežu tropisko koku koksnes. (Hondurasā SA 4403.49.00.00). Saskaņā ar Hondurasas tiesību aktiem eksportēšana ir aizliegta. Saskaņā ar šā nolīguma 3. pantu izstrādājumiem, uz kuriem attiecas šis HS kods, nevar tikt izdota *FLEGT* licence, un tādējādi nav pieļaujams to imports ES.	
5.	4404	Stīpu klūgas; šķeltas kārtis; koka pāļi, mieti un stabi, nosmailināti, bet gareniski nezāģēti; koka nūjas, rupji tēstas, bet nav virpotas, liektas vai citādi apdarinātas, piemērotas pastaigu spieķu, lietussargu, instrumentu rokturu vai tamlīdzīgu izstrādājumu izgatavošanai; koka skaidas un tamlīdzīgi materiāli.	*Estacas, palos de escoba, palillos, nasas, tampas*
6.	4406	Dzelzceļa vai tramvaja sliežu gulšņi no koka	*Durmientes*
7.	4407	Garumā sazāģēti vai šķeldoti kokmateriāli, drāzti vai lobīti, ēvelēti vai neēvelēti, saaudzēti vai nesaaudzēti garumā, biezāki par 6 mm	*Madera aserrada, madera cepillada, madera en bloque, cuartones*

Numurs	Kods	Apraksts	Ierastais nosaukums Hondurasā
8.	4408	Loksnes finierim (ieskaitot loksnes, kas iegūtas, sadalot koka saklātņus) un tamlīdzīgiem laminētas koksnes materiāliem un citi garumā sazāģēti kokmateriāli, lobīti vai mizoti, arī ēvelēti, slīpēti, savienoti vai saaudzēti garumā, ne biezāki par 6 mm	*Chapa, enchapado, plywood*
9.	4409	Kokmateriāli (ieskaitot nesamontētus parketa dēlīšus un joslas) ar nepārtrauktu profilu (ar ierievjiem, gropēm, izciļņiem, ierobēm, fāzēm, noapaļojumu) kādā no malām vai virsmām, ēvelēti vai neēvelēti, slīpēti vai neslīpēti, saaudzēti vai nesaaudzēti garumā	*Molduras, pisos, forros, cielos, machimbres*
10.	4410	Kokskaidu plātnes, orientētās kokskaidu plātnes (*OSB*) un tamlīdzīgas plātnes (piemēram, vafeļplātnes) no koksnes vai citiem koksnveida materiāliem, aglomerētiem vai neaglomerētiem ar sveķiem vai citām organiskām saistvielām	*Tableros, OSB*
11.	4411	Kokšķiedru vai citu koksnveida materiālu plātnes, kam ir vai nav pievienoti sveķi vai citas organiskas vielas	*Tableros, MDF*

Numurs	Kods	Apraksts	Ierastais nosaukums Hondurasā
12.	4412	Saplāksnis, finierētas plātnes un tamlīdzīgi laminēti koksnes materiāli	*Contrachapada*
13.	4415	Koka lādes, kastes, redeļkastes, spoles un tamlīdzīga tara; koka kabeļu spoles; paliktņi, kastu paliktņi un citas kravu plātnes no koka; paliktņu apmales no koka	*Pallets, tarimas, cajas*
14.	4418	Namdaru un būvgaldnieku darinājumi, ieskaitot šūnveida koka paneļus, saliktus grīdas dēļus, jumstiņus un lubas	*Puertas, ventanas, marcos, contramarcos, encofrados, postes, vigas*
15.	4419	Galda un virtuves piederumi no koka	
16.	9403 30	Koka mēbeles birojiem	
17.	9403 40	Koka mēbeles virtuvēm	
18.	9403 50	Koka mēbeles guļamistabām	
19.	9403 60	Citādas koka mēbeles	

II PIELIKUMS

Hondurasas likumīguma tabulas

Likumīgu kokmateriālu un koka izstrādājumu definīcija

Šā nolīguma nolūkos kokmateriālus un koka izstrādājumus uzskata par likumīgiem, ja to izcelsme, ieguve, transportēšana, zāģēšana, apstrāde un tirdzniecība valstu un starptautiskajos tirgos atbilst spēkā esošajiem tiesību aktiem un noteikumiem par mežiem, vidi, ekonomiku, sociālajiem jautājumiem, kultūru, nodokļiem un pārdošanu, kā noteikts šajā pielikumā un atbilstoši V pielikumam.

Pilnīga un aktīva valdības iestāžu, privātā sektora, pilsoniskās sabiedrības organizāciju, agromežsaimniecības grupu, kopienu, akadēmisko aprindu un Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu iesaistīšana ir ļāvusi izstrādāt likumīguma tabulas, tām saturot būtiskāko informāciju, kas nepieciešama mežsaimniecības pārvaldības uzlabošanai.

Hondurasas likumīguma tabulu pamatā ir 6 principi, 17 kritēriji, 36 rādītāji un 56 pārbaudes līdzekļi. Tās ir strukturētas, ņemot vērā tiesību aktus, kas attiecas uz mežsaimniecības nozari, un aptver tādus dažādus publiskās pārvaldības aspektus, kā tālāk minēts.

– Administratīvās procedūras valsts un privāto zemes īpašumtiesību atzīšanai.

– Pareiza procedūru piemērošana valsts meža zemes īpašumu piešķiršanai personām vai grupām.

– Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu paražu tiesību ievērošana.

– Mežsaimniecības nozarē strādājošo darba tiesību ievērošana.

Mežsaimniecības ražošanas cikla mērķis ir nodrošināt tālāk minēto.

– Koka izstrādājumu ieguves licenču apstiprināšanas un izmantošanas atbilstību tehniskajām un juridiskajām prasībām.

– Koka izstrādājumu pārvadājumu atbilstību tiesību normām visas piegādes ķēdes ietvaros.

– Mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumu (primāro un sekundāro) un kokmateriālu krautuvju atbilstību tehniskajiem un juridiskajiem noteikumiem attiecībā uz to reģistrāciju un darbību.

– Vietējās, valsts mēroga un starptautiskās tirdzniecības atbilstību tiesību aktiem.

– Atbilstību ar tarifiem un ar nodokļiem saistītiem noteikumiem.

Tabulas neietver īpašu principu attiecībā uz vidi, jo tas tiek uzskatīts par transversālu jautājumu visās tabulās, kā arī netiešā veidā — 3. principā, ņemot vērā, ka mežizstrāde un kokmateriālu ieguves darbības ir balstītas uz meža apsaimniekošanas plāniem, kuru mērķis ir nodrošināt pienācīgu šī resursa pārvaldību un ilgtspējību. Konkrētāk — vides jautājumi ir iekļauti 3.4.2. rādītājā, kas attiecas uz ietekmes uz vidi novērtējumu meža apsaimniekošanas plānos, kā arī 3.6.2. rādītājā, kas attiecas uz mežsaimniecības uzņēmumu atbilstību pasākumiem, ar kuriem tiek mazināta ietekme uz vidi.

1. Principi

Tabulas ir sakārtotas saskaņā ar tālāk norādītajiem sešiem principiem.

1) Zemes īpašumtiesības un zemes lietošanas tiesības

2) Mežu teritorijās dzīvojošo Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu tiesības

3) Atbilstība tiesību aktiem un noteikumiem mežu apsaimniekošanas un kokmateriālu ieguves jomā, kā arī mežsaimniecības nozares uzņēmēju veiktajā kokmateriālu transportēšanā, rūpnieciskajā ražošanā un tirdzniecībā

4) Arodveselības un darba drošības pienākumi

5) Koka izstrādājumu starptautiskās tirdzniecības noteikumi

6) Tarifu un nodokļu saistības

2. Likumīguma pārbaudes apsvērumi

Rādītāju pārbaudes līdzekļi zem katra no sešiem principiem šajās likumīguma tabulās sastāv no administratīvajiem dokumentiem un uzskaites datiem, kurus valsts iestādes sagatavo atbilstoši pakalpojumu pieprasījumam. Pārbaužu rokasgrāmatā ir aprakstīta katra rādītāja izveides un pārbaudes metodika un pārbaužu biežums, kā arī norādīti fiziskie un elektroniskie arhīvi, kuros pārbaudes līdzekļi tiek glabāti. NĪAK ir atbildīga par šo rokasgrāmatu un vajadzības gadījumā par tās pārskatīšanu, atjaunināšanu un apstiprināšanu.

Lai nodrošinātu atbilstību principiem, tiks nodrošināti sadarbības pasākumi starp mežsaimniecības ražošanas ciklā iesaistītajām institūcijām un Mežsaimniecības aizsardzības institūtu (*ICF*).

3. Kokmateriālu izcelsme

Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem" (*LFAPVS*) apraksta to Hondurasas teritoriju īpašumtiesību veidus, no kurām tiek iegūti, apstrādāti un pārdoti kokmateriāli. Tie ir minēti tālāk.

A. Valsts meža teritorijas: tās ir valsts meža teritorijas, kas atrodas uz valstij piederošas zemes, pašvaldību meža teritorijas (*ejido* teritorijas), kas atrodas uz pašvaldībām piederošas zemes, kā arī meža teritorijas, kuras iegādājušās valsts iestādes, kopā ar visām valstij piederošajām un valsts nomātajām teritorijām (*LFAPVS* 45., 46. un 47. pants). Noma ir process, ar kuru īpašnieks noteiktā laika posmā un ar zināmiem nosacījumiem piešķir meža teritorijas izmantošanas un lietošanas tiesības fiziskai vai juridiskai personai.

a) Valsts meža teritorijas sastāv no:

– meža zemes, kas atrodas valsts teritorijas robežās, kas nav kādas citas personas īpašumā;

– meža zemes, ko iegādājusies valsts vai kāda no tās iestādēm, piespiedu kārtā atsavinot, pērkot, pārdodot vai pamatojoties jebkuru likumīgu tiesību aktu, saskaņā ar kuru tai ir nostiprinātas īpašumtiesības neatkarīgi no tā, vai tās ir vai nav reģistrētas zemes reģistrā. Tās ir zināmas kā *bienes fiscales* vai *bienes nacionales* [valsts īpašumi] (*LFAPVS* 46. pants).

b) Pašvaldību (*ejido*) meža teritorijas sastāv no:

– meža zemes, uz kuru attiecas īpašumtiesības apliecinoši dokumenti, ar kuriem valsts to ir iepriekš piešķīrusi pašvaldībām kā "*ejidos*" (komūnai piederoša zeme);

– citas meža zemes, kas pašvaldībām pieder saskaņā ar jebkādiem citiem īpašumtiesības apliecinošiem dokumentiem, kas atbilst spēkā esošajiem tiesību aktiem (*LFAPVS* 47. pants). Pašvaldību meža teritorijas ir publiskas; tomēr attiecībā uz kokmateriālu ieguvi *ICF* pašvaldību uzskata par privātu īpašnieku.

c) Meža teritorijas, kuras iegādājušās valsts iestādes vai *terrenos fiscales* (valstij piederoša zeme) ir valsts īpašums, uz kuru īpašumtiesības ir nostiprinātas publiskai iestādei. Kokmateriālu ieguvi var veikt valstij piederošos mežos, ja to pieļauj to apsaimniekošanas kategorija un ja kompetentā iestāde tam ir sniegusi pienācīgu pilnvarojumu attiecīgajā meža apsaimniekošanas plānā. Valsts īpašumā esoša meža (kas ir reģistrēts Neatsavināmo publisko meža resursu katalogā (*CPPFI*) un zemes reģistrā) gadījumā tas uzskatāms par privātu, nevis publisku mežu.

B. Privātas meža teritorijas: tās ir teritorijas, kas atrodas uz zemes, kas pieder fiziskām vai juridiskām personām, kuras reglamentē privāttiesības un kuru pilnīgas īpašumtiesības ir nostiprinātas likumīgos īpašumtiesības apliecinošos dokumentos, ko sākotnēji izdevusi valsts un kas reģistrēti zemes reģistrā (*LFAPVS* 45. pants).

– Kopienu vai starpkopienu privātās meža teritorijas sastāv no mežiem, kas atrodas uz zemes, kas pieder lauku kopienām, un mežu teritorijām, kas pieder vai nepieder Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām. Ņemot vērā paražu tiesības, valsts tiesību aktus un Starptautiskās Darba organizācijas konvenciju Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām neatkarīgās valstīs, attiecībā uz meža teritorijām, kas vairākās paaudzēs piederējušas Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām, valsts ievēro viņu tiesības neatkarīgi no tā, vai viņiem ir vai nav izdoti īpašumtiesības apliecinoši dokumenti.

C. Nemeža teritorijas: patlaban nepastāv tiesiskais regulējums vai reglamentējošie noteikumi attiecībā uz kokmateriālu izmantošanu no šīm teritorijām, kurās dažkārt kokmateriāli tiek iegūti no atsevišķi stāvošiem kokiem. VIII pielikumā norādītie papildu pasākumi ietver šāda tiesiskā regulējuma struktūru.

4. Izmaiņas Hondurasas tiesiskajā un organizatoriskajā regulējumā un iestāžu sistēmā

Ņemot vērā, ka visas tiesiskā regulējuma, administratīvās un iestāžu sistēmas var mainīties, iespējams, būs nepieciešams veikt uzlabojumus Hondurasas procedūrās, kas novestu pie likumīguma tabulās aprakstīto rādītāju satura pielāgojumiem. Vismaz reizi divos gados šie uzlabojumi tiks analizēti un nepieciešamības gadījumā apstiprināti Nolīguma īstenošanas apvienotajā komitejā (NĪAK). NĪAK vismaz reizi divos gados analizēs jebkādu šā pielikuma rediģēšanu vai atjaunināšanu, kas varētu būt nepieciešama, lai ņemtu vērā jebkādas būtiskas izmaiņas Hondurasas tiesiskajā regulējumā, kā arī administratīvajā un iestāžu sistēmā.

LIKUMĪGUMA TABULAS

1. PRINCIPS MEŽSAIMNIECĪBAS NOZARES UZŅĒMĒJI IEVĒRO MEŽA TERITORIJU ĪPAŠUMTIESĪBAS UN LIETOŠANAS TIESĪBAS ATBILSTOŠI SPĒKĀ ESOŠAJIEM TIESĪBU AKTIEM.		
1.1. kritērijs. Valsts un privātie mežsaimniecības nozares uzņēmējdarbības dalībnieki, kas iesaistīti ar mežu saistītās ražošanas darbībās, atbilst spēkā esošajiem tiesību aktiem par īpašumtiesību apliecināšanu attiecībā uz meža teritorijām.		
1.1.1. rādītājs. Privāto meža teritoriju, tostarp kopienu vai starpkopienu un pašvaldību (*ejido*) mežu teritoriju, īpašniekiem ir īpašumtiesības apliecinoši dokumenti.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Aktuāls un pilnīgs īpašumtiesības apliecinošs dokuments.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 82-2004, "Īpašuma likums", 37., 94. un 95. pants.	Kompetentā institūcija: Īpašuma institūta (*IP*) Zemes reģistrācijas un ģeogrāfijas ģenerāldirektorāts (*DGRCG*).
1.1.2. rādītājs. Valstij piederošas valsts meža teritorijas tiek reģistrētas *IP* zemes reģistrā un *ICF* Neatsavināmo publisko meža resursu katalogā.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. īpašumtiesības apliecinoša dokumenta iekļaušana *IP* zemes reģistrā; 2. ieraksts par īpašumtiesības apliecinoša dokumenta reģistrāciju *ICF* Neatsavināmo publisko meža resursu katalogā (*CPPFI*).	Juridiskā atsauce: 1. līdzeklim: Dekrētlikums Nr. 82-2004, "Īpašuma likums", 37. pants; 2. līdzeklim: Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 56. un 61. pants.	Kompetentā institūcija: 1. līdzeklim: *IP*, Zemes reģistrācijas un ģeogrāfijas ģenerāldirektorāts; 2. līdzeklim: *ICF*, Mežsaimniecības resursu un informācijas centrs (*CIPF*).

<table>
<tr><td colspan="3">1.2. kritērijs. Valsts un pašvaldību (ejido) meža teritoriju piešķiršana kopienām, agromežsaimniecības grupām un fiziskām vai juridiskām personām.</td></tr>
<tr><td colspan="3">1.2.1. rādītājs. ICF slēdz meža apsaimniekošanas līgumus attiecībā uz valsts teritorijām, lai īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā veiktu meža apsaimniekošanas darbības.</td></tr>
<tr><td>Pārbaudes līdzekļi (kāds no):
1. parakstīts un spēkā esošs līgums par meža apsaimniekošanu vai mežsaimniecības darbībām (attiecas uz fiziskām un juridiskām personām);
2. parakstīts un spēkā esošs kopienu meža apsaimniekošanas līgums (attiecas uz agromežsaimniecības grupām un kopienām).</td><td>Juridiskā atsauce:
Abiem līdzekļiem:
Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums “Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem”, 77. pants.</td><td>Kompetentā institūcija:
1. līdzeklim:
ICF, Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments.
2. līdzeklim:
ICF, Kopienu mežu attīstības departaments.</td></tr>
<tr><td colspan="3">1.2.2. rādītājs. Pašvaldība slēdz kopienu meža apsaimniekošanas līgumu attiecībā uz pašvaldības (ejido) teritorijām, lai īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā veiktu meža apsaimniekošanas darbības.</td></tr>
<tr><td>Pārbaudes līdzekļi:
1. parakstīts un spēkā esošs kopienu meža apsaimniekošanas līgums attiecībā uz pašvaldības (ejido) zemi.</td><td>Juridiskā atsauce:
Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums “Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem”, 128. pants.
Izpildu nolīgums Nr. 031-2010, Likuma “Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem” vispārējās īstenošanas regulas 451. pants.
ICF nolīgums Nr. 027-2015 “Par meža apsaimniekošanu pašvaldību (ejido) teritorijās kopienu mežsaimniecības kontekstā”.</td><td>Kompetentā institūcija:
pašvaldība, pašvaldības padome.
ICF, Kopienu mežu attīstības departaments.</td></tr>
</table>

2. PRINCIPS HONDURASA IEVĒRO MEŽA TERITORIJĀS DZĪVOJOŠO HONDURASAS PIRMIEDZĪVOTĀJU UN AFRIKĀŅU PĒCTEČU TAUTU TIESĪBAS.		
2.1. kritērijs. Hondurasas valstij jāievēro SDO konvencija Nr. 169 saistībā ar īpašumtiesību atzīšanu un apspriešanos (“brīvprātīga iepriekšēja un informēta piekrišana” — *FPIC*) attiecībā uz teritorijām, kuras vairākās paaudzēs piederējušas Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām.		
2.1.1. rādītājs. Valsts ar kompetento institūciju — *IP*, *INA* un *ICF* — starpniecību izsniedz pilnīgus īpašumtiesības apliecinošus dokumentus, savukārt *IP* reģistrē meža zemi, kas vairākās paaudzēs piederējusi Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām, lai atļautu komerciālu kokmateriālu ieguvi.		
Pārbaudes līdzekļi: valsts un pašvaldību (*ejido*) zemei (1. un 2. līdzeklim): 1. īpašumtiesības apliecinoša dokumenta iekļaušana *IP* zemes reģistrā; 2. īpašumtiesības apliecinoša dokumenta iekļaušana *INA* valsts agrārajā reģistrā. Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu zemei, kas pilnībā pieder *ICF* (3. līdzeklis): 3. īpašumtiesības apliecinoša dokumenta, kas radies nošķiršanas rezultātā, iekļaušana *IP* zemes reģistrā.	Juridiskā atsauce: 1., 2. un 3. līdzeklim: – Dekrētlikums Nr. 26-94 (SDO konvencijas Nr. 169 ratifikācija) 13., 14., 15., 18. un 19. pants. 1. un 2. līdzeklim: – Dekrētlikums Nr. 82-2004, “Īpašuma likums” un tā īstenošanas regulas 93., 94., 95., 100., 101. un 125. pants; – Dekrētlikums Nr. 31-92, “Agrārās reformas likums”, kas grozīts ar Likumu “Par lauksaimniecības nozares modernizāciju un attīstību”, 92. pants.	Kompetentā institūcija: 1. līdzeklim: *IP*, Zemes reģistrācijas un ģeogrāfijas ģenerāldirektorāts; 2. līdzeklim: *INA*, valsts agrārais reģistrs; 3. līdzeklim: *ICF*, Mežsaimniecības resursu un informācijas centrs (*CIPF*).

	2. līdzeklim: – Dekrētlikums Nr. 127-2000, grozītais Likums "Par pašvaldībām", 69. pants. 3. līdzeklim: – Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 45. pants. – 2013. gada 17. aprīļa Dekrētlikums Nr. 61-2013, ar kuru *ICF* pilnvaro reaģēt uz Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu organizāciju iesniegtiem īpašumtiesību pieteikumiem attiecībā uz kopienu un starpkopienu teritorijām. – 2012. gada 3. augusta Nolīgums Nr. 031-2012, ar kuru *ICF* nosaka kārtību, kādā tiek izdoti īpašumtiesības apliecinoši dokumenti attiecībā uz zemi, kas vairākās paaudzēs piederējusi Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām, kuras dzīvo *Río Plátano* biosfērā. – Kā noteikts 2012. gada 3. augusta Nolīgumā Nr. 031-2012, ir jāpublicē likumdošanas dekrēts, kas atļautu *ICF* identificēto un *ICF* īpašumā esošo meža teritoriju nošķiršanu, lai īpašuma tiesības varētu nodot Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām.	

2.1.2. rādītājs. *ICF* ievēro tiesības uz brīvu iepriekšēju un informētu piekrišanu Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu teritorijās, kurās paredzēts veikt komerciālu kokmateriālu ieguvi, kas tieši ietekmē šīs tautas.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. *ICF* organizētās apspriešanās ziņojums. Piezīme: *ICF* organizētās apspriešanās ziņojumā ir izklāstīts apspriešanās rezultāts (t. i., nepieciešamais nolīgums vai apstiprinājums saistībā ar pasākumiem komerciālai kokmateriālu ieguvei), kura organizēta saskaņā ar SDO konvenciju Nr. 169 par pirmiedzīvotājiem un cilšu tautām un spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 26-94 (SDO konvencijas Nr. 169 ratifikācija) 6. un 15. pants. Atsauce uz valsts tiesību aktiem par *FPIC* jāiekļauj, tiklīdz likums tiek apstiprināts.	Kompetentā institūcija: *ICF*, Kopienu mežu attīstības departaments.
3. PRINCIPS MEŽSAIMNIECĪBAS NOZARES UZŅĒMĒJI ATBILST TIESĪBU AKTIEM UN NOTEIKUMIEM MEŽSAIMNIECĪBAS PĀRVALDĪBAS, KOKMATERIĀLU IEGUVES, TRANSPORTĒŠANAS, APSTRĀDES UN TIRDZNIECĪBAS JOMĀS.		
3.1. kritērijs. Zemes īpašniekiem un lietojuma tiesību izmantotājiem, kuriem ir saistoši meža apsaimniekošanas līgumi, ir attiecīgajām juridiskajām prasībām atbilstoši meža apsaimniekošanas plāni vai īpaši agromežsaimniecības sistēmu plāni.		
3.1.1. rādītājs. Privāto un pašvaldību (*ejido*) meža teritoriju īpašniekiem, kas veic kokmateriālu ieguves darbības, ir apstiprināts un spēkā esošs meža apsaimniekošanas plāns.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Apstiprināts un spēkā esošs meža apsaimniekošanas plāns.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 70. un 74. pants.	Kompetentā institūcija: *ICF*, Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments.

3.1.2. rādītājs. *ICF* reģistrētiem valsts publisko meža teritoriju lietojuma tiesību izmantotājiem (kopienām, agromežsaimniecības organizācijām un fiziskām vai juridiskām personām), kas veic kokmateriālu ieguves darbības, ir apstiprināts un spēkā esošs meža apsaimniekošanas plāns.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Apstiprināts un spēkā esošs valsts publisko meža teritoriju meža apsaimniekošanas plāns.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 70. un 74. pants.	Kompetentā institūcija: *ICF*, Kopienu mežu attīstības departaments un Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments.
3.1.3. rādītājs. Privātu un pašvaldību (*ejido*) agromežsaimniecības sistēmu teritoriju īpašniekiem, kas veic kokmateriālu ieguves darbības, ir apstiprināts un spēkā esošs īpašs agromežsaimniecības sistēmu plāns.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Apstiprināts un spēkā esošs īpašs agromežsaimniecības sistēmu plāns (*PESA*).	Juridiskā atsauce: *ICF* nolīgums Nr. 010-2015, ar kuru tiek apstiprinātas "Īpašo agromežsaimniecības sistēmu plānu tehnisko standartu piemērošanas instrukcijas", īpašumos, kas mazāki par 100 hektāriem.	Kompetentā institūcija: attiecīgais *ICF* Reģionālais mežsaimniecības birojs.

3.1.4. rādītājs. Meža teritoriju īpašniekiem un lietojuma tiesību izmantotājiem, kuriem ir apstiprināts un spēkā esošs meža apsaimniekošanas plāns, ir gada darbības plāns, savukārt īpašniekiem, kuriem ir īpašs agromežsaimniecības sistēmu plāns, ir gada koku gāšanas plāns.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Apstiprināts gada darbības plāns (*AOP*) (meža teritoriju īpašniekiem un mežu lietojuma tiesību izmantotājiem, kuriem ir apstiprināts un spēkā esošs meža apsaimniekošanas plāns). 2. Gada koku gāšanas plāns (*AFP*) (*PESA* īpašniekiem).	Juridiskā atsauce: 1. līdzeklim: Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", apsaimniekošanas plāniem, 70. panta 2. punkts. 2. līdzeklim: *ICF* nolīgums Nr. 010-2015(IV) un (V)(3), tehnisko standartu piemērošanas instrukcijas *PESA* plāniem īpašumos, kas mazāki par 100 hektāriem. Attiecībā uz *PESA* plāniem īpašumos, kas ir vienādi ar vai lielāki par 100 hektāriem, spēkā esošie tiesību akti tiks pārskatīti un grozīti (sk. attiecīgo papildu pasākumu VIII pielikumā).	Kompetentā institūcija: *ICF*, Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments.

3.2. kritērijs. Uzņēmēji, kas ir atbildīgi par mežsaimniecības darbību īstenošanu un ir iecelti, lai veiktu šīs darbības saskaņā ar kokmateriālu ieguves licences gada darbības plāniem, gada koku gāšanas plāniem, apmežošanu, glābšanas plāniem un atjaunošanas plāniem, ir fiziskas vai juridiskas personas, kas atbilst prasībām, lai strādātu mežsaimniecības nozarē.		
3.2.1. rādītājs. Kvalificēti mežsaimniecības tehniskie speciālisti, kas ir atbildīgi par mežsaimniecības darbību īstenošanu saskaņā ar kokmateriālu ieguves licences gada darbības plāniem, gada koku gāšanas plāniem, apmežošanu, glābšanas plāniem un atjaunošanas plāniem, ir reģistrēti *ICF* un attiecīgo kokmateriālu ieguves licenču reģistros.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Kvalificēta mežsaimniecības tehniskā speciālista identifikācijas karte. 2. Memorands, ar kuru kvalificēts mežsaimniecības tehniskais speciālists apņemas īstenot kokmateriālu ieguves licenci.	Juridiskā atsauce: Izpildu nolīgums Nr. 031-2010, Likuma "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem" vispārējās īstenošanas regulas 477. pants; Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 159. pants.	Kompetentā institūcija: *ICF*, Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments.

3.2.2. rādītājs. Juridiskas vai fiziskas personas, kas noslēgušas līgumu, lai īstenotu kokmateriālu ieguves darbības saskaņā ar gada darbības plāniem, gada koku gāšanas plāniem, apmežošanu, glābšanas plāniem un atjaunošanas plāniem, ir reģistrētas *ICF* un attiecīgo kokmateriālu ieguves licenču reģistros.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Darbuzņēmēja atjauninātā identifikācijas karte. 2. Pirmsoperatīvais *AOP* ziņojums.	Juridiskā atsauce: 1. līdzeklim: Izpildu nolīgums Nr. 031-2010, Likuma "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem" vispārējās īstenošanas regulas 216. un 217. pants; Nolīgums Nr. 045 A-2013 par maksu par pakalpojumiem, kurus snieguši primārie un sekundārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi un kokmateriālu krautuves, piemērošanas norādījumi. 2. līdzeklim: attiecībā uz priežu mežu *AOP*, Administratīvo norādījumu "Par kokmateriālu ieguves plāniem no priežu mežiem", 4. nodaļas c) apakšpunkts, *ICF* apkārtraksts Nr. DE-*ICF*-001-2013; attiecībā uz visām citām kokmateriālu ieguves licencēm patlaban 2. līdzeklim nav juridisko atsauču, tādēļ atbilstoši VIII pielikumam tas ir iekļauts kā papildu pasākums.	Kompetentā institūcija: 1. līdzeklim: *ICF*, Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments. 2. līdzeklim: attiecīgais *ICF* Reģionālais mežsaimniecības birojs.

3.2.3. rādītājs. Neatkarīgie mežsaimniecības tehniskie speciālisti ir atbildīgi par mežsaimniecības darbību pareizu īstenošanu saskaņā ar kokmateriālu ieguves licenču gada darbības plāniem, gada koku gāšanas plāniem, apmežošanu, glābšanas plāniem un atjaunošanas plāniem. Neatkarīgie mežsaimniecības tehniskie speciālisti ir maksātspējīgi licencētas struktūras locekļi, kas ir reģistrēti attiecīgo kokmateriālu ieguves licenču reģistros.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Neatkarīgā mežsaimniecības tehniskā speciālista maksātspējas apliecinājums (karte vai sertifikāts). 2. Memorands, ar kuru neatkarīgais mežsaimniecības tehniskais speciālists apņemas īstenot kokmateriālu ieguves licenci.	Juridiskā atsauce: 1. līdzeklim: Dekrētlikums Nr. 73 (izdots 1962. gada 17. maijā), Likums "Par licencētas struktūras obligātu dalību", 1. pants (*Oficiālais Vēstnesis* Nr. 17692, 1962. gada 6. jūnijs). 2. līdzeklim: *ICF* nolīgums par strukturētu kārtību meža apsaimniekošanas plānu iesniegšanai, kas kā papildu pasākums jāizstrādā VIII pielikumā.	Kompetentā institūcija: *ICF*, Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments.

3.3. kritērijs. Apsaimniekošanas plānu un kokmateriālu ieguves licenču īpašnieki un lietojuma tiesību izmantotāji kokmateriālus un citus mežsaimniecības izstrādājumus, kas nav kokmateriāli, iegūst atbilstoši tiesiskajām prasībām.		
3.3.1. rādītājs. Apsaimniekošanas plānu un citu kokmateriālu ieguves licenču īpašnieki, veicot darbības, kas minētas gada darbības plānos un citās kokmateriālu ieguves licencēs, ievēro kokmateriālu ieguves tehniskos standartus.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Lauka apskates ziņojumi (priežu un platlapu koku mežiem). 2. Dokumenti, kas apliecina atbilstību (vai neatbilstību) tehnisko standartu prasībām *AOP* beigās (tikai priežu mežiem).	Juridiskā atsauce: 1. un 2. līdzeklim: Administratīvo norādījumu "Par kokmateriālu ieguves plāniem no priežu mežiem" IX un XI sadaļa. 1. līdzeklim: *ICF* nolīguma Nr. 050-2012 "Par tehniskajiem standartiem un pamatnostādnēm meža apsaimniekošanas plānu un darbības plānu sastādīšanai platlapu koku mežos" 6.17. iedaļa.	Kompetentā institūcija: attiecīgais *ICF* Reģionālais mežsaimniecības birojs.
3.3.2. rādītājs. Meža teritoriju īpašniekiem vai lietojuma tiesību izmantotājiem, kas veic kokmateriālu ieguves darbības, ir apstiprināti un spēkā esoši glābšanas plāni mežiem, kurus skārušas dabas katastrofas, slimības vai invadēšanās, publiski un/vai privāti būvniecības projekti un veģetācijas izmaiņas zemei, ko izmanto lauksaimniecībā.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Lēmums, ar ko apstiprina glābšanas plānu.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 147. pants. *ICF* nolīgums Nr. 030/2013, "Glābšanas plānu apstiprināšana".	Kompetentā institūcija: attiecīgais *ICF* Reģionālais mežsaimniecības birojs un Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments.

3.3.3. rādītājs. Apmežotu teritoriju īpašniekiem ir apstiprināts un spēkā esošs apmežošanas sertifikāts un kokmateriālu ieguves licence tādu izstrādājumu ieguvei un pārdošanai, kas iegūti no aizņemto, apmežoto vai atjaunoto privāto, pašvaldību (*ejido*) vai valsts meža teritoriju pārvaldības.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Apmežošanas sertifikāts. 2. Sertificēta kokmateriālu ieguves licence no apmežotām teritorijām.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 149. panta 10. un 11. punkts; *ICF* rezolūcija DE-MP-071-2010, "Apmežošanas sertifikātu izdošanas noteikumu rokasgrāmata".	Kompetentā institūcija: 1. līdzeklim: *ICF*, Valsts meža atjaunošanas programma. 2. līdzeklim: attiecīgais *ICF* Reģionālais mežsaimniecības birojs.
3.4. kritērijs. Kokmateriālu ieguves licenču īpašnieki un lietojuma tiesību izmantotāji piemēro juridiskajām prasībām atbilstošus vides aizsardzības pasākumus.		
3.4.1. rādītājs. Īpašnieki, kas norādīti valsts, pašvaldību (*ejido*) un privāto meža teritoriju meža apsaimniekošanas plānos, ievēro savvaļas augu un dzīvnieku aizsardzības programmas noteikumus attiecībā uz ugunsdrošību, invadēšanos, meža slimībām un ūdens avotiem.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Ikgadējā aizsardzības programma. 2. Tehniskais ziņojums par apstiprināto gada darbības plānu atbilstību aizsardzības programmai.	Juridiskā atsauce: Izpildu nolīgums Nr. 031-2010, Likuma "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", vispārējās īstenošanas regulas 172. panta 3. punkts; Nolīgums Nr. 050-2012, "Platlapu koku mežu tehniskie standarti", 6.2. iedaļas, 6.2.1. un 6.2.2. apakšiedaļa. *ICF* rezolūcija Nr. DE-MP-285-2010, "Labākas meža apsaimniekošanas pamatnostādnes un standarti", 1. nodaļas 5. punkts.	Kompetentā institūcija: attiecīgais *ICF* Reģionālais mežsaimniecības birojs.

3.4.2. rādītājs. Meža apsaimniekošanas plānos norādītie īpašnieki ievēro ietekmes uz vidi novērtējuma programmu mežsaimniecības darbībām.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Apstiprināta un spēkā esoša ietekmes uz vidi novērtējuma programma mežsaimniecības darbībām. 2. Tehniskās atbilstības ziņojumi ietekmes uz vidi novērtējuma programmai, kas ietverti apstiprinātajos gada darbības plānos.	Juridiskā atsauce: 1. līdzeklim: Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 70. pants. Izpildu nolīgums Nr. 031-2010, Likuma "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem" vispārējās īstenošanas regulas 170. pants. 2. līdzeklim: *ICF* rezolūcija DE-MP-285-2010, "Vadlīnijas un standarti labākai meža apsaimniekošanai", III nodaļas 3.1. punkts.	Kompetentā institūcija: *ICF*, Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments (*DMDF*).

3.5. kritērijs. Kokmateriālus transportē saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem.		
3.5.1. rādītājs. Primārajiem un sekundārajiem mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumiem, kā arī kokmateriālu krautuvēm, kas transportē kokmateriālus no meža uz kokmateriālu savākšanas centru, ir transportēšanas atļauja.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Transportēšanas atļauja. N.B.: *ICF* atļauj trīs veidu transporta atļauju izmantošanu: apaļkokiem (1), koka izstrādājumiem un blakusizstrādājumiem (2) un zāģmateriāliem (3).	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 103. pants. Izpildu nolīgums Nr. 031-2010, Likuma "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem" vispārējās īstenošanas regulas 239. pants. Platlapu koku mežiem: juridiskā atsauce, kas piemērojama tikai platlapu koku mežiem, ir izstrādes procesā (sk. atbilstošo papildu pasākumu VIII pielikumā).	Kompetentā institūcija: attiecīgais *ICF* Reģionālais mežsaimniecības birojs.

3.5.2. rādītājs. Atļautos rēķinus izmanto, lai uz jebkādu galamērķi transportētu apstrādātus kokmateriālus, kurus pārdod primārie un sekundārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi vai kokmateriālu krautuves.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Atļautie rēķini.	Juridiskā atsauce: Nolīgums Nr. 189-2014, "Rēķinu izrakstīšanas kārtība un tās grozījumi" īstenošanas regula, 12. pants; Izpildu nolīgums Nr. 031-2010, Likuma "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem" vispārējās īstenošanas regulas 236. pants.	Kompetentā institūcija: *SAR*, Norēķinu departaments; attiecīgais *ICF* Reģionālais mežsaimniecības birojs.
3.5.3. rādītājs. Spēkā esošas pavadzīmes tiek izmantotas kokmateriālu transportēšanai uz jebkādu galamērķi.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Pavadzīme.	Juridiskā atsauce: Nolīgums Nr. 189-2014, "Rēķinu izrakstīšanas kārtība un tās grozījumi" īstenošanas regula, 11., 19. un 44. pants.	Kompetentā institūcija: *SAR*, Norēķinu departaments.

3.6. kritērijs. Fiziskas vai juridiskas personas, kurām pieder uzņēmumi un kokmateriālu krautuves, ievēro spēkā esošos tiesību aktus attiecībā uz primāro un sekundāro mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumu un kokmateriālu krautuvju uzņēmējdarbības dibināšanu un veikšanu.		
3.6.1. rādītājs. Fiziskas vai juridiskas personas, kurām pieder primārie vai sekundārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi vai kokmateriālu krautuves, ir reģistrēti pašvaldībā un *ICF*.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Uzņēmējdarbības licence. 2. Darbības licence.	Juridiskā atsauce: 1. līdzeklim: Nolīgums Nr. 018-93, Likuma "Par pašvaldībām" īstenošanas regula, 119. pants. 2. līdzeklim: Dekrētlikums Nr. 98-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 98. pants.	Kompetentā institūcija: 1. līdzeklim: pašvaldība, Administrācijas birojs vai Nodokļu inspekcija. 2. līdzeklim: *ICF*, Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments.

3.6.2. rādītājs. Fiziskas vai juridiskas personas, kurām pieder primārie vai sekundārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi vai kokmateriālu krautuves, ievēro vides monitoringa pasākumus atbilstoši ietekmes uz vidi klasifikācijai.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Vides licences sertifikāts. 2. Vides monitoringa pasākumu līguma tehniskās uzraudzības un pārbaudes atzinums.	Juridiskā atsauce: *MiAmbiente*: – Dekrētlikums Nr. 104-93, "Vispārējais vides likums", 11. panta c) punkts un 83. pants; – Nolīgums Nr. 008-2015, 10. panta 3. punkts, 24. panta 6. punkts. Pašvaldības ar licencēšanas pilnvarām: – Dekrētlikums Nr. 181-2007, "Vispārējā vides likuma grozījumi", 1. panta 28-A punkts; – Nolīgums Nr. 008-2015, "Valsts ietekmes uz vidi novērtējuma sistēma" īstenošanas regulas, 19. pants. Pašvaldības ar juridisku autonomiju: Dekrētlikums Nr. 134-90, "Pašvaldību likums", 12. pants un 12. panta a) punkts.	Kompetentā institūcija: Enerģētikas, dabas resursu, vides un raktuvju ministrija (*MiAmbiente*), Vides novērtēšanas un uzraudzības ģenerāldirektorāts (*DECA*); pašvaldības, uz kurām attiecas vienošanās par vides jomas licencēšanas pilnvarām, vai ar juridisku autonomiju.

3.7. kritērijs. Mežsaimniecības ražošanas cikla uzņēmēji ievēro spēkā esošos noteikumus attiecībā uz koka izstrādājumu iekšzemes tirdzniecību.		
3.7.1. rādītājs. Mežsaimniecības ražošanas cikla uzņēmēji ievēro noteikumus, kas ietverti šajās likumīguma tabulās, attiecībā uz koka izstrādājumu iekšzemes tirgu.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Ikmēneša ziņojums par primārajiem un sekundārajiem mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumiem un kokmateriālu krautuvēm. 2. Ielaides un izlaides uzskaite. 3. Uzticamības pārbaudes dokumentācija.	Juridiskā atsauce: 1. līdzeklim: Likuma "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", vispārējās īstenošanas regulas 225. un 229. pants. 2. līdzeklim: Likuma "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", vispārējās īstenošanas regulas 219. pants. 3. līdzeklim: nepieciešams izstrādāt konkrētus pantus, kolīdz tiek apstiprināti attiecīgie tiesību akti (sk. atbilstošo papildu pasākumu VIII pielikumā).	Kompetentā institūcija: 1., 2. un 3. līdzeklim: *ICF*, Tirdzniecības un rūpniecības departaments (līdz tā izveidei tā pienākumus pildīs Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments).

4. PRINCIPS MEŽSAIMNIECĪBAS NOZARES DARBA DEVĒJI IEVĒRO DARBA LIKUMDOŠANU, KĀ ARĪ ARODVESELĪBAS UN DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS.		
4.1. kritērijs. Mežsaimniecības nozares darba devēji ievēro tiesību aktus, kas saistīti ar mežsaimniecības nozarē strādājošo algoto darbinieku pieņemšanu darbā un viņu darba samaksu.		
4.1.1. rādītājs. Mežsaimniecības nozares darba devēji oficiāli pieņem darbā savus (pastāvīgos vai pagaidu) algotos darbiniekus.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Dokuments vai pārbaudes ziņojums, kas apstiprina, ka mežsaimniecības nozares darba devēju rīcība atbilst rādītājam.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 178-2016, "Darba inspekcijas likums", 11. panta e) punkts un 13. panta 1. punkts.	Kompetentā institūcija: Nodarbinātības un sociālās drošības sekretariāts (*STSS*), Vispārējā darba inspekcija (*DGIT*).
4.1.2. rādītājs. Mežsaimniecības ražošanas cikla darba devēji saviem (pastāvīgajiem vai pagaidu) algotajiem darbiniekiem maksā vismaz minimālo darba algu.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Dokuments vai pārbaudes ziņojums, kas apstiprina, ka mežsaimniecības piegādes ķēdes darba devēju rīcība atbilst rādītājam.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 178-2016, "Darba inspekcijas likums", 11. panta e) punkts un 13. panta 1. punkts; Dekrētlikums Nr. 103, 1971. gada 3. jūnijā pieņemtā likuma "Par Minimālo darba algu" un tā grozījumu, 2. pants; Dekrētlikums Nr. 189-1959, "Darba likuma kodekss", 381. un 387. pants.	Kompetentā institūcija: Nodarbinātības un sociālās drošības sekretariāts (*STSS*), Vispārējā darba inspekcijā (*DGIT*).

4.2. kritērijs. Mežsaimniecības ražošanas cikla darba devēji ievēro algoto darbinieku arodveselības un darba drošības noteikumus.		
4.2.1. rādītājs. Mežsaimniecības piegādes ķēdes darba devēji nodrošina algoto darbinieku arodveselības un darba drošības pasākumus darba vietā.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Veselības un drošības pārbaudes ziņojums, kas apstiprina, ka mežsaimniecības ražošanas cikla darba devēju rīcība atbilst rādītājam.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 189-1959, "Darba likuma kodekss", V sadaļas I nodaļas 391. un 392. pants; "Pasākumi negadījumu un arodslimību novēršanai darba vietā" vispārējās īstenošanas regulas VII nodaļas 36. pants.	Kompetentā institūcija: Nodarbinātības un sociālās drošības sekretariāts (*STSS*), Sociālās labklājības ģenerāldirektorāts, Inspekcijas dienestu un arodveselības un darba drošības departaments.
4.3. kritērijs. Mežsaimniecības nozares darba devēji ievēro algoto darbinieku sociālās labklājības noteikumus.		
4.3.1. rādītājs. Mežsaimniecības ražošanas cikla darba devēji savus algotos darbiniekus reģistrē Hondurasas Sociālā nodrošinājuma institūtā (*IHSS*).		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Reģistrācijas un maksātspējas dati. 2. No datubāzes iegūti dati, kas parāda darba algu saraksta kopsavilkumu. 3. Pārbaudes ziņojums (ja tas ir pieejams).	Juridiskā atsauce: 1. un 2. līdzeklim: Dekrētlikums Nr. 140-1959, "Sociālā nodrošinājuma likums", 7. pants, un Dekrētlikums Nr. 080-2001, kas ietver tā grozījumus un ir pieņemts 2001. gada 1. jūnijā. 3. līdzeklim: Dekrētlikums Nr. 140-1959, "Sociālā nodrošinājuma likums", 96. pants.	Kompetentā institūcija: Hondurasas Sociālā nodrošinājuma institūts (*IHSS*), Uzņēmējdarbības pārbaužu nodaļa.

5. PRINCIPS MEŽSAIMNIECĪBAS NOZARES UZŅĒMĒJI IEVĒRO KOKA IZSTRĀDĀJUMU STARPTAUTISKĀS TIRDZNIECĪBAS NOTEIKUMUS.		
5.1. kritērijs. Koka izstrādājumu eksportētāji un importētāji darbojas likumīgi, ar atbilstošām atļaujām un pilda savus ar nodokļiem un muitu saistītos pienākumus.		
5.1.1. rādītājs. Importētāji un eksportētāji pilda savus ar muitu saistītos pienākumus saskaņā ar muitas procedūru.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. No Automatizētās muitas ieņēmumu sistēmas (*SARAH*) iegūti dati, kas parāda importētāja/eksportētāja muitas datu kopsavilkumu.	Juridiskā atsauce: Rezolūcija Nr. 224-2008 (*COMIECO-XLIX*), Centrālamerikas vienotā muitas kodeksa īstenošanas regulas (*RECAUCA*) 23. pants.	Kompetentā institūcija: Valdības Vispārējās koordinācijas sekretariāts, Muitas ieņēmumu apakšdirekcija (*DARA*).
5.1.2. rādītājs. Importētāji atbilst koka izstrādājumu importam atbilstošajām uzticamības pārbaudes prasībām.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Importētāja uzticamības pārbaudes dokumentācija.	Juridiskā atsauce: nepieciešams izstrādāt konkrētus pantus, kolīdz tiek apstiprināti attiecīgie tiesību akti (sk. atbilstošo papildu pasākumu VIII pielikumā).	Kompetentā institūcija: *ICF*, Tirdzniecības un rūpniecības departaments (līdz tā izveidei tā pienākumus pildīs Mežu apsaimniekošanas un attīstības departaments).

5.1.3. rādītājs. Eksportētāji ievēro tādu koka izstrādājumu, kas iegūti no sugām, uz kurām attiecas *CITES* konvencija, atbilstību šai konvencijai.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. *CITES* sertifikāts.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 098-2007, Likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem", 116. pants; *SAG* nolīguma Nr. 936-13, Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) īstenošanas reglaments.	Kompetentā institūcija: *SAG*, Valsts *CITES* birojs.
6. PRINCIPS MEŽSAIMNIECĪBAS NOZARES UZŅĒMĒJI PILDA SAVAS TARIFU UN NODOKĻU SAISTĪBAS.		
6.1. kritērijs. Mežsaimniecības nozares uzņēmēji ir likumīgi reģistrēti.		
6.1.1. rādītājs. Mežsaimniecības nozares uzņēmēji ir reģistrēti Nodokļu administrācijā.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Valsts nodokļu reģistra dokuments (*RTN*).	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 102-1974, "Valsts nodokļu reģistra likums", 1. un 2. pants; Dekrētlikums Nr. 51-2003, "Taisnīgas nodokļu uzlikšanas likums", 27. pants.	Kompetentā institūcija: Ieņēmumu pārvaldes dienests (*SAR*), Nodokļu maksātāju palīdzības departaments.

6.2. kritērijs. Mežsaimniecības nozares uzņēmēji pilda savas nodokļu saistības attiecībā uz centrālo valdību un pašvaldībām.		
6.2.1. rādītājs. Kokmateriālu ieguves licenču īpašnieki maksā licences nodokli par licenci kokmateriālu ieguvei vai dabas resursu izmantošanai saskaņā ar Pašvaldību likuma īstenošanas regulu, kā arī nodevas, kas noteiktas spēkā esošajā pašvaldības nodokļu plānā.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Kvīts par kokmateriālu ieguves vai dabas resursu izmantošanas licences nodokļa apmaksu. 2. Kvīts par kokmateriālu ieguves vai dabas resursu izmantošanas licences izdošanas maksas apmaksu.	Juridiskā atsauce: 1. līdzeklim: Nolīgums Nr. 018-93, Likuma "Par pašvaldībām", vispārējās īstenošanas regulas 128. un 130. pants. 2. līdzeklim: Nolīgums Nr. 018-93, Likuma "Par pašvaldībām", vispārējās īstenošanas regulas 152. panta c) punkta 15. apakšpunkts.	Kompetentā institūcija: pašvaldība, Administrācijas birojs vai Nodokļu inspekcija.
6.2.2. rādītājs. Mežsaimniecības nozares uzņēmēji maksā ienākuma nodokli, solidaritātes nodevu un neto aktīvu nodokli.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Nodokļu deklarācijas a) Deklarācija *CPAT*-272 (fizisku personu ienākumi) vai b) Deklarācija *CPAT*-352 (juridisku personu ienākumi).	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 25-1963, "Ienākuma nodokļa likums", 30. pants.	Kompetentā institūcija: Ieņēmumu pārvaldes dienests (*SAR*), Fiskālo izlūkdatu departaments.

6.2.3. rādītājs. Mežsaimniecības nozares uzņēmēji izmanto rēķinu sagatavošanas sistēmu kokmateriālu un kokzāģētavu pakalpojumu pārdošanai.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Dati, kas iegūti no rēķinu sagatavošanas moduļa, kas uzrāda *SAR* apstiprināto rēķinu sarakstu.	Juridiskā atsauce: Nolīgums Nr. 189-2014, "Rēķinu sagatavošanas sistēmas un citu nodokļu dokumentu sagatavošanas, kā arī printeru nodokļu reģistrēšanas īstenošanas regula", 10. pants.	Kompetentā institūcija: Ieņēmumu pārvaldes dienests (*SAR*), Rēķinu departaments.
6.3. kritērijs. Mežsaimniecības nozares uzņēmēji pilda savas tarifu saistības attiecībā uz centrālo valdību.		
6.3.1. Mežsaimniecības nozares uzņēmēji pilda savas tarifu saistības.		
Pārbaudes līdzekļi: 1. Fiskālās maksātspējas sertifikāts.	Juridiskā atsauce: Dekrētlikums Nr. 17-2010, likuma "Par ienākumu veicināšanu, sociālo vienlīdzību un valsts izdevumu racionalizāciju", 49. pants.	Kompetentā institūcija: Ieņēmumu pārvaldes dienests (*SAR*), Iekasēšanas un piedziņas departaments.

Papildinājumi

1. Šā nolīguma dokumentos izmantotā mežsaimniecības nozares uzņēmēju definīcija

Saistībā ar šo nolīgumu mežsaimniecības nozares uzņēmējs ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic darbības mežsaimniecības ražošanas cikla ietvaros. Mežsaimniecības nozares uzņēmēju pienākums ir ievērot dažādos šajā pielikumā aprakstītos rādītājus un pārbaudes līdzekļus, kas attiecas uz viņu iesaisti mežsaimniecības ražošanas cikla dažādajos posmos.

Uzņēmējs	Definīcija/jēdziens	Rādītājs / pārbaudes līdzekļi
1. Mežsaimniecības nozares uzņēmēji	Fiziskas vai juridiskas personas, kas veic darbības mežsaimniecības ražošanas cikla ietvaros. Šīs darbības cita starpā ietver meža apsaimniekošanu, kokmateriālu un koka izstrādājumu ieguvi, apstrādi, transportēšanu, pārdošanu, importēšanu un eksportēšanu, kā arī meža teritoriju lietošanas veida maiņu. Apakšuzņēmēji, ar kuriem noslēgti apakšuzņēmuma līgumi šo darbību veikšanai, arī ietilpst šajā definīcijā; piemēram, ķēdes zāģa operatori, pārbaudītāji vai koordinatori, tirdzniecības pārstāvji, koka izstrādājumu transportētāji un saņēmēji.	Pie dažādām pozīcijām visā tabulā.
2. Lauku kopiena	Fizisku personu un to organizāciju grupa, kas atrodas lauku apvidū (ciematā vai ciemā), meža teritorijās vai vietās, kas atrodas šādu apvidu tiešā tuvumā, ar pieeju mežu apsaimniekošanai un citiem agromežsaimniecības resursiem.	1.1.1/1 - 1.2.1/2 - 1.2.2/1 - 2.1.2/1 - 3.1.2/1 - 3.3.2/1

Uzņēmējs	Definīcija/jēdziens	Rādītājs / pārbaudes līdzekļi
3. Kopienas grupa	Kopienas organizācija ar juridiskas personas statusu, iekļaujot agromežsaimniecības organizācijas, etniskās grupas, lauku mežsaimniecības uzņēmumus un organizētas kopienas, kuras atrodas valsts meža teritorijā un kuru mērķis ir pārvaldīt, iegūt, apstrādāt un pārdot ar mežsaimniecību saistītus produktus un pakalpojumus.	1.1.1/1 - 1.2.1/2 - 1.2.2/1 - 2.1.1/1 - 2.1.1/2 - 2.1.1/3 - 2.1.2/1 - 3.1.2/1 - 3.3.2/1
4. Meža īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kurai pieder īpašums, kurā atrodas mežu klāta platība, kas var būt, piemēram, privāta, pašvaldībai (*ejido*), valstij, kopienai piederoša vai kopīgi piederoša pirmiedzīvotāju tautām, cita starpā.	1.1.1/1 - 1.1.2/1 - 1.1.2/2 - 1.2.1/1 - 1.2.1/2 - 1.2.2/1 - 2.1.1/1 - 2.1.1/2 - 2.1.1/3 - 2.1.2/1 - 3.1.1/1 - 3.1.2/1 - 3.1.3/1 - 3.3.2/1 - 3.3.3/1 - 3.3.3/2
5. Privāta meža īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kurai ir nostiprinātas pilnīgas īpašumtiesības uz īpašumu ar mežu klātu platību.	1.1.1/1 - 2.1.1/1 - 2.1.1/2 - 2.1.2/1 - 3.1.1/1 - 3.1.3/1 - 3.3.2/1 - 3.3.3/1 - 3.3.3/2
6. Pašvaldības (*ejido*) meža īpašnieks	Pašvaldība, kurai pieder īpašums ar mežu klātu platību.	1.1.1/1 - 1.2.2/1 - 2.1.1/1 - 2.1.1/2 - 2.1.2/1 - 3.1.1/1 - 3.1.3/1 - 3.3.2/1 - 3.3.3/1 - 3.3.3/2
7. Meža apsaimniekošanas plānā norādītais valsts meža īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kas ir valsts mežam apstiprināta meža apsaimniekošanas plāna labuma guvēja.	2.1.2/1 - 3.1.2/1 - 3.1.4/1 - 3.2.1/1 - 3.2.1/2 - 3.2.2/1 - 3.2.2/2 - 3.2.3/1 - 3.2.3/2 - 3.3.1/1 - 3.3.1/2 - 3.3.2/1 - 3.4.1/1 - 3.4.1/2 - 3.4.2/1 - 3.4.2/2 - 3.5.1/1 - 3.5.2/1 - 3.5.3/1 - 6.2.1/1 - 6.2.1/2

Uzņēmējs	Definīcija/jēdziens	Rādītājs / pārbaudes līdzekļi
8. Meža apsaimniekošanas plānā norādītais pašvaldības (*ejido*) meža īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kas ir pašvaldības (*ejido*) mežam apstiprināta meža apsaimniekošanas plāna labuma guvēja.	2.1.2/1 - 3.1.1/1 - 3.1.4/1 - 3.2.1/1 - 3.2.1/2 - 3.2.2/1 - 3.2.2/2 - 3.2.3/1 - 3.2.3/2 - 3.3.1/1 - 3.3.1/2 - 3.3.2/1 - 3.4.1/1 - 3.4.1/2 - 3.4.2/1 - 3.4.2/2 - 3.5.1/1 - 3.5.2/1 - 3.5.3/1 - 6.2.1/1 - 6.2.1/2
9. Meža apsaimniekošanas plānā norādītais privāta meža īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kas ir privātam mežam apstiprināta meža apsaimniekošanas plāna labuma guvēja.	2.1.2/1 - 3.1.1/1 - 3.1.4/1 - 3.2.1/1 - 3.2.1/2 - 3.2.2/1 - 3.2.2/2 - 3.2.3/1 - 3.2.3/2 - 3.3.1/1 - 3.3.1/2 - 3.3.2/1 - 3.4.1/1 - 3.4.1/2 - 3.4.2/1 - 3.4.2/2 - 3.5.1/1 - 3.5.2/1 - 3.5.3/1 - 6.2.1/1 - 6.2.1/2
10. Teritorijas ar agromežsaimniecības sistēmu īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kurai pieder īpašums ar ražošanas sistēmu, kas apvieno lauksaimniecības un mežsaimniecības produkciju.	1.1.1/1 - 2.1.1/1 - 2.1.1/2 - 2.1.2/1 - 3.1.3/1 - 3.1.4/2 - 3.2.1/1 - 3.2.1/2 - 3.2.2/1 - 3.2.3/1 - 3.2.3/2 - 3.3.1/1 - 3.3.2/1 - 3.5.1/1 - 3.5.2/1 - 3.5.3/1 - 6.2.1/1 - 6.2.1/2
11. Apmežotas teritorijas īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kas ir īpašuma ar apmežotu teritoriju īpašnieks vai faktiskais lietotājs.	1.1.1/1 - 2.1.1/1 - 2.1.1/2 - 2.1.2/1 - 3.2.1/1 - 3.2.1/2 - 3.2.2/1 - 3.2.3/1 - 3.2.3/2 - 3.3.1/1 - 3.3.2/1 - 3.3.3/1 - 3.3.3/2 - 3.5.1/1 - 3.5.2/1 - 3.5.3/1 - 6.2.1/1 - 6.2.1/2

Uzņēmējs	Definīcija/jēdziens	Rādītājs / pārbaudes līdzekļi
12. Lietotājs/iemītnieks	Fiziska vai juridiska persona, kuras valdījumā atrodas valsts vai pašvaldības (*ejido*) teritorija vai kura tajā mitinās, kurai nav īpašumtiesības apliecinoša dokumenta, kas apliecinātu likumīgas īpašumtiesības. Šīs personas gūst labumu no legalizācijas procedūrām, lai iegūtu lietojuma tiesību piešķiršanas līgumu, kas cita starpā ļauj tām veikt meža apsaimniekošanas darbības.	1.2.1/1 - 2.1.2/1 - 3.1.2/1 - 3.3.2/1
13. Meža lietojuma tiesību izmantotājs	Fiziska vai juridiska persona, kuru iecēlusi Valsts mežsaimniecības pārvalde vai pašvaldība, lai to labā veiktu publisku (valsts vai pašvaldības/*ejido*) mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.	1.2.1/1 - 2.1.2/1 - 3.1.2/1 - 3.3.2/1
14. Darbuzņēmējs	Fiziska vai juridiska persona, kas veic kokmateriālu ieguves darbības dabīgos un/vai stādītos priežu un platlapu koku mežos un ko ieceļ apstiprinātā un spēkā esošā meža apsaimniekošanas plānā norādītais īpašnieks.	3.2.2/1 - 3.2.2/2 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1
15. Transportētājs	Fiziska vai juridiska persona mežsaimniecības nozarē, kura darbojas koka izstrādājumu pārvadāšanas vai transportēšanas jomā.	3.5.1/1 - 3.5.2/1 - 3.5.3/1 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1
16. Kvalificēts mežsaimniecības tehniskais speciālists (*TFC*)	Mežsaimniecības vai līdzīgas nozares speciālists, kas nodrošina mežu apsaimniekošanu un ilgtspējīgu attīstību, izmantojot apsaimniekošanas plānus vai apstiprinātus darbības plānus publiskos vai privātos mežos, un saskaņā ar saviem profesionālajiem pienākumiem ir sertificējoša amatpersona.	3.2.1/1 - 3.2.1/2 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1
17. Neatkarīgs mežsaimniecības tehniskais speciālists (*TFI*)	Privāts mežsaimniecības speciālists, kurš veic darbības mežsaimniecības nozarē, izņemot darbības plānu īstenošanu.	3.2.3/1 - 3.2.3/2 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1

Uzņēmējs	Definīcija/jēdziens	Rādītājs / pārbaudes līdzekļi
18. Eksportētājs	Fiziska vai juridiska persona, kas veic koka izstrādājumu tirdzniecību ārpus valsts teritorijas.	5.1.1/1 - 5.1.3/1 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1
19. Importētājs	Fiziska vai juridiska persona, kas iepērk koka izstrādājumus no ārvalstīm, lai tos izplatītu, pārdotu un/vai apstrādātu valstī vai ārpus tās.	5.1.1/1 - 5.1.2/1 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1
20. Primārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kas ir tāda mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma īpašnieks vai juridiskais pārstāvis, kurš veic sākotnēju apaļkoku (to dabiskajā stāvoklī) vai citu kokmateriālu vai ar kokmateriāliem nesaistītu mežsaimniecībā iegūtu izejvielu apstrādi.	3.6.1/1 - 3.6.1/2 - 3.6.2/1 - 3.6.2/2 - 3.7.1/1 - 3.7.1/2 - 3.7.1/3 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1
21. Sekundārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kas ir tāda mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma īpašnieks vai juridiskais pārstāvis, kurš veic primārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma produkcijas vai jebkādu citu kokmateriālu vai ar kokmateriāliem nesaistītu mežsaimniecībā iegūtu izejvielu apstrādi.	3.6.1/1 - 3.6.1/2 - 3.6.2/1 - 3.6.2/2 - 3.7.1/1 - 3.7.1/2 - 3.7.1/3 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1
22. Kokmateriālu krautuves īpašnieks	Fiziska vai juridiska persona, kas ir tāda zemes gabala, vietas vai noliktavas īpašnieks vai juridiskais pārstāvis, kurā valsts līmenī / vietējā tirgus mērogā tiek pirkti un pārdoti kokmateriāli.	3.6.1/1 - 3.6.1/2 - 3.6.2/1 - 3.6.2/2 - 3.7.1/1 - 3.7.1/2 - 3.7.1/3 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1
23. Darba devējs	Fiziska vai juridiska persona, kas saskaņā ar privāttiesībām vai publiskām tiesībām izmanto viena vai vairāku algotu darbinieku pakalpojumus, kurus regulē darba līgums vai darba tiesiskās attiecības. Šī definīcija tiek piemērota visos līmeņos.	4.1.1/1 - 4.1.2/1 - 4.2.1/1 - 4.3.1/1 - 4.3.1/2 - 4.3.1/3 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1

2. Valsts iestādes, kas saistītas ar likumīguma tabulām

Attiecīgā institūcija	Pārbaudes līdzekļi
Valsts aizsargājamo teritoriju, savvaļas augu un dzīvnieku un mežsaimniecības aizsardzības un attīstības institūts (*ICF*)	1.1.2/2 - 1.2.1/1 - 1.2.1/2 - 1.2.2/1 - 2.1.1/3 - 2.1.2/1 - 3.1.1/1 - 3.1.2/1 - 3.1.3/1 - 3.1.4/1 - 3.1.4/2 - 3.2.1/1 - 3.2.1/2 - 3.2.2/1 - 3.2.2/2 - 3.2.3/1 - 3.2.3/2 - 3.3.1/1 - 3.3.1/2 - 3.3.2/1 - 3.3.3/1 - 3.3.3/2 - 3.4.1/1 - 3.4.1/2 - 3.4.2/1 - 3.4.2/2 - 3.5.1/1 - 3.5.2/1 - 3.6.1/2 - 3.7.1/1 - 3.7.1/2 - 3.7.1/3 - 5.1.2/1
Pašvaldības	1.2.2/1 - 3.6.1/1 - 3.6.2/1 - 3.6.2/2 - 6.2.1/1 - 6.2.1/2
Ieņēmumu pārvaldes dienests (*SAR*)	3.5.2/1 - 3.5.3/1 - 6.1.1/1 - 6.2.2/1 - 6.2.3/1 - 6.3.1/1
Īpašuma institūts (*IP*)	1.1.1/1 - 1.1.2/1 - 2.1.1/1
Nodarbinātības un sociālā nodrošinājuma ministrija (*STSS*)	4.1.1/1 - 4.1.2/1 - 4.2.1/1
Enerģētikas, dabas resursu, vides un raktuvju ministrija (*MiAmbiente*)	3.6.2/1 - 3.6.2/2
Valsts agrārais institūts (*INA*)	2.1.1/2
Lauksaimniecības un lopkopības ministrija (*SAG*)	5.1.3/1
Muitas ieņēmumu apakšdirekcija (*DARA*)	5.1.1/1
Hondurasas Sociālā nodrošinājuma institūts (*IHSS*)	4.3.1/1

3. Likumīguma tabulās iekļauto tiesību instrumentu saraksts

Saraksts tika sastādīts, ņemot vērā likumīguma tabulās minēto juridisko atsauču secību, sākot ar I principu.

1. Dekrētlikums Nr. 082-2004, "Īpašuma likums".

2. Dekrētlikums Nr. 098-2007, likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem".

3. *ICF* nolīgums Nr. 027-2015 "Par meža apsaimniekošanu pašvaldību (*ejido*) teritorijās kopienu mežsaimniecības kontekstā".

4. Dekrētlikums Nr. 026-94, SDO konvencijas Nr. 169 ratifikācija.

5. Nolīgums Nr. 003-2010, likuma "Par pašvaldībām" īstenošanas regula.

6. Dekrētlikums Nr. 170 "Par agrāro reformu", kas grozīts ar dekrētlikumu Nr. 031-92 "Par lauksaimniecības nozares modernizāciju un attīstību".

7. Dekrētlikums Nr. 61-2013, ar kuru *ICF* pilnvaro reaģēt uz Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu organizāciju iesniegtiem īpašumtiesību pieteikumiem attiecībā uz kopienu un starpkopienu teritorijām.

8. *ICF* nolīgums Nr. 031-2012, par kārtību, kādā tiek izdoti īpašumtiesības apliecinoši dokumenti attiecībā uz zemi, kas vairākās paaudzēs piederējusi Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām, kuras dzīvo *Río Plátano* biosfērā.

9. *ICF* nolīgums Nr. 010-2015, tehnisko standartu piemērošanas instrukcijas *PESA* (īpašajiem agromežsaimniecības sistēmu apsaimniekošanas plāniem) īpašumos, kas mazāki par 100 hektāriem.

10. Nolīgums Nr. 031-2010, vispārējā likuma "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem" īstenošanas regula.

11. Nolīguma Nr. 045 A-2013 par maksu par pakalpojumiem, kurus snieguši primārie un sekundārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi un kokmateriālu krautuves, piemērošanas norādījumi.

12. ICF apkārtraksts Nr. DE-ICF-001-2013, Administratīvie norādījumi plāniem par kokmateriālu ieguvi no priežu mežiem".

13. Dekrētlikums Nr. 073, likums "Par licencētas struktūras obligātu dalību".

14. *ICF* nolīgums Nr. 050-2012, “Par tehniskajiem standartiem un pamatnostādnēm meža apsaimniekošanas plānu un darbības plānu sastādīšanai platlapu koku mežos”.

15. *ICF* nolīgums Nr. 030-2013, “Glābšanas plānu apstiprināšana”.

16. *ICF* Rezolūcija DE-MP-071-2010, “Apmežošanas sertifikātu izdošanas noteikumu rokasgrāmata”.

17. *ICF* Rezolūcija Nr. DE-MP-285-2010, “Labākas meža apsaimniekošanas pamatnostādnes un standarti”.

18. Nolīgums Nr. 189-2014, “Rēķinu izrakstīšanas kārtība un tās grozījumi” īstenošanas regula.

19. Nolīgums Nr. 018-93, likuma “Par pašvaldībām” vispārējā īstenošanas regula.

20. Dekrētlikums Nr. 104-93, “Vispārējais vides likums”.

21. Nolīgums Nr. 008-2015, “Valsts ietekmes uz vidi novērtējuma sistēma” īstenošanas regula.

22. Dekrētlikums Nr. 181-2007, “Vispārējā vides likuma grozījumi”.

23. Dekrētlikums Nr. 134-90, likums “Par pašvaldībām”.

24. Dekrētlikums Nr. 189-1959, “Darba likuma kodekss”.

25. Dekrētlikums Nr. 178-2016, “Darba inspekcijas likums”.

26. Dekrētlikums Nr. 103, 1971. gada 3. jūnijā pieņemtais likums “Par Minimālo darba algu” un tā grozījumi.

27. Nolīgums Nr. 053-04, vispārējā īstenošanas regula “Par pasākumiem negadījumu un arodslimību novēršanai darba vietā”.

28. Dekrētlikums Nr. 140-1959, “Sociālā nodrošinājuma likums”, un dekrētlikums Nr. 080-2001, kas ietver tā grozījumus un ir pieņemts 2001. gada 1. jūnijā.

29. Rezolūcija Nr. 224-2008 (*COMIECO-XLIX*), “Centrālamerikas vienotā muitas kodeksa” īstenošanas regula (*RECAUCA*).

30. *SAG* nolīguma Nr. 936-13, Konvencijas par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) īstenošanas reglaments.

31. Dekrētlikums Nr. 102-1974, "Valsts nodokļu reģistra likums".

32. Dekrētlikums Nr. 051-2003, "Taisnīgas nodokļu uzlikšanas likums".

33. Dekrētlikums Nr. 25-1963, "Ienākuma nodokļa likums".

34. Dekrētlikums Nr. 017-2010, likums "Par ienākumu veicināšanu, sociālo vienlīdzību un valsts izdevumu racionalizāciju".

III PIELIKUMS

Nosacījumi, kas reglamentē tādu koka izstrādājumu laišanu brīvā apgrozībā
Savienībā, kas
eksportēti no Hondurasas un par kuriem izdota *FLEGT* licence

PAMATINFORMĀCIJA

Padomes 2005. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 2173/2005 par *FLEGT* licencēšanas sistēmas izveidi kokmateriālu importam Eiropas Kopienā[1] un tās īstenošanas regula[2] reglamentē nosacījumus tādu Hondurasas kokmateriālu un koka izstrādājumu ienākšanai Savienības tirgū, par kuriem izdota *FLEGT* licence.

[1] OV L 347, 30.12.2005., 1. lpp.

[2] Komisijas 2008. gada 17. oktobra Regula (EK) Nr. 1024/2008, ar ko nosaka sīki izstrādātus īstenošanas pasākumus Padomes Regulai (EK) Nr. 2173/2005 par *FLEGT* licencēšanas sistēmas izveidi kokmateriālu importam Eiropas Kopienā (OV L 277, 18.10.2008., 23. lpp.)

Šajās regulās paredzēta tajās noteikto procedūru pielāgošana valsts apstākļiem un jo īpaši iespējai, ka kompetentās iestādes, kas atbildīgas par *FLEGT* licenču pieņemšanu, ievedot preci Savienībā, var būt muitas dienesti vai cita pārvaldes struktūra. Šā iemesla dēļ procesa apraksts pārbaudi iedala divos posmos: 1) ar licenci saistīto dokumentu pārbaudes posmā un 2) fizisko pārbaužu posmā, lai nodrošinātu faktiskā sūtījuma atbilstību licencei.

Šīs procedūras mērķis ir papildināt Hondurasas veiktās pārbaudes un pārbaudīt, vai *FLEGT* licences, kas tiek uzrādītas, ievedot preci Savienībā, atbilst tām, kuras Hondurasas *FLEGT* licences izdevējiestāde ir pienācīgi izdevusi un reģistrējusi attiecībā uz sūtījumiem, kurus ir apstiprinājušas Hondurasas iestādes. Kompetentās iestādes ar saviem jautājumiem saistībā ar Hondurasas *FLEGT* licenču likumīguma un spēkā esamības nodrošināšanas sistēmu var vērsties Nolīguma īstenošanas apvienotajā komitejā (NĪAK) saskaņā ar šā nolīguma 9., 11., 19. un 24. pantu, ievērojot šā pielikuma 3. pantā paredzētās informācijas pieprasīšanas procedūras kompetentajām iestādēm.

1. PANTS

FLEGT licenču apstrāde

1. *FLEGT* licenci iesniedz tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā sūtījums, par kuru izdota minētā *FLEGT* licence, tiek deklarēts laišanai brīvā apgrozībā [1]. To iespējams izdarīt elektroniski vai citādā efektīvākā veidā.

2. Tiklīdz *FLEGT* licence tiek pieņemta, 1. panta 1. punktā minētās kompetentās iestādes saskaņā ar piemērojamajām valsts procedūrām informē muitas dienestus.

[1] Laišana brīvā apgrozībā ir Savienības muitas procedūra. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 201. panta 2. un 3. punktu laišana brīvā apgrozībā ietver: a) jebkādu noteiktu ievedmuitas nodokļu iekasēšanu; b) vajadzības gadījumā — citu maksājumu iekasēšanu saskaņā ar atbilstīgajiem spēkā esošajiem noteikumiem attiecībā uz šādu maksājumu iekasēšanu; c) tirdzniecības politikas pasākumu, aizliegumu un ierobežojumu piemērošanu tiktāl, ciktāl tie nav tikuši piemēroti agrākos posmos (šajā konkrētajā gadījumā tiek pārbaudīta *FLEGT* licences esamība); un d) citu formalitāšu pabeigšanu attiecībā uz preču importu. Kolīdz preces ar ārpus Eiropas Savienības izcelsmi tiek laistas brīvā apgrozībā, tās iegūst Savienības preču muitas statusu.

2. PANTS

FLEGT licences dokumentācijas spēkā esamības pārbaude

1. *FLEGT* licences papīra formātā atbilst IV pielikumā aprakstītajam paraugam. Visas *FLEGT* licences, kas neatbilst IV pielikumā noteiktajām prasībām un specifikācijām, uzskatāmas par spēkā neesošām.

2. *FLEGT* licenci uzskata par spēkā neesošu, ja tā tiek iesniegta vēlāk par licencē norādīto derīguma termiņu.

3. *FLEGT* licencē nav pieļaujami nekādi dzēsumi vai labojumi, ja vien tos nav validējusi licences izdevējiestāde.

4. *FLEGT* licences derīguma termiņa pagarinājums nav pieļaujams, ja vien šādu pagarinājumu nav validējusi licences izdevējiestāde.

5. *FLEGT* licences dublikāts vai aizstājējdokuments netiek pieņemts, ja vien to nav izdevusi un validējusi licences izdevējiestāde.

3. PANTS

Papildu informācijas pieprasījums

1. Ja rodas šaubas par *FLEGT* licences, dublikāta vai aizstājējdokumenta spēkā esamību vai autentiskumu, kompetentās iestādes var pieprasīt papildu informāciju no licences izdevējiestādes.

2. Kopā ar šādu pieprasījumu var nosūtīt attiecīgās *FLEGT* licences kopiju, dublikātu vai aizstājējdokumentu.

3. Nepieciešamības gadījumā *FLEGT* licences izdevējiestāde atsauc *FLEGT* licenci un izdod koriģētu kopiju, uz kuras izdara ar zīmogu autentificētu atzīmi "Dublikāts", un nosūta to kompetentajai iestādei.

4. PANTS

FLEGT licences un sūtījuma atbilstības pārbaude

1. Ja kompetentās iestādes uzskata par nepieciešamu veikt sūtījuma turpmāku pārbaudi, pirms tās var nolemt par *FLEGT* licences pieņemšanu vai nepieņemšanu, tās var veikt pārbaudes, lai konstatētu, vai attiecīgais sūtījums atbilst *FLEGT* licencē sniegtajai informācijai un, ja nepieciešams, licences izdevējiestādes veiktajiem ierakstiem par attiecīgo *FLEGT* licenci.

2. Ja to koka izstrādājumu tilpums vai svars, kas veido laišanai brīvā apgrozībā uzrādīto sūtījumu, no attiecīgajā *FLEGT* licencē norādītā tilpuma vai svara atšķiras ne vairāk kā par 10 %, uzskatāms, ka sūtījums tilpuma vai svara ziņā atbilst *FLEGT* licencē sniegtajai informācijai.

3. Ja rodas šaubas par to, vai sūtījums atbilst *FLEGT* licencei, kompetentā iestāde var lūgt licencējošo iestādi sniegt papildu skaidrojumus.

4. Licences izdevējiestāde var lūgt kompetento iestādi nosūtīt attiecīgās *FLEGT* licences vai aizstājējdokumenta kopiju.

5. Nepieciešamības gadījumā licences izdevējiestāde atsauc *FLEGT* licenci un izdod koriģētu kopiju, uz kuras izdara ar zīmogu autentificētu atzīmi "Dublikāts", un nosūta to kompetentajai iestādei.

6. Ja kompetentā iestāde nesaņem atbildi 21 darba dienas laikā no dienas, kad iesniegts papildu skaidrojumu pieprasījums, kā paredzēts šā nolīguma 9. pantā, kompetentā iestāde nepieņem *FLEGT* licenci un rīkojas saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un procedūrām.

7. *FLEGT* licenci nepieņem, ja pēc papildu informācijas sniegšanas saskaņā ar šā pielikuma 3. pantu vai papildu pārbaudes saskaņā ar šo pantu tiek konstatēts, ka *FLEGT* licence neatbilst sūtījumam.

5. PANTS

Iepriekšēja pārbaude pirms sūtījuma ierašanās

1. *FLEGT* licenci var iesniegt pirms sūtījuma, par kuru tā izdota, ierašanās.

2. *FLEGT* licenci pieņem, ja tā atbilst visām IV pielikumā izklāstītajām prasībām un tiek konstatēts, ka nav nepieciešama turpmāka pārbaude saskaņā ar šā pielikuma 2., 3. un 4. pantu.

6. PANTS

Citi jautājumi

1. Izmaksas, kas radušās, kamēr tiek pabeigta pārbaude, sedz importētājs, izņemot gadījumus, kad piemērojamie Savienības dalībvalsts tiesību akti un procedūras nosaka citādi.

2. Ja *FLEGT* licenču pārbaudes gaitā rodas pastāvīgas nesaskaņas vai problēmas, jautājumu var nodot izskatīšanai NĪAK.

7. PANTS

Laišana brīvā apgrozībā

1. Tās licences numuru, kas izdota par koka izstrādājumiem, par kuriem sagatavo muitas deklarāciju laišanai brīvā apgrozībā, norāda deklarēšanai izmantotā Vienotā administratīvā dokumenta 44. ailē.

2. Ja muitas deklarāciju iesniedz elektroniski, atsauce jānorāda attiecīgajā ailē.

3. Kokmateriālus un koka izstrādājumus laiž brīvā apgrozībā tikai pēc tam, kad pabeigtas šajā pielikumā aprakstītās procedūras.

_____

IV PIELIKUMS

FLEGT licenču izdošanas procedūra

1. PANTS

FLEGT licenču vispārējās prasības

1. Šā nolīguma I pielikumā nosaukto Hondurasas koka izstrādājumu ievešanai Savienībā ir nepieciešama *FLEGT* licence.

2. "*FLEGT* licenci" izdod *Instituto de Conservación y Desarrollo Forestal, Áreas Protegidas y Vida Silvestre* (*ICF*), apliecinot, ka koka izstrādājumu sūtījums, kas paredzēts eksportam uz Savienību, ir likumīgi ražots un pārbaudīts saskaņā ar kritērijiem un procedūrām, kas izklāstīti šajā nolīgumā.

3. *FLEGT* licences izdod papīra vai elektroniskā veidā.

4. *FLEGT* licenci uz pirmo ieceļošanas vietu Savienībā izdod par katra eksportētāja katru sūtījumu.

5. *FLEGT* licencēs papīra un elektroniskā veidā iekļauj 1. papildinājumā norādīto informāciju, kas jāaizpilda saskaņā ar 2. papildinājumā norādītajām instrukcijām.

6. Pirms muitošanas iesniedzējs muitas dienestam iesniedz *FLEGT* licenci eksportam uz Savienību vai *H-Legal* licenci eksportam uz citiem galamērķiem, pievienojot citus nepieciešamos dokumentus. Šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā tiks izstrādātas *FLEGT* licences vai *H-Legal* licences izdošanas procedūras un to saistība ar Vienoto muitas deklarāciju (*DUA*).

7. Pēc *FLEGT* licences derīguma termiņa beigām tā ir uzskatāma par spēkā neesošu.

8. Ja nav iespējams iekļaut visu 1. formātā (1. papildinājumā) norādīto informāciju attiecībā uz dažādu veidu koka izstrādājumus saturošiem sūtījumiem, *FLEGT* licencei var pievienot apstiprinātu pielikumu ar šā pielikuma 2. formātā (1. papildinājumā) norādīto kvantitatīvo un kvalitatīvo informāciju.

9. Apstiprinātajā pielikumā saskaņā ar 8. punktu ietver informāciju par sūtījuma aprakstu, kas neietilpst attiecīgajās 1. formāta ailēs.

10. Ja kvalitatīvā informācija tiek sniegta pielikuma veidā (uz papildu lapām), attiecīgajās *FLEGT* licences ailēs nenorāda informāciju par sūtījumu, bet norāda atsauci uz pielikumu (papildu lapām).

11. Šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā tiks izstrādātas prasības un procedūras *FLEGT* licenču derīguma termiņa pagarināšanai, kā arī noteikta kārtība to atsaukšanai, pārvaldībai un aizstājējdokumenta izdošanai. *FLEGT* licenču izdošanas procedūras publisko.

12. Hondurasas valdība nodrošina Savienību ar apstiprinātu *FLEGT* licences paraugu, kā arī licences izdevējiestādes zīmogu un pilnvarotā personāla parakstu piemēriem.

13. *FLEGT* licenču oriģināleksemplārus, dublikātus un aizstājējdokumentus uzskata par spēkā neesošiem un nepieņem, ja ir izmainīti vai pārveidoti šajā pielikumā noteiktie to izdošanas līdzekļi.

14. Par visām apstiprinātajām *FLEGT* licencēm eksportētājam tiek izdots licences oriģināleksemplārs un visu veidu kopiju eksemplāri saskaņā ar attiecīgajiem šā nolīguma noteikumiem.

2. PANTS

FLEGT licences izdevējiestādes atbildība

1. Licences izdevējiestāde Hondurasā ir *ICF* sadarbībā ar *FLEGT* licencēšanas nodaļu. *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļa ir atbildīga par tiesību aktu ievērošanas pārbaudi.

2. Licences izdevējiestāde ir atbildīga par informācijas apmaiņu starp Hondurasu un Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kā arī citām Hondurasas iestādēm, kas atbildīgas par jautājumiem, kas saistīti ar *FLEGT* licencēm.

3. Licences izdevējiestāde pēc eksportētāja pieprasījuma var pagarināt derīguma termiņu (tikai vienreiz) uz laiku, kas nav ilgāks par trim (3) mēnešiem. Pagarinot *FLEGT* licenci, licences izdevējiestāde nosaka un validē jauno derīguma termiņu.

4. Licences izdevējiestāde pielieto viltojumdrošu metodi, lai nodrošinātu *FLEGT* licenču autentiskumu un izvairītos no dzēsumiem vai labojumiem.

5. Licences izdevējiestāde izveido sistēmas papīra formāta un elektronisko licenču ierakstu glabāšanai, lai spētu reaģēt uz eksportētāja pieteikumu, ņemot vērā tā ģeogrāfisko atrašanās vietu. *FLEGT* licencēšanas sistēma, kur to pieļauj apstākļi, pakāpeniski tiks sasaistīta ar Hondurasas Centralizēto ārējās tirdzniecības sistēmu (*Sistema de Ventanilla Única de Comercio Exterior de Honduras, VUCEH*).

6. Jebkurā gadījumā, ja ir pagarināts *FLEGT* licences derīguma termiņš vai licence ir atsaukta vai aizstāta, licences izdevējiestāde par to informē attiecīgās Savienības dalībvalsts kompetento iestādi.

7. Licences izdevējiestāde pārvalda saņemto pieteikumu, izdoto *FLEGT* licenču un noraidīto pieteikumu datubāzi.

3. PANTS

FLEGT licenču izdošanas procedūra

1. Saskaņā ar V pielikumu pirms *FLEGT* licences izdošanas tiek veikta procedūra, kas apstiprina izstrādājumu likumīgumu. *FLEGT* licenču pārvaldības pasākumi ir aprakstīti tālāk (sk. 1. attēlu).

a) *FLEGT* licences iegūšanai, eksportētājs uzrāda:

– pieteikumu *FLEGT* licencei un

– Ieņēmumu pārvaldes dienesta (*SAR*) apstiprinātu eksporta rēķinu.

b) Saņemot pieteikumu, *FLEGT* Licencēšanas nodaļa:

i) konsultējas ar Likumīguma pārbaudes nodaļu par ieinteresētās puses (eksportētāja) atbilstību visiem attiecīgajiem likumīguma definīcijas rādītājiem;

ii) pārbauda, vai attiecīgā sūtījuma piegādes ķēdē ir ievērota likumīguma prasība.

c) Pamatojoties uz informāciju, kas ievākta saistībā ar atbilstību visiem piemērojamajiem rādītājiem likumīguma tabulās un prasībām piegādes ķēdēs, Likumīguma pārbaudes nodaļa konstatē, likumīguma prasību izpildi vai neizpildi un sniedz *FLEGT* Licencēšanas nodaļai:

i) ja uzņēmējs neatbilst likumīguma prasībām, atzinumu, kurā paskaidroti iemesli, kas ļauj *FLEGT* Licencēšanas nodaļai informēt pieteikuma iesniedzēju par pieteikuma noraidīšanu;

ii) ja uzņēmējs atbilst likumīguma prasībām, "beziebildumu" lēmumu, *FLEGT* Licencēšanas nodaļas vajadzībām.

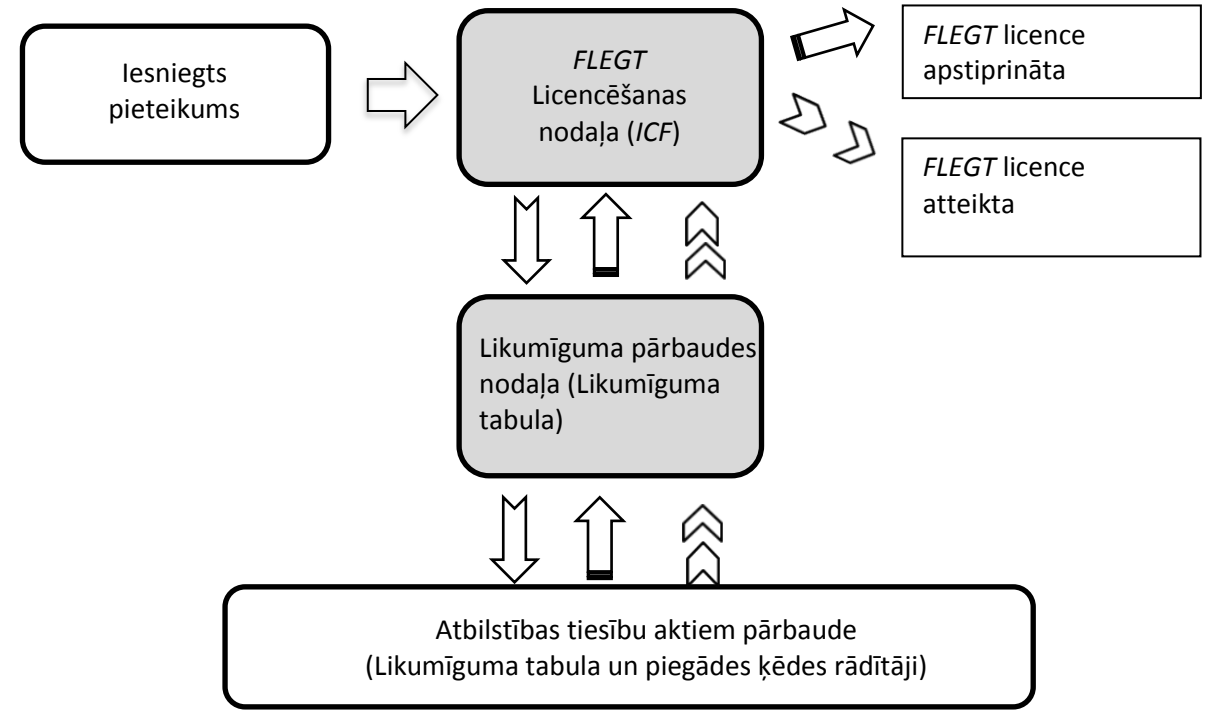
d) Pamatojoties uz pieteikumu, pavaddokumentiem un Likumīguma pārbaudes nodaļas lēmumu par atbilstību tiesību aktiem, *FLEGT* Licencēšanas nodaļa izdod *FLEGT* licenci vai sagatavo pieteikuma atteikumu.

e) Visa informācija, kas attiecas uz *FLEGT* licences piešķiršanu, tiek ievadīta īpašā datu bāzē.

2. *FLEGT* licencēšanas sistēma attiecas uz visiem I pielikumā minētajiem koka izstrādājumiem, tostarp paraugiem un demonstrējumu izstrādājumiem, kas tiek eksportēti uz Savienības tirgu.

1. attēls

FLEGT licencēšanas procedūras shēma

4. PANTS

Papīra formāta *FLEGT* licenču tehniskās specifikācijas

1. Papīra formātā esošās *FLEGT* licences atbilst šā pielikuma 1. papildinājumā norādītajam formātam.

2. Licences sagatavo standarta A4 papīra formātā. Papildus zīmogam papīrā ir jābūt iestrādātām ūdenszīmēm, kurās attēloti dažādi logotipi, tostarp Hondurasas ģerbonis vai emblēma.

3. *FLEGT* licences aizpilda mašīnrakstā vai datorrakstā. Ja nepieciešams, tās var aizpildīt rokrakstā.

4. *FLEGT* licences izdevējiestāde zīmogu uzliek, izmantojot metāla spiedogu, vēlams, izgatavotu no tērauda. Tāpat arī *FLEGT* licences izdevējiestāde var izmantot spieduma presi kombinācijā ar burtiem vai ciparіem, kas iegūti ar perforācijas līdzekļiem.

5. *FLEGT* licences izdevējiestāde izmanto viltojumdrošu metodi, lai norādīto daudzumu reģistrētu tā, ka nav iespējama papildu skaitļu vai atsauču iestarpināšana.

6. Veidlapā nedrīkst būt dzēsumi vai labojumi, ja vien šādi dzēsumi vai labojumi nav autentificēti ar *FLEGT* licences izdevējiestādes zīmogu un parakstu.

7. *FLEGT* licenci aizpilda un izdrukā spāņu valodā.

5. PANTS

FLEGT licenču izdošanas formāts

1. *FLEGT* licences var izdot ar Hondurasas koka izstrādājumu likumīguma nodrošināšanas sistēmas (*LAS*) datorizētās sistēmas palīdzību.

2. Savienības dalībvalstīs, kas nav pievienojušās datorizētajai sistēmai, nodrošina *FLEGT* licences pieejamību papīra formātā.

6. PANTS

FLEGT licences kopijas

1. *FLEGT* licence sastāv no viena dokumenta oriģināleksemplāra un pieciem tā kopiju eksemplāriem.

2. Dokumenta oriģināleksemplāru nodod *FLEGT* licences turētājam.

3. Piecus numurēto kopiju eksemplārus izmanto šādi:

a) 1. kopiju: *FLEGT* licences izdevējiestāde saglabā turpmāku pārbaužu veikšanai;

b) 2. kopiju: pievieno sūtījumam. Tā tiek nodota *FLEGT* licences īpašniekam un ir jānosūta izstrādājuma pircējam kopā ar sūtījumu iesniegšanai tās dalībvalsts muitas dienestam, kurā sūtījums, par kuru izdota minētā licence, tiek ievests laišanai brīvā apgrozībā;

c) 3. kopiju: nodod *FLEGT* licences īpašniekam, un tā ir jānosūta pircējam iesniegšanai tās dalībvalsts attiecīgajā par *FLEGT* licencēm atbildīgajā iestādē, kurā sūtījums, par kuru izdota minētā licence, tiek ievests laišanai brīvā apgrozībā;

d) 4. kopiju: saglabā Hondurasas muitas dienesti eksporta kontroles nolūkā.

e) 5. kopiju: nodod *FLEGT* licences īpašniekam viņa personīgajai uzskaitei.

7. PANTS

FLEGT licences spēkā esamība, atsaukšana un aizstājējdokumenta izdošana

1. *FLEGT* licences spēkā esamība un derīguma termiņa pagarināšana

FLEGT licences ir spēkā, sākot ar to izdošanas dienu, un paliek spēkā sešus (6) mēnešus no to izdošanas dienas. *FLEGT* licencē tiek norādīts tās derīguma termiņš.

2. *FLEGT* licences atsaukšana

2.1. *FLEGT* licence zaudē spēku un tiek nodota atpakaļ licences izdevējiestādei, ja koka izstrādājumi, par kuriem tā izdota, pārvadāšanas laikā pirms ievešanas Savienībā ir pazuduši vai iznīcināti.

2.2. *FLEGT* licenci atsauc šādos gadījumos:

a) jebkāda eksportētāja pārkāpuma gadījumā, kas attiecas uz sūtījumu un konstatēts pēc *FLEGT* licences izdošanas;

b) gadījumā, ja eksports faktiski nav noticis un saņēmējs nav pieprasījis termiņa pagarinājumu.

2.3. Tāpat arī eksportētājs var atsaukt licenci brīvprātīgi, ja tas nolemj to neizmantot.

3. *FLEGT* licences aizstājējdokumenta izdošana

3.1. Ja Savienības kompetentajām iestādēm paredzētais licences oriģināleksemplārs un/vai kopijas ir pazuduši, nozagti vai iznīcināti, *FLEGT* licences īpašnieks vai tā pilnvarotais pārstāvis var vērsties licences izdevējiestādē ar pieprasījumu izdot licences aizstājējdokumentu, uzrādot pierādījumus, kas apstiprina, ka licences oriģināleksemplārs un/vai kopijas ir pazuduši, nozagti vai iznīcināti.

3.2. Licences izdevējiestāde izdod *FLEGT* licences aizstājējdokumentu, saņemot un izskatot attiecīgu licences īpašnieka pieprasījumu.

3.3. Hondurasas valdība nodrošina Savienību ar apstiprinātu *FLEGT* licences paraugu, kā arī licences izdevējiestādes zīmogu un pilnvarotā personāla parakstu piemēriem.

3.4. Licences aizstājējdokumentā norāda informāciju un ierakstus, kas iekļauti *FLEGT* licences dokumenta oriģināleksemplārā, tostarp licences numuru. Uz *FLEGT* licences aizstājējdokumenta izdara atzīmi "Aizstājējlicence".

3.5. Ja pazudusī vai nozagtā *FLEGT* licence tiek atgūta, atgūto licenci neizmanto un atdod licences izdevējiestādei.

8. PANTS

Pārkāpumu, kas saistīti ar *FLEGT* licenču izdošanu, pārvaldība

Jebkādu pārkāpumu vai krāpnieciskas informācijas, kas attiecas uz koka izstrādājumiem, gadījumā, jebkādas *FLEGT* licencē ietvertas informācijas viltošanas, labošanas vai pārveidošanas gadījumā, kā arī noteikumu, kas attiecas uz *FLEGT* licencēšanas sistēmu, pārkāpšanas gadījumā, tiks piemēroti administratīvie vai juridiskie pasākumi atbilstoši pārkāpuma apmēram un Hondurasas tiesību aktiem.

9. PANTS

Šaubas par *FLEGT* licences derīgumu un autentiskumu

1. Ja rodas šaubas par *FLEGT* licences, dublikāta vai aizstājējdokumenta spēkā esamību vai autentiskumu, kompetentās Savienības iestādes var veikt pārbaudes sistēmā vai pieprasīt papildu informāciju no licences izdevējiestādes. Tikai *FLEGT* licences izdevējiestāde ir attiecīgi pilnvarota un atbildīga par informācijas sniegšanu par licences spēkā esamību vai autentiskumu.

2. Ja tā uzskata par nepieciešamu, licences izdevējiestāde var lūgt Savienības dalībvalsts kompetento iestādi nosūtīt attiecīgās *FLEGT* licences vai aizstājējdokumenta kopiju.

3. Ja *FLEGT* licences izdevējiestāde uzskata par nepieciešamu, tā atsauc licenci un izdod koriģētu kopiju, uz kuras izdara ar zīmogu autentificētu atzīmi "Dublikāts", un nosūta to Savienības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

4. Ja *FLEGT* licences spēkā esamība tiek apstiprināta, licences izdevējiestāde nekavējoties par to elektroniski informē Savienības kompetento iestādi. Atpakaļ nosūtītos kopiju eksemplārus atbilstošā veidā autentificē *FLEGT* licences izdevējiestāde.

5. Ja attiecīgā *FLEGT* licence nav spēkā esoša, licences izdevējiestāde par to, vēlams elektroniski, paziņo Savienības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

6. Ja rodas šaubas par *FLEGT* licences autentiskumu un spēkā esamību, licences izdevējiestādei ir pienākums sniegt atbildes uz Savienības kompetento iestāžu un citu Hondurasas iestāžu jautājumiem, kā arī pēc pieprasījuma sniegt papildinformāciju un precizējumus.

1. papildinājums

1. *FLEGT* licences formāts

1. ORIĢINĀLEKSEMPLĀRS	1. Licences izdevējiestāde Nosaukums: Adrese:	2. Importētājs Vārds/nosaukums: Adrese:
	3. *FLEGT* licences numurs	4. Derīguma termiņš | | | |
	5. Eksportētājvalsts	7. Transportēšanas veids
	6. *ISO* kods	
	8. *FLEGT* licences īpašnieks (vārds/nosaukums un adrese)	
1.	9. Kokmateriālu vai koka izstrādājumu komercapraksts	10. HS kodi
	11. Vispārpieņemtie un zinātniskie nosaukumi	12. Ieguves valsts / 13. *ISO* kodi
	14. Tilpums (m^3) / 15. Tīrsvars (kg) / 16. Vienību skaits	
	17. Atšķirības zīmes	
	18. *FLEGT* licences izdevējiestādes paraksts un zīmogs Vieta un datums	

2. Papildinformācija par sūtījumiem

Uz *FLEGT* licenci attiecas tālāk minētā informācija.

Vienības kārtas numurs	Kokmateriālu vai koka izstrādājumu komercapraksts	HS kods	Vispārpieņemtie un zinātniskie nosaukumi	Ieguves valsts	Ieguves valsts *ISO* kods	Tilpums (m^3)	Svars (kg)	Vienību skaits
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								

Izdošanas vieta	Datums (diena/mēnesis/gads)	*FLEGT* licences izdevējiestādes paraksts un zīmogs				

2. papildinājums

Veidlapas aizpildīšanas instrukcijas

Vispārīgi

— Aizpilda ar drukātiem burtiem

— Valstu *ISO* kodi atbilst valstīm piešķirtajiem starptautiskajiem standarta divburtu kodiem.

1. aile	*FLEGT* licences izdevējiestāde	Norāda *FLEGT* licences izdevējiestādes nosaukumu un adresi.
2. aile	Importētājs	Norāda importētāja vārdu/nosaukumu un adresi.
3. aile	*FLEGT* licences numurs	Norāda izdotās *FLEGT* licences numuru.
4. aile	Derīguma termiņš	Norāda *FLEGT* licences derīguma termiņu.
5. aile	Eksportētāja valsts	Norāda partnervalsti, no kuras koka izstrādājumi eksportēti uz Savienību.
6. aile	*ISO* kods	Norāda 5. ailē minētās partnervalsts divburtu kodu.
7. aile	Transportēšanas veids	Norāda veidu, kādā preces transportētas no eksporta vietas.

8. aile	*FLEGT* licences īpašnieks	Norāda eksportētāja vārdu/nosaukumu un adresi.
9. aile	Kokmateriālu vai koka izstrādājumu komercapraksts	Norāda koka izstrādājuma(-u) komercaprakstu.
10. aile	HS kodi	Norāda četrciparu vai sešciparu preču kodu, kas noteikts atbilstoši preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētajai sistēmai.
11. aile	Vispārpieņemtie un zinātniskie nosaukumi	Norāda izstrādājuma ražošanā izmantotās koku sugas vispārpieņemto un zinātnisko nosaukumu. Ja kompozītmateriālu izstrādājuma ražošanā izmantotas vairākas koku sugas, katru sugu norāda atsevišķā rindā. Šo informāciju var nenorādīt, ja kompozītmateriālu izstrādājumi satur vairāku sugu koksni, taču to identifikācija vairs nav iespējama (piemēram, kokskaidu plātnes).
12. aile	Ieguves valsts	Norāda valstis, kurās iegūta 10. ailē minēto sugu koksne. Attiecībā uz kompozītmateriālu izstrādājumiem norāda visas izmantotās koksnes izcelsmes valstis. Šo informāciju var nenorādīt, ja kompozītmateriālu izstrādājumi satur vairāku sugu koksni, taču to identifikācija vairs nav iespējama (piemēram, kokskaidu plātnes).

13. aile	*ISO* kodi	Norāda 12. ailē minēto valstu *ISO* kodu. Šo informāciju var nenorādīt, ja kompozītmateriālu izstrādājumi satur vairāku sugu koksni, taču to identifikācija vairs nav iespējama (piemēram, kokskaidu plātnes).
14. aile	Tilpums (m^3)	Norāda kopējo tilpumu kubikmetros. Šo informāciju var nenorādīt, ja vien ir norādīta 15. ailē minētā informācija.
15. aile	Tīrsvars (kg)	Norāda kopējo svaru kilogramos, kas ir koka izstrādājumu tīrsvars, kurā nav iekļauts konteinera vai iepakojuma svars (izņemot balstus, starplikas, uzlīmes u. c.). Šo informāciju var nenorādīt, ja vien ir norādīta 14. ailē minētā informācija.
16. aile	Vienību skaits	Norāda vienību skaitu, ja tas ir optimālākais veids izstrādājuma daudzuma norādīšanai. Šo informāciju var nenorādīt.
17. aile	Atšķirības zīmes	Attiecīgā gadījumā norāda atšķirības zīmes, piemēram, sērijas numuru, kravaszīmes numuru. Šo informāciju var nenorādīt.
18. aile	*FLEGT* licences izdevējiestādes paraksts un zīmogs	Ailē ir pilnvarotas amatpersonas paraksts un *FLEGT* licences izdevējiestādes oficiālais zīmogs. Norāda arī vietu un datumu.

V PIELIKUMS

Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēma (*LAS*) koka izstrādājumiem

Saturs

1. IEVADS.....
   1.1. Vispārīgais konteksts .....
   1.2. *LAS* mērķis .....
   1.3. Jauni instrumenti un elementi mežsaimniecības pārvaldības uzlabošanai.....
2. *LAS* PIEMĒROJAMAIS HONDURASAS TIESISKAIS REGULĒJUMS.....
   2.1. Starptautiskas konvencijas un līgumi.....
   2.2. Reģionālas konvencijas un līgumi .....
   2.3. Valsts tiesību akti par dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.....
   2.4. Valsts tiesību akti par darba tirgu.....
   2.5. Valsts tiesību akti par valsts un pašvaldību nodokļu maksājumiem, kas saistīti ar koka izstrādājumu eksportu .....
   2.6. Valsts tiesību akti par administratīvajām procedūrām, pārredzamības mehānismiem un sabiedrības līdzdalību.....
   2.7. Valsts tiesību akti, ko piemēro tiesu varas amatpersonas .....

3. *LAS* ELEMENTI
3.1. Likumīguma definīcija
3.2. Atbilstības likumīguma definīcijai pārbaude
3.3. Piegādes ķēdes kontrole
3.4. *FLEGT* un *H-Legal* licencēšanas process
3.5. Neatkarīgas revīzijas
4. *LAS* ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTO DALĪBNIEKU LOMA UN IESTĀŽU SISTĒMA
4.1. *LAS* īstenošanā iesaistītie dalībnieki
4.2. Valsts iestādes
4.2.1. Valsts aizsargājamo teritoriju, savvaļas augu un dzīvnieku un mežsaimniecības aizsardzības un attīstības institūts (*ICF*)
4.2.2. Ieņēmumu pārvaldes dienests (*SAR*)
4.2.3. Pašvaldības
4.2.4. Īpašuma institūts (*IP*)
4.2.5. Nodarbinātības un sociālā nodrošinājuma ministrija (*STSS*)
4.2.6. Hondurasas Sociālā nodrošinājuma institūts (*IHSS*)

4.2.7. Enerģētikas, dabas resursu, vides un raktuvju ministrija (*MiAmbiente*).....
4.2.8. Valsts agrārais institūts (*INA*).....
4.2.9. Lauksaimniecības un lopkopības ministrija (*SAG*).....
4.2.10. Muitas ieņēmumu apakšdirekcija (*DARA*).....
4.2.11. Tieši iesaistītās valsts iestādes .....
4.3. Mežsaimniecības privātais sektors.....
4.4. Pilsoniskās sabiedrības organizācijas.....
4.4.1. Vietējās organizācijas .....
4.4.2. Nevalstiskās attīstības organizācijas .....
4.5. Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas.....
4.6. Spēju veidošana.....
5. *LAS* DARBĪBAS JOMA / TVĒRUMS .....
5.1. Koka izstrādājumi, kas iekļauti *LAS* .....
5.2. Tirgi, uz kuriem attiecas *LAS*.....
5.3. Kokmateriālu ieguves avoti, uz kuriem attiecas *LAS*.....
5.3.1. Hondurasā iegūti kokmateriāli.....
5.3.2. Importēta koksne.....
5.3.3. Kokmateriāli, uz kuriem neattiecas šis nolīgums .....
5.4. *LAS* iekļauto uzņēmēju darbības joma .....

6. ATBILSTĪBAS LIKUMĪGUMA DEFINĪCIJAI PĀRBAUDE.....
6.1. Likumīguma pārbaudes principi .....
6.1.1. Likumīguma pārbaudē iesaistītās iestādes .....
6.1.2. Pārbaudes procedūras, kas balstītas uz likumīguma tabulām .....
6.1.3. Likumīguma pārbaudes līdzekļu glabāšana .....
6.1.4. Informācijas sistēmas un pārbaužu funkcionalitāte .....
6.1.5. Riska pārvaldības princips .....
6.1.6. Likumīguma revīzija, kas nepieciešama juridiskās atbilstības sertifikāta izdošanai .....
6.2. Uzņēmēju pienākumi attiecībā uz likumīguma pārbaudi.....
7. KOKMATERIĀLU UN KOKA IZSTRĀDĀJUMU PIEGĀDES ĶĒDES PĀRBAUDE .....
7.1. Piegādes ķēdes pārbaudes principi.....
7.2. Koka izstrādājumu identificēšana .....
7.3. Piegādes ķēdes informācijas deklarācija uzņēmējiem .....
7.4. Importēto koka izstrādājumu pārbaude.....
7.5. Koka izstrādājumu tranzītā pārbaude.....
7.6. Konfiscēto koka izstrādājumu pārbaude .....
7.7. Tādu koka izstrādājumu pārbaude, kas iegūti no zemes, kurai paredzēta lietošanas veida maiņa.....
8. PRIVĀTU SERTIFIKĀCIJAS SISTĒMU ATZĪŠANA.....
9. GADĪJUMU IZSKATĪŠANA, KAS SAISTĪTI AR NEATBILSTĪBU *LAS*.....

10. SŪDZĪBU IZSKATĪŠANAS MEHĀNISMI .....
10.1. Ievads .....
10.2. Mērķi .....
10.3. Sūdzību izskatīšanas mehānismu veidi .....
10.4. Sūdzību izskatīšanas mehānismu izveide un to pārvaldības principi.....
11. APSPRIEŠANĀS, DALĪBA UN KOORDINĀCIJAS MEHĀNISMI ATTIECĪBĀ UZ *LAS* ĪSTENOŠANU .....
11.1. Nolīguma īstenošanas apvienotā komiteja .....
11.2. Tehniskā komiteja .....
11.3. *FLEGT*-BPN īstenošanas starpiestāžu sekretariāts .....
11.4. Valsts stratēģija nelikumīgas mežizstrādes apkarošanai un tās saikne ar *FLEGT*-BPN.....
12. STIMULĒŠANAS, VEICINĀŠANAS, AIZSARDZĪBAS UN MAZINĀŠANAS PASĀKUMI, KAS PAREDZĒTI DAŽĀDO SEKTORA DALĪBNIEKU IESAISTĪŠANAI *LAS* ĪSTENOŠANĀ .....
1. pielikums. Piegādes ķēdes posmi (priežu mežiem) .....
2. pielikums. Piegādes ķēdes posmi (platlapu koku mežiem).....

1. IEVADS

1.1. Vispārīgais konteksts

Latīņamerika ir reģions ar visaugstāko atmežošanas līmeni pasaulē, savukārt Hondurasā ikgadējais atmežošanas līmenis ir viens no augstākajiem reģionā. Dažādie atmežošanas un meža degradācijas cēloņi ir galvenokārt ekstensīva liellopu un monokultūru (kā, piemēram, eļļas palmu) audzēšana, kā arī nelikumīga mežizstrāde, kas izpaužas kā mežaudzes pilnīga likvidēšana, meža ugunsgrēki un neilgtspējīga kokmateriālu ieguve.

Tādas sekas un negatīvā ietekme kā mežu iznīcināšana un to teritoriju sarukšana nelikumīgas mežizstrādes un tropisko lietusmežu pārvēršanas lauksaimniecības zemē dēļ, samazina bioloģisko daudzveidību un ierobežo vai iznīcina meža ekosistēmu dabīgo noturību. Tāpat arī pastāv finansiālie zaudējumi, kas rodas, izvairoties no nodokļu maksāšanas un nemaksājot nodevas.

1.2. Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmas (*LAS*) koka izstrādājumiem mērķis

LAS mērķis ir uzlabot valsts mežsaimniecības nozares pārvaldību, nodrošinot stingru visu mežsaimniecības piegādes ķēdes dalībnieku atbilstību tiesību aktiem.

Šis mērķis aptver meža izmantošanas tiesību piešķiršanu, izejvielu ieguvi, kokmateriālu transportēšanu, sākotnējo apstrādi, otrreizējo apstrādi un koka izstrādājumu tirdzniecību gan vietējos, gan starptautiskajos tirgos, pamatojoties uz spēkā esošo tiesību aktu piemērošanu un izpildi, kā arī esošo valsts kontroles sistēmu uzlabošanu.

1.3. Jauni instrumenti un elementi mežsaimniecības pārvaldības uzlabošanai.

Lai gan likumīgu kokmateriālu licencēšana *FLEGT* ietvaros ir būtisks BPN sarunu un īstenošanas procesa mērķis, tas nav vienīgais paredzamais iznākums. Lai izdotu šīs licences un attaisnotu Hondurasas un ES cerības attiecībā uz mežu pārvaldības uzlabošanu un likumīgas kokmateriālu tirdzniecības veicināšanu, ir nepieciešams izstrādāt jaunus instrumentus, kas pastiprinātu likumīguma pārbaudi. Šā iemesla dēļ nolīgumā ir ierosināti vairāki jauni un novatoriski elementi, kas, domājams, pozitīvi ietekmēs mežsaimniecības nozares pārvaldību. Šis pastāvošo vai izstrādes stadijā esošo elementu kopums veido Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmu koka izstrādājumiem. Šie elementi gan organizatoriskajā, gan iestāžu līmenī ir norādīti tālāk.

Likumīgi ražotu kokmateriālu definīcija

a) Likumīguma tabulās iekļauto juridisko prasību noteikšana attiecībā uz visiem kokmateriālu izcelsmes avotiem, kuri piegādā kokmateriālus, tostarp importētos, vietējam tirgum un eksportē uz jebkuru galamērķi.

Piegādes ķēdes kontrole

b) Šā nolīguma īstenošanas starpposma mērķis norādīts tālāk. Kokmateriālu izsekojamības IT sistēmas (*SIRMA*) izstrāde un ieviešana: pateicoties sinhronizācijai ar citām informācijas sistēmām (gan ar *ICF* iekšējo sistēmu, gan citu iestāžu sistēmām), kā arī starpvalstu informācijas apmaiņai, ir uzlabota koksnes apjoma pārbaude un kontrole visā piegādes ķēdē (vidēja termiņa).

c) Informācijas apmaiņa un mijnorāžu izmantošana starp *SIRMA* un Hondurasas Automatizēto muitas ieņēmumu sistēmu (*SARAH*) (vidēja termiņa).

d) Šā nolīguma īstenošanas starpposma mērķis norādīts tālāk. Uzticamības pārbaužu ieviešana attiecībā uz visiem uzņēmējiem. Tāda pienākuma iekļaušana tiesiskajā regulējumā, ar kuru līdz minimumam tiek samazināts uzņēmēju prasību neievērošanas gadījumu risks neatkarīgi no tā, vai izstrādājums ir iegūts vietēji vai importēts (vidēja termiņa).

e) Stingrāka visu likumīguma tabulās iekļauto tiesību aktu piemērošana (ilgtermiņa).

f) Kokmateriālu ieguves kontroles pastiprināšana meža teritorijās, uz kurām attiecas glābšanas un atjaunošanas plāni, jo īpaši attiecībā uz nepieciešamajiem uzraudzības pasākumiem visā piegādes ķēdē (ilgtermiņa).

g) Valsts mežsaimniecības informācijas sistēmas (*SNIF*) konsolidācija, lai izveidotu efektīvu un atbilstošu saikni ar citām saistītajām iestādēm, kā arī ļautu lietotājiem piekļūt viņiem interesējošai informācijai (vidēja termiņa).

h) Šā nolīguma īstenošanas starpposma mērķis norādīts tālāk. Datubāzes izveide un pārvaldība, lai noteiktu to, cik lielā mērā uzņēmēji neievēro *LAS* prasības (vidēja termiņa).

i) Šā nolīguma īstenošanas starpposma mērķis norādīts tālāk. Uz riskiem balstītas likumīguma revīzijas īstenošana kā līdzeklis, lai pārbaudītu, vai visi uzņēmēji ievēro *LAS* rādītājus un prasības (vidēja termiņa).

j) Šā nolīguma īstenošanas starpposma mērķis norādīts tālāk. Juridiskās atbilstības sertifikāta izveide, kas izriet no likumīguma revīzijas, kā pierādījums par atbilstību *LAS* prasībām (vidēja termiņa).

k) Brīvprātīgas privātas sertifikācijas atzīšana, ar nosacījumu, ka ir nodrošināta līdzvērtība ar likumīguma tabulām. Paturot prātā šā pielikuma 8. iedaļā noteiktās procedūras, akreditēto sertifikācijas struktūru izsniegtos likumīguma, meža apsaimniekošanas un/vai pārraudzības ķēžu sertifikātus var pieņemt kā pierādījumu daļējai vai pilnīgai atbilstībai likumīguma rādītājiem, lai izvairītos no darba dublēšanās un tādējādi vienkāršotu šo pārbaudi (vidēja termiņa).

FLEGT licencēšanas procedūras

l) *FLEGT* licenču izdošana, nodrošinot visu koksni saturošu sūtījumu uz ES atbilstību *LAS* prasībām. Prasības *H-Legal* licenču izsniegšanai ir jāievēro arī attiecībā uz koksni, kas tiek eksportēta uz citām valstīm (vidēja termiņa).

Neatkarīgā revīzija

m) Neatkarīga sistēmas revīzija, lai apliecinātu visu *LAS* elementu uzticamību un ierosinātu korekcijas konstatēto trūkumu novēršanai (vidējā termiņā).

n) Šā nolīguma īstenošanas starpposma mērķis norādīts tālāk. Starpiestāžu sekretariāta izveide *FLEGT*-BPN īstenošanai (*SIIAVA*), lai koordinētu dažādu *LAS* izstrādē un īstenošanā iesaistītu valsts iestāžu darbību un ieguldījumu. Šī struktūra kalpos kā telpa dialogam un koordinēšanai, lai sadarbībā ar citām struktūrām, piemēram, Tehnisko komiteju, nodrošinātu sekmīgu šā nolīguma īstenošanu, interaktīvā un apspriežu veidā iesaistot visas ieinteresētās personas un nodrošinot to apzinību un apņēmību uzlabot mežu pārvaldību (īstermiņa).

o) Šā nolīguma īstenošanas starpposma mērķis norādīts tālāk. Brīvprātīgas iepriekšējas un informētas apspriešanās (*FPIC*) īstenošana mežsaimniecības nozarē saskaņā ar attiecīgajiem tiesību aktiem, stājoties spēkā (vidēja termiņa).

p) Centienu pastiprināšana attiecībā uz tādu meža zemi, par ko nav izdoti īpašumtiesības apliecinoši dokumenti, nodošanu valsts īpašumā, īpašu uzmanību pievēršot tādas valstij nepiederošas zemes legalizēšanai (“*regularización*” un “*saneamiento jurídico*”), uz ko attiecas *ICF* izdotie kopienu meža apsaimniekošanas līgumi (ilgtermiņa).

q) Centienu pastiprināšana attiecībā uz tādas zemes īpašumtiesību legalizēšanu, kas vairākās paaudzēs piederējusi Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām (ilgtermiņa).

r) Nodarbinātības un sociālā nodrošinājuma ministrijas (*STSS*) un Hondurasas Sociālā nodrošinājuma institūta (*IHSS*) institucionālās spējas nostiprināšana, nodrošinot iestādēm nepieciešamos resursus efektīvai likumīguma tabulās iekļauto rādītāju un pārbaudes līdzekļu sekmēšanai un uzraudzībai (ilgtermiņa).

s) Nozares uzņēmēju spēju veidošana attiecībā uz atbilstību tiesību aktiem (ilgtermiņā).

2. *LAS* PIEMĒROJAMAIS HONDURASAS TIESISKAIS REGULĒJUMS

Hondurasas tiesiskajā regulējumā, kas piemērojams koka izstrādājumiem, ir dažādi elementi, kas sastāv no starptautiskām konvencijām un līgumiem (reģionāliem un ārpusreģionāliem), Republikas Konstitūcijas, sekundārajiem tiesību aktiem, noteikumiem un citiem standartiem, ko piemēro konkrētas valsts iestādes atkarībā no to kompetences sfēras. *LAS* iesaistītās iestādes savstarpēji sadarbojas, lai pārbaudītu Hondurasas koka izstrādājumu likumīgumu.

II pielikumā izklāstītās likumīguma tabulas apraksta galvenos juridiskos instrumentus attiecībā uz dažādiem likumīguma elementiem un *LAS*, kas tiks pārbaudīti pirms katras *FLEGT* licences izdošanas.

2.1. Starptautiskas konvencijas un līgumi

- Starptautiskās Darba organizācijas konvencija Nr. 169 par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām neatkarīgās valstīs.

- Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām.

- Apvienoto Nāciju Organizācijas Konference par vidi un attīstību.

- Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām un jo īpaši 2015. gadā pieņemtais Parīzes klimata nolīgums, kas ir kļuvis par galveno starptautisko instrumentu klimata pārmaiņu novēršanai.

2.2. Reģionālas konvencijas un līgumi

- Konvencija par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību Centrālamerikā. Šīs konvencijas mērķis ir saglabāt pēc iespējas lielāku sauszemes un jūras bioloģisko daudzveidību Centrālamerikas reģionā. To 1992. gadā Managvā, Nikaragvā, parakstīja Gvatemalas, Hondurasas, Kostarikas, Nikaragvas, Panamas un Salvadoras Republikas prezidenti.

– Centrālamerikas Ilgtspējīgas attīstības alianse. Šī ir reģionāla stratēģija interešu, attīstības iniciatīvu, pienākumu, kā arī tiesību harmonizācijas koordinēšanai un apspriešanai; 1994. gadā to parakstīja Belizas, Gvatemalas, Hondurasas, Kostarikas, Nikaragvas, Panamas un Salvadoras Republikas prezidenti un pārstāvji.

– Reģionālā konvencija par dabīgo mežu ekosistēmu pārvaldību un saglabāšanu un apmežošanas attīstību. Šīs konvencijas mērķis ir veicināt valsts un reģionālo mehānismu darbību, lai izvairītos no izmaiņām tādu teritoriju izmantošanā, kurās mežu klāta platība atrodas uz zemes ar mežsaimniecības potenciālu, un atgūt atmežotas teritorijas. To 1993. gadā Gvatemalas galvaspilsētā Gvatemalā parakstīja Gvatemalas, Hondurasas, Kostarikas, Nikaragvas, Panamas un Salvadoras Republikas ārlietu ministri.

2.3. Valsts tiesību akti par dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu

– Dekrētlikums Nr. 131-1982, "Hondurasas Republikas Konstitūcija".

– Dekrētlikums Nr. 181-2009, "Vispārējais ūdens likums".

2.4. Valsts tiesību akti par darba tirgus jautājumiem

– Nolīgums Nr. 101-JD-71, "Sociālā nodrošinājuma likuma" īstenošanas regula.

2.5. Valsts tiesību akti par valsts un pašvaldību nodokļu maksājumiem, kas saistīti ar koka izstrādājumu eksportu

– Dekrētlikums Nr. 170-2016, "Nodokļu kodekss".

– Dekrētlikums Nr. 194-2002, likums "Par finansiālo līdzsvaru un sociālo aizsardzību".

– Rezolūcija Nr. 223-2008 par Centrālamerikas vienoto muitas kodeksu (*CAUCA*).

– Finanšu ministrijas nolīgums Nr. 0630, likuma "Par ārvalstu valūtas ieņēmumiem no eksporta" īstenošanas regula.

2.6. Valsts tiesību akti par administratīvajām procedūrām, pārredzamības mehānismiem un sabiedrības līdzdalību

– Dekrētlikums Nr. 170-2006, likums "Par pārredzamību un piekļuvi publiski pieejamai informācijai".

– Dekrētlikums Nr. 152-1987, “Administratīvā procesa likums” un tā īstenošanas regula.

2.7. Valsts tiesību akti, ko piemēro tiesu varas amatpersonas

– Dekrētlikums Nr. 144-1983, “Hondurasas Krimināl kodekss”.

3. *LAS* ELEMENTI

LAS ietver:

1) likumīgu kokmateriālu definīciju, kas skaidri nosaka tiesību aktu aspektus, ar kuriem Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēma koka izstrādājumiem sistēmiskā veidā kontrolē atbilstību neatkarīgi no tirgus, kam izstrādājumi ir paredzēti;

2) piegādes ķēdes kontroli, lai spētu izsekot kokmateriālus, sākot ar mežizstrādes darbībām vai ievešanas punktu līdz piegādes ķēdes pēdējam posmam;

3) pārbaudes procedūras, lai nodrošinātu un dokumentētu visu likumības definīcijas un piegādes ķēdes kontroles elementu ievērošanu;

4) *FLEGT* licenču izdošanas kārtību attiecībā uz Savienībai paredzētiem koka izstrādājumiem;

5) neatkarīgas revīzijas, lai nodrošinātu, ka sistēma ir tik iedarbīga un efektīva, cik iespējams, kā par to vienojušās puses.

3.1. Likumīguma definīcija

Kokmateriālu likumīgums saskaņā ar šo nolīgumu ir noteikts II pielikumā. Šis pielikums ir cieši saistīts ar citiem pielikumiem, kas ir daļa no Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmas (*LAS*) koka izstrādājumiem. Tajā ir ietverta to juridisko prasību definīcija, kuras piemērojamas saskaņā ar Brīvprātīgo partnerattiecību nolīgumu un ir saistītas ar meža apsaimniekošanas problēmām, kuras nozares pārstāvji ir identificējuši valsts līmeņa dialoga gaitā.

Precīza likumīguma definīcija, kas norādīta likumīguma tabulās, kalpo par pamatu, lai pārbaudītu, vai dažādie uzņēmēji piegādes ķēdes ietvaros ievēro rādītājus, pārbaudes līdzekļus un izsekojamības prasības, kā arī to, vai attiecīgās iestādes veic nepieciešamo uzraudzību un kontroli. Neatkarīgas revīzijas nodrošina, ka sistēma ir tik iedarbīga un efektīva, cik iespējams.

3.2. Atbilstības likumīguma definīcijai pārbaude

Likumīguma pārbaude:

– apliecina koka izstrādājumu likumīgumu. Tas nozīmē, ka ir nepieciešams pārbaudīt, vai mežsaimniecības nozarē iesaistītie uzņēmēji savas kompetences ietvaros ir izpildījuši visus likumīguma tabulās iekļautos rādītājus,

– nodrošina prasību neievērošanas gadījumu, apstrādi un korektīvo vai preventīvo pasākumu piemērošanu,

– pieprasa nepārprotamus pierādījumus koka izstrādājumu un ar tiem saistīto darbību atbilstībai prasībām, kas noteiktas likumīguma definīcijā,

– uzrāda atbilstību tiesību aktiem, veicot fiziskas un dokumentālas pārbaudes, kā arī pārbaudot sistēmiski ievāktu informāciju un datus visos piegādes ķēdes posmos,

– dokumentē procedūras un glabā pierādījumus, lai licences izdevējiestādei ļautu novērtēt sūtījuma likumību pirms *FLEGT* vai *H-Legal* licences izdošanas, un

– skaidri nosaka un dokumentē visu pārbaudes procesā iesaistīto iestāžu lomas un pienākumus.

Hondurasas valstij ar īpašo iestāžu un Nolīguma īstenošanas apvienotās komitejas (NĪAK) apstiprinātās pārbaudes rokasgrāmatas palīdzību būs pieejamas metodes un līdzekļi, lai pārbaudītu nozares dažādo dalībnieku un uzņēmēju atbilstību juridiskajām prasībām. Šīs metodes un pārbaudes līdzekļi ir aprakstīti šā pielikuma 6.1.4. iedaļā.

Šī sistēma paredz atklāt visus trūkumus un prasību neievērošanas gadījumus, vajadzības gadījumā nosakot sodus, ierosinot nepieciešamos korektīvos pasākumus, kā arī pārliecinoties un nodrošinot pasākumu īstenošanu šo trūkumu novēršanai.

LAS iesaistīto iestāžu rīcībā ir IT rīki un protokoli, lai pārbaudītu atbilstību rādītājiem likumīguma tabulās, kuras sīkāk aprakstītas šā pielikuma 4. iedaļā.

Likumīguma pārbaude ietver tādas reālās darbības uz vietas kā, piemēram, uzraudzības pārbaudes un tehniskās revīzijas, kā arī regulārās pārbaudes, lai nodrošinātu atbilstību tehniskajiem un administratīvajiem standartiem, kuras veic attiecīgās iestādes atkarībā no atbilstošā rādītāja veida.

Pārbaužu veikšana uz ceļa un kontrolpunktos notiek arī ar tiesu varas amatpersonu[1] atbalstu un tiesībaizsardzības iestāžu (Hondurasas Bruņoto spēku, Valsts preventīvās policijas, Valsts prokurora biroja (*MP*), Ģenerālprokurora biroja (*PGR*)) sadarbības rezultātā, lai pārbaudītu koka izstrādājumu transportēšanas tiesību aktu ievērošanu, pastāvīgi ziņojot kompetentajām iestādēm, tādējādi nodrošinot nepieciešamo pasākumu veikšanu.

Pilsoniskās sabiedrības organizācijas (t. i., mežsaimniecības konsultatīvās padomes)[2] kopīgi veic sociālo pārraudzību, lai nodrošinātu atbilstību tehniskajiem un administratīvajiem noteikumiem, kas reglamentē apsaimniekošanas plānu, darbības plānu un citu kokmateriālu ieguves licenču izpildi. Mežsaimniecības konsultatīvās padomes par saviem secinājumiem un ieteikumiem var ziņot *SIIAVA, FLEGT*-BPN īstenošanas apvienotajai komitejai vai tās tehniskajām nodaļām, šā nolīguma neatkarīgajai revīzijas nodaļai, kā arī vispārējai sabiedrībai.

[1] Tiesu varas amatpersonas ir tie valsts civildienesta ierēdņi, kas iejaucas tiesu sistēmā un veic būtiskas funkcijas pilsoņu tiesību ievērošanai un nodrošināšanai. Saskaņā ar Konstitūcijas 314. pantu tiesu varas struktūras ir konkrētos gadījumos atbildīgas par likuma piemērošanu, iztiesāšanu un spriedumu izpildi; nepieciešamības gadījumā tās var pieprasīt tiesībaizsardzības iestāžu atbalstu.

[2] Mežsaimniecības, aizsargājamo teritoriju un savvaļas augu un dzīvnieku konsultatīvās padomes ir sabiedriskas līdzdalības struktūras, kas konsultē un atbalsta *ICF* un darbojas valsts, reģionālā, pašvaldību un sabiedrības līmenī (Mežsaimniecības likuma 21.–28. pants).

Pārbaužu biežums tiks noteikts, izmantojot uz riskiem balstītu pieeju, ņemot vērā piegādes ķēdē iesaistīto valsts iestāžu kompetenci un atbildību, kā arī administratīvā reģistra datus (naudas sodus, sūdzības u. c.), kas liecina par tādu risku klātbūtni, kas saistīti ar nelikumībām. Šie riski ir ņemti vērā gan attiecībā uz mežsaimniecības nozares uzņēmējiem, gan pašiem pakalpojumu sniedzējiem. Dažādu valsts iestāžu veikto pārbaužu biežums tiks aprakstīts likumīguma pārbaudes rokasgrāmatā, ar ko var iepazīties šā pielikuma 6.1. iedaļā.

Par likumīguma pārbaudi atbildīgās iestādes, glabā pārbaudes līdzekļu lietas, kas satur gan digitālus dokumentus, gan dokumentāciju papīra formātā (dokumentu attēlus, ģeogrāfisko informāciju u. tml.). Šīs lietas satur dokumentētus faktus hronoloģiskā secībā. Drošības un rezerves nolūkā valsts iestādes glabās šo lietu digitālas kopijas. Visas šīs lietas saskaņā ar IX pielikumu ir uzskatāmas par publiskām tiktāl, ciktāl tās par publisku informāciju uzskatāmas tiesību aktu par pārredzamību un piekļuvi publiskai informācijai izpratnē.

Pārbaudē par atbilstību tiesību aktiem, kas ir būtisks koka izstrādājumu eksporta posms, ietilpst *FLEGT* un *H-Legal* licences izdošana, kas kalpo kā atbilstības apliecinājums.

3.3. Piegādes ķēdes kontrole

Kokmateriālu izsekojamība ir viena no *LAS* prasībām saskaņā ar Hondurasas tiesisko regulējumu. *ICF* rīcībā cita starpā ir tādi piegādes ķēdes uzraudzības instrumenti kā, piemēram, *SNIF* un *SIRMA*. Abas sistēmas darbojas jau patlaban, taču ir plānoti jauni moduļi, kas atbilst šajā nolīgumā noteiktajām prasībām. Tādēļ uzskatāms, ka tās atrodas izstrādes stadijā, un atsevišķu funkciju izstrāde ir iekļauta VIII pielikumā aprakstītajos papildu pasākumos.

Par piegādes ķēdes uzraudzības sākumpunktu uzskatāma kokmateriālu ieguves licence Hondurasā iegūtiem kokmateriāliem un vienotā muitas deklarācija Hondurasā importētiem kokmateriāliem.

Kokmateriālu ieguves atļaujas, transportēšanas atļaujas un pavadzīmes, ražošanas atskaites, ievades, izlaides un piegādes atskaites par *SAR* apstiprinātiem rēķiniem, kā arī vienotās muitas deklarācijas ir galvenie dokumenti koka izstrādājumu plūsmas uzraudzībai saskaņā ar *LAS*. Šie dokumenti tiks reģistrēti *SNIF* un *SIRMA*, kolīdz šīs sistēmas būs pilnībā izstrādātas, tādējādi ļaujot aprēķināt katrā piegādes ķēdes posmā apritē esošo kokmateriālu daudzumu atbilstoši aprakstam 7.1. iedaļā.

Iestādes izmanto divus datu pārbaudes līdzekļus: validēšanu un saskaņošanu. Validēšana sastāv no uzņēmēju sniegto datu pretnostatīšanas un salīdzināšanas ar valdības pārstāvju apkopotajiem datiem, kā norādīts šā pielikuma 1. un 2. papildinājuma 3.1. ailē.

Datu saskaņošana sastāv no tādu datu salīdzināšanas un analizēšanas, kas tiek sniegti atsevišķu piegādes ķēdes posmu starplaikā, lai konstatētu atšķirības, kas norāda uz nepārbaudītu vai nelikumīgu kokmateriālu klātbūtni. Datu saskaņošana ir aprakstīta šā pielikuma 1. un 2. papildinājuma 3.2. ailē.

Pienācīgai uzraudzībai un precīzi noteiktām validēšanas un saskaņošanas procedūrām katrā piegādes ķēdes posmā ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu, ka kokmateriāli, kas tiek transportēti starp diviem punktiem, ir likumīgi un tādējādi izvairītos no likumīgās kokmateriālu aprites piesārņošanas ar kokmateriāliem no nepārbaudītiem vai nelikumīgiem avotiem.

3.4. *FLEGT* un *H-Legal* licencēšanas process

FLEGT un *H-Legal* licenču izdošana notiek pēc pozitīvām un pārliecinošām visu prasību atbilstības pārbaudēm attiecībā uz likumīguma definīciju un koka izstrādājumu piegādes ķēdes uzraudzību.

FLEGT licence ir pēdējā obligātā prasība attiecībā uz koka izstrādājumiem, kas iekļauti to izstrādājumu sarakstā, par kuriem puses ir vienojušās atbilstoši šā nolīguma I pielikumam, un kurus paredzēts no Hondurasas eksportēt uz jebkuru Savienības valsti. Attiecībā uz eksportu uz valstīm ārpus Savienības veic to pašu likumīguma pārbaudi. Atšķirība ir tā, ka tam ir nepieciešama *H-Legal* licence, nevis *FLEGT* licence.

IV pielikumā aprakstīta *FLEGT* licenču izdošanas kārtība. Eksportējot uz Savienību, eksportētājs muitošanai iesniedz *FLEGT* licenci, savukārt, eksportējot uz ārpus Savienības tirgiem, — *H-Legal* licenci, kā arī citus muitas dienestu pieprasītos dokumentus.

3.5. Neatkarīgas revīzijas

Neatkarīgas revīzijas ir neatņemama *LAS* sastāvdaļa, jo tās uztur sistēmas uzticamību. Neatkarīga revīzija pārbauda *LAS* īstenoto mehānismu darbību visu koka izstrādājumu likumīguma apliecināšanai visos piegādes ķēdes posmos (tostarp mežizstrādē, transportēšanā, sākotnējās un otrreizējās apstrādes ietvaros un tirdzniecībā), kā arī pilnīgu atbilstību visām piegādes ķēdes posmu prasībām un *FLEGT* un *H-Legal* licences izdevējiestādes noteiktajām tiesību normām.

Neatkarīga revīzija ir *LAS* sastāvdaļa, un tā jāveic pirms *FLEGT* licencēšanas uzsākšanas. Revīzijas procedūras un to īstenošana tiks detalizētāk aprakstītas šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā.

Revīziju tvērums un principi ir noteikti neatkarīgo revīziju uzdevuma ietvaros VI pielikumā.

4. *LAS* ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTO DALĪBNIEKU LOMA UN IESTĀŽU SISTĒMA

Šajā iedaļā ir aprakstīta dažādo *LAS* īstenošanā iesaistīto dalībnieku loma. Tajā aprakstīts, kā saskaņā ar saviem attiecīgajiem pienākumiem dalībnieki sniedz atbalstu vai praktiski īsteno šā nolīguma prasības vai veic nepieciešamās pārbaudes, lai nodrošinātu atbilstību šīm prasībām, kā arī reglamentē viņu savstarpējo sadarbību un papildināmību koka izstrādājumu likumīguma nodrošināšanai.

Šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā iestādēm, privātā sektora uzņēmējiem un pilsoniskajai sabiedrībai, ieskaitot agromežsaimniecības organizāciju un Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu pārstāvjus, ir jāveic kritiska savu spēju izvērtēšana, ņemot vērā savus pienākumus likumīguma pārbaudes un tiesību aktu ievērošanas ietvaros. VIII pielikumā aplūkoti visi šajā iedaļā minētie tehnisko un institucionālo spēju stiprināšanas aspekti.

LAS īstenošanai nepieciešamā procesa zināšanām un tā pienācīgai pārvaldībai, iestāžu līdzdalības un labas prakses mērķiem, katra iesaistītā dalībnieka atbildībai, kā arī pienācīgai starpiestāžu sadarbībai nepieciešamas augsta līmeņa apmācības un spēju veidošana. Šā iemesla dēļ VIII pielikumā ir iekļauti papildu pasākumi šajā nolīgumā iesaistīto dalībnieku spēju veidošanai.

Šā pielikuma 11. iedaļā ir noteiktas koordinācijas struktūras kā, piemēram, *FLEGT*-BPN īstenošanas starpiestāžu sekretariāts, kas tiks izveidots vai uzturēts *LAS* īstenošanas nolūkā. Lai vēlreiz apstiprinātu iestāžu nolīgumus saistībā ar šā nolīguma īstenošanu, starp publiskā sektora iestādēm tiks noslēgts vēl viens vai vairāki saprašanās memorandi, kuros iesaistītas vismaz šādas iestādes: Valsts aizsargājamo teritoriju, savvaļas augu un dzīvnieku un mežsaimniecības aizsardzības un attīstības institūts (*ICF*); Ieņēmumu pārvaldes dienests (*SAR*); Hondurasas Pašvaldību asociācija (*AMHON*); Īpašuma institūts (*IP*); Valsts agrārais institūts (*INA*); Nodarbinātības un sociālā nodrošinājuma ministrijas (*STSS*) Valsts sekretariāts; Hondurasas Sociālā nodrošinājuma institūts (*IHSS*); Enerģētikas, dabas resursu, vides un raktuvju ministrijas (*MiAmbiente*) Valsts sekretariāts; Lauksaimniecības un lopkopības ministrijas (*SAG*) Valsts sekretariāts; Muitas ieņēmumu apakšdirekcija (*DARA*); Valsts preventīvā policija Drošības ministrijas (*SSN*) Valsts sekretariāta vadībā; Valsts prokurora birojs (*MP*); Ģenerālprokurora birojs (*PGR*); Augstākā tiesa (*CSJ*); Hondurasas Bruņotie spēki Valsts Aizsardzības ministrijas (*SEDENA*) Valsts sekretariāta vadībā; Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu valsts direkcija (*DINAFROH*); Publiskās informācijas piekļuves institūts (*IAIP*); un Valsts cilvēktiesību komisija (*CONADEH*).

Sadarbības nolīgumi tiks izveidoti arī tādēļ, lai nodrošinātu pienācīgu šo iestāžu savstarpējo koordināciju, ievērojot tādus aktuālos nolīgumus kā, piemēram, Starpiestāžu nolīgums par zemes legalizāciju un īpašumtiesībām, ko 2015. gada oktobrī parakstīja *INA, IP* un *ICF,* un pamatojoties uz tiem.

Ņemot vērā, ka noteiktu īpašumtiesību trūkums ir viens no iemesliem, kāpēc mežsaimniecības nozarē ir vērojama vispārēja vāja pārvaldība, šajā nolīgumā saistībā ar zemes īpašumtiesībām un legalizāciju ir izskatīti abi šie jautājumi, proti, II pielikuma likumīguma tabulās, kurās par šo tematu ir minēti konkrēti rādītāji, kā arī VIII pielikumā par papildu un atbalsta pasākumiem, saskaņā ar kuriem tiek izveidots īpašs zemes legalizācijas plāns, par kuru puses ir vienojušās, lai paātrinātu legalizācijas procesu saskaņā ar šajā nolīgumā noteiktajām prioritātēm.

Īpašais zemes legalizācijas plāns koncentrējas uz valsts meža teritoriju un aizsargājamo teritoriju īpašumtiesībām. Aizsargājamo teritoriju gadījumā tas attiecas tikai uz buferzonām, kurās kokmateriālu ieguve valsts vajadzībām ir atļauta, lai nodrošinātu nepieciešamo juridisko noteiktību un nodrošinātu pamatu kopienu meža apsaimniekošanas līgumiem, kas ir noslēgti vai kurus paredzēts noslēgt ar kopienām, kas apmetušās šajās teritorijās. Tas arī paredz lietojuma tiesību piešķiršanas līgumu noslēgšanu par labu šīs zemes lietotājiem vai iemītniekiem. Lietojuma tiesību piešķiršanas līgums ir juridisks instruments, kas, saglabājot valsts īpašumtiesības uz zemi, nodrošina tās iemītniekiem juridisko noteiktību ar mērķi iegūt finansiālu, ekoloģisku un sociālu labumu, tādējādi uzlabojot viņu dzīves kvalitāti un racionālu dabas resursu izmantošanu saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu. Šo darbību mērķis ir stiprināt mežu pārvaldību un zemes izmantošanas plānošanu.

Attiecībā uz zemes īpašumtiesību jautājumiem, legalizācijas procesu un minēto trīs iestāžu — *INA*, *IP* un *ICF* — vadošo lomu ir jāpievērš īpaša uzmanība to koordinācijai ar Hondurasas Kafijas institūtu (*IHCAFE*), kura mērķis ir palielināt Hondurasas kafijas ražotāju radīto sociālekonomisko atdevi, uzlabojot kafijas ražošanas ķēdes konkurētspēju.

Koordinācijā starp šīm četrām iestādēm galvenā uzmanība jāpievērš tam, lai panāktu izpratni jautājumā par kārtību īpašumtiesības apliecinošu dokumentu izdošanai kafijas ražotājiem valsts meža teritorijās tādā veidā, kas saudzē meža zemi, aizsargājamās teritorijas un sateces baseinus un novērstu iespēju, ka jaunu īpašumtiesības apliecinošu dokumentu izdošana noved pie turpmākas vides degradācijas vai atmežošanas.

4.1. *LAS* īstenošanā iesaistītie dalībnieki

No valsts iestādēm, kas tieši iesaistītas *LAS* īstenošanā un sagrupētas svarīguma kārtībā, *ICF* ir mežsaimniecības uzraudzības iestāde un procesa galvenais vadītājs, kas darbojas kā valsts politikas īstenotājs attiecībā uz mežu un aizsargājamo teritoriju un augu un dzīvnieku aizsardzību un attīstību. Tā darbības ir vērstas uz meža resursu, aizsargājamo teritoriju un savvaļas augu un dzīvnieku pārvaldību un apsaimniekošanu, ieskaitot aizsargāšanu, atjaunošanu, kokmateriālu ieguvi, saglabāšanu un veicināšanu, lai sekmētu ilgtspējīgu attīstību un tādējādi atbalstītu valsts sociālās, ekonomiskās, vides un kultūras intereses.

Citas iestādes, kas tieši iesaistītas *LAS* īstenošanā, ir nosauktas 4.2. iedaļā norādītajā sarakstā, sagrupētas atbilstoši rādītāju un pārbaudes līdzekļu skaitam, par ko tās ir atbildīgas saskaņā ar likumīguma tabulām, cita starpā attiecībā uz nodokļu reģistrāciju un kontroli, īpašumtiesībām, sociālo nodrošinājumu un vidi. Apraksti un rādītāji likumīguma tabulās, par kuriem ir atbildīga katra iestāde, kā arī resursi, kas nepieciešami katrai no tām, tiks aprakstīti NĪAK apstiprinātajā pārbaudes rokasgrāmatā, kā tas noteikts II pielikumā.

Tāpat arī *LAS* ir iesaistītas tālāk minētās iestādes un dalībnieki.

Par noziedzīgu nodarījumu novēršanu, kontroli un tiesībaizsardzību ir atbildīgas tiesu varas amatpersonas (*CSJ*) un tiesībaizsardzības iestādes (Valsts preventīvā policija, Hondurasas Bruņotie spēki, *PGR* un *MP*). *IAIP* nodarbojas ar jautājumiem, kas saistīti ar sabiedrības informēšanu un pārredzamību.

Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu valsts direkcija (*DINAFROH*) atrodas Sociālās iekļaušanas ministrijas (*SEDIS*) pakļautībā un strādā, lai uzlabotu Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču iedzīvotāju dzīves kvalitāti ar produktīvas ekonomiskās, kultūras, politiskās un sociālās attīstības palīdzību.

Mežsaimniecības privātie uzņēmēji ir tādi uzņēmēji, kas veic darbības kokmateriālu piegādes ķēdes ietvaros, atbilst likumīguma tabulu rādītājiem un iesniedz nepieciešamos pavaddokumentus. Tie veic nepieciešamās un atbilstošās pārbaudes, lai nodrošinātu apstrādājamās koksnes likumību, un uz tiem attiecas dažādu valsts iestāžu īstenoti likumīguma pārbaudes mehānismi atkarībā no to kompetences. Šajā uzņēmēju grupā ietilpst fiziskas un juridiskas personas, kurām pieder mežs; mežsaimniecības nozares mikrouzņēmumi, mazie, vidējie un lielie uzņēmumi; rūpnieciskās mežizstrādes veicēji; privātās sertifikācijas struktūras; kopienu grupas u. tml. Šiem uzņēmējiem ar mežsaimniecības konsultatīvo padomju starpniecību un sadarbībā ar valsts iestādēm ir jāpiekrīt pilsoniskās sabiedrības organizāciju sociālajai pārraudzībai.

Pilsoniskās sabiedrības organizācijas šā nolīguma izpratnē ietver mežsaimniecības konsultatīvās padomes, kas darbojas kopienu, pašvaldību, reģionālā un valsts līmenī, nevalstiskās attīstības organizācijas un citus dalībniekus, kas aktīvi piedalās meža resursu uzraudzībā un ietekmē sabiedrību un kas veic sociālo pārraudzību attiecībā uz iestāžu un uzņēmēju darbību. Šim mērķim tās izmanto sūdzību izskatīšanas procedūras un protokolus, kas aprakstīti šā pielikuma 10.3. iedaļā.

Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas ar savu pārvaldības struktūru un organizāciju starpniecību ir iesaistītas brīvprātīgas iepriekšējas un informētas apspriešanās mehānismu un procedūru sociālajā pārraudzībā un īstenošanā. Tās ir labuma guvējas īpašo iestāžu vadītajā meža zemes legalizācijas procesā īpašumtiesību prasības atzīšanai attiecībā uz jau senčiem piederējušu zemi. Gadījumos, kad Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas ir iesaistītas komerciālas mežsaimniecības darbībās kā uzņēmēji, uz tām attiecas *LAS* procedūras.

4.2. Valsts iestādes

Šā nolīguma likumīguma tabulās ir tieši iesaistītas desmit valsts iestādes. Lai atvieglotu juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšanu visiem uzņēmējiem, kuri atbilst likumīguma tabulās iekļautajiem rādītājiem un *LAS* prasībām, visas šajā nolīgumā iesaistītās iestādes *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļai sniedz informāciju par atbilstību to kompetencē esošiem rādītājiem. Šis pienākums attiecas arī uz dažādajām *ICF* struktūrām.

Tālāk ir norādīta informācija par katru no likumīguma tabulās iesaistītajām iestādēm, kas sagrupētas pēc to kompetencē esošo rādītāju un pārbaudes līdzekļu skaita.

4.2.1. Valsts aizsargājamo teritoriju, savvaļas augu un dzīvnieku un mežsaimniecības aizsardzības un attīstības institūts (*ICF*)

ICF ir mežsaimniecības nozares uzraudzības iestāde; tas darbojas kā valsts politikas īstenotājs attiecībā uz mežu un aizsargājamo teritoriju un augu un dzīvnieku aizsardzību un attīstību un ir pilnvarots izstrādāt programmas, projektus un plānus, kā arī izveidot tehniskās un operatīvās administratīvās vienības, kas nepieciešamas Hondurasas Mežsaimniecības likuma mērķu sasniegšanai. Tāpat tam arī ir funkcijas, kas saistītas ar citu tiesību aktu, tostarp īpašuma, ūdens un vides jomā, piemērošanu.

ICF darbība ir vērsta uz meža resursu, aizsargājamo teritoriju un savvaļas augu un dzīvnieku pārvaldību un apsaimniekošanu, iekļaujot to aizsardzību, atjaunošanu, produktīvu izmantošanu, saglabāšanu un veicināšanu, tādējādi sekmējot ilgtspējīgu attīstību, kas atbilst valsts sociālajām, ekonomiskajām, vides un kultūras interesēm.

4.2.2. Ieņēmumu pārvaldes dienests (*SAR*)

Lai reģistrētu un kontrolētu nodokļus, Ieņēmumu pārvaldes dienests (*SAR*) strādā centralizētā koordinācijā ar *ICF*, lai nodrošinātu, ka mežsaimniecības ražošanas cikla uzņēmēji pilda savas nodokļu saistības.

Saskaņā ar likumīguma tabulām *SAR* , ar kuru tika aizstāta Ieņēmumu vadības padome (*DEI*), galvenās pilnvaras ir valsts un starptautisko nodokļu noteikumu ievērošana un piemērošana, kā arī likumos noteikto nodokļu un nodevu iekasēšanas pārvaldība.

4.2.3. Pašvaldības

Pašvaldību iestādes ir attiecīgo pašvaldību pārvaldības un administrācijas struktūrvienības, un to mērķis ir nodrošināt vietējo iedzīvotāju labklājību, veicināt vienotu attīstību un vides aizsardzību.

Pašvaldībām *LAS* ietvaros ir divējāda nozīme: pirmkārt, tām jāpilda savas likumīguma tabulās norādītās saistības kā pašvaldību meža zemes īpašniekiem, un, otrkārt, tām kā pašvaldības iestādēm jāattīsta un jāpiemēro pašvaldības nodokļu politika. Pašvaldību rīcībā ir Nodokļu un finanšu pārvaldīšanas sistēma (*SAFT*), kas papildus iekšējās kontroles procesa atvieglošanai sniedz arī pilnīgu informāciju par pašvaldību finansēm.

4.2.4. Īpašuma institūts (*IP*)

IP ir decentralizēta valsts iestāde ar pilnvarām reģistrēt un identificēt īpašumus un to īpašniekus visā valstī; šim mērķim tā uztur valsts reģistru par visiem īpašumtiesības apliecinošajiem dokumentiem un darbībām, kas saistītas ar īpašuma un īpašumtiesību reģistrāciju, tostarp īpašumtiesību iekļaušanu sarakstos, atzīšanu, pārnešanu, nodošanu, grozīšanu, aplikšanu ar nodokļiem un anulēšanu.

4.2.5. Nodarbinātības un sociālā nodrošinājuma ministrija (*STSS*)

STSS ir vispārīgi atbildīga par nodarbinātības politiku un sociālās aizsardzības sistēmām darba ņēmēju un darba devēju labklājībai un sociālajam nodrošinājumam.

4.2.6. Hondurasas Sociālā nodrošinājuma institūts (*IHSS*)

Hondurasas Sociālā nodrošinājuma institūts ir autonoma struktūra, kurai ir juridiskas personas statuss un savi aktīvi, kas nav atkarīgi no valsts nodokļu iestādes. Kopš savas izveidošanas tas ir atbildīgs par sociālā nodrošinājuma pakalpojumu vadīšanu, virzīšanu, nodrošināšanu un pārvaldību attiecībā uz Hondurasas strādājošajiem iedzīvotājiem. Saskaņā ar Republikas Konstitūciju valdībai, darba devējiem un darbiniekiem ir pienākums sniegt ieguldījumu sociālā nodrošinājuma sistēmas finansēšanā, pilnveidošanā un paplašināšanā.

Hondurasā strādājošo sociālais nodrošinājums galvenokārt balstās uz *IHSS* piedāvāto segumu, tādējādi tam ir liela ietekme uz pārvaldību veselības un sociālā nodrošinājuma jomā. Ārpus valsts galvenajām pilsētām (Tegusigalpas, Sanpedro Sulas, Laseibas un Puertokortesas), kurās atrodas lielākie mežsaimniecības uzņēmumi, *IHSS* nav pārstāvēts citos valsts apdzīvotajos centros un vēl jo mazāk — lauku rajonos, kur savu darbību veic lielākā daļa mežsaimniecības uzņēmēju.

4.2.7. Enerģētikas, dabas resursu, vides un raktuvju ministrija (*MiAmbiente*)

MiAmbiente ir atbildīga par tādas politikas formulēšanu, koordinēšanu, izpildi un novērtēšanu, kas attiecas uz vidi, ekosistēmām, ūdens resursu aizsardzību un izmantošanu, koordināciju, savvaļas augu un dzīvnieku aizsardzību, kā arī primāro un sekundāro mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumu atbilstību ietekmes uz vidi novērtējumam.

4.2.8. Valsts agrārais institūts (*INA*)

Tā kā *INA* patlaban tiek pārstrukturēts, pagaidām nav skaidra tā atrašanās vieta, un pašreizējās funkcijas nākotnē var mainīties. Ja kādas no funkcijām, kas nozīmīgas *LAS* un kuras patlaban ir *INA* kompetencē, turpmāk tiks nodotas citām iestādēm, šīs jaunās iestādes šā nolīguma mērķiem tiks oficiāli reģistrētas kā *INA* aizstājējas.

INA ir daļēji autonoma struktūra, kas ir atbildīga par valsts lauksaimniecības politikas īstenošanu, īpašumtiesības apliecinošu dokumentu izsniegšanu agromežsaimniecības zemei un tehniskās palīdzības sniegšanu ieinteresētajām personām laukos un Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu kopienām, iesaistot lauku iedzīvotājus valsts vienotajā attīstībā. *INA* ir atbildīgs par lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpašumtiesību reģistrēšanu, savas darbības zemes īpašuma legalizācijas procesos saskaņojot ar *ICF* un *IP*. Gadījumos, kad tiek iesniegti īpašumtiesību pieteikumi attiecībā uz valsts meža zemi, *INA* strādā sadarbībā ar *ICF*, lai saglabātu šādas zemes izmantošanu mežsaimniecībā; tā pienākumos neietilpst reģistrēt meža zemes īpašumtiesības. Īpašumtiesību piešķiršanai attiecībā uz meža teritorijām vienmēr ir nepieciešams labvēlīgs *ICF* tehniskais atzinums.

4.2.9. Lauksaimniecības un lopkopības ministrija (*SAG*)

Lauksaimniecības un lopkopības ministrija koordinē nozaru politikas aspektus, ko īsteno iestādes, kas veido valsts sabiedriskās lauksaimniecības nozari, jo īpaši tās, kas saistītas ar zemes lietošanas tiesībām, lauku finansēšanu, tirdzniecību, mežsaimniecību, kultūraugu audzēšanu un lopkopību, kā arī lauku un mežu attīstību.

SAG ir atbildīga par starptautiskās tirdzniecības ar savvaļas augiem un dzīvniekiem regulēšanu, piemērojot Konvenciju par apdraudēto savvaļas dzīvnieku un augu sugu starptautisko tirdzniecību. Šā nolīguma kontekstā tas attiecas uz koka izstrādājumiem, kas iegūti no koku sugām, uz kurām attiecas *CITES*.

4.2.10. Muitas ieņēmumu apakšdirekcija (*DARA*)

Izpildvaras dekrēts Nr. PCM-083-2016 izveido Prezidenta komisiju muitas sistēmas un arodasociāciju visaptverošai reformai (*COPRISAO*). Patlaban muitas sistēmas un arodasociāciju visaptverošas reformas procesa gaitā šīs komisijas tiešā pakļautībā būs Muitas ieņēmumu apakšdirekcija (*DARA*).

Saskaņā ar *LAS* Muitas ieņēmumu apakšdirekcija ir iesaistīta eksportēto un importēto, kā arī tranzītā esošo koka izstrādājumu kontrolē un pārbaudē. Lai noskaidrotu iespējamās nepilnības un vājās vietas, šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā būtu jāpaveic rūpīga ar eksportu saistīto muitas procedūru pārbaude, kas varētu ietekmēt pārbaudes metodiku.

4.2.11. Tieši iesaistītās valsts iestādes

Tālāk ir aprakstītas tās valsts iestādes, kas ir netieši saistītas ar *LAS*, t. i., tām nav pilnīgas vai tiešas atbildības vai līdzatbildības par likumīguma tabulu rādītāju pārbaudi, tomēr tām ir valdības kontroles struktūru loma ar svarīgām funkcijām centrālo valdības iestāžu un pašvaldību iestāžu efektīvas darbības nodrošināšanai saistībā ar *LAS*.

Īpašās vienības, piemēram, Valsts starpiestāžu drošības spēki (*FUSINA-FFAA*) un Starpiestāžu noziedzības apkarošanas darba grupa (*FTIA*), ir operatīvas struktūras, kas strādā, lai sauktu personas pie krimināLatbildības saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem pret vidi saskaņā ar *ENCTI.* Šīs struktūras valdība ir izveidojusi uz noteiktu laiku, veicinot starpiestāžu sadarbību, lai apturētu nelikumīgas darbības un piemērotu vides tiesību aktus. *FTIA* sastāv no *ICF, MiAmbiente*, tiesu varas amatpersonām un tiesībaizsardzības iestādēm (*MP, PGR, PNP* un *FFAAH*). To vada *ICF*, un tas funkcionē kā starpiestāžu koordinācijas mehānisms, lai nodarbotos ar izmeklēšanām, sankcijām un uzraudzību, jo īpaši attiecībā uz noziegumiem ar lielu ietekmi uz vidi. Pieredze, kas iegūta ar šo struktūru palīdzību kalpos par paraugu gadījumā, ja tiks izveidots pastāvīgs ilgtermiņa mehānisms. Savukārt tikmēr *FUSINA* atrodas *FFAA* pakļautībā un darbojas saskaņā ar tiesas nolēmumiem.

4.2.11.1. Valsts preventīvā policija (*PNP*)

Valsts preventīvās policijas uzdevums ir nodrošināt, lai Hondurasas teritorijas iedzīvotāji varētu brīvi īstenot savas tiesības un brīvības, piemērojot tiesību aktus un noteikumus par dzīvības aizsardzību, dabīgā skaistuma saglabāšanu un vides aizsardzību gan pilsētu, gan lauku apgabalos.

Saskaņā ar *LAS PNP* sniedz atbalstu koka izstrādājumu transportēšanas pārbaudēm kopā ar *ICF*, tiesu varas amatpersonām un pārējām tiesībaizsardzības iestādēm. Piemēram, *PNP* veic darbību tranzīta kontrolpunktos kopā ar *ICF* un *SAR* (zaļie kontrolpunkti).

4.2.11.2. Valsts prokurora birojs (*MP*)

Valsts prokurora birojs pārstāv sabiedrību un izskata prasības valsts tiesās; viena no tā funkcijām ir izmeklēt noziegumus pret vidi saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem, ar kuriem tiek piemērots sods par darbībām pret vidi, kas Hondurasā uzskatāmas par vides noziegumiem, kā arī saskaņā ar starptautiskiem līgumiem.

Mežsaimniecības nozarē Valsts prokurora birojs darbojas ar Īpašā vides prokuratūras dienesta (*FEMA*) starpniecību. Kā Hondurasas sabiedrības pārstāvim tā galvenajos pienākumos ietilpst izmeklēšana, dokumentēšana un apsūdzības uzturēšana Hondurasas tiesās kriminālprocesā, kas uzsākts tādu darbību rezultātā, kuras rada kaitējumu videi, ekosistēmām, dabas resursiem un sabiedrības veselībai.

4.2.11.3. Ģenerālprokurora birojs (*PGR*)

Ģenerālprokurora birojs ir atbildīgs par valsts tiesību veicināšanu, atbalstu un pārstāvēšanu jebkādā tiesvedībā, kurā tā ir iesaistīta.

4.2.11.4. Augstākā tiesa (*CSJ*)

Republikas tiesām ir ekskluzīvas pilnvaras pasludināt un izpildīt spriedumus. Pilnvaras tiesiskuma nodrošināšanai ir deleģētas neatkarīgiem maģistrātiem un tiesnešiem.

4.2.11.5. Hondurasas Bruņotie spēki

Bruņotie spēki ir valsts iestāde, kuras galvenā funkcija ir aizstāvēt Hondurasas teritoriālo integritāti un suverenitāti, uzturēt mieru un sabiedrisko kārtību un aizstāvēt Konstitūciju.

Kopš 2006. gada Bruņoto spēku uzdevums ir atbalstīt centienus saistībā ar valsts mežu un ekosistēmu aizsardzību; tas tiek darīts ar *Dirección de Apoyo al Manejo de Ecosistemas y Ambiente* (Ekosistēmas un vides pārvaldības atbalsta direkcijas) starpniecību (C-9).

4.2.11.6. Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu valsts direkcija (*DINAFROH*)

Tā ir Sociālās iekļaušanas ministrijas nodaļa, kas strādā, lai uzlabotu Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu iedzīvotāju dzīves kvalitāti ar produktīvas ekonomiskās, kultūras, politiskās un sociālās attīstības palīdzību. Ar *STSS* koordinācijas palīdzību un *DINAFROH* atbalstu Hondurasas valdība patlaban ir iesaistījusies apspriežu procesā, kas kalpos par pamatu, lai izstrādātu un pieņemtu likumu par brīvprātīgu, iepriekšēju un informētu piekrišanu ar visām deviņu Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu organizācijām, ar *UNDP* un ANO īpašā referenta pirmiedzīvotāju tautu tiesību jautājumos atbalstu.

4.2.11.7. Publiskās informācijas piekļuves institūts (*IAIP*)

IAIP ir decentralizēta valsts iestāde, kas ir atbildīga par pilsoņu piekļuves publiskai informācijai veicināšanu un atvieglošanu, kā arī par iestāžu procedūru regulēšanu un pārraudzību attiecībā uz sabiedrības informācijas aizsardzību, klasificēšanu un uzturēšanu.

LAS ietvaros *IAIP* pienākumos ietilpst nodrošināt pilsoņiem iespēju īstenot savas tiesības piedalīties sabiedrisko lietu pārvaldē, kā arī nodrošināt pārredzamību publisku funkciju īstenošanā un attiecībās starp valsti un privātpersonām. Informācija attiecībā uz mežsaimniecības nozari ir publicēta *IAIP* vienotajā pārredzamības portālā un *ICF* portālā, un katras iestādes portālā tā ir detalizēti izklāstīta. Turklāt VIII pielikums ietver papildu pasākumu sabiedrībai paredzētas informācijas pārvaldības sistēmas izveidošanai.

4.2.11.8. Valsts cilvēktiesību komisija (*CONADEH*)

CONADEH uzrauga atbilstību tiesībām un garantijām, kas noteiktas Republikas Konstitūcijā, Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā un citos Hondurasas ratificētajos līgumos un konvencijās.

4.2.11.9. Valsts mežu, aizsargājamo teritoriju un savvaļas augu un dzīvnieku pētniecības sistēma (*SINFOR*)

SINFOR ir publiskā un privātā sektora starpiestāžu platforma, kas izveidota ar 2007. gadā pieņemto Mežsaimniecības likumu, kuras mērķis ir organizēt, veicināt un sekmēt zinātniskos pētījumus mežsaimniecības nozarē, aizsargājamo teritoriju, savvaļas augu un dzīvnieku un tamlīdzīgās nozarēs, kā arī veicināt zinātības un tehnoloģiju nodošanu Hondurasā.

Tās pienākumos ietilpst nodrošināt jaunāko informāciju tādu politikas, noteikumu un tiesību normu formulēšanai, kas nodrošina nozares ilgtspējību un pārvaldību. *SINFOR* prioritāte, plānojot un veicinot mežu, aizsargājamo teritoriju, savvaļas augu un dzīvnieku izpēti, ir meklēt pētījumu iespējas, kuras var identificēt valsts plānos un tādās stratēģijās kā, piemēram, Valsts stratēģija nelikumīgas mežizstrādes un mežsaimniecības izstrādājumu tirdzniecības kontrolei (*ENCTI*), kā arī katras iesaistītās iestādes stratēģiskajos plānos, kā arī citas ar nozari saistītas iniciatīvas.

4.3. Mežsaimniecības privātais sektors

LAS ietvaros mežsaimniecības privātā sektora dalībnieki ir tie dalībnieki, kas peļņas gūšanas nolūkā pārvalda vai ražo izejvielas, iegūst tās no meža, transportē, apstrādā un laiž tirgū, kā arī iesaistās eksporta un importa darbībās.

Ņemot vērā iesaistīto organizāciju daudzveidību un to komercdarbības klāstu, ir izstrādāti vairāki veidi to klasifikācijai. Nodokļu kodeksā tās klasificētas kā: i) fiziskas personas; ii) juridiskas personas, iekļaujot profesionālas partnerības un komercsabiedrības, kooperatīvus un apvienības, kā arī vispārīgi asociācijas vai organizācijas, kuras saskaņā ar valsts vai privāttiesībām ir juridisku personu statusā; un iii) sabiedrības, kopienas, organizācijas (Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas, kopienu grupas) vai juridiski darījumi, kuru rezultātā radušās funkcionālas vai aktīvu vienības, pat ja tām nav juridiskas personas statusa.

Citā kategorijā uzņēmumi ir klasificēti atbilstoši tajos strādājošo personu skaitam: mežsaimniecības mikrouzņēmumi, no kuriem lielākā daļa ir izveidoti kā ģimenes uzņēmumi, kuros nodarbināti ne vairāk kā četri cilvēki; mežsaimniecības mazie uzņēmumi, kuros nodarbināti 5–10 cilvēki; mežsaimniecības vidējie uzņēmumi, kuros nodarbināti 11–100 cilvēki; un mežsaimniecības lielie uzņēmumi, kuros nodarbināti vairāk nekā 100 cilvēki.

Mežsaimniecības likumā noteikti trīs uzņēmumu veidi. Primārais mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmums ir tāds uzņēmums, kas veic sākotnēju apaļkoku vai jebkādu citu kokmateriālu vai ar kokmateriāliem nesaistītu mežsaimniecībā iegūtu izejvielu apstrādi. Sekundārais mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmums ir tāds uzņēmums, kas veic primārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma izstrādājumu apstrādi. Visbeidzot, kokmateriālu vai koka izstrādājumu krautuves dažādos koka izstrādājumus laiž tirgū.

Jāatzīmē, ka iepriekšminētais apraksts attiecas tikai uz tādu rūpniecību, kurā tiek izmantota priedes koksne; attiecībā uz kokmateriāliem, kas iegūti no platlapu kokiem, šā nolīguma spēkā stāšanās dienā Hondurasā nav reģistrēts un nedarbojas neviens primārais mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmums. Turklāt mežā iegūtie kokmateriāli parasti ir četrskaldņu brusu, nevis apaļkoku veidā, jo tie tiek apstrādāti turpat mežā un novirzīti uz savākšanas punktiem, no kuriem tie ar mehānisku transportlīdzekļu palīdzību tiek tālāk transportēti uz sekundārajām nozarēm vai kokmateriālu krautuvēm pārdošanai. Noliktavas vai savākšanas centri pēc to definīcijas ir vietas, kur tiek krauti koka izstrādājumi to tālākai pārsūtīšanai, neveicot izmaiņas to īpašumtiesībās. Savukārt kokmateriālu krautuves ir vietas, kurās to īpašnieki pērk kokmateriālus no saviem piegādātājiem un tos pārdod saviem klientiem.

Savās regulārajās pārbaudēs un izmantojot Mežsaimniecības konsultatīvo padomju sociālās pārraudzības ziņojumus, *ICF* regulāri uzraudzīs jebkādas izmaiņas mežsaimniecības ražošanas ciklā, tostarp priežu un platlapu koku mežos, apmežotās teritorijās vai atsevišķi stāvošu koku gadījumā ārpus mežiem, lai novērstu jebkādas mežsaimniecības darbības, kas nenotiek saskaņā ar *LAS*. Ja nākotnē piemērojamā tiesiskā regulējuma pārskatīšanas rezultātā notiks izmaiņas mežsaimniecības nozares organizācijā, *LAS* tiks pielāgota, lai nodrošinātu tvērumu attiecībā uz visiem kokmateriālu avotiem.

Šie ir uzņēmēji, kas īsteno ražošanas procesus, un tāpēc tiem ir pienākums savās individuālās kompetences jomās ievērot rādītājus un pārbaudes līdzekļus. Lai to panāktu, tie nodrošina atbilstošu un attiecīgu iekšējo kontroli attiecībā uz kokmateriālu ieguves un ražošanas licencēm, ievērojot savus pienākumus nodarbinātības, vides, nodokļu (gan valsts, gan pašvaldību), transporta un tirdzniecības jomā, kā arī citus pienākumus, kas norādīti dažādajos rādītājos. Tiem arī ir pienākums veikt pienācīgu nepieciešamo pavaddokumentu un paredzēto pārbaudes līdzekļu uzskaiti.

Tāpat arī privātajā mežsaimniecības sektorā ietilpstošās organizācijas ir pakļautas tiesību aktu ievērošanas pārbaudes mehānismiem, kurus īsteno valsts iestādes atbilstoši to kompetencei.

4.4. Pilsoniskās sabiedrības organizācijas

Hondurasas tiesiskais regulējums piešķir valsts pilsoņiem tiesības un pienākumu īstenot sociālo kontroli valsts iestāžu veiktajās darbībās un piedalīties tajās. Mežsaimniecības nozarē darbojas dažādas pilsoniskās sabiedrības organizācijas (*VSA*), kuras pievērš uzmanību tiesību aktu piemērošanai un ļoti aktīvi un efektīvi piedalās pārbaudes līdzekļu īstenošanā. Šīs organizācijas ir norādītas tālāk.

4.4.1. Vietējās organizācijas

Ar Mežsaimniecības likumu ir izveidotas tādas struktūras sabiedrības līdzdalības, apspriešanās un *ICF* atbalstam kā, piemēram, Mežsaimniecības, aizsargājamo teritoriju un savvaļas augu un dzīvnieku konsultatīvās padomes (*CCF*), kas tiek organizētas un darbojas vietējā vai kopienu, pašvaldību, reģionālā un centrālā līmenī. Valsts stratēģija nelikumīgas mežizstrādes apkarošanai (*ENCTI*) norāda uz šo struktūru nozīmi sociālās kontroles īstenošanā, jo īpaši pašvaldību un kopienu līmenī, atbalstot apsaimniekošanas plānu, gada darbības plānu vai cita veida atļauju pārbaudi, kā arī veicinot likumīgu kokmateriālu patēriņu. Tas tiek panākts, nodrošinot koordināciju ar valsts iestādēm un jo sevišķi ar *ICF*.

4.4.2. Nevalstiskās attīstības organizācijas

Daudzas vietējās un starptautiskās nevalstiskās attīstības organizācijas (*NGDO*)[1] sniedz atbalstu pasākumiem saistībā ar mežsaimniecības nozari gan iestāžu, gan teritoriālā līmenī. To darbība ir vērsta uz organizēšanu, publisku un pašvaldību līmeņa sabiedriskās līdzdalības struktūru spēju veidošanu, politisko ietekmi, sociālo kontroli, tehnisko atbalstu, cilvēktiesībām u. c.

Šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā *NGDO* izstrādās savu metodiku sociālās pārraudzības darbību veikšanai. Šie sociālās pārraudzības ziņojumi atbilstošas rīcības nolūkā tiks iesniegti Nolīguma īstenošanas apvienotajai komitejai, kā arī citām struktūrām. Tādējādi tiks izveidota dalības sistēma, kas sniegs ieguldījumu ar šo nolīgumu izveidoto pārvaldības procedūru pastāvīgā uzlabošanā.

Tāpat arī tiks izveidota sistēma sūdzību izskatīšanai, kas sniegs atbalstu sociālās pārraudzības funkcijai, kas aprakstīta šā pielikuma 10. un 11. iedaļā.

[1] *Ley Especial de Fomento para las Organizaciones No Gubernamentales de Desarrollo* (īpašais likums nevalstisko attīstības organizāciju (*NGDO*) veicināšanai), dekrētlikums Nr. 32-2011.

4.5. Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas

Hondurasā dzīvo deviņas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas. Lielākā daļa šo tautu dzīvo plašās meža teritorijās, kurās ietilpst gan aizsargājamas teritorijas, gan produktīva mežu zeme. Minētās tautas ir: peči, tavakas, lenkas, maiji čortī, tolupani, miskitu, nahua, garifuni, kā arī angliski runājošās afrikāņu izcelsmes tautas ar tās pārstāvošām organizācijām, iekļaujot valsts mēroga Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu konfederāciju (*CONPAH*).

Šīs tautas ir *LAS* īstenošanas procesa dalībnieki atbilstoši likumīguma tabulu 2. principam: "Hondurasa ievēro meža teritorijās dzīvojošo Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu tiesības."

Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām ir sekojoša loma mežsaimniecības nozarē:

– tās ir labuma guvējas legalizācijas procesos un attiecībā uz tām vairākās paaudzēs piederējušu teritoriju atzīšanu;

– tās ir iesaistītas brīvprātīgas iepriekšējas un informētas piekrišanas (*FPIC*) mehānismu un procedūru īstenošanā, kas izveidotas pašnoteikšanās un autonomijas atzīšanai saskaņā ar SDO konvenciju Nr. 169 un ANO Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tiesībām; un

– tās ir iesaistītas komercdarbībās produktīvās meža teritorijās atbilstoši likumīguma tabulām un *LAS* noteiktajām prasībām.

4.6. Spēju veidošana

Spēju veidošana sistēmas efektīvas darbības un koka izstrādājumu likumīguma nodrošināšanai ir aprakstīta VIII pielikumā. Katra pasākuma formulējums tiks pārskatīts atbilstoši nepieciešamajām visu *LAS* īstenošanā iesaistīto dalībnieku spējām.

5. *LAS* DARBĪBAS JOMA / TVĒRUMS

Visiem Hondurasas izcelsmes kokmateriāliem un koka izstrādājumiem, uz kuriem attiecas *LAS*, jābūt iegūtiem no privātiem, pašvaldību vai valsts mežiem (dabīgiem vai stādītiem), kas tiek pārvaldīti saskaņā ar administratīviem un tehniskiem kritērijiem, lai nodrošinātu maksimālu veiktspēju, daudzkārtēju izmantošanu un sociālo vienlīdzību, veicinot ekosistēmu ilgtspējību un to spējas ražošanas, aizsardzības un vides jomā.

LAS attiecas arī uz kokmateriāliem no citām valstīm, ja to importētāji var pierādīt kokmateriālu likumīgu izcelsmi un to, ka tie ir importēti gan saskaņā ar izcelsmes valsts, gan Hondurasas likumiem. *LAS* attiecas uz visiem uzņēmējiem, iekļaujot tos, kuriem ir savi privātie meža apsaimniekošanas un pārraudzības ķēžu sertifikāti, kā arī tos, kuriem komerciālos nolūkos pieder koku stādījumi.

5.1. Koka izstrādājumi, kas iekļauti *LAS*.

LAS attiecas uz visiem šā nolīguma I pielikumā norādītajiem izstrādājumiem. Hondurasas Mežsaimniecības likuma 102. pants aizliedz dažu koka izstrādājumu eksportu, norādot, ka kokmateriāli no dabīgo mežu platlapu koku sugām var tikt eksportēti tikai apstrādātas koksnes veidā. Tādējādi šo koku sugu apaļkoku vai četrskaldņu brusu eksports nav atļauts.

Lai arī šo sugu apaļkoku vai četrskaldņu brusu eksports nav atļauts, uz to attiecas *LAS*, neatkarīgi no koksnes apstrādes pakāpes.

FLEGT licencēšanas procedūra neattiecas uz koka izstrādājumiem, kas nav nosaukti šā nolīguma I pielikumā, tos eksportējot uz Savienību. Šajā gadījumā šo izstrādājumu importētājiem Savienībā no Hondurasas ir jāveic uzticamības pārbaude saskaņā ar Savienības kokmateriālu regulu, lai pierādītu to likumīgumu.

5.2. Tirgi, uz kuriem attiecas *LAS*

LAS piemēro koka izstrādājumiem, kas tiek laisti visos tirgos — gan iekšzemes, gan eksporta. Tomēr *LAS* izpildes panākšana notiks prioritārā secībā, iedalot tirgus tālāk minētajā veidā.

– Savienības tirgus: likumīguma pārbaude izstrādājumu eksportēšanai uz Savienības tirgu tiks piemērota atbilstoši šim nolīgumam, par priekšnoteikumu uzskatot *FLEGT* licenci, tiklīdz tiek apstiprināta sistēmas gatavība izdot *FLEGT* licences saskaņā ar VII pielikumā noteikto procedūru.

– Citi starptautiskie tirgi: likumīguma pārbaude izstrādājumu eksportēšanai tiks piemērota atbilstoši šim nolīgumam neatkarīgi no eksportēšanas galamērķa valsts, un to likumīgums tiks apliecināts ar *H-Legal* licences palīdzību.

– Iekšzemes tirgus: likumīguma pārbaude izstrādājumiem, kas laisti vietējā tirgū, arī tiks piemērota atbilstoši šim nolīgumam, savukārt uzņēmēju, kuriem šie izstrādājumi pieder, likumīgums tiks apliecināts ar juridiskās atbilstības sertifikātu palīdzību.

Visos šajos *LAS* īstenošanas posmos tiks veikti pasākumi, lai novērstu nezināmas vai nelikumīgas izcelsmes kokmateriālu nonākšanu mežsaimniecības piegādes ķēdē. *LAS* īstenošanas spēja tiks pastiprināta, piemērojot VIII pielikumā iekļautos pasākumus.

5.3. Kokmateriālu ieguves avoti, uz kuriem attiecas *LAS*

Kokmateriālu ieguves avoti, uz kuriem attiecas *LAS*, ir iedalīti kā norādīts tālāk.

5.3.1. Kokmateriāli, kas iegūti valsts teritorijā

Valsts teritorijā iegūtu kokmateriālu izcelsme ir no tālāk minētajiem avotiem.

1. Mežiem, gan dabīgiem, gan stādītiem.

2. Apgabaliem, kuros ir izveidotas agromežsaimniecības sistēmas, t. i., dabīgi vai stādīti koki kopā ar citām sugām, piemēram, kafiju, kakao vai citām lauksaimniecības kultūrām.

3. Atsevišķi stāvošiem skujkokiem vai platlapu kokiem ārpus mežiem.

Kokmateriālu ieguvi var veikt gan platlapu koku, gan priežu mežos neatkarīgi no tā, kam pieder zeme. Kokmateriālu ieguve ir atļauta, izmantojot vienu no tālāk minētajiem veidiem.

– Saskaņā ar *ICF* apstiprinātu meža apsaimniekošanas plānu un tā gada darbības plāniem attiecībā uz:

  – kopienu labuma guvējiem, kuriem ir kopīgi meža apsaimniekošanas līgumi (kopienu meža apsaimniekošanas līgumi);

  – individuāliem meža apsaimniekošanas līgumu labuma guvējiem; un

  – privātu, pašvaldību (*ejido*), nacionālas nozīmes un valstij piederošu mežu īpašniekiem.

– Saskaņā ar īpašu agromežsaimniecības sistēmu plānu un tā gada koku gāšanas plānu agromežsaimniecības sistēmu īpašniekiem privātās un pašvaldību (*ejido*) teritorijās.

– Saskaņā ar glābšanas plānu kokmateriālu ieguvei no mežiem, kurus skārušas dabas katastrofas, kaitēkļi vai slimības, valsts vai privāti celtniecības darbi, kā arī veģetācijas izmaiņas lauksaimniecības zemē. Saskaņā ar glābšanas plāniem vietām, kurās ir paredzēti valsts vai privāti celtniecības darbi vai veģetācijas izmaiņas lauksaimniecības zemēs, lai *MiAmbiente* varētu izdot vides licences sertifikātu, ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu. Glābšanas plāni, kas saistīti ar veģetācijas izmaiņām pagaidu vai pastāvīgām lauksaimniecības kultūrām, attiecas tikai uz lauksaimniecības zemi. Mežsaimniecības likuma 93. pants nosaka, ka ir nepieciešams ievērot un saglabāt meža zemes dabīgos izmantošanas veidus saskaņā ar zemes izmantošanas plānošanas politiku un attiecīgajiem tiesību aktiem. Tāpat Mežsaimniecības likuma regulas 294. pants aizliedz veģetācijas izmaiņas produktīvos mežos, attiecībā uz kuriem ir izdoti apsaimniekošanas plāni, kā arī zemei ar augstu mežsaimniecības potenciālu. Šā pielikuma 7.7. iedaļā plašāk aprakstīta tādu koka izstrādājumu pārbaude, kuri iegūti zemes izmantošanas veida maiņas rezultātā.

– Saskaņā ar atjaunošanas plānu mežsaimniecības blakusizstrādājumu ieguvei, uz kuriem attiecas agrāka licence (*AOP, AFP,* sertificētas kokmateriālu ieguves licences no apmežotām teritorijām un glābšanas plāni).

– Sertificētas kokmateriālu ieguves licences no apmežotām teritorijām, kuras sertificējis *ICF*.

Tradicionāli atsevišķi stāvoši koki ārpus mežiem, kas galvenokārt atrodas dzīvojamo zonu un lopkopības saimniecību apgabalos, ir bijis galvenais kokmateriālu piegādes avots galdniecības darbnīcām. Taču Hondurasā pagaidām nav tādu tiesību aktu, kas reglamentētu šādu koku komerciālu ieguvi, tādēļ VIII pielikumā ir iekļauts papildu pasākums attiecībā uz šo jautājumu. Kolīdz šie tiesību akti stāsies spēkā, tie tiks iekļauti attiecīgajā likumīguma tabulu rādītājā, ievērojot procedūru, kas paredzēta II pielikuma iedaļā "Izmaiņas Hondurasas tiesiskajā un organizatoriskajā regulējumā un iestāžu sistēmā".

Pirms likumīguma tabulu atjaunināšanas šis kokmateriālu ieguves avots jau būs iekļauts *LAS*, savukārt mežsaimniecības nozares uzņēmējiem, kuri iegūst kokmateriālus no šī avota, tiks piemērotas visas pārējās *LAS* prasības.

5.3.2. Importēta koksne

Gan fiziskām, gan juridiskām personām, kas importē kokmateriālus, ir pienākums īstenot uzticamības pārbaudes pasākumus, lai pierādītu, ka nelikumīgas rīcības risks attiecībā uz importētajiem kokmateriāliem ir nenozīmīgs un ka kokmateriālu ieguves valsts eksportētāji ievēro tiesību aktus. Šīs uzticamības pārbaudes procedūras tvērums tiks plašāk izklāstīts šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā; saistībā ar uzticamības pārbaudes procedūru īstenošanu Hondurasā VIII pielikumā ir iekļauts papildu pasākums.

5.3.3. Kokmateriāli, uz kuriem neattiecas šis nolīgums

Divi tālāk minētie kokmateriālu veidi nav iekļauti *LAS,* un uz tiem neattiecas *FLEGT* licencēšanas sistēma.

– Kokmateriāli tranzītā

Kokmateriāli tranzītā ir kokmateriāli no trešajām valstīm vai kokmateriāli, kas uz noteiktu laiku ievesti Hondurasā saskaņā ar vienoto tranzīta deklarāciju un kuru galamērķis ir cita valsts. Šādi kokmateriāli ir jāidentificē un jāglabā atsevišķi no Hondurasā ražotu vai importētu kokmateriālu piegādes ķēdes. Kokmateriāli tranzītā netiks iekļauti *LAS*, tādēļ par tiem nevar izdot *FLEGT* vai *H-Legal* licences to eksportam.

Šā pielikuma 7.5. iedaļā ir paskaidrots, kā darbosies šo izstrādājumu tranzīta kontroles mehānismi, lai nodrošinātu, ka tie nenonāk valsts tirgus piegādes ķēdē.

– Konfiscēti kokmateriāli

Koka izstrādājumi, kas konfiscēti saistībā ar Hondurasas tiesību aktu pārkāpumiem vai importētu kokmateriālu gadījumā — par uzticamības pārbaudes pienākumu neievērošanu, nav iekļauti *LAS*. *ICF* un drošības spēki ir pilnvaroti veikt nepieciešamās izmeklēšanas, lai ar Valsts prokurora biroja starpniecību sauktu vainīgās personas pie atbildības. Šā pielikuma 7.6. iedaļā ir paskaidrots, kādas darbības tiek veiktas attiecībā uz kokmateriāliem, kas ir atsavināti vai konfiscēti.

5.4. *LAS* iekļauto uzņēmēju darbības joma

Saskaņā ar šo nolīgumu "uzņēmējs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas iesaistās mežsaimniecības ražošanas cikla darbībās. *LAS* iekļauto uzņēmēju darbību tvērums ir aprakstīts 1. tabulā.

1. tabula

Mežsaimniecības nozares uzņēmēju darbības joma.

Uzņēmējs	*LAS* darbības tvērums
1. Privātās meža teritorijas un kopējas zemes (pašvaldību) īpašnieks (iekļaujot pirmiedzīvotāju kopienas ar zemes īpašumtiesībām)	Iesniedz pieteikumu zemes īpašumtiesību iegūšanai vai sniedz pierādījumus par zemes īpašumtiesībām. Pirms kokmateriālu ieguves darbību veikšanas vēršas pie *ICF* meža apsaimniekošanas plāna un tā saistīto gada darbības plānu, glābšanas plānu vai atjaunošanas plānu apstiprināšanai. Vēršas *ICF*, lai saņemtu transportēšanas atļaujas iegūto kokmateriālu pārvadāšanai, kā arī ziņo par izmantotajām transportēšanas atļaujām, kas tiek ievadītas *SIRMA* datubāzē. Sniedz pierādījumus tam, ka attiecīgos gadījumos ir ievēroti *FPIC* principi.
2. Teritorijas ar agromežsaimniecības sistēmu īpašnieks	Iesniedz pieteikumu kokmateriālu ieguves *PESA* un *AFP* apstiprināšanai agromežsaimniecības sistēmas ietvaros. Vēršas *ICF*, lai saņemtu transportēšanas atļaujas iegūto kokmateriālu pārvadāšanai, kā arī ziņo par izmantotajām transportēšanas atļaujām, kas tiek ievadītas *SIRMA* datubāzē.
3. Apmežotas teritorijas īpašnieks	Vēršas *ICF* apmežošanas sertifikācijai un kokmateriālu ieguvei no sertificētām apmežotām teritorijām. Vēršas *ICF*, lai saņemtu transportēšanas atļaujas iegūto kokmateriālu pārvadāšanai, kā arī ziņo par izmantotajām transportēšanas atļaujām, kas tiek ievadītas *SIRMA* datubāzē.

Uzņēmējs	*LAS* darbības tvērums
4. Lietotājs/iemītnieks	Iegūst lietojuma tiesību piešķiršanas līgumu zemes legalizācijas procedūru rezultātā, kas ļauj lietotājam/iemītniekam veikt meža apsaimniekošanas darbības. Prasības, kas jāievēro privātajiem valsts meža teritoriju legalizācijas labuma guvējiem, ir noteiktas Mežsaimniecības likumā. Vēršas *ICF* atļauju saņemšanai meža atjaunošanai vai citu mežsaimniecības/vides jomas aktivitāšu veikšanai. Iesniedz pieteikumu apmežotu teritoriju sertificēšanai un pēc tam iesniedz pieteikumu atļaujas iegūšanai, lai no tām iegūtu kokmateriālus.
5. Meža teritorijas lietošanas tiesību izmantotājs (iekļaujot kopienu grupas)	Lai veiktu meža apsaimniekošanas darbības, ierosina slēgt meža apsaimniekošanas līgumu; un, lai no meža teritorijas iegūtu kokmateriālus, vēršas pie *ICF* meža apsaimniekošanas plāna, glābšanas plāna vai atjaunošanas plāna apstiprināšanai.
6. Darbuzņēmējs	Darbuzņēmējs, kuru darbā pieņēmis meža īpašnieks, gadījumos, kad īpašnieks pats tiešā veidā neiegūst kokmateriālus ar savu resursu palīdzību. Veic kokmateriālu ieguvi, pārved un transportē kokmateriālus no meža uz primārajiem mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumiem vai kokmateriālu krautuvēm, kā arī var tos pārdot. Iesniedz deklarāciju reģionālajā mežsaimniecības birojā, uzrādot savus reģistrācijas datus un reģistrējot iekārtas un galvenos darbiniekus, kas piedalās kokmateriālu ieguves un transportēšanas procesos. Atbild par transportēšanas atļauju (kuras apstiprinājis *ICF*) un pavadzīmju (kuras apstiprinājis *SAR*) izmantošanu. Kokmateriālu ieguves licences saņēmējs vai īpašnieks, kas ar darbuzņēmēju slēdz apakšuzņēmumu līgumu, ir atbildīgs par piemērojamo tiesību aktu ievērošanu.

Uzņēmējs	*LAS* darbības tvērums
7. Pārvadātājs	Nodrošina preču, šajā gadījumā kokmateriālu, pārvadājumu pakalpojumu neatkarīgi no tā, vai tie ir apaļkoku pārvadājumi, no to ieguves vietas uz mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumu vai kokmateriālu krautuvi, vai apstrādātu kokmateriālu pārvadājumi no mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma uz to galamērķi. Vispārīgi šo pakalpojumu apmaksā meža īpašnieks, darbuzņēmējs vai mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmums. Platlapu koku mežu gadījumā šā nolīguma spēkā stāšanās dienā pārvadātājs ir iesaistīts no brīža, kad no meža nākušās četrskaldņu brusas tiek sakrautas savākšanas punktā ārpus tā, un tiek izmantoti autopārvadājumi, lai tos no turienes transportētu uz mežsaimniecības uzņēmumiem vai kokmateriālu krautuvēm. Iesniedz iestādēm dokumentus, kas apliecina transportēto izstrādājumu likumīgumu (transportēšanas atļauju, *SAR* apstiprinātu rēķinu vai attiecīgos gadījumos pavadzīmi vai faktūrrēķinu).
8. Kvalificēts mežsaimniecības tehniskais speciālists (*TFC*)	Meža īpašnieka vārdā sastāda un izstrādā meža apsaimniekošanas plānus, īpašos agromežsaimniecības sistēmu plānus un saistītos gada plānus, glābšanas plānus un atjaunošanas plānus. (Uzņemas pilnu atbildību par meža apsaimniekošanas plānu gada darbības plānu īstenošanas pārvaldību. Šim nolūkam meža īpašnieka vārdā iesniedz *ICF* iecelšanas un pieņemšanas memorandu un kļūst par gada darbības plāna pārvaldnieku.) Atbild par tehnisko standartu ievērošanu, kas reglamentē jebkuru ieguves veidu, kuru tas pārvalda. Tāpat arī atbild par ikmēneša progresa ziņojumu iesniegšanu attiecībā uz mežā izmantotajām transportēšanas atļaujām, sniedzot detalizētu informāciju par iegūtajiem kokmateriāliem, kā pavaddokumentus pievienojot izmantoto atļauju kopijas.

Uzņēmējs	*LAS* darbības tvērums
9. Neatkarīgs mežsaimniecības tehniskais speciālists (*TFI*)	Sastāda un izstrādā meža apsaimniekošanas plānus, īpašos agromežsaimniecības sistēmu plānus un saistītos gada plānus, glābšanas plānus un atjaunošanas plānus. Atbild par tehnisko standartu ievērošanu, kas reglamentē jebkuru ieguves veidu, kuru tas pārvalda. Tāpat arī atbild par ikmēneša progresa ziņojumu iesniegšanu attiecībā uz mežā izmantotajām transportēšanas atļaujām, sniedzot detalizētu informāciju par iegūtajiem kokmateriāliem, kā pavaddokumentus pievienojot izmantoto atļauju kopijas.
10. Eksportētājs	Vēršas *ICF FLEGT* licences (Savienībai) vai *H-Legal* licences (citiem galamērķiem) saņemšanai atkarībā no sūtījumu galamērķa. Vēršas muitas dienestā eksportēšanas atļauju saņemšanai, uzrādot komerciālo importa rēķinu, vienoto muitas deklarāciju un citus dokumentus, kas pierāda eksportējamā izstrādājuma likumīgumu attiecībā gan uz sabiedrības veselības ierobežojumiem, gan tarifu un beztarifu noteikumiem, tostarp vajadzības gadījumā uzrādot *CITES* sertifikātus.
11. Importētājs	Vēršas muitas dienestā importa atļauju saņemšanai, uzrādot komerciālo importa rēķinu, vienoto muitas deklarāciju un citus dokumentus, kas pierāda importējamā izstrādājuma likumīgumu attiecībā gan uz sabiedrības veselības ierobežojumiem, gan tarifu un beztarifu noteikumiem, tostarp vajadzības gadījumā uzrādot *CITES* sertifikātus. Īsteno uzticamības pārbaudes mehānismus, lai pārbaudītu iegādāto koka izstrādājumu likumīgumu.

Uzņēmējs	*LAS* darbības tvērums
12. Primārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma īpašnieks	Uztur atjauninātu ielaides un izlaides rezultātu uzskaites reģistru, kā arī iesniedz ikmēneša ražošanas atskaites *ICF*, pievienojot apstiprinātos pārdošanas rēķinus. Pieprasa izdot rēķinus un iesniedz ikmēneša un ikgadējās pārdošanas deklarācijas *SAR*, pievienojot attiecīgos apstiprinātos pārdošanas rēķinus un pavadzīmes. Īsteno uzticamības pārbaudes mehānismus, lai pārbaudītu iegādājamo izstrādājumu likumīgumu. Attiecībā uz platlapu koku mežiem patlaban nepastāv neviens primārais mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmums, jo kokmateriāli tiek pārstrādāti četrskaldņu brusās, pirms tie pamet mežu, un tiek laisti tirgū ar sekundāro mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumu vai kokmateriālu krautuvju starpniecību.
13. Sekundārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma (tostarp galdniecības darbnīcu un citu mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (*MiPyME*)) īpašnieks	Uztur atjauninātu ielaides un izlaides rezultātu uzskaites reģistru, kā arī iesniedz ikmēneša ražošanas atskaites *ICF*, pievienojot apstiprinātos pārdošanas rēķinus. Pieprasa izdot rēķinus un iesniedz ikmēneša un ikgadējās pārdošanas deklarācijas *SAR*, pievienojot attiecīgos apstiprinātos pārdošanas rēķinus un pavadzīmes. Īsteno uzticamības pārbaudes mehānismus, lai pārbaudītu iegādājamo izstrādājumu likumīgumu.

Uzņēmējs	*LAS* darbības tvērums
14. Kokmateriālu krautuves īpašnieks	Uztur atjauninātu ielaides un izlaides rezultātu uzskaites reģistru, kā arī iesniedz ikmēneša ražošanas atskaites *ICF*, pievienojot apstiprinātos pārdošanas rēķinus. Pieprasa izdot rēķinus un iesniedz ikmēneša un ikgadējās pārdošanas deklarācijas *SAR*, pievienojot attiecīgos apstiprinātos pārdošanas rēķinus un pavadzīmes. Īsteno uzticamības pārbaudes mehānismus, lai pārbaudītu iegādājamo izstrādājumu likumīgumu.
15. Darba devējs (jebkurā uzņēmumā, kas pieder iepriekšminētajām uzņēmēju kategorijām)	Reģistrē darbiniekus Hondurasas Sociālā nodrošinājuma institūtā un ievēro nodarbinātības tiesību aktus.

6. ATBILSTĪBAS LIKUMĪGUMA DEFINĪCIJAI PĀRBAUDE

Hondurasas koka izstrādājumi ir uzskatāmi par likumīgiem, ja tie atbilst II pielikumā norādītajai definīcijai.

Pārbaudi veic valsts aģentūras (vajadzības gadījumā izmantojot atzītu privātu sertifikācijas mehānismu atbalstu atbilstoši šā pielikuma 8. iedaļai), un pārbaude sastāv no pienācīgu pārbaudes procedūru veikšanas, lai nodrošinātu koka izstrādājumu likumīgumu.

Tai ir jābūt pietiekami noturīgai un iedarbīgai, lai nodrošinātu, ka dažādajos valsts tirgus piegādes ķēdes posmos tiek konstatētas neatbilstības prasībām, kas noteiktas II pielikumā norādītajās likumīguma tabulās. Tāpat arī ir pārbaudāms tādu importēto kokmateriālu likumīgums, kas paredzēti ienākšanai valsts piegādes ķēdē.

6.1. Likumīguma pārbaudes principi

Šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā puses ar NĪAK starpniecību atjauninās un apstiprinās pārbaudes rokasgrāmatu, kurā aprakstīta pārbaudes metodika, kas piemērojama, lai pārbaudītu juridisko atbilstību visiem noteiktajiem rādītājiem un pārbaudes līdzekļiem, kas identificēti kā būtiski likumīguma tabulu elementi. Katrā rādītājā ir noteikta struktūra vai katras iestādes nodaļa, kas ir atbildīga par pārbaudes veikšanu un pārbaudāmajiem dokumentiem. Turklāt tiks arī norādīts katra rādītāja pārbaudes biežums, kā arī informāciju un dokumentus (gan papīra, gan digitālā formātā) saturošu reģistru atrašanās vieta, kurus dažādas iestādes glabā atbilstoši to kompetences jomai.

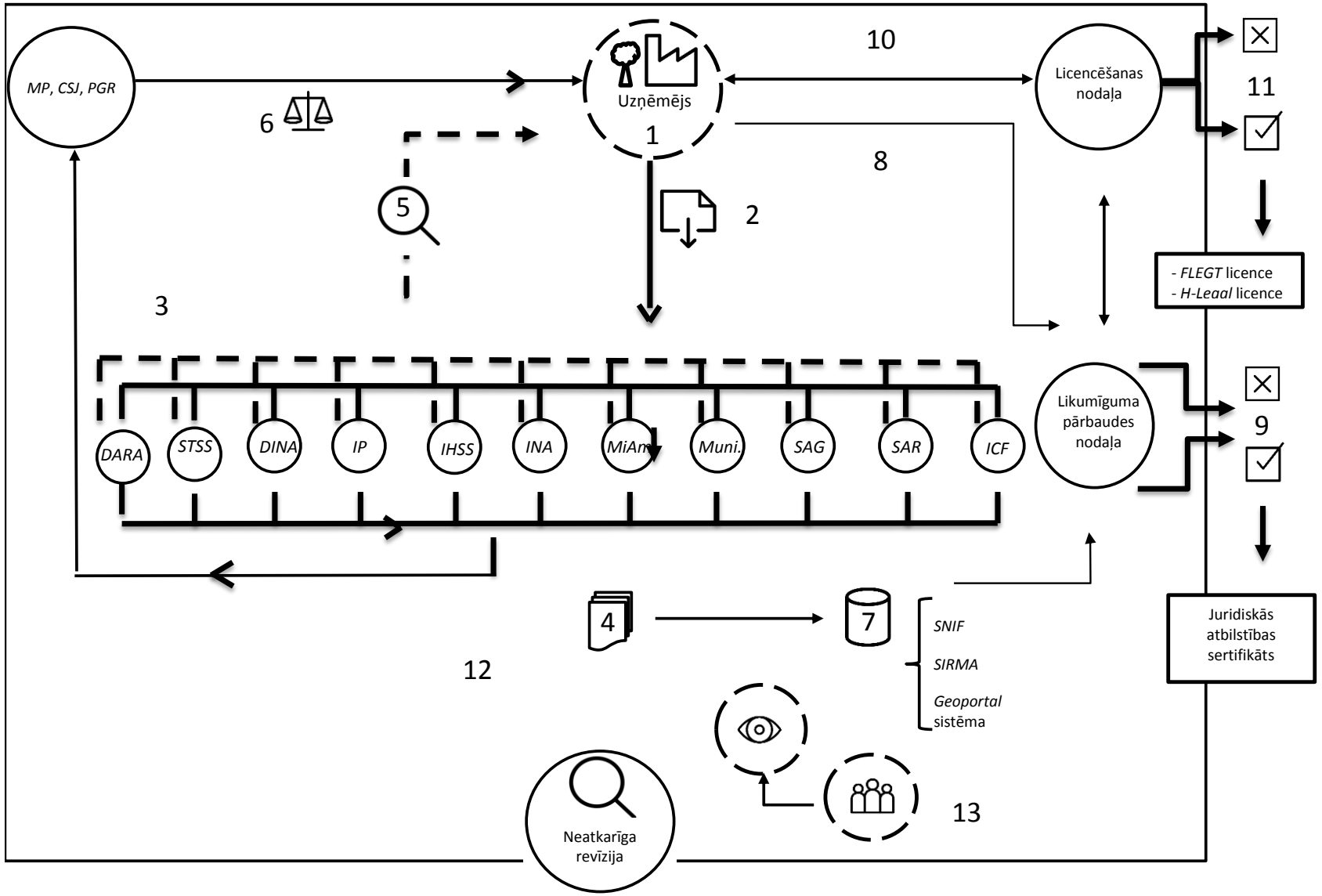
6.1.1. Likumīguma pārbaudē iesaistītās iestādes

Pārbaudi veic skaidri noteiktas iestādes, kuru rīcībā ir atbilstoši resursi, pārvaldības sistēmas un kvalificēts un apmācīts personāls, kopā ar stabiliem un efektīviem mehānismiem interešu konfliktu kontrolei. Katras iestādes visiem pārbaudēs iesaistītajiem personāla locekļiem ir sava darba veikšanai nepieciešamās prasmes un pieredze, un viņi tiek pienācīgi uzraudzīti.

ICF un citām *LAS* iesaistītajām organizācijām ir organizatoriska un funkcionāla struktūra, lai pārbaudītu, vai visi uzņēmēji ievēro likumīguma rādītājus. Ņemot vērā informācijas apjomu, kas tiks radīts, katrai iestādei pārbaudot uzņēmējus, kā arī nepieciešamību šo informāciju reģistrēt un atjaunināt, pārbaudes rezultāti tiks ievadīti *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļai pieejamā datu bāzē. Tādējādi pārbaudes nodaļa tiks regulāri nodrošināta ar visu nepieciešamo informāciju uzņēmēju juridiskās atbilstības sertifikātu spēkā esamības pārskatīšanai un izsniegšanai. Lai būtu iespējama šāda datu vākšana un datu atjaunināšana, ir nepieciešams koordinēt iestāžu darbību atbilstoši šā pielikuma 11. iedaļai.

Tālāk redzamā diagramma ilustrē datu plūsmu starp dažādiem *LAS* dalībniekiem atbilstības tiesību aktiem pārbaudei.

ATBILSTĪBAS TIESĪBU AKTIEM PĀRBAUDES MEHĀNISMI

2. tabula apraksta iepriekšējā diagrammā izklāstītos juridiskās atbilstības pārbaudes mehānismus.

2. tabula

Juridiskās atbilstības pārbaudes mehānismu apraksts.

Nr.	Apraksts
1.	Mežsaimniecības nozares uzņēmējs: fiziska vai juridiska persona, kas veic darbības mežsaimniecības ražošanas ciklā.
2.	Pārbaudes līdzekļu piemērošana (II pielikums).
3.	Katras iestādes pārbaudes līdzekļu izveides metodika. Daži pārbaudes līdzekļi izveidojami tikai vienreiz, savukārt citi — periodiski.
4.	Fizisko un/vai elektronisko pārbaudes līdzekļu izveide (II pielikums).
5.	Pārbaudes metodika. Prasību neievērošanas gadījumā katra iestāde īsteno procedūras, lai dokumentētu, apstrādātu, uzraudzītu un informētu Likumīguma pārbaudes nodaļas datubāzi.
6.	Korektīva vai sodoša rīcība prasību neievērošanas gadījumā, kas izriet no administratīvas vai *ex officio* darbības (V pielikuma 9. iedaļa).
7.	Visu iesaistīto iestāžu kopējās juridiskās atbilstības pārbaudes datu apkopošana, izmantojot *SIRMA*, *SNIF* un *ICF Geoportal*, kā arī citus šo iestāžu rīkus (V pielikuma 6. un 7. iedaļa).
8.	Pieteikuma iesniegšana Likumīguma pārbaudes nodaļā juridiskās atbilstības sertifikāta saņemšanai, apliecinot uzņēmēja likumīgumu (V pielikuma 6. un 7. iedaļa).

Nr.	Apraksts
9.	Likumīguma pārbaudes nodaļas rīcībā esošo datu apkopošana, lai novērtētu uzņēmēju atbilstību likumīguma tabulām un nodrošinātu piegādes ķēdes kontroli. Pozitīva secinājuma gadījumā Likumīguma pārbaudes nodaļa izdod juridiskās atbilstības sertifikātu, kas vietējā tirgus pircējiem pierāda, ka uzņēmējs atbilst *LAS* prasībām (V pielikuma 6. un 7. iedaļa).
10.	Pieteikuma iesniegšana Licencēšanas nodaļai *FLEGT* vai *H-Legal* licences saņemšanai, kura apliecina uzņēmēja darbību likumīgumu, ļaujot uzņēmējam eksportēt savus izstrādājumus uz jebkuru tirgu (IV pielikums).
11.	Licencēšanas nodaļas lēmums par uzņēmēja atbilstību vai neatbilstību tiesību aktiem. Ja pārbaudes nodaļas secinājums ir labvēlīgs (t. i., uzņēmējs atbilst visām *LAS* prasībām), tiek izdota *FLEGT* licence (Savienības tirgum) vai *H-Legal* licence (citiem tirgiem), kas klientiem starptautiskajā tirgū pierāda uzņēmēja atbilstību *LAS* prasībām. Ja lēmums ir nelabvēlīgs, Licencēšanas nodaļa par to paziņo pieteikuma iesniedzējam (uzņēmējam) (IV pielikums).
12.	*LAS* neatkarīgo revidentu sagatavotie ziņojumi par saviem konstatējumiem, kuros iekļauti secinājumi un ieteikumi Nolīguma īstenošanas apvienotajai komitejai, kas ir atbildīga par šo revīzijas ziņojumu regulāru publicēšanu (VI pielikums).
13.	Pilsoniskās sabiedrības organizāciju izstrādāti pārbaudes ziņojumi par kokmateriālu ieguves licencēm un par mežsaimniecības nozari kopumā, kuri ir pieejami NĪAK (V pielikuma 4.4.2. iedaļa).

6.1.2. Pārbaudes procedūras, kas balstītas uz likumīguma tabulām

Rokasgrāmatā, kuru ir apstiprinājušas puses ar NĪAK starpniecību, tiks aprakstīta iesaistīto, par rādītāja pilnīgu vai daļēju pārbaudi atbildīgo iestāžu pielietotā metodika. Rokasgrāmata identificēs par pārbaudi atbildīgo struktūru vai biroju, kā arī darbības, kas tam jāveic šā pienākuma izpildei. Rokasgrāmata atsauksies arī uz "pārbaužu biežumu", norādot, kad pārbaudes līdzekļiem ir jātiek pārbaudītiem; tā ietvers arī informāciju par konkrēto struktūru un biroju, kurā šī informācija tiks glabāta papīra un digitālā formātā.

6.1.3. Likumīguma pārbaudes līdzekļu glabāšana

Katrā par saistīto līdzekļu izveidošanu atbildīgajā iestādē visu pārbaudes līdzekļu dokumentu kopijas tiek glabātas papīra un digitālā formātā. Šie "iestāžu" ieraksti tiek glabāti vismaz 10 gadus, kā to nosaka likums "Par pārredzamību un piekļuvi publiskai informācijai" (*LTAIP*). Tāpat ar šo likumu ir izveidota informācijas apstrādes procedūra (30., 31. un 32. pants), noteikta "publiskas informācijas" definīcija (3. pants), kā arī noteikts, kāda informācija ir uzskatāma par privātu, konfidenciālu (7. pants) vai klasificētu (8. pants).

Ņemot vērā pārbaudes līdzekļu likumīguma un autentiskuma nozīmi, atbildīgās iestādes nodrošina, ka par katru pārbaudes līdzekli reģistros tiek glabāti fiziski un digitāli ieraksti. Pārredzamības un informācijas pārvaldības efektivitātes labad ar pārbaudes līdzekļiem saistītajām iestādēm ir jānodrošina, ka informācija to reģistros ir savlaicīgi, efektīvi un, kad nepieciešams, pieejama citām organizācijām, tostarp *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļai. Tāpat arī katrai iestādei, kas saistīta ar likumīguma pārbaudi, būtu jāievēro tiesību akti, noteikumi un procedūras, kas attiecas uz tās kompetences jomu, lai no uzņēmējiem iegūtu nepieciešamo informāciju un glabātu to savos reģistros.

6.1.4. Informācijas sistēmas un pārbaužu funkcionalitāte

Datoru sistēmas, rīki un protokoli, kas pastāv jau patlaban un tiks attīstīti, lai pārbaudītu atbilstību rādītājiem likumīguma tabulās, ļaus apkopot dokumentālās un uz vietas veiktās pārbaudes, kā arī saskaņot datus visā kokmateriālu piegādes ķēdē. Šā pielikuma 3.2. iedaļā ir izklāstīta informācija par galvenajiem datorizētajiem instrumentiem un protokoliem, ko izmanto *LAS* iesaistītās iestādes. Turpmākajos punktos ir sniegts īss apraksts par patlaban izmantojamajām IT sistēmām, lai atbalstītu iestādes to uzdevumu veikšanā.

ICF izmanto:

– Valsts mežsaimniecības informācijas sistēmu (*SNIF*)

Šo datorizēto instrumentu var izmantot, lai uzturētu dinamiskas datubāzes par ierakstiem, kas apliecina īpašumtiesības attiecībā uz privātiem, valsts un pašvaldību mežiem, kā arī mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumiem un kokmateriālu krautuvēm. Šī sistēma satur informāciju par visām kokmateriālu ieguves atļaujām, tostarp apsaimniekošanas plāniem, darbības plāniem, glābšanas plāniem, atjaunošanas plāniem, īpašiem agromežsaimniecības sistēmu plāniem, kā arī kokmateriālu ieguvi no *ICF* sertificētām apmežotām teritorijām. Ar *SNIF* palīdzību ir iespējams uzraudzīt kokmateriālu plūsmu starp kokmateriālu ieguves uzņēmējiem piegādes ķēdes ietvaros.

– Kokmateriālu izsekojamības IT sistēmu (*SIRMA*)

Šis datorizētais instruments ļauj uzraudzīt kokmateriālu ieguvi un to transportēšanas plūsmas, pamatojoties uz transportēšanas atļauju uzskaitījumu, kas izmantotas ar katru kokmateriālu ieguves licenci. Sistēma izmanto *SNIF* ievākto informāciju, lai uzturētu transportēšanas atļauju reģistru. Tas saskaņo informāciju par atļaujām, kas reģistrētas transportēšanai no meža uz mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumiem, kā arī par ielaides un izlaides datiem katrā ķēdes posmā, izmantojot katra uzņēmēja ikmēneša atskaites. Reģistrētā informācija ļauj uzraudzīt ražošanu, izplatīšanu vai pārdošanu, kā arī uzkrātos lielumus/krājumus.

– Sistēmu *Geoportal*

Šī Hondurasas meža kartogrāfijas virtuālā platforma uzrāda aizsargājamo teritoriju, saskaņā ar apsaimniekošanas līgumiem piešķirto teritoriju, par mikrobaseiniem uzskatāmu teritoriju, ceļu infrastruktūras, meža apsaimniekošanas plānu un atskaites karšu ģeogrāfisko atrašanās vietu un virsmas laukumu. Sistēma *Geoportal* ir saistīta ar *SNIF*. Šī informācija tiek izmantota, lai izstrādātu kokmateriālu plūsmas maršrutus un sekmētu pārbaudes kontrolpunktu plānošanu uz automaģistrālēm un svarīgos ceļu tīkla punktos. Kolīdz tiek izveidoti jauni *SNIF* moduļi, kā arī to izstrādes gaitā, tie tiek sasaistīti ar sistēmu *Geoportal*: cita starpā glābšanas plānu, īpašo agromežsaimniecības sistēmu plānu, *ICF* sertificētu apmežotu teritoriju un mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumu uzskaitei.

SAR izmanto:

– Elektronisko iekšējo ieņēmumu sistēmu (*E-tax*)

Šis portāls nodrošina nodokļu maksātājiem iespēju izdrukāt veidlapas nodokļu deklarāciju iesniegšanai. Ar šīs sistēmas palīdzību ir iespējams, piemēram, salīdzināt nodokļu maksātāju ikmēneša iesniegumu informāciju, t. i., informāciju par ienākuma nodokļiem un ikmēneša atskaitēm, ko uzņēmēji iesniedz *ICF*.

– Nodokļu un finanšu pārvaldīšanas sistēmu (*SAFT*)

Šī sistēma paaugstina pašvaldību finanšu pārvaldes efektivitāti, lietderību, savlaicīgumu un pārredzamību, izmantojot automatizētu un integrētu administratīvo un finanšu procedūru pārvaldību, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem. Šī sistēma atvieglo iekšējās kontroles ieviešanu un integrē pašvaldību finanšu informāciju, un to var sasaistīt ar citām statistikas un digitālo karšu izveides programmām.

– Valsts nodokļu reģistru (*RTN*)

Fiziskām un juridiskām personām, kā arī organizācijām vai sabiedrībām, kurām nav juridiskas personas statusa, bet kuras veic darbības, kas tām uzliek nodokļu pienākumus, jāreģistrējas Valsts nodokļu reģistrā, ko saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem uztur nodokļu iestādes.

Attiecībā uz fiziskām personām to Valsts nodokļu reģistra numurs ir tāds pats kā Valsts personu reģistra (*RNP*) numurs ar vienu papildu ciparu, un tas ir nemainīgs visa mūža garumā. Juridiskas personas reģistrē Valsts Nodokļu reģistrā, kolīdz tās tiek reģistrētas vai dibinātas.

IP izmanto:

– Hondurasas Valsts īpašuma pārvaldības sistēmu (*SINAP*)

Tā ir IT sistēma, ko izmanto kā Hondurasas oficiālo valdības platformu ar nekustamā īpašuma tiesībām saistītas informācijas pārvaldīšanai. *SINAP* ietilpst apakšsistēmas, kuras ietver *SURE*:

– Hondurasas Vienoto reģistrācijas sistēmu (*SURE*)

Tā ir informācijas sistēma, kuras mērķis ir visas valsts mērogā pakāpeniski modernizēt nekustamā īpašuma tiesību, īpašumtiesību un zemes reģistrācijas procedūru.

IHSS izmanto:

– Hondurasas Sociālā nodrošinājuma sistēmu

IHSS izmanto Dalībnieku informācijas sistēmu (*SICA*), kura uztur reģistrēto uzņēmumu darba devēju un darbinieku uzskaiti. *IHSS* ģeogrāfiskā darbības joma ir valsts mērogā ar pārstāvniecībām un birojiem visās valsts lielākajās pilsētās.

MiAmbiente izmanto:

– Vienkāršoto vides licencēšanas sistēmu (*SLAS*)

Šis instruments tika paredzēts, lai uzņēmumiem nodrošinātu elastīgu mehānismu, kas ļautu tiem nekavējoties uzsākt projektus, nodrošinot operatīvu tādu juridisko aspektu analīzi, kuru dēļ projektu realizācija valstī varētu būt aizliegta vai neiespējama, padziļināti pētot ietekmes uz vidi novērtējumu jebkāda veida projektiem un automātiski nosakot attiecīgajam projektam nepieciešamos riska mazināšanas pasākumus ģeogrāfiskajās koordinātās, kas norādītas vietai, kur tas atradīsies.

INA izmanto:

– Valsts agrāro reģistru (*RAN*)

Attiecībā uz Valsts agrāro reģistru *INA* uztur dokumentāru reģistru un ģeogrāfiskās datubāzes, kas ļauj tam uzraudzīt teritorijas, par kurām ir izdoti īpašumtiesības apliecinoši dokumenti. Patlaban tā rīcībā nav IT sistēmas vai attiecīgas datu bāzes arhitektūras, kas nodrošinātu ar citām sistēmām sinhronizētu darbību.

DARA izmanto:

– Automatizēto muitas ieņēmumu sistēmu (*SARAH*)

  Šī sistēma izmanto augstās tehnoloģijas, kuru pamatā ir atvērti standarti, kas nodrošina augsti pieejamu tiešsaistes muitas pakalpojumu, izmantojot standarta pārlūku un tīmekļa pakalpojumus. Tai ir arī papildu lietotnes, kas atbalsta muitas pārvaldību un ļauj nodrošināt kontroles pasākumus, vienlaikus atvieglojot starptautisko tirdzniecību.

– Hondurasas Elektronisko ārējās tirdzniecības sistēmu (*SECEH*) un tās tiešsaistes eksporta deklarācijas autorizācijas moduli

  SECEH sniedz atbalstu eksporta nozarei, ļaujot tiešsaistē iegūt ar preču eksportu saistītos dokumentus, kas nepieciešami preču muitošanai.

– Starptautiskā preču tranzīta (*TIM*) sistēmu

  Šī IT sistēma atvieglo standartizētas muitas procedūras uz Centrālamerikas robežām, lai optimizētu migrācijas, muitas un karantīnu formalitātes, izmantojot vienotu dokumentu: Starptautiskā preču tranzīta vienoto dokumentu.

– Integrēto ārējās tirdzniecības sistēmu (*SICE*)

Šī sistēma Hondurasas Centrālās bankas (*BCH*) lietotājiem nodrošina ārējās tirdzniecības statistiku un atspoguļo informāciju saskaņā ar Centrālamerikas Tarifu sistēmu, turklāt nodrošinot šā pakalpojuma uzticamību, sniedzamās informācijas atbilstību pārbaudot vairākos informācijas avotos.

Šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā tiks izstrādāti tālāk minētie IT instrumenti.

– *ICF* dokumentētās informācijas pārvaldības sistēmas izveide

Šī virtuālā bibliotēka ļaus *ICF* cita starpā organizēt, uzraudzīt un uzturēt dokumentētu informāciju, kas saistīta ar mežsaimniecības nozari, kā, piemēram, tiesību aktus, centrālās valdības stratēģijas un politikas dokumentus, pētījumus, nolīgumus, izmeklēšanas, ziņojumus, konvencijas un tehnisko dokumentu dublējumkopijas, kā arī citus dokumentus. Šī sistēma ir jāveido tā, lai sasniegtu mērķi saistībā ar tādas tiešsaistes vides uzturēšanu, kurā ir iespējama informācijas ievākšana un kurā uzņēmējiem tiek nodrošināta piekļuve dokumentārai informācijai, kas atvieglo lēmumu pieņemšanu. Šīs sistēmas izveidošana atvieglos *ICF* veiktās pārbaudes procedūras, kuras ir viens no *LAS* galvenajiem elementiem. Tādēļ mērķis ir to izstrādāt īstermiņā, šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā.

– Likumīguma pārbaudes nodaļas datubāzes izveide

Lai varētu pārbaudīt uzņēmēju atbilstību likumīguma tabulās iekļautajiem rādītājiem un *LAS* prasībām, Likumīguma pārbaudes nodaļai būs nepieciešams instruments informācijas saņemšanai un atjaunināšanai, kurš nodrošina piekļuvi *LAS* iesaistītajiem dalībniekiem, izmantojot starpsavienojumu ar *LAS* piemērošanā iesaistīto iestāžu informācijas sistēmu datu bāzēm. Šīs datubāzes izveidošana atvieglos piegādes ķēdes pārbaudes un kontroles procedūras, kas ir viens no galvenajiem *LAS* elementiem. Tādēļ mērķis ir to izstrādāt vidējā termiņā šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā.

– IT sistēmas mežsaimniecības reģistrācijai, pārvaldībai un kontrolei (*SIRACOF*) izveide

Šī sistēma ir iekļauta Valsts stratēģijas nelikumīgas mežizstrādes apkarošanai (*ENCTI*) rezultātos kā datorizēts instruments formalitāšu apstrādes efektivitātes, administratīvo procedūru pārredzamības un reģistrētās informācijas kvalitātes palielināšanai, kā arī atbalsta sniegšanai kontroles mehānismiem mežsaimniecības vērtību ķēdē — no meža līdz apstrādes centriem un līdz izstrādājumu laišanai tirgū. Ir gūti būtiski panākumi *SIRACOF* attīstībā, izveidojot un pastāvīgi uzlabojot sistēmas, kas veido tās pamatu, ņemot vērā, ka tās pārrauga, apstrādā un pārvalda pamatinformāciju tāpat kā *SNIF*, *SIRMA* un *Geoportal*.

– Lietvedības sistēmas izveide *STSS* vajadzībām

STSS būs nepieciešama sistēma, kas tai ļaus pārbaudīt uzņēmēju atbilstību rādītājiem, kas saistīti ar tās kompetences jomām.

Šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā tiks piedāvāta iespēja identificēt citus moduļus vai informācijas sistēmas, lai turpinātu sekmēt ar tiesību aktu ievērošanas pārbaudi saistītās informācijas radīšanu, nodošanu, starpsavienošanu un pārvaldīšanu tādā veidā, kas atbilst pieejamajām finansiālajām un tehniskajām spējām, kā arī cilvēkresursiem. Prasības un spējas tiks plašāk analizētas, lai noteiktu katrā attiecīgajā gadījumā vispiemērotāko sistēmu datorizācijas līmeni. Tas nozīmē, ka informācijas sistēmu saraksts juridiskās atbilstības pārbaudei tiks pastāvīgi attīstīts.

6.1.5. Riska pārvaldības princips gadījumos, kad netiek ievērotas LAS prasības

LAS īstenošanas galvenais izaicinājums ir nelikumīgas prakses samazināšana. Tai ir nepieciešams visaptverošs riska pārvaldības mehānisms, kas jāīsteno visā piegādes ķēdē. Gadījumos, kad iestāžu rīcībā nav tām nepieciešamo resursu, lai ar vienādu intensitāti un biežumu nodrošinātu efektīvu visu jomu pārbaudi, uz riskiem balstīta likumīguma pārbaude piedāvā iespēju šāda resursu trūkuma pārvarēšanai.

Riska pārvaldība *LAS* īstenošanā sastāv no katra riska rašanās varbūtības un to ietekmes uz kokmateriālu likumīguma izvērtēšanu. Šīs izvērtēšanas gaitā vērā tiks ņemti VIII pielikumā iekļautā sākotnējā pētījuma rezultāti par uzņēmēju tiesību aktu ievērošanas līmeni. Riska raksturs mainās atkarībā no tā, kur un kad tas rodas. Šā iemesla dēļ lēmumu pieņemšana balstās uz objektīvu un integrētu metodiku, ko piemēro *ICF* un citas valsts aģentūras, un tā sākas ar riska faktoru kategorizēšanu un lēmumu pieņemšanas kritēriju noteikšanu atbilstoši apstākļiem.

Pārbaudes rokasgrāmatā, kas ir NĪAK pārziņā, tiks izklāstīti riska faktoru iedalīšanas pamatprincipi, kas kalpos par pamatu, lai izlemtu, kādā veidā īstenojama likumīguma pārbaude; pēc tam tiks sniegta tādu nelikumīgas rīcības risku analīze, kas varētu rasties *LAS* piemērošanas gaitā.

Riska pārvaldības procedūrās visā piegādes ķēdē vērā tiks ņemta sekojoša nelikumīga prakse:

– nezināmas izcelsmes materiāli un materiāli, kas iegūti bez atbilstošām likumīgām mežistrādes darbību tiesībām, kas jebkurā posmā iekļuvuši piegādes ķēdē;

– gadījumi, kuros izstrādājuma ar noteiktām īpašībām daudzums ir lielāks par sākotnējā izstrādājuma proporcionālu daļu vai par izejmateriāla ar tādām pašām īpašībām daudzumu gadījumos, kad šāda izstrādājuma ražošanai un pārdošanai izmantoti likumīgi avoti.

Paralēli riska pārvaldības procedūrās vērā tiks ņemti pavaddokumenti, kas apliecina uzņēmēju un viņu kokmateriālu likumīgumu, piemēram, atzīti sertifikāti no apstiprinātām privātām sertifikācijas sistēmām atbilstoši šā pielikuma 8. iedaļai.

Darbības, kas veiktas, lai kontrolētu un pārbaudītu atbilstību tiesību aktiem, būs balstītas uz šīm riska kategorijām. Tiks definētas vienotas starpiestāžu darbības, lai palielinātu pārvaldības efektivitāti uz vietas, izmantojot esošo valsts IT sistēmu mijiedarbību.

Tādējādi riska pārvaldība atvieglo valsts stratēģisko uzdevumu un mērķu formulēšanu, lai tiktu galā ar izaicinājumiem, kuriem mežu pārvaldībā jāpievērš īpaša uzmanība. Tā arī palīdz novērtēt, vai par likumīguma pārbaudi kokmateriālu piegādes ķēdē atbildīgo iestāžu rīcībā ir pietiekami resursi, vai citādi izstrādāt darbības trūkumu novēršanai.

Attiecībā uz riska pārvaldību, kas saistīta ar importu, muitas pārbaudes veic robežšķērsošanas punktos vai tādu pārbaudes procedūru gaitā, kas atbilstoši riska līmenim tiek veiktas pēc muitošanas. Pēcmuitošanas pārbaudi var piemērot gadījumos, kad tiek importēti kokmateriālus saturoši sūtījumi. Saskaņā ar muitas tiesību aktiem muitas dienests piemēro riska pārvaldības metodes, lai pieņemtu lēmumu par importētu sūtījumu pēcmuitošanas pārbaudes tvērumu, saturu un metodi.

Muitas dokumentācijas un izlaisto preču pēcmuitošanas pārbaude jāveic ne vēlāk kā piecus gadus pēc muitas deklarācijas reģistrēšanas dienas. Muitas dienesta un *ICF* starpā valda cieši koordinēta kokmateriālu importa uzraudzība un kontrole, tostarp regulāras un sistēmiskas robežpārbaudes un muitošanas pārbaudes, arī gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamu risku klātbūtni.

Riska pārvaldība *LAS* īstenošanā attieksies arī uz privāto uzņēmēju, jo īpaši importētāju, uzticamības pārbaudes sistēmām, lai mazinātu nelikumīgu kokmateriālu vai koka izstrādājumu ienākšanas risku valsts tirgū.

Atbilstoši šā pielikuma 6.2. iedaļai uzticamības pārbaudes sistēmu otrais pamatelements būs katra uzņēmēja veikts novērtējums par nelegālu kokmateriālu klātbūtnes risku tā piegādes ķēdē, pamatojoties uz kokmateriālu piegādātāju apkopoto informāciju un ņemot vērā kritērijus, kas noteikti procedūrās, kuras tiks izstrādātas šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā.

Gan privāto uzņēmēju veicamā uzticamības pārbaužu īstenošana, gan valsts iestāžu veicamā uz riskiem balstītā kontroles procedūru īstenošana ir iekļauta VIII pielikumā norādītajos papildu pasākumos. Procedūras, kas nepieciešamas to īstenošanai, izstrādās, piemēros un apstiprinās NĪAK līdz pirmās *FLEGT* licences izdošanai.

6.1.6. Likumīguma revīzija, kas nepieciešama juridiskās atbilstības sertifikāta izdošanai

ICF ar Likumīguma pārbaudes nodaļas palīdzību pārbauda katra uzņēmēja juridisko atbilstību II pielikumā noteiktajiem likumīguma rādītājiem un šajā pielikumā izklāstītajām prasībām attiecībā uz piegādes ķēdi, kas attiecas uz katru uzņēmēju, ievērojot procedūras, ar kuru palīdzību ir iespējams izdot juridiskās atbilstības sertifikātu katram mežsaimniecības nozares uzņēmējam.

Likumīguma revīzijām un juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšanas procedūrām ir jāparāda ka:

– koka izstrādājumi ir ražoti tādā veidā, kas atbilst visām likumīguma definīcijā ietvertajām prasībām. Šīs definīcijas rādītājiem un pārbaudes līdzekļiem jāatbilst tiesību aktiem un jāapliecina uzņēmēja likumīgums; tajās nedrīkst būt nekādu norāžu, kas liecinātu par jebkādiem esošiem pārkāpumiem;

– iesaistīto iestāžu veiktās pārbaudes nodrošina apliecinājumu tam, ka izstrādājumos izmantoti tikai tādi kokmateriāli, kas iegūti likumīgu darbību rezultātā;

– likumīguma revīziju veic iesaistītās iestādes, izmantojot tādus līdzekļus kā uzņēmēju pārbaudi uz vietas, un tā ietver dokumentāru kontroli un pieejamo datubāzu pārbaudi;

– par šo pārbaudes un validācijas procesu tiek sastādīts rakstveida ziņojums, kas tiek reģistrēts un glabāts saskaņā ar procedūrām, kas noteiktas šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā.

Šī pārbaudes procesa rezultātā pieteikuma iesniedzējam tiek izdots un piegādāts juridiskās atbilstības sertifikāts, un šis process sastāv no tālāk norādītajām darbībām.

Izveides metodika

1. Uzņēmējs iesniedz pieteikumu Likumīguma pārbaudes nodaļā juridiskās atbilstības sertifikāta saņemšanai.

2. Pamatojoties uz *SIIAVA* ikgadējo likumīguma revīzijas grafiku, katra iestāde pārbauda uzņēmēja atbilstību tiesību aktiem saskaņā ar tās kompetencē esošajiem piemērojamajiem noteikumiem un par rezultātu paziņo *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļai.

3. *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļa analizē tai pieejamos pārbaudes līdzekļus kopā ar iesaistīto iestāžu pārbaudes ziņojumiem.

4. Likumīguma pārbaudes nodaļa izvērtē uzņēmēja atbilstību vai neatbilstību katram no likumīguma tabulās ietvertajiem rādītājiem, kā arī *LAS* prasībām.

5. Ja uzņēmējs atbilst visām šīm prasībām, Likumīguma pārbaudes nodaļa pabeidz uzņēmēja likumīguma revīziju, izdodot juridiskās atbilstības sertifikātu.

Pārbaudes metodika

Pēc *ICF* vai jebkuras citas ieinteresētas iestādes lūguma Likumīguma pārbaudes nodaļa pārbauda *SIRMA, SNIF* vai citu informācijas sistēmu, kas tiks noteikta šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā, lai noskaidrotu, vai uzņēmējam ir spēkā esošs juridiskās atbilstības sertifikāts. Tāpat arī spēkā esoša sertifikāta esamība tiek pārbaudīta katru reizi, kad uzņēmējs Likumīguma pārbaudes nodaļai iesniedz pieteikumu juridiskās atbilstības sertifikāta atjaunošanai.

Pirms juridiskās atbilstības sertifikāta derīguma termiņa beigām uzņēmējam ir attiecīgi jāpiesakās tā atjaunošanai vai pagarināšanai. Iesniedzot pieteikumu derīguma termiņa pagarināšanai, pieteikuma iesniedzējam ir jāiesniedz pavaddokumenti, kas pamato pagarinājuma nepieciešamību (piemēram, ja tas gaida uz kādas iestādes pārbaudes līdzekli), ja pieteikums iesniegts laikā un saskaņā ar noteikto izveides metodiku, kas iekļauta rokasgrāmatā, kuru puses apstiprinās ar NĪAK starpniecību. Likumīguma pārbaudes nodaļa analizē pavaddokumentus un nosaka jauna atbilstības sertifikāta izdošanas vai esošā sertifikāta atjaunošanas vai pagarināšanas lietderību.

Atbilstoši šā pielikuma 8. iedaļai juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšanas procedūras gaitā vērā tiek ņemti visi atzītie sertifikāti, kas izsniegti saskaņā ar privātām sertifikācijas sistēmām, kuras valsts ir apstiprinājusi saistībā ar šo nolīgumu. Tādējādi faktiski ir iespējams samazināt revīzijas ilgumu, kas nepieciešams, lai pamatotu atbilstības sertifikāta izdošanu.

Kārtība juridiskās atbilstības sertifikātu izdošanai, atjaunošanai un derīguma termiņa pagarināšanai, tostarp administratīvās dokumentācijas satura noteikšana, dažādu iesaistīto iestāžu datu saskaņošanas sistēmas darbība un juridiskās atbilstības sertifikātu atjaunošanas procedūra, tiks atrunāta konkrētā *ICF* normatīvajā aktā šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā un iesniegta apstiprināšanai NĪAK.

6.2. Uzņēmēju pienākumi attiecībā uz likumīguma pārbaudi

Mežsaimniecības nozares uzņēmēji visā piegādes ķēdē būs atbildīgi par to iegādāto produktu likumīguma pārbaudīšanu, piemērojot uzticamības pārbaudi atbilstoši šā pielikuma 7.4. iedaļai.

Uzticamības pārbaude jāīsteno gan attiecībā uz iegādātiem kokmateriāliem, gan izstrādājumiem, kas iegādāti valsts tirgū, kā arī attiecībā uz importētiem izstrādājumiem. Lai arī likumīguma pārbaude tiks piemērota katram uzņēmējam, šai pārbaudei ir arī jāapliecina, ka katrs kokmateriālu piegādātājs pārbauda un dokumentē iegādāto kokmateriālu atbilstību tiesību aktiem. Tādu informāciju, kas klasificēta kā konfidenciāla, piemēram, grāmatvedības vai citus datus, var neiekļaut uzticamības pārbaudes procedūrā atbilstoši tam, kas tiks noteikts attiecībā uz uzticamības pārbaudes procedūrām šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā.

Uzņēmēju veicamajās pārbaudēs katrā kokmateriālu iegādes gadījumā, jebkurā piegādes ķēdes posmā ietilpst pārbaude par to spēkā esamību, autentiskumu un atbilstību attiecīgajam piegādātājam piemērojamajiem rādītājiem, iekļaujot kokmateriālu fizisko īpašību (tostarp sugu un izmēru) korelāciju, lai garantētu kokmateriālu likumīgu izcelsmi. Ja pastāv aizdomas par kokmateriālu nelikumīgu izcelsmi, uzņēmējiem pirms koka izstrādājumu iepirkšanas ir jāpiemēro riska mazināšanas pasākumi atbilstoši šā pielikuma 7.1. iedaļai.

Ja piegādātājam ir derīgs *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļas pienācīgi izsniegts juridiskās atbilstības sertifikāts, uzticamības pārbaudes procedūru var atvieglot, pieprasot vien šā sertifikāta kopiju. Neskatoties uz to, uzņēmējam ir jāpārbauda juridiskās atbilstības sertifikāta spēkā esamība un autentiskums, izmantojot īpašu Likumīguma pārbaudes nodaļas instrumentu, kas tiks izstrādāts šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā.

Kolīdz uzņēmēji ir apkopojuši informāciju par savu piegādātāju atbilstību tiesību aktiem, tie ir atbildīgi par šīs informācijas atjaunināšanu.

Mežsaimniecības nozares uzņēmēju veiktajai atbilstības pārbaudei uzticamības pārbaudes procesu gaitā ir jāparāda, ka:

– izstrādājumi ir ražoti tādā veidā, kas atbilst visām likumīguma definīcijā ietvertajām prasībām; un ka

– ir nodrošinātas pietiekamas pārbaudes, lai apliecinātu, ka izstrādājumi satur tikai tādus kokmateriālus, kas iegūti likumīgu darbību rezultātā.

7. KOKMATERIĀLU UN KOKA IZSTRĀDĀJUMU PIEGĀDES ĶĒDES PĀRBAUDE

Šajā nolīgumā iekļauto kokmateriālu un koka izstrādājumu piegādes ķēdes pārbaude ir viens no *ICF* pienākumiem, kas darbojas ar *SIIAVA* starpniecību, lai nodrošinātu citu *LAS* iesaistīto iestāžu koordināciju.

Piegādes ķēde, kas aptver gan no priežu, gan no platlapu koku sugām iegūtu kokmateriālu un koka izstrādājumu pārvaldību, ražošanu un plūsmu, ietver tālāk minētos kritiskos punktus, kas plašāk aprakstīti šā pielikuma 1. un 2. papildinājumā.

- Koka izstrādājumu imports

- Koka izstrādājumu tranzīts

- Meža inventarizācija

- Koku ieguve, apaļkoku vai zāģmateriālu ražošana un glabāšana mežā vai savākšanas centros

- Priežu mežiem:

    - apaļkoku transportēšana no meža uz primārajiem mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumiem.

- Platlapu koku mežiem:

    - zāģmateriālu transportēšana no meža uz pagaidu savākšanas centriem;

- kokmateriālu glabāšana pagaidu savākšanas centros;

- zāģmateriālu transportēšana no pagaidu savākšanas centriem uz primārajiem mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumiem

- Primārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi

- Apstrādātu koka izstrādājumu transportēšana.

- Sekundārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi

- Kokmateriālu krautuves

- *FLEGT* un *H-Legal* licencēšana

- Koka izstrādājumu eksportēšana

- Koka izstrādājumu konfiscēšana

Šā nolīguma spēkā stāšanās dienā platlapu koku mežu mežizstrādes ķēdes posmi ir lielā mērā tādi paši kā priežu mežu mežizstrādes ķēdē. Pastāvošās atšķirības ir aprakstītas šā pielikuma 1. un 2. papildinājumā.

7.1. Piegādes ķēdes pārbaudes principi

Piegādes ķēdes kontrole aptver visus izstrādājumus, uz kuriem attiecas šis nolīgums, neatkarīgi no tā, vai tie ir paredzēti vietējam vai starptautiskajam patēriņam, kā arī aptver visus piegādes ķēdes posmus no meža inventarizācijas un apsaimniekošanas plāna, ietverot kokmateriālu ieguvi, transportēšanu, apstrādi, kokmateriālu importu un izplatīšanu gan vietējā tirgū, gan ārējos tirgos, tostarp Savienībā.

Lai īstenotu piegādes ķēdes kontroli, *ICF* un citām iesaistītajām iestādēm būs pieejamas vairākas automatizētas informācijas sistēmas, no kurām dažas pastāv jau patlaban, savukārt dažas vēl ir jāizstrādā, tādējādi nodrošinot iespēju ievākt, organizēt, glabāt un pārsūtīt informāciju gan mežsaimniecības pārvaldes ietvaros, gan visu citu iesaistīto iestāžu un dalībnieku starpā.

Šīs informācijas sistēmas ietvers tādus instrumentus informācijas validēšanai un saskaņošanai, kas būs pieejami visām iesaistītajām iestādēm un tiks izmantoti, lai pārbaudītu kokmateriālu likumīgumu katrā piegādes ķēdes posmā.

Piegādes ķēdes pārbaude saskaņā ar *LAS* balstās uz divām tālāk minētajām darbībām.

a) Privātā sektora dalībnieku iegādāto kokmateriālu juridiskās atbilstības pārbaudi

Privātajam sektoram ir būtiska loma nelikumīgas prakses risku mazināšanā *LAS* īstenošanas ietvaros. Privātā sektora saistības ir vērstas uz uzticamības pārbaudes mehānisma pieņemšanu, lai apliecinātu tajā iegādāto izstrādājumu likumīgumu. Saskaņā ar *LAS* uzticamības pārbaude ietvers reglamentētu pārbaudes pienākumu privātā sektora uzņēmējiem, lai iegūtu informāciju par iegādāto kokmateriālu izcelsmes atbilstību tiesību aktiem neatkarīgi no izstrādājuma vietējas vai starptautiskas izcelsmes, analizējot iespējamos riskus un īstenojot attiecīgo risku mazināšanas pasākumus atbilstoši identificētajiem riska veidiem.

Informācija, kas tiek saņemta saistībā ar kokmateriālu atbilstību tiesību aktiem, var ietvert dokumentus, kas pamato gan importēto, gan Hondurasā iegādāto kokmateriālu likumīgumu, piemēram, sertifikātus, kurus vietējo kokmateriālu gadījumā saskaņā ar 8. iedaļā aprakstīto procedūru izdod Hondurasas atzītas privātas sertifikācijas sistēmas, vai par importētiem kokmateriāliem izdotas *FLEGT* licences, kuras izdotas to izcelsmes valstī. Kokmateriāli, par kuriem izdoti šādi sertifikāti un licences, automātiski tiek uzskatīti par tādiem, kas nerada potenciālu nelikumīgas rīcības risku.

ICF pārbaudīs, vai uzņēmēji ievēro uzticamības pārbaudes prasības, veicot likumīguma revīzijas, kuru rezultātā, ja uzņēmējs ievēro attiecīgos tiesību aktus, tiks izdots juridiskās atbilstības sertifikāts. Šajā sakarā VIII pielikumā izklāstītie papildu pasākumi ietver procedūru un juridisko instrumentu izveidi uzticamības pārbaudes īstenošanai gan valsts, gan importa tirgū.

b) Datu validācija un salīdzināšana *ICF* kontroles nodrošināšanai piegādes ķēdes ietvaros

Lai panāktu efektīvu piegādes ķēdes kontroli, informācija no datorizētajām sistēmām, kas patlaban ir *ICF* (*SNIF*, *SIRMA* un *Geoportal*) un *SAR* (*RTN* un *SARAH*) rīcībā, kas ir īstenotas un savstarpēji papildinošas, atbilstoši šā pielikuma 6.1.4. iedaļai tiks izmantota integrētā veidā. Šo sistēmu apvienotās funkcionalitātes nodrošinās iespēju veikt analīzi, salīdzinot un validējot gan kvalitatīvos, gan kvantitatīvos datus šādā veidā:

– mežsaimniecības nozares uzņēmēju iesniegtos datus un *ICF*, kā arī citu iestāžu datus, kas ievadīti uz vietas notikušu pārbaužu rezultātā (datu validācija); un

– kvantitatīvos datus no dažādiem piegādes ķēdes posmiem, kā norādīts šā pielikuma 1. un 2. papildinājumā (datu salīdzināšana).

Šīs salīdzināšanas un validācijas funkcijas katrā piegādes ķēdes posmā tiks veiktas saskaņā ar jau ieviestām procedūrām, vai arī tās tiks pārskatītas vai izstrādātas līdz pirmās *FLEGT* licences izdošanai.

Informācijas salīdzināšana katrā no šīm informācijas sistēmām ļauj identificēt iespējamos pārkāpumus un veikt revīzijas to skartajos mežos, mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumos un kokmateriālu krautuvēs. Šādos gadījumos *ICF* uzsāk izmeklēšanu un vajadzības gadījumā piemēro administratīvu sodu, paturot tiesības par lietu ziņot arī Prokurora birojam, ja pastāv pierādījumi tādai rīcībai, par kuru paredzēta krimināLatbildība.

7.2. Koka izstrādājumu identificēšana

Koka izstrādājumu identificēšana atvieglo to uzraudzību, tiem virzoties pa piegādes ķēdi. Priežu mežu un platlapu koku mežu izstrādājumiem tiek piemēroti atšķirīgi identificēšanas paņēmieni. To fizisko īpašību dēļ priežu zāģbaļķu identificēšana galvenokārt notiek dokumentārā veidā, izmantojot ieguves licences un transportēšanas atļaujas. Savukārt tādu platlapu koku mežu, uz kuriem attiecas gada darbības plāni, zāģbaļķi tiek identificēti, uzskaitot un aprakstot katru sākotnējo koku un atsevišķi iegūto zāģbaļķi. Šā pielikuma 1. un 2. papildinājumā sniegts plašāks identificēšanas veidu apraksts visā piegādes ķēdē.

7.3. Piegādes ķēdes informācijas deklarācija uzņēmējiem

Kokmateriālu piegādes ķēde sastāv no vairākiem uzņēmēju veidiem, kuri ir atbildīgi par nepieciešamās informācijas iesniegšanu kompetentajā iestādē kā juridiskās atbilstības apliecinājumu katrā ķēdes posmā. Informācija, kas jāiesniedz katra veida uzņēmējam, ir apkopota 1. tabulā, 5.4. iedaļā, kā arī tā ir detalizētāk izklāstīta šā pielikuma 1. un 2. papildinājumā.

7.4. Importēto koka izstrādājumu pārbaude

Importēto kokmateriālu izcelsmes likumīguma pārbaudei to ieguves valstī ir būtiska loma *LAS* piegādes ķēdes integritātes nodrošināšanā. Hondurasā importēto koka izstrādājumu likumīguma pārbaude balstās uz uzticamības pārbaudes procedūru, kurā ietilpst tālāk norādītais.

a) Aizliegums Hondurasā importēt nelikumīgus kokmateriālus, pamatojoties uz izcelsmes valsts vai valstu tiesisko regulējumu.

b) Importētāja pienākums nodrošināt importēto koka izstrādājumu likumīgumu, īstenojot šādus pasākumus:

i) informācijas apkopošanu saistībā ar kokmateriālu izcelsmes likumīgumu to ieguves un apstrādes valstī vai valstīs;

ii) nelikumīgas rīcības risku analizēšanu, pamatojoties uz i) punktā minēto apkopoto informāciju; un

iii) ii) apakšpunktā norādītā riska mazināšanu.

c) Muitas dienesta pilnvaras pārbaudīt ievesto kokmateriālu likumīgumu robežkontroles punktā, caur kuru izstrādājumi tiek ievesti vai vajadzības gadījumā *a posteriori*, kolīdz importētie izstrādājumi atrodas Hondurasas teritorijā.

Līdz pirmās *FLEGT* licences izdošanai tiks izstrādāti īpaši tiesību akti saistībā ar importēto koka izstrādājumu pārbaudi kopā ar detalizēti izstrādātām procedūrām attiecībā uz privātā sektora tirgus dalībnieku veicamo uzticamības pārbaudes procedūru importētajiem koka izstrādājumiem.

7.5. Koka izstrādājumu tranzītā pārbaude

Koka izstrādājumus, kas Hondurasas teritoriju šķērso tranzītā, ir nepieciešams identificēt, reģistrēt un glabāt atsevišķi no Hondurasā ražotu vai importētu kokmateriālu piegādes ķēdes, un tiem jāpiemēro spēkā esošās muitas kontroles procedūras. Koka izstrādājumi tranzītā nav iekļauti *LAS*, tādēļ par tiem nevar tikt izdota *FLEGT* licence to eksportēšanai no Hondurasas.

Koka izstrādājumus tranzītā pārbauda Hondurasas Muitas dienests, kamēr izstrādājumi uzskatāmi par tranzītā esošām precēm atbilstoši "starptautiskā preču tranzīta" klasifikācijai, kas ir saistīta ar *SARAH*. Izcelsmes valsts, t. i., valsts, kurā ir veikta mežizstrāde un kokmateriālu ieguve, ir skaidri jānorāda pavadzīmē un citā transportēšanas dokumentācijā.

Starptautiskā tranzīta ietvaros koka izstrādājumiem ir jāpievieno to vienotā deklarācija un par tiem jābūt veiktiem katra muitas dienesta reģistrētiem izsekojamības ierakstiem attiecībā uz katru to pārbaudes vietu tranzīta laikā, kā arī abos dokumentos jāreģistrē šo koka izstrādājumu ievešana Hondurasā un izvešana uz galamērķa valsti.

Šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā Hondurasa precizēs juridiskos dokumentus un citas īpašas muitas pārbaudes, kas tiks piemērotas attiecībā uz koka izstrādājumiem tranzītā. Līdz pirmās *FLEGT* licences izdošanai tiks izstrādātas detalizētas procedūras attiecībā uz rīcību, kas piemērojama šādu kokmateriālu gadījumā.

7.6. Konfiscēto koka izstrādājumu pārbaude

Saskaņā ar Mežsaimniecības likumu konfiscētie koka izstrādājumi tiek reģistrēti *LAS*, taču tie nedrīkst atgriezties piegādes ķēdē, ja vien tie netiek izmantoti pilnībā sociāliem mērķiem, piemēram, skolām paredzētu mēbeļu izgatavošanai.

Saskaņā ar Mežsaimniecības likuma 106. pantu un šā likuma grozījumiem *ICF* un citas kompetentās iestādes (Valsts prokurora birojs, Valsts preventīvā policija un Hondurasas Bruņotie spēki) ir pilnvarotas konfiscēt koka izstrādājumus vai blakusizstrādājumus, kas iegūti vai transportēti, pārkāpjot piemērojamos tiesību aktus.

Ievērojot Valsts prokurora biroja izdotu ekspertu atzinumu un preču izlaišanas dokumentu, *ICF* piešķir konfiscētos koka izstrādājumus vai blakusizstrādājumus valsts cietumiem vai departamentu tehniskajiem institūtiem, kam kokmateriāli jāizmanto vienīgi skolām paredzētu mēbeļu izgatavošanai, kas pēc to pabeigšanas nododamas Izglītības ministrijai.

ICF reģistrē katru konfiskāciju *LAS*, ievadot datus par konfiskācijas vietu, kokmateriālu izcelsmes vietu, pārkāpēja vārdu/nosaukumu, konfiscēto kokmateriālu apjomu pēc veida, kā arī sūtījuma adresātu. Šajā sakarā VIII pielikumā ir iekļauts papildu pasākums jaunu īpašu *SIRMA* moduļu izstrādei.

7.7. Tādu koka izstrādājumu pārbaude, kas iegūti no zemes, kurai paredzēta lietošanas veida maiņa

Tādi koka izstrādājumi, kas iegūti no zemes, kurai pienācīgi apstiprināta paredzētā lietošanas veida maiņa, var ienākt piegādes ķēdē. Atļauju visu koku gāšanai vai izciršanai konkrētā teritorijā var piešķirt tālāk minētajos gadījumos.

a) Tādu mežu gadījumā, kurus skārušas dabas katastrofas, kaitēkļi vai slimības. Glābšanas plānu var apstiprināt vienīgi tad, ja šādi koki ir gāzti dabisku iemeslu rezultātā vai tos ir nopietni ietekmējuši vai iznīcinājuši kaitēkļi.

b) Publiskas vai privātas infrastruktūras būvniecības gadījumā. Pirms *ICF* izdod koku gāšanas atļauju tādu koku gāšanai vai izciršanai, kas traucē elektropārvades līniju, akveduktu vai citu valsts vai privātu būvniecības ieceru realizēšanai sabiedrības interesēs, ir nepieciešams *MiAmbiente* veikts ietekmes uz vidi novērtējums.

c) Gadījumā, kad koki atrodas uz lauksaimniecības zemes, kurai īpašnieks pieprasa veikt veģetācijas izmaiņas, veicot koku gāšanu un kokmateriālu ieguvi, lai teritoriju izmantotu lopkopībai vai pagaidu vai ilggadīgo stādījumu audzēšanai. Pirms *ICF* izdod koku gāšanas atļauju šādā gadījumā ir nepieciešams *MiAmbiente* veikts Ietekmes uz vidi novērtējums. Šāda koku gāšanas atļauja, kas saistīta ar veģetācijas izmaiņām pagaidu vai ilggadīgo lauksaimniecības stādījumu audzēšanai, attiecas tikai uz lauksaimniecības zemi. Mežsaimniecības likuma 93. pants nosaka, ka ir nepieciešams ievērot un saglabāt meža zemes dabīgos izmantošanas veidus saskaņā ar zemes izmantošanas plānošanas politiku un attiecīgajiem tiesību aktiem. Mežsaimniecības likuma regulas 294. pants aizliedz arī veģetācijas izmaiņas zemei ar augstu mežsaimniecības potenciālu.

Reģionālie mežsaimniecības biroji pārbauda, vai zeme, par kuru iesniegts pieteikums izmantošanas veida maiņai, neatrodas apgabalos, kuros kokmateriālu ieguve ir aizliegta saskaņā ar Mežsaimniecības likuma vispārējās regulas 157. pantu. Ja pieteikums par izmantošanas veida maiņu neattiecas uz šādu apgabalu, *ICF* apstiprina koku gāšanu un kokmateriālu ieguvi, "glābšanas plāna" ietvaros izdodot kokmateriālu ieguves licenci. Šie gadījumi ir iekļauti likumīguma tabulu 3.3.2. rādītājā. Šim *ICF* izdotajam glābšanas plānam ir jābūt mežsaimniecības nozares uzņēmēju rīcībā pirms kokmateriālu ieguves no šādiem kokiem neatkarīgi no tā, vai īpašnieks plāno kokmateriālus iegūt komerciālos nolūkos.

Pēc kokmateriālu ieguves glābšanas plāna ietvaros var tikt apstiprināts atjaunošanas plāns teritorijā atlikušo koku izciršanai. Parasti šādu atjaunošanas plānu rezultātā tiek iegūti blakusizstrādājumi, piemēram, malka un kokogles. Retos gadījumos tiek iegūti nelieli zāģmateriālu gabali. Šo koka izstrādājumu nonākšana piegādes ķēdē ir atļauta.

Saskaņā ar likumu *ICF* neizsniedz kokmateriālu ieguves licences kokmateriālu iegūšanai no kailcirtēm ar vienīgo izņēmumu gadījumos, kad pastāv glābšanas plāni attiecībā uz kokiem, kas cietuši no kaitēkļiem. Ja, nepastāvot apstiprinātam glābšanas plānam, tiek atklāta kailcirte, izņemot īpašos kaitēkļu gadījumus, par šādu mežsaimniecības pārkāpumu tiek ziņots Valsts prokurora birojam. Šādā gadījumā nav atļauta šo kokmateriālu nonākšana piegādes ķēdē.

8. PRIVĀTU SERTIFIKĀCIJAS SISTĒMU ATZĪŠANA

Hondurasā ir izveidoti privāti sertifikācijas mehānismi platlapu koku un priežu mežu apsaimniekošanai, kā arī sistēmas, kas paredzētas pārraudzības ķēdes kontrolei. Gadījumā, ja valdība saskaņā ar šo nolīgumu atzīst un apstiprina šīs sistēmas meža apsaimniekošanas un pārraudzības ķēdes sertifikācijai, kā arī citas līdzīgas sertifikācijas sistēmas, kuras varētu tikt izveidotas neatkarīgi no tā, vai tās ir starptautiskas vai valsts mēroga, kuru rezultātā tiek izdoti neatkarīgu akreditētu organizāciju sertifikāti, būtu lietderīgi tās atzīt par pierādījumu sertificēto uzņēmumu atbilstībai tiesību aktiem, lai izvairītos no darba dublēšanās attiecībā uz atkārtotām pārbaudēm, kā arī paātrinātu juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšanu šiem uzņēmējiem.

Lai valdība varētu šīs sistēmas atzīt, ir nepieciešama garantija, ka privāto sertifikācijas sistēmu izmantotie mehānismi ietver visas prasības, kas noteiktas šā nolīguma likumīguma tabulās, kā arī *LAS* noteiktās pārraudzības ķēdes prasības. Ja privāto sertifikācijas sistēmu izmantotie mehānismi aptver tikai daļu rādītāju un pārbaudes līdzekļu, kas noteikti šā nolīguma likumīguma tabulās, tad valdība šīs sistēmas atzīs un apstiprinās tikai tiktāl, ciktāl tas attiecas uz attiecīgās rādītāju un pārbaudes līdzekļu apakškopas atzīšanu. Lai nodrošinātu tās atbilstību tiesību aktiem, privātās sertifikācijas sistēmas veiktajai pārraudzības ķēdes pārbaudei ir jāatbilst arī *LAS* noteikumiem.

Atzīšanas kārtība un tās veids tiks noteikts šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā, ko pirms ieviešanas apstiprinās NĪAK, neatkarīgi no tā, vai atzīšana attiecas uz visām likumīguma tabulām vai tikai uz daļu no tām un/vai *LAS* pārraudzības ķēdes kontroles sistēmu, vai jebkādu citu iespējamo kombināciju.

Galvenās piemērojamās vadlīnijas var rezumēt, kā norādīts tālāk.

1. Privātās sertifikācijas standartu novērtēšana

Hondurasas valdība ar *ICF* starpniecību atzīs privātus likumīguma, ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas un pārraudzības ķēdes sertifikātus pēc tādu izmantoto vadlīniju un kritēriju, un īstenoto pārbaudes procedūru izvērtēšanas, ko piemēro privāto sertifikācijas sistēmu akreditētas neatkarīgas privātas sertifikācijas organizācijas, lai nodrošinātu, ka tajos patiešām ir iekļautas visas likumīguma tabulās un *LAS* noteiktās prasības.

Pēc privātas sertifikācijas sistēmas pieprasījuma *ICF* novērtēs šīs sistēmas piemērojamās vadlīnijas, kritērijus un procedūras, lai noteiktu, vai tā atbilst *LAS* likumīguma tabulām.

Cita starpā novērtējumā tiks arī izvērtētas katras sertifikācijas sistēmas spējas ar neatkarīgu akreditētu organizāciju starpniecību nodrošināt sistēmisku uzņēmēju kontroli un aptverti vispārīgāki sistēmas kvalitātes aspekti, kā, piemēram, tās informācijas un datu nodrošināšanas pārredzamība, revīzijas konstatējumu publiskā pieejamība un privāto sertifikātu turētāju atjauninātas datubāzes pieejamība.

Par šo novērtējumu tiks sagatavots ziņojums, ko publicēs un padarīs pieejamu sabiedrībai.

2. Privātu sertifikācijas sistēmu apstiprināšana no valsts puses

Ja šīs iedaļas 1. punktā aprakstītā novērtējuma rezultāts ir labvēlīgs, *ICF* izpilddirektors Hondurasas valsts vārdā publiski paziņo par privātās sertifikācijas sistēmas apstiprināšanu, vajadzības gadījumā norādot to rādītāju un pārbaudes līdzekļu apakškopu, uz kuru šis apstiprinājums attiecas.

3. Valsts atzīti sertificēti uzņēmēji

Valsts atzīst tādus uzņēmējus, kuri ir ieguvuši apstiprinātas privātās sertifikācijas sistēmas sertifikātu darbībām, uz kurām šis sertifikāts attiecas. Attiecībā uz citām darbībām, uz kurām sertifikāts neattiecas, katram uzņēmējam ir jāievēro pārējie likumīguma tabulās un *LAS* noteiktie pienākumi. Šī atzīšana tiek nodrošināta attiecībā uz privātās sertifikācijas sistēmas elementiem, kas novērtēti kā atbilstīgi II pielikumā un šīs iedaļas 1. un 2. punktā iekļautajiem noteikumiem, neatkarīgi no tā, vai tie attiecas uz likumīgumu, meža apsaimniekošanu vai pārraudzības ķēdi. Atzīšanas ietvaros tiks arī analizēti privātā sertificētāja periodisko revīzijas ziņojumu rezultāti par uzņēmēju, kas iesniedzis pieteikumu.

4. Juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšana uzņēmējiem ar atzītu privāto sertifikātu

Uzņēmēji, kuru atzītais privātais sertifikāts aptver visu to darbību, kā arī visus likumīguma tabulu rādītājus, automātiski iegūst *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļas izdotu juridiskās atbilstības sertifikātu. Juridiskās atbilstības sertifikāts tiek izsniegts pēc tam, kad tiek pārbaudīts spēkā esoša juridiskās atbilstības sertifikāta derīguma termiņš, kas drīz beigsies (uzņēmējiem, kuriem jau ir šāds sertifikāts), kā arī pēc atzīta privātā sertifikāta spēkā esamības un autentiskuma pārbaudīšanas un atzīta privātā sertifikāta periodisko revīzijas ziņojumu, kas apliecina uzņēmēja atbilstību tiesību aktiem, pārbaudīšanas.

Ja privāto sertifikātu uzņēmējam ir izsniedzis atzīts privātais sertifikācijas mehānisms, kas neaptver visas likumīguma tabulu prasības, juridiskās atbilstības sertifikātu izsniedz vienīgi tad, ja vienlaicīgi tiek izpildīti abi tālāk minētie nosacījumi.

a) Privātā sertificētāja periodiskie revīzijas ziņojumi pierāda, ka uzņēmējs ievēro likumīguma prasības, kas ir kopīgas gan privātajai sertifikācijas sistēmai, gan likumīguma tabulām.

b) *LAS* iesaistītās iestādes ir pārbaudījušas uzņēmēja atbilstību likumīguma tabulu rādītājiem un *LAS* prasībām, kuras neaptver privātā sertifikācijas sistēma.

Ja uzņēmējs, kuram ir izsniegts atzīts privātais sertifikāts, iesaistās citās darbībās, kas ir ārpus šāda sertifikāta tvēruma, taču ietilpst nolīguma tvērumā, juridiskās atbilstības sertifikāts tiek izsniegts vienīgi tad, ja *LAS* iesaistītās iestādes apliecina to uzņēmēja darbību atbilstību tiesību aktiem, kuras neaptver sertifikāts.

Tādējādi juridiskās atbilstības sertifikāti ir izsniedzami uzņēmējiem, kuri ir sertificēti saskaņā ar apstiprinātu privātu sertifikācijas sistēmu, un nav nepieciešams veikt īpašu pārbaudes procedūru, lai daļējas atzīšanas gadījumā izvairītos no uzņēmēju likumīguma pārbaužu dublēšanās un pēc iespējas samazinātu šādu gadījumu varbūtību.

5. Privātu sertifikācijas revīzijas ziņojumu iesniegšana

Uzņēmējiem, kuriem ir izsniegti atzīti privātie sertifikāti, ir pienākums iesniegt *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļai visus privātās sertifikācijas sistēmas sastādītos revīzijas ziņojumus, tostarp informāciju par jebkādām izmaiņām sertifikātu spēkā esamībā vai tvērumā, jo īpaši par jebkādiem gadījumiem, kad tiek apturēta vai izbeigta sertifikātu darbība. Šādā veidā tiktu nodrošināta šo uzņēmēju juridiskās atbilstības uzraudzība, tādējādi ļaujot attiecīgajiem uzņēmējiem turpmāk atjaunot juridiskās atbilstības sertifikātus.

Savukārt atzītajām privātajām sertifikācijas organizācijām ir pienākums augšupielādēt *SNIF* visus revīzijas ziņojumus attiecībā uz to sertificētajiem uzņēmējiem. Šos ziņojumus Likumīguma pārbaudes nodaļa izmantos informācijas salīdzināšanai.

Procedūras un vadlīnijas privāto sertifikācijas sistēmu un to sertificēto uzņēmēju novērtēšanai, apstiprināšanai un atzīšanai tiks sagatavotas šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā. Tāpat arī šajā nolīguma posmā tiks izstrādātas Likumīguma pārbaudes nodaļas pārziņā esošās procedūras šīs atzīšanas uzraudzībai, tostarp sertifikātu spēkā esamības uzraudzībai un korektīvo pasākumu veikšanai saskaņā ar sertifikācijas sistēmām. Visi šie dokumenti tiks padarīti publiski pieejami.

9. GADĪJUMU IZSKATĪŠANA, KAS SAISTĪTI AR NEATBILSTĪBU *LAS*

LAS nosaka īpašus pasākumus, lai identificētu, reģistrētu un izskatītu gadījumus, kad mežsaimniecības nozares dalībnieki neatbilst *LAS* noteikumiem. Neatbilstība nozīmē gadījumus, kad piegādes ķēdes uzņēmēji neatbilst likumīguma tabulām un *LAS* prasībām, kā arī gadījumus, kad *LAS* iesaistītās iestādes neatbilst izveides un pārbaudes procedūrām.

Ja iestāde dokumentāras pārbaudes vai pārbaudes uz vietas laikā identificē gadījumu, kad uzņēmējs neatbilst *LAS*, iestāde veic novērtējumu, lai noteiktu, vai šāda neatbilstība ir klasificējama kā pārkāpums vai noziedzīgs nodarījums. Iestāde atbilstoši izskata šo prettiesisko rīcību, nosūtot informāciju attiecīgajai kompetentajai iestādei, lai tā varētu piemērot attiecīgu sodu. Tajā pašā laikā kompetentā iestāde informē *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļu, lai tā varētu attiecīgi pārtraukt vai atjaunot juridiskās atbilstības sertifikāta darbību.

Visi juridiskās neatbilstības gadījumi tiek reģistrēti Likumīguma pārbaudes nodaļas datubāzē, kas kalpo kā centralizēts arhīvs, kas glabā informāciju un ierakstus par uzņēmēju neatbilstību *LAS* prasībām, kā arī par korektīvajiem pasākumiem vai sodiem, kas saistīti ar šo neatbilstības gadījumu risināšanu. Par šīs datubāzes papildināšanu un atjaunināšanu ir atbildīgas visas iestādes, kas saistītas ar *LAS* prasībām, atbilstoši saviem pienākumiem un kompetences jomām.

Ja neatbilstība tiek klasificēta kā noziedzīgs nodarījums, uzņēmējam un ar to saistītajiem koka izstrādājumu sūtījumiem netiek izsniegts juridiskās atbilstības sertifikāts, netiek izdota *FLEGT* vai *H-Legal* licence un lieta tiek izskatīta Valsts prokurora birojā. Pārkāpumu gadījumā atbildīgās iestādes piemēro administratīvus sodus (atļauju pagaidu apturēšanu, naudas sodus vai kaitējuma atlīdzināšanu), kas var kavēt juridiskās atbilstības sertifikāta izsniegšanu un *FLEGT* vai *H-Legal* licences izdošanu, vismaz līdz brīdim, līdz pārkāpumi ir novērsti, īstenojot pasākumus konkrētā gadījuma risināšanai. Pirms eksportējamās kravas apstiprināšanas, neatkarīgi no tās eksporta galamērķa, jābūt atrisinātiem visiem neatbilstības gadījumiem, kas attiecas uz konkrēto kravu, novēršot konkrēto neatbilstības gadījumu un apmaksājot ar to saistīto sodu.

Šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā līdz pirmās *FLEGT* licences izdošanai visas *LAS* iesaistītās iestādes noteiks dažādās *LAS* neatbilstības kategorijas un to attiecīgo ietekmi uz juridiskās atbilstības sertifikātu un *FLEGT* vai *H-Legal* licenču izdošanu un spēkā esamību. Pirms tās piemērošanas šo kategorizāciju apstiprina NĪAK. Tāpat arī katra iestāde, kuras rīcībā vēl nav mehānismu tādu gadījumu izskatīšanai, kas saistīti ar neatbilstību *LAS*, noteiks detalizētas nepieciešamās vadlīnijas šādu gadījumu izskatīšanai, nosakot arī iespējamos piemērojamos soda veidus.

Lai nodrošinātu dažādām iestādēm pieejamās informācijas koordinēšanu saistībā ar neatbilstības gadījumiem, tiks izveidota arī Likumīguma pārbaudes nodaļas datubāze ar šādiem gadījumiem saistītas informācijas glabāšanai. Tāpat arī tiks noteikts, kuri no šajā datubāzē iekļautajiem datiem būs publiski pieejami un kā notiks to publiskošana.

10. SŪDZĪBU IZSKATĪŠANAS MEHĀNISMS

10.1. Ievads

Sūdzību izskatīšanas mehānismi būs pārredzami, efektīvi un pieejami, un tie tiks īstenoti ar tādu struktūru palīdzību, kas ir nošķirtas no tām, kas īsteno likumīguma tabulās un *LAS* noteiktās izveides un pārbaudes procedūras. Mehānismi, kas pastāv jau patlaban vai tiks izveidoti šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā, ļaus nodrošināt, ka sūdzības par *LAS* īstenošanu un darbību, kā arī tajā iesaistītajām organizācijām tiek risinātas un izskatītas saskaņā ar principiem, kas definēti šā pielikuma 10.4. iedaļā.

Šo mehānismu ietvaros termins "sūdzības" ietver: *LAS* īstenošanā tieši iesaistīto dalībnieku, kā arī jebkuru citu saskaņā ar šo nolīgumu pieņemto pasākumu vai lēmumu ietekmēto dalībnieku sūdzības, strīdus, domstarpības, konfliktus vai jebkuru citu sinonīmu.

10.2. Mērķi

Sūdzību izskatīšanas mehānismu mērķi ir šādi:

– atbilstoši iepriekš noteiktai publicētai metodikai dokumentēt, analizēt un efektīvi risināt visas ieinteresēto personu iesniegtās sūdzības;

– sniegt cietušajām pusēm iespēju lūgt attiecīgajām iestādēm labot to kļūdas vai bezdarbību;

– veicināt un stiprināt administratīvo procedūru efektivitāti; un

– stiprināt dalībnieku un sabiedrības uzticēšanos *LAS* darbībai un tās uzticamību.

Katra šāda mehānisma tvērums tiks noteikts šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā. Sūdzību saņemšanas, iesniegšanas un izskatīšanas procedūru pamatā ir šā pielikuma 10.4. iedaļā nosauktie principi, un šīs procedūras tiks izstrādātas šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā.

10.3. Sūdzību izskatīšanas mehānisma veidi

Šis nolīgums nosaka vismaz četru veidu sūdzību izskatīšanas mehānismus, kas atšķiras atkarībā no attiecīgajām jomām un dalībniekiem.

1. Katras *LAS* iesaistītās iestādes sūdzību izskatīšanas mehānismi

Katra *LAS* iesaistītā iestāde, izmantojot jau pastāvošus vai plānotus sūdzību izskatīšanas mehānismus, saņem sūdzības saistībā ar *LAS* ieviešanas aspektiem, kā arī uzņēmēju un katras iestādes nodaļu, dienestu vai vienību rīcību. Jo īpaši katras iestādes mehānisms izskata sūdzības saistībā ar šīs iestādes veiktajām funkcijām un pieņemtajiem lēmumiem.

Ja sūdzībai, kas saņemta, izmantojot šo mehānismu, iepriekš noteiktā termiņā netiek rasts risinājums vai ja panāktais risinājums neattaisno sūdzības iesniedzēja cerības, sūdzības iesniedzējs var iesniegt apelācijas sūdzību *SIIAVA*.

2. *FLEGT* Licencēšanas nodaļas sūdzību izskatīšanas mehānisms

ICF papildus sūdzību izskatīšanas mehānismam, kas minēts šīs iedaļas 1. daļā, izveido vēl vienu sūdzību izskatīšanas mehānismu *FLEGT* Licencēšanas nodaļā. Šis mehānisms izskata sūdzības, kas attiecas uz *FLEGT* un *H-Legal* licencēm, uz kurām nepieciešams sniegt ātru atbildi, piemēram, apstrīdētu lēmumu, nepamatotu kavējumu un citos gadījumos.

Ja sūdzībai, kas saņemta, izmantojot šo mehānismu, iepriekš noteiktā termiņā netiek rasts risinājums vai ja panāktais risinājums neattaisno sūdzības iesniedzēja cerības, sūdzības iesniedzējs var iesniegt apelācijas sūdzību *SIIAVA*.

3. Neatkarīgo revīziju sūdzību izskatīšanas mehānisms

Neatkarīgu revīziju gadījumā ir paredzēts mehānisms sūdzību saņemšanai un izskatīšanai attiecībā uz to darbībām un konstatējumiem, kā arī attiecībā uz *LAS* darbību (pārbaudes metodiku, licencēšanas sistēmu u. tml.).

Ja sūdzībai, kas saņemta, izmantojot šo mehānismu, iepriekš noteiktā termiņā netiek rasts risinājums vai ja panāktais risinājums neattaisno sūdzības iesniedzēja cerības, sūdzības iesniedzējs var iesniegt apelācijas sūdzību NĪAK. Visas sūdzības, kas attiecas uz revīziju vai uz *LAS* darbību, tiek iesniegtas NĪAK zināšanai, analizēšanai un reģistrācijai, kā arī atbilstoša risinājuma rašanai.

4. NĪAK sūdzību izskatīšanas mehānisms

NĪAK ir paredzēts sūdzību izskatīšanas mehānisms, lai risinātu ieinteresēto personu noteiktās problēmas, jo īpaši attiecībā uz šā nolīguma vispārējām saistībām, piemēram, pārredzamību, piekļuvi publiski pieejamai informācijai, pārvaldības uzlabošanu un šā nolīguma ietekmi uz mežsaimniecības nozari.

NĪAK sūdzību izskatīšanas mehānisms veic arī apelācijas sūdzību izskatīšanu, kas iesniegtas saistībā ar sūdzībām par iestāžu, kas saistītas ar *LAS* sistēmu, *FLEGT* Licencēšanas nodaļu un neatkarīgām revīzijām, rīcību, ja šīs sūdzības nav atrisinātas to attiecīgajā līmenī.

5. Pilsoniskās sabiedrības dalība sūdzību izskatīšanas mehānismos

Mežsaimniecības konsultatīvās padomes un pilsoniskās sabiedrības organizācijas veic *LAS* un šā nolīguma kopējās darbības sociālo pārraudzību. Tajā pašā laikā tās palīdz novirzīt un iesniedz dažādu dalībnieku formālās un citas sūdzības par *LAS* darbību. Šim nolūkam tām ir pieejama informācija, kas nepieciešama attiecīgo izmeklēšanu veikšanai, vienlaikus ievērojot konfidencialitātes un dienesta noslēpuma prasības attiecībā uz šo informāciju. Lai nodrošinātu pienācīgu koordināciju, tās slēdz sadarbības līgumus ar *ICF*. Sociālās pārraudzības konstatējumi un ieteikumi, kā arī formālās un citas sūdzības tiek apstiprinātas un izskatītas attiecīgajā līmenī un visbeidzot iesniegtas NĪAK apstiprināšanai un risinājuma panākšanai.

6. *CONADEH* dalība *LAS*

Saskaņā ar konstitutīvo likumu, ko īsteno Valsts cilvēktiesību komisija (*CONADEH*), visām publiskām iestādēm un citām valsts iestādēm ir pienākums atbalstīt tās veicamās izmeklēšanas vai pārbaudes prioritārā un steidzamā kārtā. Tādējādi *CONADEH* var saņemt sūdzības attiecībā uz šā nolīguma darbību un piekļūt *LAS* un šajā nolīgumā kopumā iesaistīto iestāžu īstenotajiem sūdzību izskatīšanas mehānismiem.

10.4. Sūdzību izskatīšanas mehānismu izveide un to pārvaldības principi

Tālāk norādītie principi ir jāatbalsta un jāatspoguļo darba uzdevumā, lai ieviestu sūdzību izskatīšanas mehānismu procedūras un piemērošanas kārtību sūdzības saņemošajās organizācijās un Nolīguma īstenošanas apvienotajā komitejā.

1. Visas personas un organizācijas, kas uzskatāmas par mežsaimniecības nozares uzņēmējiem vai ieinteresētajām personām, vai to likumīgajiem pārstāvjiem, ir tiesīgas iesniegt sūdzības.

2. Sūdzību iesniegšanas procedūrai jābūt skaidrai, viegli saprotamai un publiski pieejamai.

3. Iestāžu izveidotajiem mehānismiem jābūt viegli pieejamiem, un tiem ir pienācīgi jāaptver valsts teritorija, izmantojot birojus, tīmekļa vietnes vai citus piemērotus līdzekļus.

4. Sūdzību iesniegšanas veidlapām jābūt viegli aizpildāmām un to izstrādē jāņem vērā potenciālo pieteikuma iesniedzēju personīgie līdzekļi un prasmes (rakstpratība, piekļuve internetam u. tml.).

5. Sūdzībā ir jānorāda vismaz sūdzības pamatojums un attiecīgā atrašanās vieta, datums, iestāde un uzņēmējs, uz kuru sūdzība attiecas.

6. Ja situācija to attaisno, sūdzības var iesniegt anonīmi, tādējādi nodrošinot, ka pieteikuma iesniedzēja identitāte paliek konfidenciāla.

7. Mehānismiem pēc iespējas jāizvairās no laika ierobežojumu uzlikšanas attiecībā uz termiņu, līdz kuram iesniedzama sūdzība.

8. Mehānismiem jānodrošina, ka sūdzības tiek izskatītas, tiklīdz tās iesniedz pieteikuma iesniedzējs.

9. Mehānismam jābūt pārredzamam, atzīstot sūdzību saņemšanu un nodrošinot turpmāku sūdzību pārraudzību, kā arī to savlaicīgu un atbilstošu izskatīšanu.

10. Katras iesaistītās iestādes iekšējām revīzijām jānodrošina, ka sūdzības tiek risinātas atbilstošā veidā un netiek ignorētas.

11. Sūdzību materiālus nedrīkst publiski komentēt, kamēr nav pieņemts lēmums, un līdz brīdim, kad visas iesaistītās puses, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas sniedz tām atbalstu, ir informētas par šo lēmumu.

12. Pirms sūdzību materiālu publiskošanas vērā ir jāņem pieteikuma iesniedzēja drošības apsvērumi, tostarp vajadzības gadījumā pieteikuma iesniedzēja anonimitātes nodrošināšana.

13. Iestāžu izveidotajiem mehānismiem sūdzības ir jādokumentē un jānodrošina, ka tās apstrādā amatpersonas, kuras ir citas nekā sākotnējā lēmuma pieņemšanā tieši iesaistītās personas, neatkarīgas no tām un kuras neatrodas šo personu pakļautībā. Tāpat arī iestādēm ir jāaizsargā amatpersonas no iespējamām represijām.

14. Uz pieteikuma iesniedzēju pieprasījumiem ir jāsniedz atbildes vai tos ir pienācīgi jāapstrādā. Atteikuma gadījumā iemesli ir pienācīgi jāpamato.

15. Ja sūdzība tiek noraidīta vai ja sākotnējā līmenī tai nav iespējams panākt risinājumu, attiecīgā puse var lēmumu pārsūdzēt augstākā iestādē atbilstoši šā pielikuma 10.3. iedaļai un visbeidzot attiecīgajā tiesā.

Ja sūdzība ir radusies saistībā ar neatbilstību *LAS*, tiek piemēroti šā pielikuma 9. iedaļā aprakstītie nosacījumi. Kā paskaidrots šā pielikuma 10.2. iedaļā, sūdzību saņemšanas, iesniegšanas un izskatīšanas procedūru pamatā ir šajā iedaļā nosauktie principi, un šīs procedūras tiks izstrādātas šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā. Šīs procedūras cita starpā nosaka sūdzību izskatīšanas termiņus un šiem mehānismiem piemērojamos pārskatāmības kritērijus. Protokoli un vadlīnijas par sūdzību izskatīšanas mehānismiem, kā arī informācija par veiktajiem pasākumiem tiek iesniegta NĪAK.

Iepriekšminētie sūdzību izskatīšanas mehānismi sistēmiski dokumentē un analizē katru saņemto sūdzību. *ICF* un citas iesaistītās iestādes izstrādā īpašu datubāzi, lai dokumentētu un uzraudzītu to kompetences jomās esošas sūdzības. Šī datubāze būs saistīta ar *ICF* centrālo sūdzību datubāzi, kā noteikts šā pielikuma 9. iedaļā.

Sūdzību izskatīšanas mehānismi tiek balstīti uz visu iesaistīto pušu ciešu sadarbību, jo īpaši uz sadarbību ar iestādi, uz kuru attiecas sūdzība. Šajā nolūkā *ICF* slēdz sadarbības līgumus ar šajā nolīgumā iesaistītajām valsts iestādēm, lai atvieglotu informācijas apmaiņu un sadarbību, sūdzību izskatīšanu un pēcpārbaudi, jo īpaši, lai nodrošinātu informācijas pārsūtīšanu, ja sūdzība sākotnēji nav iesniegta kompetentajai iestādei.

ICF arī slēdz sadarbības līgumus ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas ir ieinteresētas *ICF* izmantotā mehānisma darbībā, lai izskatītu sūdzības, nodrošinātu to pēcpārbaudi un publicētu galīgos ziņojumus par sūdzību izmeklēšanu saskaņotā veidā, kas papildina *ICF* un citu *LAS* iesaistīto valsts iestāžu darbu.

Līdz pirmās *FLEGT* licences izdošanai tiks izstrādātas un stāsies spēkā sūdzību izskatīšanas mehānismu procedūras, vadlīnijas, prasības un novērtējumi, kā arī iepriekšminētie sadarbības nolīgumi.

11. APSPRIEŠANĀS, DALĪBA UN KOORDINĀCIJAS MEHĀNISMI ATTIECĪBĀ UZ *LAS* ĪSTENOŠANU

LAS īstenošanai attiecībā uz koka izstrādājumiem ir nepieciešama visu iesaistīto dalībnieku līdzdalība ar skaidri definētām lomām un pienākumiem saskaņā ar kompetencēm, kas tiem piešķirtas ar likumu, lai pilnībā izmantotu šo dalībnieku specializāciju un savstarpējo papildināmību.

Lai nodrošinātu efektīvu koordināciju, apspriešanos un līdzdalību starp dalībniekiem, ieinteresētajām personām, valsti, privāto sektoru, pilsonisko sabiedrību un Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām, šīs kopienas piekrīt vienprātības panākšanai attiecībā uz pamatjautājumiem ārpus to dažādajiem pienākumiem un kompetencēm.

Šo koordināciju var panākt divos savstarpēji papildinošos līmeņos: stratēģiskā un darbības līmenī. Stratēģiskajā līmenī ir iespējams noteikt kopīgas pārbaudes procedūras, savukārt darbības līmenī ir iespējams praktiski īstenot šīs procedūras, kurās nav dažādo dalībnieku līdzdalības ierobežojuma.

11.1. Nolīguma īstenošanas apvienotā komiteja

Šī ir Hondurasas un Savienības augstākā koordinācijas struktūra, kas saskaņā ar šā nolīguma 19. pantu un X pielikumu ir atbildīga par nolīguma piemērošanas pārraudzību un uzraudzību, iekļaujot neatkarīgas revīzijas pārvaldību. NĪAK arī veicina pušu savstarpējo dialogu un informācijas apmaiņu.

Hondurasas ieinteresēto personu dalība NĪAK atspoguļo dažādās Hondurasas mežsaimniecības nozares ieinteresēto personu grupas: publisko un privāto sektoru, pilsonisko sabiedrību, Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas, vietējās kopienas un attiecīgā gadījumā arī citas.

Attiecībā uz *LAS* ieviešanu NĪAK ir atbildīga par visu šajā pielikumā minēto pārbaudes dokumentu un procedūru izstrādi, apstiprināšanu un pārraudzību, kuras puses noteikušas šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā, kā arī tā īstenošanas posmā.

Kā tas paredzēts šā nolīguma 14. pantā, puses ar NĪAK starpniecību apstiprina šā nolīguma īstenošanas grafiku. Papildus šajā pielikumā aprakstītajiem papildu un atbalsta pasākumu īstenošanas grafikiem šajā grafikā tiks detalizēti izklāstīti šā nolīguma īstenošanas pasākumi, par kuriem puses ir vienojušās līdz pirmās *FLEGT* licences izdošanai.

11.2. Tehniskā komiteja

Šī ir Hondurasas augstākā koordinējošā struktūra, un tā sastāv no visām ieinteresētajām personām: publiskā sektora iestādēm, privātā sektora, pilsoniskās sabiedrības un Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām. Tehniskā komiteja ir atbildīga par:

– stratēģiska ieguldījuma sniegšanu NĪAK, lai veicinātu lēmumu pieņemšanu un atbalstītu šā nolīguma efektīvu īstenošanu;

– šā nolīguma īstenošanas procesu uzraudzību, pamatojoties uz pušu saskaņoto grafiku;

– atbilstības uzraudzīšanu VIII pielikumā noteiktajiem papildu pasākumiem;

– dialoga veicināšanu un vienprātības panākšanu, nodrošinot visu ar šo nolīgumu saistīto dalībnieku līdzdalību;

– valsts iestāžu un citu dalībnieku ietekmēšanu, lai paātrinātu lēmumu pieņemšanu saistībā ar šā nolīguma ievērošanu.

11.3. *FLEGT*-BPN Īstenošanas starpiestāžu sekretariāts (SIIAVA)

Stratēģiskā līmenī Hondurasas valsts, izmantojot atbilstošu juridisku instrumentu, izveido *FLEGT*-BPN īstenošanas starpiestāžu sekretariātu (*SIIAVA*), kurš sastāv no publiskā sektora dalībnieku pārstāvjiem, kas saistīti ar *LAS*. Šī struktūra nodrošina telpu dialogam un koordinēšanai, sekmējot *LAS* īstenošanu.

SIIAVA ietvaros valsts iestādes koordinē savas darbības, lai īstenotu šā nolīguma II un V pielikumā noteiktos pārbaudes mehānismus, un tādējādi nodrošina tiesību aktu piemērošanu īpašās jomās, kas iekļautas likumīguma definīcijā, kā arī *LAS*.

Šo iestāžu rīcībā ir jābūt spējām, resursiem un līdzekļiem, kas nepieciešami, lai uzraudzītu un īstenotu *LAS*, tādēļ ir nepieciešama par tās piemērošanu atbildīgo iestāžu un valdības departamentu personāla spēju veidošana. Attiecīgi VIII pielikums ietver īpašu papildu pasākumu attiecībā uz *SIIAVA*.

Lai pārbaudītu atbilstību gan likumīguma tabulu rādītāju piemērošanai, gan *LAS* prasībām, kā arī to uzraudzību, *SIIAVA* sastāvā esošās iestādes regulāri ziņo *SIIAVA* un Tehniskajai komitejai, ja tas nepieciešams, par *LAS* īstenošanas un attīstības gaitu, kā arī par problēmām, kas radušās. *SIIAVA* ņem vērā *LAS* iesaistīto iestāžu periodiskos ziņojumus, kā arī datus un informāciju par *LAS*, ko sniedz šo iestāžu dažādās nodaļas un informācijas sistēmas.

Lai risinātu sistēmiskas neatbilstības šā nolīguma II un V pielikumā noteiktajām prasībām, kuru rezultātā tiek izdarīti noziedzīgi nodarījumi pret vidi, *SIIAVA* analizē *ICF* un citu *LAS* iesaistīto iestāžu rīcībā esošo mehānismu rezultātus. Šajos mehānismos ietilpst mobilās vienības un pastāvīgie kontrolpunkti, Valsts starpiestāžu drošības spēki (*FUSINA*) un Starpiestāžu vides noziegumu apkarošanas darba grupa (*FTIA*), kam atbalstu citu iestāžu starpā nodrošina Valsts preventīvā policija, Īpašais vides prokuratūras dienests, Ģenerālprokuratūra un Hondurasas Bruņotie spēki.

Turklāt *SIIAVA* saņem un ņem vērā *CONADEH, CCF* un pilsoniskās sabiedrības sagatavotos sociālās pārraudzības ziņojumus, kā arī dažādu dalībnieku iesniegtās sūdzības par *LAS* darbību, kuras nav atrisinātas *LAS* iesaistītajās publiskā sektora iestādēs atbilstoši šā pielikuma 10. iedaļai. Šīs sūdzības tiek izskatītas bez kavēšanās un ar pienācīgu rūpību, un uz tām tiek sniegta savlaicīga atbilde.

SIIAVA iesniedz NĪAK un Tehniskajā komitejā tā saņemtos publiskā sektora pārstāvju iesniegtos datus saistībā ar šā nolīguma sagatavošanu, organizēšanu un īstenošanu. *SIIAVA* darbības kārtība tiks precīzi un detalizēti izklāstīta šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmā.

11.4. Valsts stratēģija nelikumīgas mežizstrādes apkarošanai (*ENCTI*) un tās saistība ar šo nolīgumu

Mežsaimniecības likuma 18. panta 22. punkts nosaka, ka *ICF* ir atbildīgs par Valsts stratēģijas nelikumīgas mežizstrādes apkarošanai (*ENCTI*) izstrādāšanu un īstenošanu. *ICF* ir atbildīgs arī par "mežsaimniecības sektoru, kā arī aizsargājamo teritoriju un augu un dzīvnieku pārstāvošo sabiedrību darbības koordinēšanu un strukturēšanu, veicinot iekļaujošu un decentralizētu pārvaldību" (18. panta 5. punkts).

ICF aicinās visus pārējos iestāžu dalībniekus, kā arī pilsoniskās sabiedrības organizācijas, mežu īpašniekus, mežsaimniecības nozari ar tās atšķirīgām spējām un pievienotās vērtības pakāpēm, vietējām kopienām, teritoriālajām padomēm, konsultatīvajām padomēm reģionālā, pašvaldību un vietējā līmenī un citām mežsaimniecības nozarē iesaistītajām ekonomikas nozarēm aktīvi piedalīties *ENCTI* īstenošanā.

Saistībā ar šo nolīgumu *ENCTI* īstenošana palīdz kontrolēt nelikumīgu koku gāšanu un mežsaimniecības izstrādājumu transportēšanu, kā arī nodrošina *ICF* izpildvaras instrumentu. Sasniegtos rezultātus un *ENCTI* sniegtos ieteikumus *ICF* iesniedz *SIIAVA* — struktūrā, kurā piedalās abos procesos iesaistītie dalībnieki, apvienojot centienus, cits citu papildinot un radot sinerģiju nelikumīguma apkarošanai mežsaimniecības nozarē. Īpaši svarīga loma ir Īpašā vides prokuratūras dienesta (*FEMA*), Ģenerālprokuratūras, Valsts policijas, Hondurasas Bruņoto spēku, tiesu varas, pašvaldību, kā arī Hondurasas Valsts cilvēktiesību komisijas ieguldījumam.

Īstenojot savu lomu, nodrošinot koordināciju starp šajā nolīgumā iesaistītajām iestādēm, *SIIAVA* analizē *ICF* iesniegtos *ENCTI* rezultātus, lai risinātu jautājumus par sistēmiskiem noziedzīgiem nodarījumiem pret vidi un noteiktu iesaistīto iestāžu attiecīgos pienākumus un darbības. *SIIAVA* dalās arī ar informāciju par mobilo vienību darbību un pastāvīgajiem kontrolpunktiem, kā arī par Valsts starpiestāžu drošības spēku un Starpiestāžu vides noziegumu apkarošanas darba grupas rezultātiem.

12. STIMULĒŠANAS, VEICINĀŠANAS, AIZSARDZĪBAS UN MAZINĀŠANAS PASĀKUMI, KAS PAREDZĒTI DAŽĀDO SEKTORA DALĪBNIEKU IESAISTĪŠANAI *LAS* ĪSTENOŠANĀ

Valsts mežsaimniecības nozares pārvaldībā pastāv vairākas problēmas, kuras cita starpā izriet no grūtībām nodrošināt daudzo mežsaimniecības nozares uzņēmumu, tostarp mazo uzņēmumu, darbību likumīgumu. Šajā sakarā *LAS* īstenošana nodrošinās iespējas risināt šos uzdevumus, valsts līmenī piedaloties piegādes ķēdes dalībniekiem un nosakot konkrētus pasākumus, lai stiprinātu un uzlabotu visu dalībnieku atbilstību tiesību aktiem un tādējādi veicinātu šā nolīguma īstenošanu.

LAS īstenošana BPN agatavošanas un organizēšanas posmā notiks pakāpeniski, prioritāri nosakot pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu eksportam paredzēto izstrādājumu likumīgumu. Tas nepieciešams tādēļ, ka daudzi valsts tirgum ražojošie uzņēmēji, jo īpaši mazie uzņēmēji, strādā neoficiāli un tiem, iespējams, būs nepieciešams ilgāks laiks, lai pilnībā ievērotu valsts likumīguma un *LAS* prasības.

Lai arī *LAS* ieviešana būs sabalansēta, VIII pielikumā paredzētās uz valsts tirgu vērstās darbības, tiks uzsāktas paralēli šā nolīguma sagatavošanas un organizēšanas posmam, lai sekmētu progresīvu visu Hondurasas koka izstrādājumu jomas uzņēmēju atbilstību tiesību aktiem. Šīs darbības ietver papildu pasākumus, kas noteikti VIII pielikumā, lai noteiktu juridiskās atbilstības vājās vietas un stiprinātu mežsaimniecības nozares uzņēmēju spējas.

NĪAK atbildībā esošajā dokumentā tiks aprakstīti papildu pasākumi, kurus izskatīs *SIIAVA* un NĪAK, lai veicinātu dažādo dalībnieku līdzdalību *LAS* īstenošanā.

1. papildinājums

Piegādes ķēdes posmi (priežu mežiem)

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
1. Koka izstrādājumu imports	Izstrādājums ir identificēts vienotajā muitas deklarācijā (*SCD*) un izstrādājuma importa rēķinā iekļautajā informācijā par to.	Importētājs saskaņā ar *SCD* un katra sūtījuma importa rēķinu.	Katra sūtījuma *SCD* un importa rēķinā iekļauj tālāk norādīto informāciju. – Plombas numuru. – Informāciju par izcelsmi. – Informāciju par importētāju. – Izstrādājuma aprakstu (sugu). – Daudzumu (svaru un/vai apjomu). – Tarifa pozīciju. – Pielietoto muitas procedūru. – Transportēšanas kodu.	Muitas dienests sistēmiski pārbauda sūtījuma pavaddokumentus un atbilstoši noteiktā riska pakāpei var veikt fizisku preču pārbaudi, lai noteiktu, vai tās atbilst attiecīgajai dokumentācijai (*SCD* un rēķinam).	Koka izstrādājumu imports ir viens no pirmajiem piegādes ķēdes posmiem, tādēļ nav iespējama datu salīdzināšana ar iepriekšējiem posmiem.
Novērojumi – Tiks izveidotas atbilstošas procedūras, lai apliecinātu un pārbaudītu koka izstrādājumu importu saskaņā ar *CITES* (izveidots sadarbībā ar Muitas dienestu, *SAG* un ICF). – Pielietotā muitas procedūra: nosaka preču galīgo galamērķi, ko norāda importētājs (piemēram, brīvā zona, muitas noliktava, tranzīts, galapatēriņš vai izmantošana). – Transportēšanas kods: nosaka transportlīdzekli (tipu, ietilpību u. tml.).					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
2. Koka izstrādājumu tranzīts	Izstrādājums ir identificēts vienotajā tranzīta deklarācijā un izstrādājuma rēķinā iekļautajā informācijā par to.	Importētājs saskaņā ar vienoto tranzīta deklarāciju un katra sūtījuma rēķinu.	Katra sūtījuma rēķinā un vienotajā tranzīta deklarācijā iekļauj tālāk norādīto informāciju. – Plombas numuru. – Informāciju par izcelsmi. – Informāciju par importētāju. – Izstrādājuma aprakstu (sugu). – Daudzumu (svaru un/vai apjomu). – Tarifa pozīciju. – Pielietoto muitas procedūru. – Transportēšanas kodu.	Muitas dienests sistēmiski pārbauda sūtījuma pavaddokumentus un atbilstoši noteiktā riska pakāpei var veikt fizisku transportlīdzekļa pārbaudi, lai noteiktu, vai tas atbilst attiecīgajai dokumentācijai (vienotajai tranzīta deklarācijai un rēķinam).	Muitas dienests salīdzina informāciju, kas norādīta vienotajā tranzīta deklarācijā un reģistrēta izstrādājumu ievešanas laikā, ar informāciju, kas norādīta vienotajā tranzīta deklarācijā to izvešanas laikā, izmantojot Starptautiskā preču tranzīta (*TIM*) IT instrumentu.
Novērojumi – Tranzītā esošu koka izstrādājumu nonākšana piegādes ķēdē nav atļauta. – Tiks izveidotas atbilstošas procedūras, lai apliecinātu un pārbaudītu koka izstrādājumu importu saskaņā ar *CITES* (izveidots sadarbībā ar Muitas dienestu, *SAG* un *ICF*). – Pielietotā muitas procedūra: nosaka preču galīgo galamērķi, ko norāda importētājs (piemēram, brīvā zona, muitas noliktava, tranzīts, galapatēriņš vai izmantošana). – Transportēšanas kods: nosaka izmantoto transportlīdzekli.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
3. Meža inventarizācija (Attiecībā uz valsts mežu teritorijām, kas piešķirtas kopienu grupām, zemes īpašnieks ir Hondurasas valsts un apsaimniekošanas plāna īpašnieks ir attiecīgā kopienu grupa).					
3.1. Meža inventarizācija meža apsaimniekošanas plānu gada darbības plānos (*AOP*)	Meža inventarizācija katrai *AOP* iekļautajai cirsmai. Katrs gāšanai paredzētais koks ir uz vietas identificējams pēc krāsotas zīmes uz pamatnes un stumbra.	Meža apsaimniekošanas plāna īpašnieks iesniedz *ICF* pieteikumu *AOP* apstiprināšanai, kurā ir ietverta meža inventarizācija.	*AOP* meža inventarizācijā ietilpst: – katras cirsmas ģeogrāfiskā atrašanās vieta un platība, – gāšanai paredzēto koku daudzums un – iegūstamais apjoms.	Pārbaudē uz vietas *ICF* pielieto: – robežu atzīmju pārbaudi dabā, salīdzinot tās ar katras *AOP* uzskaitītās cirsmas ģeogrāfisko aprakstu, – paraugu ņemšanu no iegūstamajiem kokiem un katras cirsmas apjoma novērtējumu, salīdzinot datus dabā ar datiem, kas norādīti *AOP* pieteikumā.	*ICF* salīdzina datus *AOP* pieteikumā ar apstiprinātā meža apsaimniekošanas plāna kokmateriālu ieguves grafika datiem.

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
Novērojumi – *AOP* tiek izstrādāti teritorijām, uz kurām attiecas meža apsaimniekošanas plāns. – Cirsmas ir administratīvās vienības, no kurām sastāv *AOP*.					
3.2. Meža inventarizācija gada koku gāšanas plānos (*AFP*) saskaņā ar īpašajiem agromežsaimniecības sistēmu plāniem (*SPAS*)	*AFP* iekļautā meža inventarizācija ar informāciju par iegūstamo apjomu, kas norādāms pa sugām. Katrs gāšanai paredzētais koks ir uz vietas identificējams pēc krāsotas zīmes uz pamatnes un stumbra.	*SPAS* īpašnieks *AFP* apstiprināšanai iesniedz *ICF* pieteikumu, kurā ir ietverta meža inventarizācija.	*AFP* meža inventarizācijā ietilpst: – *AFP* ģeogrāfiskā atrašanās vieta un platība, – gāšanai paredzēto koku daudzums un – iegūstamais apjoms, kas norādāms pa sugām.	*ICF* pārbaudē uz vietas iegūtie dati tiek salīdzināti ar *AFP* pieteikumā norādītajiem datiem, lai pārbaudītu: – *AFP* robežu atzīmes, – gāšanai paredzēto koku daudzumu, kas norādāms pa sugām, un – iegūstamo apjomu, kas norādāms pa sugām.	*ICF* salīdzina datus *AFP* pieteikumā ar apstiprinātajā *SPAS* ietvertajiem datiem.
Novērojumi *AFP* tiek izstrādāti teritorijām, uz kurām attiecas *SPAS*.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
3.3. Meža inventarizācija glābšanas plānos	Katrs gāšanai paredzētais koks ir identificējams pēc krāsotas zīmes uz pamatnes un stumbra.	Pieteikuma iesniedzējs meža inventarizāciju iekļauj iesniedzamajā pieteikumā *ICF* glābšanas plāna apstiprināšanai.	Glābšanas plāna meža inventarizācijā par katru koku ietver: – tā ģeogrāfisko atrašanās vietu, – tā apjomu un – tā sugu.	*ICF* pārbaudē uz vietas iegūtā informācija tiek salīdzināta ar glābšanas plāna pieteikumā norādītajiem datiem, lai pārbaudītu tālāk norādīto 1) Pamatota glābšanas iemesla pastāvēšanu. 2) Attiecībā uz katru paraugoto koku: – tā ģeogrāfisko atrašanās vietu, – tā apjomu un – tā sugu.	Meža inventarizācija ir viens no pirmajiem piegādes ķēdes posmiem, tādēļ nav iespējama datu salīdzināšana ar iepriekšējiem posmiem.
Novērojumi – Glābšanas plāns: atļauja kokmateriālu ieguvei no kokiem, kurus skārušas dabas parādības, kaitēkļi vai slimības, vai būvdarbu gadījumos. – Tiks paplašināta *ICF* spēja veikt pārbaudes attiecībā uz visu glābšanas plānu pieteikumiem kaitēkļu invāzijas uzliesmojumu laikā. Šā iemesla dēļ VIII pielikumā ir iekļauts papildu pasākums.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
3.4. Meža inventarizācija atjaunošanas plānos	Iepriekšējā kokmateriālu ieguves licencē iekļautu koku palieku identifikācija.	Iepriekšējas kokmateriālu ieguves licences īpašnieks iesniedz pieteikumu *ICF* atjaunošanas plāna apstiprināšanai.	Atjaunošanas plāna meža inventarizācijā ietver: – iepriekšējai licencei atbilstošo teritorijas ģeogrāfisko atrašanās vietu, – paredzamo iegūstamo kokmateriālu apjomu un – to izcelsmes sugu.	*ICF* pārbaudē uz vietas iegūtā informācija tiek salīdzināta ar atjaunošanas plāna pieteikumā norādīto informāciju, lai pārbaudītu tālāk norādīto. 1) Pamatota atjaunošanas iemesla pastāvēšanu. 2) Iepriekšējai licencei atbilstošās teritorijas ģeogrāfisko atrašanās vietu. 3) Paredzamo iegūstamo kokmateriālu apjomu. 4) To izcelsmes sugu.	ICF salīdzina atjaunošanas plāna pieteikumā norādītos datus ar iepriekšējās kokmateriālu ieguves licences datiem.
Novērojumi – Atjaunošanas plāns: atļauja ievākt koku vai blakusizstrādājumu atliekas, kas radušās šādu atļauju izmantošanas rezultātā: *AOP*, *AFP*, apmežošanas sertifikāti un glābšanas plāni.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
3.5. Meža inventarizācija kokmateriālu ieguvei no *ICF* sertificētām apmežotām teritorijām	Kopējā sertificētā apmežotā teritorijā gāžamo koku inventarizācija, kas norādāma pa sugām. Katrs gāšanai paredzētais koks ir identificējams pēc krāsotas zīmes uz pamatnes un stumbra.	Apmežošanas sertifikāta īpašnieks iekļauj meža inventarizāciju *ICF* iesniegtajā pieteikumā kokmateriālu ieguvei.	Sertificētu apmežotu teritoriju meža inventarizācijā ietver: – sertificētās apmežotās teritorijas ģeogrāfisko atrašanās vietu, – gāšanai paredzēto koku daudzumu, kas norādāms pa sugām, un – iegūstamo apjomu, kas norādāms pa sugām.	*ICF* pārbaudē uz vietas iegūtā informācija tiek salīdzināta ar licences kokmateriālu ieguvei no sertificētām apmežotām teritorijām pieteikumā norādīto informāciju, lai pārbaudītu: 1) sertifikāta tipu; 2) sertificētās apmežotās teritorijas robežu atzīmes; 3) gāšanai paredzētos kokus pēc to sugām. 4) iegūstamo apjomu, kas norādāms pa sugām.	*ICF* salīdzina informāciju iesniegtajā pieteikumā ar informāciju apstiprinātajā apmežošanas sertifikātā.
Novērojumi – Pastāv divi apmežošanas sertifikātu veidi: *CPROTE* (aizsardzībai) un *CPLANTA* (kokmateriālu ieguvei). – VIII pielikumā ir iekļauts papildu pasākums, kas regulē kokmateriālu ieguvi no sertificētām apmežotām teritorijām.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
4. Koku ciršana, zāģbaļķu ražošana un glabāšana mežā vai savākšanas centros	Kokmateriālu ieguves vietas robežu apzīmēšana un informācija par gāžamajiem kokiem kokmateriālu ieguves pieteikumā.	*AOP*, *AFP*, glābšanas plāna, atjaunošanas plāna vai apmežošanas sertifikāta īpašnieks iekļauj meža inventarizāciju *ICF* iesniegtajā pieteikumā kokmateriālu ieguvei.	Kokmateriālu ieguves pieteikumā iekļauj: – teritorijas ģeogrāfisko atrašanās vietu, – gāšanai paredzēto koku skaitu, – iegūstamo apjomu, – ceļu tīklu un – noliktavu vai savākšanas centru atrašanās vietu.	*ICF* pārbaudē uz vietas iegūtā informācija tiek salīdzināta ar kokmateriālu ieguves licences pieteikumā norādīto informāciju, lai pārbaudītu: 1) kokmateriālu ieguves ģeogrāfisko atrašanās vietu; 2) ceļu tīklu; 3) noliktavu vai savākšanas centru atrašanās vietu; 4) nogāzto koku (celmu) paraugus.	*ICF* pakāpeniski salīdzina iegūto kokmateriālu apjomu ar apstiprināto apjomu, kas norādīts transportēšanas atļaujās, kas pieejamas, izmantojot Kokmateriālu izsekojamības IT sistēmas (*SIRMA*) salīdzināšanas instrumentus.
Novērojumi – Kokmateriālu ieguve no katra meža teritorijas veida, uz kuru attiecas meža inventarizācija, ir atkarīga no īpašnieka pieteikuma iesniegšanas un *ICF* apstiprinājuma. – Noliktava vai savākšanas centrs: vieta, kur koka izstrādājumi tiek glabāti līdz to vēlākai pārvešanai.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
5. Apaļkoku transportēšana no meža uz primārajiem mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumiem.	Izstrādājumu izmēri, vienību skaits un apjoms, ko izsaka attiecībā uz transportlīdzekli, tiek norādīts transportēšanas atļaujā.	Kokmateriālu ieguves licences īpašnieks transportēšanas atļaujā uzrāda informāciju par izstrādājumiem, kas tiek pārvadāti.	Transportēšanas atļaujā uzrāda: – transportēšanas datumu; – informāciju par izcelsmi; – informāciju par galamērķi un saņēmēju; – kokmateriālu ieguves licences identifikācijas numuru; – vienību skaitu; – kopējo tilpumu; – pārvadātāju un – transportlīdzekļa reģistrācijas numuru.	Pārbaužu laikā uz ceļiem tiesībaizsardzības amatpersonas pārbauda, vai kravas saturs atbilst transportēšanas atļaujā norādītajiem datiem.	*ICF* pakāpeniski salīdzina kokmateriālu ieguves licences īpašnieka uzrādītās transportēšanas atļaujas ar transportēšanas atļaujām, ko uzrādījuši mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi un kokmateriālu krautuves, izmantojot *SIRMA* piedāvātos salīdzināšanas instrumentus.
Novērojumi – Pārbaudēs uz ceļiem piedalās *ICF*, policija, Ģenerālprokuratūra un Hondurasas Bruņotie spēki.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
6. Primārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi	Ražošanas apjomu reģistrā tiek norādīti daudzumi pēc izstrādājuma veida dienā.	Primārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma īpašnieks, izmantojot ikmēneša ražošanas atskaites, kas balstītas uz reģistrēto ražošanas apjomu.	Ikmēneša ražošanas atskaitē norāda: i) sākotnējos apaļkoku un koka izstrādājumu krājumus; ii) apaļkoku un koka izstrādājumu ielaides datus; iii) ražošanas apjomu pēc koka izstrādājuma veida; iv) izlaides datus (pārdošanas vai pārvedumu); v) galējos apaļkoku un koka izstrādājumu krājumus.	Pārbaudes laikā *ICF* uz vietas pārbauda un salīdzina mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma ikmēneša ražošanas atskaitē sniegto informāciju ar pārbaudes laikā iegūto informāciju: 1) ražīguma aprēķināšana; 2) krājumu apjoma salīdzināšana starp reālajiem datiem un revīzijas datiem.	Izmantojot *SIRMA*, *ICF* salīdzina ikmēneša atskaitē norādītos apaļkoku un koka izstrādājumu ielaides datus ar datiem transportēšanas atļaujās, kuras uzrādījuši kokmateriālu ieguves licenču turētāji.

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
7. Apstrādātu koka izstrādājumu transportēšana	Pavadzīmē norādāma informācija par izstrādājumiem, kas tiek transportēti ar attiecīgo transportlīdzekli.	Pārvadātājs, izmantojot pavadzīmi vienam transportlīdzeklim.	Pavadzīmē vienam transportlīdzeklim iekļauj: – pavadzīmes numuru; – transportēšanas datumu; – informāciju par izcelsmi; – informāciju par galamērķi un saņēmēju; – vienību skaitu; – kopējo tilpumu; – pārvadātāju; – transportlīdzekļa reģistrācijas numuru; – izcelsmes sugas.	Pārbaužu laikā uz ceļiem tiesībaizsardzības amatpersonas pārbauda, vai kravas saturs atbilst attiecīgā transportlīdzekļa pavadzīmē norādītajiem datiem.	*ICF* pakāpeniski salīdzina pārdevēja uzrādītās attiecīgo transportlīdzekļu pavadzīmes ar pircēja uzrādītajām attiecīgo transportlīdzekļu pavadzīmēm, izmantojot *SIRMA* piedāvātos salīdzināšanas instrumentus.
Novērojumi – Pavadzīmes tiek iepriekš apstiprinātas Ieņēmumu pārvaldības sistēmā (*SAR*). – Pārbaudēs uz ceļiem piedalās *ICF*, policija, Ģenerālprokuratūra un Hondurasas Bruņotie spēki.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
8. Sekundārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi	Informācija par kokmateriālu apstrādi tiek iekļauta ražošanas apjomu reģistrā.	Sekundārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma īpašnieks, izmantojot ikmēneša ražošanas atskaites, kas balstītas uz reģistrēto ražošanas apjomu.	Ikmēneša ražošanas atskaitē norāda: i) sākotnējos koka izstrādājumu krājumus; ii) koka izstrādājumu ielaides datus; iii) ražošanas (koka izstrādājumu) datus; iv) izlaides datus (pārdošanas vai pārvedumu) un v) galējos koka izstrādājumu krājumus.	Pārbaužu laikā uz vietas sekundārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma ikmēneša ražošanas atskaitē sniegtā informācija tiek pārbaudīta un salīdzināta ar *ICF* apkopoto informāciju: 1) reģistrēto ielaides datu, ražošanas apjomu un pārdošanas apjomu pārskatīšana; 2) esošā apjoma krājumi.	Izmantojot *SIRMA*, *ICF* salīdzina mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma ikmēneša ražošanas atskaitēs norādītos datus ar pārdevēju atskaitēs par apstiprināto rēķinu un pavadzīmju iesniegšanu norādītajiem datiem. Gadījumos, kad koka izstrādājumi tiek tieši ievesti no meža, *ICF* salīdzina mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma ikmēneša ražošanas atskaitē norādītos datus ar licences īpašnieka uzrādītajās transportēšanas atļaujās norādītajiem datiem.
Novērojumi – Kolīdz koka izstrādājumi tiek pārdoti, tiek izdots *SAR* apstiprināts rēķins, kas kopā ar pavadzīmi koka izstrādājumus pavada visā to turpmākajā transportēšanas gaitā no viena ķēdes posma uz nākamo.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
9. Kokmateriālu krautuve	Informācija par kokmateriālu pārvietošanu tiek iekļauta ielaides un izlaides datu reģistrā.	Kokmateriālu krautuves īpašnieks, izmantojot atskaites par ikmēneša ielaides un izlaides datiem, kas balstītas uz ielaides un izlaides datu reģistru.	Ikmēneša ielaides un izlaides datu atskaitē iekļauj: i) sākotnējos koka izstrādājumu krājumus; ii) koka izstrādājumu ielaides datus; iii) izlaides datus (pārdošanas vai pārvedumu) un iv) galējos koka izstrādājumu krājumus.	Pārbaužu laikā *ICF* uz vietas pārbauda un salīdzina kokmateriālu krautuves ikmēneša atskaitē norādīto informāciju par ielaides un izlaides datiem ar pārbaudes laikā ievākto informāciju: 1) ielaides un izlaides datu reģistra pārskatīšana**;** 2) esošā apjoma krājumi.	Izmantojot *SIRMA*, *ICF* salīdzina ikmēneša atskaitēs norādītos kokmateriālu krautuves ielaides un izlaides datus ar pārdevēju atskaitēs par *SAR* apstiprināto rēķinu un pavadzīmju iesniegšanu norādītajiem datiem. Gadījumos, kad koka izstrādājumi tiek tieši ievesti no meža, *ICF* salīdzina kokmateriālu krautuves ikmēneša atskaitēs norādītos ielaides un izlaides datus ar licences īpašnieka uzrādītajās transportēšanas atļaujās norādītajiem datiem.

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
Novērojumi – Kolīdz koka izstrādājumi tiek pārdoti, tiek izdots *SAR* apstiprināts rēķins, kas kopā ar pavadzīmi koka izstrādājumus pavada visā to turpmākajā transportēšanas gaitā no viena ķēdes posma uz nākamo.					
10. *FLEGT* un *H-Legal* licencēšana	Preču deklarēšana *FLEGT* un *H-Legal* licenču pieteikumos.	Eksportētājs *ICF* Licencēšanas nodaļai iesniedz *FLEGT* vai *H-Legal* licences pieteikumu un juridiskās atbilstības sertifikātu.	Pieteikuma dokumentā iekļauj informāciju par eksportēšanai paredzētajiem koka izstrādājumiem: – kokmateriālu vai koka izstrādājumu komercaprakstu, – HS kodus, – sugas zinātnisko un vispārpieņemto nosaukumu, – apjomu (m3) un tīrsvaru (kg), – vienību skaitu un – atšķirības zīmes.	Licencēšanas nodaļa uzdod pārbaudes nodaļai *SIRMA* vai citā sistēmā pārbaudīt uzņēmēja un visu sūtījumā iekļauto izstrādājumu atbilstību *LAS* prasībām.	*ICF* salīdzina *FLEGT* un *H-Legal* licenču pieteikumos iekļauto informāciju: – primārā vai sekundārā mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma gadījumā ar datiem, kas norādīti ikmēneša ražošanas atskaitēs, transportēšanas atļaujās un pavadzīmēs, – kokmateriālu krautuves gadījumā ar datiem, kas norādīti ikmēneša ielaides un izlaides datu atskaitēs, transportēšanas atļaujās un pavadzīmēs.
Novērojumi – *SIRMA* ietvaros tiks izstrādāti salīdzināšanas instrumenti, lai pārbaudītu FLEGT licenču pieteikumus Savienības tirgum un *H-Legal* licenču pieteikumus citiem tirgiem.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
11. Koka izstrādājumu eksportēšana	Izstrādājums tiek identificēts vienotajā muitas deklarācijā (*SCD*) un izstrādājuma *SAR* apstiprinātajā eksporta rēķinā, kā arī *BHC* eksporta deklarācijā iekļautajā informācijā par to.	Eksportētājs par katru sūtījumu ar muitas amatpersonas starpniecību iesniedz *SCD*, *SAR* apstiprināto eksporta rēķinu, kā arī *BCH* eksporta deklarāciju.	Katra sūtījuma pieteikuma dokumentācijā ietilpst: – *SAR* apstiprināts eksporta rēķins, – *SCD*, – *BCH* eksporta deklarācija, – *FLEGT* licence, ja eksports paredzēts uz Savienību, – Licencēšanas nodaļas izdota *H-Legal* licence, ja eksports paredzēts ārpus Savienības.	Muitas dienests sistēmiski pārbauda, vai eksporta pieteikumā iekļautie dokumenti ir savstarpēji atbilstoši.	Muitas dienests pārbauda dokumenta (*FLEGT* vai *H-Legal* licences) autentiskumu ar IT sistēmu (*SIRMA* un *TIM*) palīdzību.
Novērojumi – Tiks izstrādāti instrumenti datu salīdzināšanai starp Starptautiskā preču tranzīta sistēmu un Kokmateriālu izsekojamības IT sistēmu, lai pārbaudītu *FLEGT* licences izdošanu Eiropas tirgum un *H-Legal* licences izdošanu citiem tirgiem.					

	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
12. Koka izstrādājumu konfiscēšana	Valsts prokuratūras (*MP*) izdots konfiskācijas rīkojums, kam pievienots eksperta atzinums, kurā sniegta informācija par koka izstrādājumu.	*ICF* ar drošības spēku (Valsts preventīvās policijas un Hondurasas Bruņoto spēku) atbalstu konfiscē koka izstrādājumus. *MP* ar *ICF* tehnisko palīdzību nekavējoties sagatavo sākotnējos pierādījumus un izdod eksperta atzinumu.	Eksperta atzinumā iekļauj: – koka izstrādājumu komerciālo vērtību, – koka izstrādājumu raksturojumu, – informāciju par izcelsmi, ja tā ir zināma, un – koka izstrādājuma kvalitāti vai stāvokli. *MP* izdotajā konfiskācijas rīkojumā iekļauj: – pārkāpēja vārdu/nosaukumu, – daudzumu (svaru un/vai apjomu), – sugu un – koka izstrādājuma veidu.	*ICF* salīdzina piegādāto koka izstrādājumu ar *MP* izdoto eksperta atzinumu.	*ICF* salīdzina konfiskācijas rīkojumā norādīto informāciju ar iesniegto informāciju, kā arī ar citu informāciju, kas attiecas uz izstrādājuma īpašnieku un izcelsmi, izmantojot *SIRMA* nodrošinātos salīdzināšanas instrumentus.
Novērojumi – Konfiscētu koka izstrādājumu nonākšana piegādes ķēdē nav atļauta. – *SIRMA* satur moduli, kas ļauj lietotājiem reģistrēt konfiscēto kokmateriālu transportēšanas atļaujas. – Šā pielikuma 7.6. iedaļā ir aprakstīts, kādai rīcībai tiek pakļauti konfiscēti koka izstrādājumi.					

2. papildinājums

Piegādes ķēdes posmi (platlapu koku mežiem)

0. Kritiskie kontrolpunkti	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
1. Koka izstrādājumu imports	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
2. Koka izstrādājumu tranzīts	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
3. Meža inventarizācija (Attiecībā uz valsts mežu teritorijām, kas piešķirtas kopienu grupām, zemes īpašnieks ir Hondurasas valsts un apsaimniekošanas plāna īpašnieks ir attiecīgā kopienu grupa).					

0. Kritiskie kontrolpunkti	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
3.1. Meža inventarizācija meža apsaimniekošanas plānu gada darbības plānos (*AOP*)	Meža inventarizācija katrai AOP iekļautajai ikgadējai cirsmai. Katrs gāšanai paredzētais koks ir uz vietas numurējams un identificējams pēc krāsotas zīmes uz pamatnes un stumbra.	Meža apsaimniekošanas plāna īpašnieks iesniedz *ICF* pieteikumu *AOP* apstiprināšanai, kurā ir ietverta meža inventarizācija par 100 % koku, kurus paredzēts iegūt no katras gada cirsmas.	*AOP* meža inventarizācijā ir iekļauta apjoma tabula, kurā par katru koku ir norādīti šādi dati: – koka numurs, – apjoms un – suga.	Pārbaudes laikā *ICF* uz vietas izlases kārtā atlasa laukā atzīmēto koku paraugus un tos salīdzina ar *AOP* pieteikumu. Attiecībā uz katru identificēto koku *ICF* pārbauda: – tā numuru, – apjomu un – sugu	*ICF* salīdzina datus *AOP* pieteikumā ar apstiprinātā meža apsaimniekošanas plāna kokmateriālu ieguves grafika datiem.
Novērojumi – *AOP* tiek izstrādāti teritorijām, uz kurām attiecas meža apsaimniekošanas plāns. – Cirsmas ir administratīvās vienības, no kurām sastāv *AOP*.					

0. Kritiskie kontrolpunkti	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
3.2. Meža inventarizācija gada koku gāšanas plānos (*AFP*) saskaņā ar īpašajiem agromežsaimniecības sistēmu plāniem (*SPAS*)	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
Novērojumi – *AFP* tiek izstrādāti teritorijām, uz kurām attiecas SPAS.					
3.3. Meža inventarizācija glābšanas plānos	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
Novērojumi – Glābšanas plāns: atļauja kokmateriālu ieguvei no kokiem, kurus skārušas dabas parādības, kaitēkļi vai slimības, vai būvdarbu gadījumos.					
3.4. Meža inventarizācija atjaunošanas plānos	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
Novērojumi – Atjaunošanas plāns: atļauja ievākt koku vai blakusizstrādājumu atliekas, kas radušās šādu atļauju izmantošanas rezultātā: – *AOP*, *AFP*, apmežošanas sertifikāti un glābšanas plāni.					

0. Kritiskie kontrolpunkti	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
3.5. Meža inventarizācija kokmateriālu ieguvei no *ICF* sertificētām apmežotām teritorijām	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
Novērojumi – Pastāv divi apmežošanas sertifikātu veidi: *CPROTE* (aizsardzībai) un *CPLANTA* (kokmateriālu ieguvei). – VIII pielikumā ir iekļauts papildu pasākums, kas regulē kokmateriālu ieguvi no sertificētām apmežotām teritorijām.					
4. Koku ciršana un apaļkoku un zāģmateriālu ražošana	Kokmateriālu ieguves vietas robežu apzīmēšana un kokmateriālu ieguves pieteikumā iekļautā informācija par gāžamajiem kokiem.	*AOP*, *AFP*, glābšanas plāna, atjaunošanas plāna vai apmežošanas sertifikāta īpašnieks iekļauj meža inventarizāciju *ICF* iesniegtajā pieteikumā kokmateriālu ieguvei.	Kokmateriālu ieguves pieteikumā iekļauj: – teritorijas ģeogrāfisko atrašanās vietu, – ieguvei paredzēto koku ģeogrāfiskās koordinātas, – gāšanai paredzēto koku skaitu, – iegūstamo apjomu un – noliktavu ģeogrāfisko atrašanās vietu.	*ICF* salīdzina pārbaudē uz vietas iegūto informāciju ar informāciju, kas norādīta kokmateriālu ieguves pieteikumā: 1) kokmateriālu ieguves ģeogrāfisko atrašanās vietu; 2) nocirsto koku paraugiem (skaitu, sugas).	*ICF* pakāpeniski salīdzina iegūto kokmateriālu apjomu ar apstiprināto apjomu, kas norādīts transportēšanas atļaujās, kas pieejamas, izmantojot Kokmateriālu izsekojamības IT sistēmas (*SIRMA*) salīdzināšanas instrumentus.

0. Kritiskie kontrolpunkti	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
Novērojumi – Kokmateriālu ieguve no katra meža teritorijas veida, uz kuru attiecas inventarizācija, ir atkarīga no īpašnieka pieteikuma un *ICF* apstiprinājuma. – Sarkankoka un ciedrkoka ieguvei ir jāatbilst Ministru nolīguma *ICF*-047-2011 noteikumiem ; jāīsteno no dabīgiem mežiem iegūta sarkankoka un ciedrkoka pārraudzības ķēde.					
5. Zāģmateriālu transportēšana no meža uz pagaidu savākšanas centriem	Piemērotu ceļu un transportlīdzekļu trūkuma dēļ, daži kokmateriālu ieguves uzņēmumi izmanto vietēji pieejamās transporta sistēmas (piemēram, transportēšanu ar darbaspēka, upju vai dzīvnieku palīdzību), lai pārvietotu zāģmateriālus no ieguves vietas uz pagaidu savākšanas centriem.			Papildu pasākums, kas iekļauts VIII pielikumā, paredz īpašu regulējumu, kas reglamentē transportu (pa upēm, ar dzīvnieku palīdzību u. tml.) no meža uz savākšanas centru.	
6. Kokmateriālu glabāšana savākšanas centros	Transportētie kokmateriāli tiek glabāti savākšanas centrā, un tiek reģistrēts katras sugas apjoms. Šo informāciju izmanto, iesniedzot pieteikumu *ICF* transportēšanas atļaujām.			Papildu pasākums, kas iekļauts VIII pielikumā, paredz īpašu regulējumu, kas reglamentē glabāšanu savākšanas centros.	
7. Apaļkoku un zāģmateriālu transportēšana no savākšanas centriem	Līdzīgi kā 5. posmā.	Līdzīgi kā 5. posmā.	Līdzīgi kā 5. posmā.	Līdzīgi kā 5. posmā.	Līdzīgi kā 5. posmā.

0. Kritiskie kontrolpunkti	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
Novērojumi – Pārbaudēs uz ceļiem piedalās *ICF*, policija, Ģenerālprokuratūra un Hondurasas Bruņotie spēki. – Zāģmateriāli, kas tiek transportēti no pagaidu savākšanas centriem vai meža noliktavām, tiek uzskatīti par izejvielu un tiek transportēti saskaņā ar zāģmateriālu transportēšanas atļauju. – Piegādes ķēde ar šo posmu tiek noslēgta, ja apaļkokus vai zāģmateriālus iegādājas galapatērētājs. – VIII pielikumā ir iekļauts papildu pasākums, lai izveidotu īpašu regulu, ar ko nosaka kontroles mehānismus transportēšanai (pa upēm, ar dzīvnieku palīdzību u. tml.) no meža uz savākšanas centriem, kā arī glabāšanai šajos centros. – Pagaidu savākšanas centri ir stratēģiski izvietoti vietās, kas atrodas mežā vai ārpus tā, un tiem var piekļūt pa ceļiem vai pa upēm.					
8. Primārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
9. Apstrādātu koka izstrādājumu transportēšana	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
Novērojumi – Pavadzīmes tiek iepriekš apstiprinātas Ieņēmumu pārvaldības sistēmā (*SAR*). – Pārbaudēs uz ceļiem piedalās *ICF*, policija, Ģenerālprokuratūra un Hondurasas Bruņotie spēki. – Apstrādāti kokmateriāli ir tādi kokmateriāli, kurus ir apstrādājis mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmums, un šajā kategorijā neietilpst zāģmateriāli, kas atrodas pagaidu savākšanas centros vai meža noliktavās.					

0. Kritiskie kontrolpunkti	1. Produkta identificēšana	2. Datu norādīšana		3. Datu pārbaude	
		2.1. Darbība un atbildība	2.2. Norādāmie dati	3.1. Validācija	3.2. Salīdzināšana
10. Sekundārie mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
11. Kokmateriālu krautuve	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
12. *FLEGT* un *H-Legal* licencēšana	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
13. Koka izstrādājumu eksportēšana	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.
14. Koka izstrādājumu konfiscēšana	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.	Līdzīgi kā priežu mežu gadījumā.

VI PIELIKUMS

Neatkarīgas revīzijas

1. IEVADS

Šajā pielikumā ir aprakstīta[1] Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmas mežsaimniecības izstrādājumiem — *LAS* (*Sistema para Asegurar la Legalidad de los Productos Forestales de Honduras*) neatkarīgas revīzijas veikšanas procedūra saskaņā ar šo nolīgumu.

Neatkarīgās revīzijas ietvaros tiks veiktas pārbaudes, lai nodrošinātu *LAS* īstenoto mehānismu attiecībā uz mežizstrādes un mežsaimniecības izstrādājumu importēšanas, apstrādes, transportēšanas un tirdzniecības likumīguma apliecināšanu funkcionēšanu un atbilstību piegādes ķēdes prasībām, kā arī *FLEGT* licences izdevējiestādes noteikumiem.

Šajā pielikumā ir izklāstīts uzdevumu saraksts, kā arī protokols attiecībā uz informācijas ievākšanu un ziņošanu. Tajā arī ir norādīta neatkarīgajam revidentam nepieciešamā kvalifikācija, kā arī primāro informācijas avotu saraksts.

[1] Šā nolīguma neatkarīgā revīzija ir nošķirta no neatkarīgā mežu monitoringa un var papildināt citu valsts sociālās pārraudzības struktūru darbu.

2. MĒRĶI

Neatkarīgās revīzijas mērķi ir:

a) Izvērtēt *LAS* lietderību un efektivitāti, kā arī

b) rosināt jebkādus *LAS* ieviešanas pielāgojumus, kas varētu būt nepieciešami.

3. UZDEVUMI

Neatkarīgā revīzija izvērtēs visu II, IV un V pielikumā minēto aspektu atbilstību tiesību aktiem (*LAS*).

Būtiska nozīme ir pārbaužu veikšanai, lai nodrošinātu, ka praksē tiek ievērota likumīguma definīcija, ka vērtību ķēdes produkti ir izsekojami un ka pirms *FLEGT* licences izdošanas tiek veikta pienācīga pārbaude. Tās metode tiks balstīta uz pierādījumiem un ietvers dokumentārās pārbaudes un pārbaudes klātienē.

Neatkarīgās revīzijas īpašie uzdevumi būs:

a) pārbaudīt, vai sistēmas darbojas efektīvi un vai iegūtie, transportētie, apstrādātie un tirgotie kokmateriāli, ieskaitot importētos kokmateriālus, atbilst likumā noteiktajām prasībām. Šīs pārbaudes ietver arī juridiskās prasības attiecībā uz kokmateriālu ieguves apstiprināšanu, Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu tiesību ievērošanu, nodarbinātības un drošības pienākumu ievērošanu, transportēšanu, apstrādi, tirdzniecību, kā arī nodokļu, nodevu un tarifu apmaksu;

b) pārbaudīt, vai izsekojamība, kas ir būtiska *LAS* sastāvdaļa, ir efektīva un darbojas apmierinoši, apstiprinot prasību izpildi, sākot ar kokmateriālu ieguves sagatavošanās posma darbībām līdz to eksportam vai pārdošanai vietējā tirgū;

c) novērtēt *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļas darbību un tās efektivitāti saistībā ar tās lomu likumīguma pārbaudē, kā arī nodrošināt atbilstību *LAS* prasībām, novērtējot saistītās un pārbaudes procesā iesaistītās valsts iestādes;

d) novērtēt izveidoto sistēmu, lai nodrošinātu, ka *ICF FLEGT* Licencēšanas nodaļa izdod *FLEGT* vai *H-Legal* licences tikai tādiem sūtījumiem, kas ražoti, apstrādāti, transportēti un eksportēti, pilnībā ievērojot piemērojamos rādītājus likumīguma tabulās un *LAS*;

e) izvērtēt *FLEGT* un *H-Legal* licenču spēkā esamības noteikšanas procesu, lai nodrošinātu, ka pārbaudes sistēma ir lietderīga un nepamatoti neaizkavē vai neapgrūtina licences īpašnieku;

f) novērtēt, kā kompetentās iestādes ir izskatījušas tām paziņotos pārkāpumus, kā arī to, vai tie tiek risināti savlaicīgi;

g) novērtēt visu procesa gaitā konstatēto problēmu risināšanas pasākumu efektivitāti;

h) vispārīgi identificēt nepilnības un trūkumus *LAS*, pētot izsekojamības sistēmas darbību, *FLEGT* un *H-Legal* licenču juridiskās atbilstības un pārbaudes aspektus, kā arī ietekmi uz *LAS* uzticamību;

i) pārbaudīt un izvērtēt *LAS* aprakstīto vai citu vēlāk pieņemto drošības pasākumu īstenošanu un sniegt ieteikumus;

j) sagatavot un iesniegt savus konstatējumus, tostarp secinājumus un ieteikumus Nolīguma īstenošanas apvienotajai komitejai (NĪAK), kas ir atbildīga par regulāru šo neatkarīgo revīziju ziņojumu publicēšanu.

4. METODIKA: INFORMĀCIJAS VĀKŠANAS UN IZVĒRTĒŠANAS, KĀ ARĪ ZIŅOŠANAS METODES

Neatkarīgu revīziju veic neatkarīga struktūra ar pārbaudītu profesionalitātes un integritātes pakāpi savu pienākumu pildīšanā. Revīzijas struktūra sagatavo procedūru rokasgrāmatu, kurā izklāstītas informācijas vākšanas, pierādījumu izvērtēšanas, kā arī ziņošanas metodes. Piedāvāto rokasgrāmatu pārskata un apstiprina NĪAK.

Revīzijas struktūra izmanto rokasgrāmatā noteiktās procedūras, lai veiktu tās dažādās darbības, tostarp apmeklējumus uz vietas un izmeklēšanas, lai ieinteresētās personas saņemtu atsauksmes, dokumentētu savus konstatējumus un ieteikumus, kā arī sagatavotu ziņojumus NĪAK, lai tos varētu vēlāk publicēt.

4.1. Darba grafiks

a) Pirmajā *FLEGT* licencēšanas sistēmas darbības gadā neatkarīgā revīzijas struktūra veic pakāpenisku, interaktīvu revīziju;

b) Nākamajos divos gados revīzijas struktūra veic vismaz vienu *LAS* gada revīziju. Pēc tam puses izvērtē, vai ir saglabājams revīziju ikgadējais biežums.

c) Revīzijas struktūra var arī veikt neparedzētas revīzijas un pārbaudes uz vietas vai veikt tās pēc kādas no pusēm pieprasījuma.

4.2. Darbības joma un tvērums

a) Neatkarīgās revīzijas struktūras darbs aptver visus *LAS* aspektus, iekļaujot atbilstību likumīguma definīcijai, izsekojamības sistēmai, pārbaudei un licencēšanai, kā arī jebkurai sertifikācijas sistēmai, kuru valdība ir apstiprinājusi, apliecinot tās atbilstību *LAS*.

b) Revīzijas struktūra pārbauda atbilstību rādītājiem valsts iestādēs un privātajos uzņēmumos, kas ir atbildīgi par dažādiem *LAS* aspektiem.

c) Neatkarīgā revīzijas struktūra ir atbildīga par Savienības kompetento iestāžu ieviesto sistēmu pārbaudi, lai pārbaudītu Hondurasas izsniegtās *FLEGT* licences.

4.3. Pierādījumu vākšana

Neatkarīgajā revīzijas procedūru rokasgrāmatā tiks noteiktas pierādījumu vākšanas procedūras un prakse, kas ietvers pārbaudes uz vietas, izmeklēšanas, intervijas, dokumentēšanu, kā arī sūdzību izskatīšanu attiecībā uz neatkarīgo revidentu.

4.4. Novērtēšana

Veicot izmeklēšanu, neatkarīgā revīzijas struktūra nodrošina, ka pierādījumi tiek novērtēti saskaņā ar ISO 19011 vai līdzvērtīgu standartu, kuru apstiprinājusi NĪAK.

4.5. Revīzijas sistēmas

Dokumentējot revīzijas pierādījumus, lai diagnosticētu trūkumus un pārkāpumus jebkurā *LAS* aspektā un jebkāda piemērotā korektīvā pasākuma pēckontrolē, neatkarīgajam revidentam ir pienākums:

a) uzturēt atbilstošu revīzijas pierādījumu reģistru, kurā sīki aprakstīta darbību izpilde, atbilstība, darbību neizpilde un neatbilstība attiecībā uz *LAS*;

b) reģistrēt un novērtēt paraugu, kas izvēlēts, pamatojoties uz riska novērtējumu, no brīža, kad ir konstatēta darbību neizpilde vai neatbilstība attiecībā uz jebkādu *LAS* aspektu, iekļaujot *FLEGT* licencēšanas prasības, un pasākumiem, kas veikti, lai novērstu darbību neizpildi vai neatbilstību;

c) reģistrēt *LAS* trūkumus un nepilnības, nosakot jomas, kurās veicamas korekcijas un uzlabojumi;

d) reģistrēt un novērtēt visu iesaistīto pušu, tostarp *ICF*, un citu par *LAS* aspektiem atbildīgo valsts iestāžu un privāto struktūru īstenoto korektīvo pasākumu efektivitāti;

e) novērtēt aizsardzības pasākumu īstenošanu un ievērošanu.

5. ZIŅOJUMI UN IZPLATĪŠANA

5.1. Neatkarīgā revīzijas struktūra savus ziņojumus sagatavo saskaņā ar NĪAK apstiprinātu formātu un protokolu. Tā ir atbildīga par:

a) ziņošanu saistībā ar tās darbībām saskaņā ar NĪAK apstiprinātu darba grafiku;

b) tās ziņojumu sagatavošanu atbilstoši starptautiski pieņemtiem revīzijas principiem, kā noteikts tās nolīgumā ar NĪAK;

c) visu ziņojumu iesniegšanu NĪAK, kas par tiem paudīs savu viedokli;

d) galējo ziņojumu izstrādāšanu, kuros atspoguļotas NĪAK sniegtās piezīmes.

5.2. NĪAK apstiprinātie ziņojumi ir uzskatāmi par publiskiem dokumentiem, un tie ir publicējami pušu tīmekļa vietnēs.

6. INFORMĀCIJAS AVOTI

Galvenajos informācijas avotos ietilpst dokumentu pārskatīšana, apmeklējumi uz vietas un konsultācijas/sanāksmes ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, kas nosauktas likumīguma tabulās (II pielikumā).

Hondurasas valdība un Savienība nodrošina, ka revīzijas struktūrai ir pieejama visa nepieciešamā informācija, iekļaujot dokumentus un datubāzes, kuras tā uzskata par atbilstošām, jo īpaši tās, kas ir nepieciešamas, lai novērtētu to sistēmu efektivitāti, kuras izveidotas, lai pārbaudītu atbilstību *LAS*. Tas ietver piekļuvi informācijai, ko ir sagatavojušas publiskā sektora iestāžu struktūrvienības, aģentūras un šo publiskā sektora iestāžu algotās privātās struktūras, kā arī informācijai, kas ir to rīcībā.

Revīzijas struktūrai ir arī pilnīga piekļuve visām meža apsaimniekošanas jomām pirms mežsaimniecības darbību veikšanas, to laikā, kā arī pēc tām. Tas ietver arī piekļuvi mežiem ar mežizstrādes atļaujām, primārajai mežsaimniecības rūpniecībai, apstrādes rūpniecībai, kokmateriālu krautuvēm un eksporta punktiem. Šī plašā piekļuve ir paredzēta, lai ļautu neatkarīgajam revidentam atklāt trūkumus neatkarīgi no tā, kādos *LAS* aspektos tie pastāv.

Jo īpaši revīzijas struktūrai ir piekļuve valdības aģentūrām un citām valdības ieceltām vai algotām struktūrām, lai veiktu ar jebkādu *LAS* aspektu saistītas funkcijas, kā arī visām citām personām, kas varētu sniegt atbilstošu informāciju. To skaitā ir:

6.1. Hondurasas valdība un valdības ieceltas struktūras

a) *ICF*, izmantojot regulatīvās struktūrvienības, kas minētas V pielikumā; *ICF* ģenerālsekretariāts un *ICF* reģionālie un vietējie mežsaimniecības biroji, kas iesaistīti dažādos mežsaimniecības darbību aspektos, uz kuriem attiecas šis nolīgums;

b) Neatkarīgās meža uzraudzības (*IM*) specializētā struktūra, kas izdod ziņojumus par uzraudzības darbībām dažādos ražošanas ķēdes posmos, kuras tā veic valsts līmenī;

c) publiskā sektora iestādes un tām pakļautās struktūras, kas ir iesaistītas *LAS* un tiesībaizsardzības īstenošanā atbilstoši V pielikumam, kā, piemēram: *MiAmbiente, SAG*, Valsts Prokuratūra un Augstākā revīzijas palāta, iekļaujot *ICF* iekšējās revīzijas nodaļu, *SEFIN*, *INA*, *IP*, *SAR*, *IHSS* un *STSS*, kā arī citas.

6.2. Pilsoniskā sabiedrība, vietējās kopienas un Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas

a) Vietējas, valsts, reģionālas un starptautiskas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas iesaistītas Hondurasas mežsaimniecības darbību pārraudzībā.

b) Kopienas un privātpersonas, kas iesaistītas mežsaimniecības darbību pārvaldībā.

c) Kopienas mežu apsaimniekošanas struktūras, piemēram, attiecīgas konsultatīvās padomes valsts, nodaļu, pašvaldību un kopienu līmenī, kā arī citas struktūras, kas iesaistītas dažādajos mežsaimniecības sektora aspektos.

d) Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu organizācijas.

6.3. Citi avoti

– Mežsaimniecības uzņēmumi

– Agromežsaimniecības grupas

– Mežu īpašnieki

– Akadēmiskās iestādes

– Vietējās iestādes (pašvaldības, ūdens padomes, fondi u. tml.)

– Privātas meža sertifikācijas struktūras un privāto sertifikācijas procesu ziņojumu konstatējumi

– Valsts mežsaimniecības asociācija

– Mežsaimniecības izstrādājumu importētāji un eksportētāji

– Ieinteresētās personas, kas reģistrē sūdzību vai pieprasa neplānotu revīziju attiecībā uz konkrētiem *LAS* aspektiem

– Citi avoti, kurus neatkarīgais revidents uzskata par atbilstošiem.

7. NEPIECIEŠAMĀ KVALIFIKĀCIJA

Pieteikuma iesniedzējai neatkarīgajai revīzijas struktūrai ir jāspēj demonstrēt godīgums un taisnīgums un jābūt ar iepriekšēju pieredzi līdzīgu revīziju veikšanā, kā arī jābūt spējīgai veikt sistēmisku analīzi. Revīzijas struktūrai jābūt uzticamai un neatkarīgai no Hondurasas uzņēmējiem un Hondurasas iestādēm, kurām mežsaimniecības nozarē ir komerciāla vai regulējoša loma.

Pieteikuma iesniedzējas revīzijas struktūras pienākums ir nodrošināt, lai tās personāls ziņotu par iespējamiem interešu konfliktiem un to rašanās gadījumā sniegtu paskaidrojumus par pasākumiem, ko tā piemēros to mazināšanai. Turklāt pieteikuma iesniedzējai revīzijas struktūrai jāatbilst arī šādām prasībām:

a) tās rīcībā jābūt dokumentētai iekšējās kvalitātes vadības sistēmai, kas atbilst ISO 17021 prasībām[1] vai līdzvērtīgiem standartiem, un revīzijas jāveic saskaņā ar procedūrām, kas atbilst ISO 19011[2] vai līdzvērtīgiem standartiem;

b) jābūt ar iepriekšēju vadības sistēmu revīzijas pieredzi;

c) tās rīcībā jābūt metodēm un mehānismiem pārredzamai sūdzību izskatīšanai;

d) tās rīcībā papildus revīzijas prasmēm ir prasmes, vēlams mežu pārvaldībā, kā arī pietiekama zinātība un pieredze, pildot līdzīgas funkcijas citās pasaules daļās, vēlams, Latīņamerikā;

---

1 ISO/CEI 17021:2006. Atbilstības novērtēšana — prasības institūcijām, kas nodrošina pārvaldības sistēmu auditu un sertifikāciju.

2 ISO 19011:2002. Kvalitātes un/vai vides pārvaldības sistēmu revīzijas vadlīnijas.

e) jābūt spējīgai pierādīt, ka tās rīcībā ir ekspertu komanda ar pieredzi Hondurasā vai citās Latīņamerikas daļās. Būtu jāveicina reģiona ekspertu iesaistīšana līdztekus starptautiskajiem ekspertiem;

f) tai ir pienācīgi jāizprot komerciālā mežsaimniecības nozare, vēlams Centrālamerikā;

g) tās rīcībā jābūt personālam ar pieredzi dažādās mežsaimniecības jomās, tostarp mežu pārvaldībā, apstrādē, izsekojamībā un starptautiskajā kokmateriālu un koka izstrādājumu tirdzniecībā.

Neatkarīgais revidents var apsvērt partnerības vai kopuzņēmuma veidošanu ar kādu no Hondurasas organizācijām.

8. ATLASES PROCEDŪRA UN INSTITUCIONĀLIE PASĀKUMI

Pieteikuma iesniedzēja revīzijas struktūra tiks pieņemta darbā iepirkuma konkursa kārtībā, kas atvērts valsts un starptautiskām struktūrām saskaņā ar Hondurasas tiesību aktiem. Pamatojoties uz iepriekš minētajiem darba uzdevumiem, konkursa procedūras vajadzībām NĪAK var izstrādāt konkrētākus darba uzdevumus. Hondurasas valdība ir atbildīga par neatkarīgās revīzijas struktūras pieņemšanu darbā un atlasi, pamatojoties uz NĪAK ieteikumiem.

Piedāvājumu vērtēšanai jābūt pārredzamai, un visām iesaistītajām pusēm jābūt informētām par kritērijiem, kas tiks piemēroti. Hondurasas iecelta struktūra, kas ir NĪAK sastāvā, pēc apspriešanās ar Savienību paraksta līgumu ar struktūru, kas izvēlēta, lai veiktu *LAS* neatkarīgo revīziju. Uzticamības pārbaude, kas veikta attiecībā uz konkurējošajām struktūrām, kā arī piedāvājumu vērtēšanas ziņojums tiek padarīti publiski pieejami.

9. CITI PIENĀKUMI

Šī iedaļa aptver neatkarīgas revīzijas veikšanai izvēlētās struktūras papildu pienākumus, kuru skaitā ir tālāk minētie.

9.1. Pieejamība

Iestādei, ar kuru ir noslēgts līgums par neatkarīgās revīzijas veikšanu, ir jānodrošina kontaktpunkts vai pārstāvis Hondurasā, lai tā būtu pieejama valdībai, privātajam sektoram, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām, kā arī citām ieinteresētajām personām.

9.2. Spēju veidošana un ilgtspējība

Struktūrai, ar kuru noslēgts līgums par neatkarīgas revīzijas veikšanu, tāpat arī ir pienākums:

a) sadarboties ar valsts aģentūrām, privāto sektoru, pilsonisko sabiedrību un Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām, tādējādi ļaujot Hondurasas iedzīvotājiem gūt skaidru izpratni par neatkarīgā revidenta darbu, piemēram, izmantojot apmācības darbsemināru vai informatīvās sanāksmes;

b) pieņemt darbā kvalificētus Hondurasas darbiniekus un pilnveidot viņu individuālās spējas, lai veiktu neatkarīgas revīzijas attiecībā uz *LAS*.

VII PIELIKUMS

Kritēriji
Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmas (*LAS*)
koka izstrādājumiem novērtēšanai

Šis nolīgums paredz izstrādāt un ieviest Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmu (*LAS*) koka izstrādājumiem, lai nodrošinātu, ka visi I pielikumā norādītie kokmateriāli, kas no Hondurasas tiek eksportēti uz Eiropas Savienību vai pārdoti citos eksporta vai valsts tirgos, ir ražoti likumīgā veidā. *LAS* jāietver:

1) likumīgu kokmateriālu un koka izstrādājumu definīcija, kas sniegta II pielikumā iekļautajās likumīguma tabulās, lai norādītu likumus un noteikumus, kas jāievēro, izsniedzot juridiskās atbilstības sertifikātu un izdodot *FLEGT* licenci vai *H-Legal* licenci;

2) piegādes ķēdes kontrole, lai spētu izsekot kokmateriālus, sākot ar mežizstrādes darbībām vai ievešanas punktu līdz galējam vietējam tirgum vai eksporta punktam;

3) pārbaudes procedūras, lai nodrošinātu un dokumentētu visu likumīguma tabulu un piegādes ķēdes kontroles aspektu ievērošanu;

4) likumīguma pārbaudes procedūras, izsniedzot juridiskās atbilstības sertifikātus valsts tirgum un izdodot *FLEGT* vai *H-Legal* licences eksporta tirgiem;

5) neatkarīgas revīzijas, lai nodrošinātu sistēmas maksimāli efektīvu un lietderīgu darbību.

Pirms licencēšanas shēmas pilnvērtīgas darbības uzsākšanas attiecībā uz *LAS* tiks veikta neatkarīga revīzija; puses savstarpēji vienosies par saviem darba uzdevumiem ar Nolīguma īstenošanas apvienotās komitejas (NĪAK) starpniecību. Šie izvērtēšanas kritēriji nosaka *LAS* sistēmas paredzētos sasniegumus, kā arī sniedz pamatu revīzijas darba uzdevumiem, lai:

i) pārskatītu sistēmas aprakstu, īpašu uzmanību pievēršot visām izmaiņām, kas jāveic, parakstot šo nolīgumu,

ii) izpētītu sistēmas darbību praksē, kā arī

iii) analizētu uzņēmēju un publiskā sektora iestāžu spēju īstenot *LAS*.

1. IEDAĻA

LIKUMĪGUMA DEFINĪCIJA

Likumīgu kokmateriālu definīcija šā nolīguma izpratnē ir sniegta II pielikumā.

Kokmateriālu likumīgumu nosaka, pamatojoties uz *FLEGT* licenču izdošanas brīdī Hondurasā spēkā esošajiem tiesību aktiem un juridiskajiem instrumentiem. Izmantotajai definīcijai jābūt nepārprotamai, objektīvi pārbaudāmai un operatīvi funkcionālai, vismaz attiecībā uz tiesību aktiem, kas reglamentē tālāk norādītās jomas.

Koku gāšanas un ieguves tiesības: likumīgu koku gāšanas / kokmateriālu ieguves tiesību piešķiršana likumīgi noteiktā teritorijā ar *ICF* (Mežsaimniecības aizsardzības institūta) atļauju.

Mežsaimniecības darbības: meža apsaimniekošanas tiesisko prasību ievērošana, jo īpaši atbilstība attiecīgajiem vides un nodarbinātības likumiem visos mežsaimniecības izstrādājumu piegādes ķēdes posmos.

Nodevas un nodokļi: likumīgi noteiktu nodevu un nodokļu maksāšanu saistībā ar kokmateriālu importu pašvaldību un valsts līmenī kā priekšnoteikumu koku gāšanas, kokmateriālu ieguves, transportēšanas, lielapjoma ražošanas, apstrādes un tirdzniecības tiesību iegūšanai.

Citi lietotāji: citu personu tiesību vai piešķirto zemes vai citu dabas resursu lietošanas tiesību ievērošana gadījumos, kad šādu tiesību piešķiršanu var pieprasīt citas personas, kuras var tikt ietekmētas koku gāšanas vai kokmateriālu ieguves darbību rezultātā, kā arī citu darbību attiecībā uz dabas resursiem rezultātā.

Tirdzniecība un muita: juridisko prasību ievērošana, kā arī tirdzniecības un muitas procedūru, iekļaujot mežsaimniecības izstrādājumu importa tarifu un eksporta nodevu maksājumus, ievērošana.

LAS revīzijā jāiekļauj tālāk norādītie jautājumi.

1.1. Vai ir iespējams skaidri identificēt juridisko instrumentu, kas ir katra likumīguma tabulu aspekta pamatā?

1.2. Vai ir iespējams skaidri identificēt juridisko instrumentu un īpašos noteikumus, kas pamato katru likumīguma tabulu principu kritēriju un rādītāju?

1.3. Vai kritēriji un rādītāji tiek izmantoti, lai pārbaudītu atbilstību katram norādītajam likumīguma tabulu aspektam?

1.4. Vai līdzekļi tiek izmantoti, lai pārbaudītu atbilstību visiem likumīguma tabulu principiem, kritērijiem un rādītājiem, pamatojoties uz dokumentētiem un spēkā esošiem juridiskajiem instrumentiem?

1.5. Vai kritēriji un rādītāji ir skaidri, objektīvi un praktiski piemērojami?

1.6. Vai kritēriji un rādītāji, kā arī to noteikšanas un pārbaudes metodika skaidri nosaka dažādo ieinteresēto personu lomas un pienākumus? Vai šīs pārbaudes metodes var izmantot, lai novērtētu visu ieinteresēto personu sniegumu?

1.7. Vai likumīguma tabulas aptver pastāvošo tiesību aktu galvenās jomas (saistībā ar koku gāšanas un kokmateriālu ieguves tiesībām, mežsaimniecības darbībām, nodevām un nodokļiem, citiem lietotājiem, tirdzniecību un muitu)? Gadījumā, ja neaptver, kādēļ likumīguma tabulās nav iekļautas dažas tiesību jomas?

1.8. Vai likumīguma tabulas aptver visus iespējamos kokmateriālu avotus, kas nonāk piegādes ķēdē? Vai ir izstrādāti piemēroti rādītāji saistībā ar dažādajām piešķiršanas procedūrām attiecībā uz avotiem vai tiesībām?

1.9. Vai likumīguma tabulu izstrādes laikā iesaistītās puses ņēma vērā visas galvenās piemērojamās tiesību jomas?

1.10. Vai likumīguma nodrošināšanas sistēma aptver būtiskākās tiesību normas, kas noteiktas diskusiju ceļā starp iesaistītajām pusēm?

1.11. Vai likumīguma tabulas un kontroles tabula ir grozītas kopš brīvprātīgā partnerattiecību nolīguma starp Eiropas Savienību un Hondurasas Republiku par meža tiesību aktu ieviešanu, pārvaldību un koka izstrādājumu tirdzniecību uz Eiropas Savienību stāšanās spēkā? Vai ir izstrādāti kritēriji un rādītāji šo izmaiņu pārbaudīšanai?

Ja pēc šā nolīguma spēkā stāšanās likumīguma tabulas tiek grozītas, nepieciešams uzdot arī tālāk norādītos būtiskos jautājumus.

1.12. Vai attiecīgās ieinteresētās personas tika aicinātas apspriest *FLEGT* BPN grozījumus, un vai viņu piezīmes un ieteikumi tika ņemti vērā?

1.13. Vai ir iespējams skaidri noteikt juridisko instrumentu, kas ir katra jaunā likumīguma tabulu aspekta pamatā? Vai kritēriji un rādītāji tiek izmantoti, lai pārbaudītu atbilstību katram norādītajam likumīguma tabulu aspektam?

1.14. Vai kritēriji un rādītāji ir skaidri, objektīvi un praktiski piemērojami?

1.15. Vai ir izstrādāti rādītāji un kritēriji šo grozījumu pārbaudei? Vai rādītāji un kritēriji skaidri nosaka dažādo ieinteresēto personu lomas un pienākumus?

2. IEDAĻA

PIEGĀDES ĶĒDES KONTROLE

Piegādes ķēdes pārbaudes sistēmām jārada ticama pārliecība par to, ka koka izstrādājumu pārvietošanu ir iespējams izsekot visā piegādes ķēdē, sākot no kokmateriālu ieguves vietas vai likumīgas importēšanas vietas līdz eksportēšanas vietai vai to pārdošanai valsts tirgū. Ne vienmēr ir nepieciešams nodrošināt baļķa, baļķu kravas vai koka izstrādājuma fizisku izsekojamību no eksporta punkta līdz izcelsmes mežam, taču vienmēr ir jānodrošina to izsekojamība no meža līdz pirmajam punktam, kurā var notikt to sajaukšana (piemēram, līdz kokmateriālu savākšanas centram, primārajiem vai sekundārajiem mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumiem un kokmateriālu krautuvēm).

2.1. Kokmateriālu ieguves tiesības

Tiek skaidri noteiktas zonas vai īpašumi, kuros piešķirtas tiesības uz mežu resursiem, kā arī šādu tiesību saņēmēji.

2.1.1. Vai kontroles sistēma nodrošina to, ka piegādes ķēdē iekļūst tikai tādi kokmateriāli, kas nāk no meža teritorijām vai īpašumiem, uz kuriem attiecas spēkā esošas un apstiprinātas kokmateriālu ieguves tiesības?

2.1.2. Vai kontroles sistēma nodrošina to, ka uzņēmumi, kas veic kokmateriālu ieguves darbības, ir patiešām saņēmuši atbilstošas to ieguves tiesības attiecībā uz šīm mežu teritorijām vai īpašumiem?

2.1.3. Vai informācija par kokmateriālu ieguves tiesību piešķiršanas procedūrām un informācija par piešķirtajām tiesībām un to saņēmējiem ir publiskota?

2.2. Piegādes ķēdes pārbaudes sistēmas

Pastāv efektīvi mehānismi koka izstrādājumu pārvietošanas izsekošanai visā piegādes ķēdē, sākot no kokmateriālu ieguves vietas līdz to pārdošanas brīdim valsts tirgū vai eksporta tirgos.

Metode, kas tiek izmantota kokmateriālu identifikācijai, var atšķirties, sākot no marķējuma izmantošanas dažiem izstrādājumiem un beidzot ar kravai vai partijai pievienotās dokumentācijas pārbaudi. Izvēlētajai metodei jāatspoguļo kokmateriālu izcelsme, veids un vērtība, kā arī iespējamā riska pakāpe attiecībā uz to sajaukšanu ar nelikumīgiem vai nepārbaudītiem kokmateriāliem.

2.2.1. Vai kontroles sistēmā ir aprakstītas un noteiktas visas piegādes ķēdes saiknes un iesaistītie uzņēmēji?

2.2.2. Vai kontroles sistēmā ir aprakstīti un noteikti visi piegādes ķēdes posmi?

2.2.3. Vai ir izstrādātas un dokumentētas metodes, lai: a) noteiktu izstrādājuma izcelsmi un b) novērstu sajaukšanos ar nezināmas izcelsmes kokmateriāliem šādos piegādes ķēdes posmos:

- kokmateriāliem atrodoties mežā,
- kokmateriālu transportēšanas laikā starp piegādes ķēdes posmiem,
- kokmateriāliem atrodoties pagaidu glabāšanas vietās,
- nogādājot kokmateriālus pirmapstrādes uzņēmumos,
- nogādājot kokmateriālus otrreizējās apstrādes uzņēmumos,
- nogādājot kokmateriālus kokmateriālu krautuvēs vai pagaidu glabāšanas vietās, kā arī
- nogādājot kokmateriālus eksportēšanas punktā?

2.2.4. Kādas organizācijas/struktūras ir atbildīgas par kokmateriālu plūsmu pārbaudi? Vai to rīcībā ir atbilstoši un pietiekami cilvēkresursi un citi resursi kontroles darbību veikšanai?

2.2.5. Vai pastāv izstrādāto un piemēroto kontroles procedūru rezultātu pārbaudes protokols?

2.2.6. Vai piegādes ķēdes kontroles procedūras ir skaidri noteiktas un paziņotas visām ieinteresētajām personām?

2.3. Daudzumi

Pastāv stabili un efektīvi mehānismi, kas katrā piegādes ķēdes posmā ļauj noteikt un reģistrēt kokmateriālu vai koka izstrādājumu daudzumus, piemēram, uzticamu un precīzu aplēšu noteikšana, ko pirms ieguves sākuma veic attiecībā uz nenocirsto kokmateriālu apjomu katrā koku gāšanas / kokmateriālu ieguves vietā, īpašumā vai teritorijā.

2.3.1. Vai kontroles sistēma sniedz kvantitatīvus ielaides un izlaides datus šādos piegādes ķēdes posmos:

– attiecībā uz vēl nenocirstiem kokiem,

– attiecībā uz zāģbaļķiem mežā,

– attiecībā uz transportējamiem un glabājamiem kokmateriāliem,

– attiecībā uz kokmateriāliem, nogādājot tos fabrikās/rūpnīcās,

– attiecībā uz kokmateriāliem vai koka izstrādājumiem, tiem nonākot ražošanas līnijās vai apstrādes struktūrvienībās,

– attiecībā uz kokmateriāliem vai koka izstrādājumiem, tiem pametot ražošanas līnijas vai apstrādes struktūrvienības,

– attiecībā uz kokmateriāliem vai koka izstrādājumiem, tiem pametot fabrikas/rūpnīcas,

– attiecībā uz kokmateriāliem, tos nogādājot vietējās kokmateriālu krautuvēs un tiem pametot tās,

– nogādājot kokmateriālus to eksportēšanas punktā?

2.3.2. Kādas organizācijas/struktūras ir atbildīgas par kvantitatīvo datu ievadīšanu kontroles sistēmā? Kā šīs organizācijas/struktūras ir saistītas? Ja par to ir atbildīgas atšķirīgas organizācijas/struktūras, kādi pasākumi ir pieņemti, lai nodrošinātu, ka kontroles un datu pārvaldības procedūras tiek veiktas pareizi un atbilstoši vienam un tam pašam standartam katrā organizācijā?

2.3.3. Vai šo organizāciju/struktūru personāls ir saņēmis standartizētu apmācību par datu pārvaldību? Vai organizāciju/struktūru rīcībā ir pietiekami cilvēkresursi un aprīkojums?

2.3.4. Kā tiek kontrolēta šo datu kvalitāte?

2.4. Salīdzināšana

Visi dati tiek reģistrēti tādā veidā, lai būtu iespējama to savlaicīga salīdzināšana ar datiem piegādes ķēdes iepriekšējos un nākamajos posmos.

2.4.1. Vai efektīva datu salīdzināšana tiek veikta visas piegādes ķēdes ietvaros?

2.4.2. Vai visi kvantitatīvie dati tiek reģistrēti tādā veidā, lai būtu iespējama daudzumu savlaicīga salīdzināšana ar daudzumiem piegādes ķēdes iepriekšējos un nākamajos posmos?

2.4.3. Vai ir izstrādātas metodes, lai būtu iespējams izvērtēt konsekvenci starp izejvielu ielaides datiem un apstrādāto izstrādājumu izlaides datiem kokzāģētavās un citās apstrādes struktūrvienībās?

2.4.4. Vai ir iespējama atsevišķu koka izstrādājumu pozīciju vai partiju uzticama salīdzināšana visas piegādes ķēdes ietvaros?

2.4.5. Kādas informācijas sistēmas un tehnoloģijas tiek izmantotas datu glabāšanai un salīdzināšanai, kā arī ziņošanai? Vai pastāv noturīgas sistēmas datu drošības nodrošināšanai?

2.4.6. Kāda organizācija/struktūra ir atbildīga par datu salīdzināšanu? Vai tās rīcībā ir atbilstoši cilvēkresursi un citi resursi datu pārvaldības nodrošināšanai?

2.4.7. Kāda informācija par piegādes ķēdes kontroli tiek publiskota? Kādā veidā ieinteresētās personas var piekļūt šai informācijai?

2.4.8. Vai attiecīgā gadījumā kontroles sistēma kvantitatīvo datu salīdzināšanu veic saskaņā ar valsts vai starptautiskiem standartiem?

2.5. Pārbaudīta likumīguma kokmateriālu sajaukšana ar citiem apstiprinātiem kokmateriāliem:

gadījumā, ja ir pieļaujama pārbaudītas, likumīgas izcelsmes kokmateriālu sajaukšana ar kokmateriāliem no citiem avotiem,

2.5.1. vai tiek nodrošinātas pietiekamas pārbaudes, lai izvairītos no nezināmas izcelsmes kokmateriāliem vai tādiem kokmateriāliem, kas iegūti, nepastāvot likumīgām to ieguves tiesībām?

2.5.2. Vai kontroles sistēma atļauj pārbaudītus kokmateriālus sajaukt ar citiem apstiprinātiem kokmateriāliem (piemēram, ar importētiem kokmateriāliem vai kokmateriāliem, kuru izcelsme ir no tādas meža teritorijas vai īpašuma, attiecībā uz kuru ir piešķirtas likumīgas ieguves tiesības, bet kuru vēl neaptver vispārējais pārbaudes process)?

2.5.3. Kādi kontroles pasākumi tiek piemēroti šādos gadījumos? Piemēram, vai pārbaudes nodrošina, ka norādītais un pārbaudītais izlaides datu apjoms nepārsniedz katrā posmā pārbaudīto ielaides datu apjomu?

2.6. Importētie koka izstrādājumi

Pastāv atbilstoši tiesību akti, procedūras un kontroles mehānismi, lai nodrošinātu, ka importētie koka izstrādājumi ir likumīgi importēti.

2.6.1. Kā tiek pierādīts importēto kokmateriālu un koka izstrādājumu likumīgums?

2.6.2. Kādi apstākļi ļauj pierādīt, ka importēto izstrādājumu izcelsme ir kādā trešajā valstī likumīgi iegūti koki?

2.6.3. Vai *LAS* importētos kokmateriālus un koka izstrādājumus ļauj identificēt visā piegādes ķēdē?

2.6.4. Vai gadījumos, kad tiek izmantoti importēti kokmateriāli, *FLEGT* licencē ir iespējams identificēt izcelsmes valsti, kā arī saliktu izstrādājumu sastāvdaļu izcelsmes valsti?

2.6.5. Vai pastāv kāds mehānisms, lai pārbaudītu, vai importētāji ir veikuši nepieciešamo uzticamības pārbaudi, iekļaujot likumīgas izcelsmes dokumentēšanu ieguves valstī, iespējamo nelikumīgu darbību riska analizēšanu un vajadzības gadījumā attiecīgos riska mazināšanas pasākumus?

2.6.6. Vai uzticamības pārbaudes, kā arī ievesto kokmateriālu likumīguma pārbaudes riska analīzes pieejas darbība *LAS* ietvaros ir efektīva?

2.6.7. Kā tiek koordinēta par likumīgu kokmateriālu importu Hondurasā atbildīgu organizāciju darbība? Vai to rīcībā ir pietiekami resursi?

3. IEDAĻA

PĀRBAUDE

Pārbaude izpaužas kā kontroļu veikšana kokmateriālu likumīguma nodrošināšanai. Tai jābūt pietiekami noturīgai un efektīvai, lai ļautu konstatēt ikvienu neatbilstību prasībām — vai nu mežā, vai piegādes ķēdē — un savlaicīgi veikt pasākumus, lai šādu neatbilstību novērstu.

3.1. Organizācija

Pārbaudi veic valdība, trešo personu organizācija vai abu iepriekš minēto apvienība, kuras rīcībā ir atbilstoši resursi, pārvaldības sistēmas un kvalificēts un apmācīts personāls, kā arī noturīgi un efektīvi mehānismi interešu konfliktu kontrolei.

3.1.1. Vai valdība ir iecēlusi organizāciju vai organizācijas, kas atbildīgas par pārbaudes uzdevumu veikšanu? Vai darba uzdevumi (tostarp saistītie pienākumi) ir skaidri izprotami un publiski pieejami?

3.1.2. Vai par pārbaudi atbildīgās organizācijas rīcībā ir pietiekami resursi, lai veiktu kokmateriālu likumīguma un kokmateriālu piegādes ķēdes kontroles sistēmu pārbaudi?

3.1.3. Vai *ICF* rīcībā visos līmeņos ir pietiekami resursi, lai veiktu kokmateriālu likumīguma pārbaudi?

3.1.4. Vai citu *LAS* iesaistīto valsts iestāžu rīcībā visos līmeņos ir pietiekami resursi, lai īstenotu konkrētus kokmateriālu likumīguma pārbaudes aspektus?

3.1.5. Vai par pārbaudi atbildīgās organizācijas rīcībā ir pārvaldības sistēma, kas atbilst šādām prasībām:

- ir iegūtas atļaujas nepieciešamo pārbaužu veikšanai uz vietas, lai nodrošinātu augsti efektīvu un uzticamu sistēmu,

- ir pieejami atbilstoši resursi nepieciešamo pārbaužu veikšanai uz vietas, lai nodrošinātu augsti efektīvu un uzticamu sistēmu,

- visi darbinieki ir piedalījušies nepieciešamajās apmācībās, un viņiem piemīt prasmes, lai nodrošinātu efektīvu pārbaudi,

- pastāv interešu konfliktu kontroles mehānismi,

– tiek garantēta sistēmas pārredzamība atbilstoši *FLEGT* BNP,

– pastāv publiski pieejama sūdzību izskatīšanas pārvaldības sistēma,

– tiek izstrādāta un pielietota pārbaudes metodika, kā arī

– par pārbaudi atbildīgo organizāciju darba uzdevumi ir skaidri izprotami un publiski pieejami?

3.2. Likumīguma pārbaude

Pārbaudes metode ir dokumentēta, tādējādi nodrošinot, ka šis process ir sistēmisks, pārredzams un balstīts uz pierādījumiem, kā arī tiek veikts regulāri un aptver visus likumīguma tabulās iekļautos aspektus.

3.2.1. Vai pastāv skaidra definīcija, kas nosaka, uz kādiem aspektiem attiecas pārbaude?

3.2.2. Vai pārbaudes metodika aptver visus likumīguma tabulu aspektus, un vai tā ietver atbilstības testus kopā ar visiem minētajiem rādītājiem?

Vai pārbaudei nepieciešama:

- dokumentācijas, darba uzskaites datu un uz vietas veikto darbību (arī nepieteiktu) kontrole,

- informācijas ievākšana no ārējām ieinteresētajām personām,

- pārbaudes pasākumu reģistrēšana, kas iekšējiem revidentiem un neatkarīgajam revidentam nodrošina iespēju veikt pārbaudes?

3.2.3. Vai iestāžu funkcijas un pienākumi ir skaidri noteikti un tiek atbilstoši piemēroti?

3.2.4. Vai likumīguma tabulu pārbaudes rezultāti tiek padarīti publiski pieejami? Kādā veidā ieinteresētās personas var piekļūt šai informācijai?

3.3. Juridiskās atbilstības sertifikāts

Vietējā tirgū uzņēmējiem, kas atbilst visām *LAS* prasībām, tiek izsniegts juridiskās atbilstības sertifikāts.

3.3.1. Organizācija

3.3.1.1. Kura struktūra ir atbildīga par juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšanu?

3.3.1.2. Vai šīs struktūras funkcijas, kā arī tās personāla funkcijas attiecībā uz juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšanu ir skaidri noteiktas un publiski pieejamas?

3.3.1.3. Vai šīs struktūras personālam ir noteiktas kompetences prasības un izveidoti iekšējās kontroles mehānismi?

3.3.1.4. Vai šīs struktūras rīcībā ir pietiekami resursi, lai īstenotu tās funkcijas attiecībā uz juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšanu?

3.3.2. Juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšana

3.3.2.1. Vai šīs struktūras ietvaros pastāv dokumentētas procedūras juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšanai? Vai šīs procedūras, tostarp informācija par jebkādām maksājamām nodevām, ir publiski pieejamas?

3.3.2.2. Kā iespējams pierādīt, ka šīs procedūras tiek pareizi piemērotas praksē?

3.3.2.3. Vai ir pieejama atbilstīga uzskaite par izsniegto un noraidīto Juridiskās atbilstības sertifikātu skaitu? Vai šāda uzskaite skaidri atspoguļo pierādījumus, pamatojoties uz kuriem izsniegti juridiskās atbilstības sertifikāti?

3.3.2.4. Vai prasības juridiskās atbilstības sertifikātu izsniegšanai ir skaidri formulētas un pieejamas uzņēmējiem?

3.3.2.5. Kāda ar izsniegtajiem juridiskās atbilstības sertifikātiem saistītā informācija tiek publiskota un cik bieži?

3.4. Piegādes ķēdes kontroles sistēmu pārbaude

Pārbaudes tvērums ir skaidri noteikts un aptver visu piegādes ķēdi, sākot ar kokmateriālu ieguvi un beidzot ar valsts un eksporta tirgiem. Pārbaudes metodika šo procesu dokumentē un nodrošina tā sistēmiskumu un pārredzamību; tas ir balstīts uz pierādījumiem un tiek veikts regulāri, aptverot visu, kas ietilpst tā tvērumā, piemēram, regulāru un savlaicīgu datu salīdzināšanu un saskaņošanu katrā ķēdes posmā.

3.4.1. Vai pārbaudes metodika pilnībā aptver pārbaudes attiecībā uz piegādes ķēdes kontroli?

3.4.2. Vai pārbaudes metodikā ir skaidri noteikta piegādes ķēde?

3.4.3. Kādi ir pierādījumi, kas apliecina piegādes ķēdes kontroles pārbaudi?

3.4.4. Vai iestāžu funkcijas un pienākumi ir skaidri noteikti un tiek atbilstoši piemēroti? Vai atbildīgās organizācijas rīcībā ir personāls un resursi, kas nepieciešami piegādes ķēdes kontroles veikšanai?

3.4.5. Vai piegādes ķēdes kontroles pārbaudes rezultāti ir publiski pieejami? Kādā veidā ieinteresētās personas var piekļūt šai informācijai?

3.4.6. Vai uz riskiem balstīta pieeja *LAS* ietvaros palīdz efektīvai kokmateriālu kontrolei visā piegādes ķēdē?

3.4.7. Kāda IT sistēma tiek izmantota, lai iesniegtu, pārbaudītu un reģistrētu datus? Vai pastāv sistēma datu nodrošināšanai un piekļuvei?

3.5. Brīvprātīgo sertifikācijas sistēmu atzīšana

Pastāv NĪAK apstiprinātas procedūras brīvprātīgo sertifikācijas sistēmu atzīšanai. Šīs atzīšanas procedūras ietver uz riska analīzi balstīto pārbaudi *LAS* ietvaros.

3.5.1. Vai brīvprātīgo sertifikācijas sistēmu atzīšanas procedūras ir aktuālas un atjauninātas? Vai tās ir publiski pieejamas?

3.5.2. Vai jau patlaban ir atzīta kāda no brīvprātīgajām sertifikācijas sistēmām? Vai veids, kādā tiek atzītas importa pārbaudes sistēmas, palīdz likumīguma nodrošināšanai?

3.6. Neatbilstības gadījumi

Pastāv efektīvs un funkcionējošs mehānisms piemērotu korektīvu darbību pieprasīšanai un īstenošanai gadījumos, kad tiek konstatēta neatbilstība.

3.6.1. Vai pārbaudes sistēma nodrošina atbilstību iepriekš minētajai prasībai?

3.6.2. Vai ir izstrādāts mehānisms neatbilstības gadījumu izskatīšanai, kas ietekmē *FLEGT* licencēšanu un juridiskās atbilstības sertifikātus, un vai tas tiek piemērots praksē?

3.6.3. Vai pārbaudes sistēma spēj pienācīgi identificēt neatbilstības gadījumus?

3.6.4. Vai ir pieejama atbilstīga uzskaite par noteikto neatbilstības gadījumu un piemēroto korektīvo pasākumu skaitu? Vai tiek novērtēta šo korektīvo pasākumu efektivitāte?

3.6.5. Vai citu ieinteresēto personu apkopotā informācija tiek ņemta vērā, lai noteiktu un novērtētu neatbilstības gadījumus?

3.6.6. Kāda ar neatbilstības gadījumiem saistītā informācija tiek publiskota?

3.7. Sūdzību izskatīšanas mehānismi

3.7.1. Vai pastāv sūdzību izskatīšanas sistēma, un vai tā ir pieejama visām ieinteresētajām pusēm?

3.7.2. Vai pārbaudes struktūrām ir izstrādāti mehānismi, lai saņemtu ieinteresēto personu vai neatkarīgā revidenta sūdzības un uz tām atbildētu?

3.7.3. Vai pārbaudes struktūrām ir izstrādāti mehānismi, lai saņemtu iesniegumus par valdības amatpersonu identificētiem pārkāpumiem un uz tiem atbildētu?

3.7.4. Vai ir noteikta skaidra kārtība, kādā sūdzības tiek saņemtas, reģistrētas un nodotas nākamajam līmenim (nepieciešamības gadījumā), kā arī kārtība, kādā uz tām tiek sniegtas atbildes?

4. IEDAĻA

FLEGT LICENCES

Hondurasa ir iecēlusi licences izdevējiestādi, kas uzņemas pilnu atbildību par *FLEGT* licenču izdošanu. *FLEGT* licences tiek izdotas pamatojoties uz individuāliem sūtījumiem vai apstiprinātiem uzņēmējiem.

4.1. Organizācija

4.1.1. Kāda struktūra ir atbildīga par *FLEGT* licenču izdošanu?

4.1.2. Vai licences izdevējiestādes funkcijas, kā arī tās personāla funkcijas attiecībā uz *FLEGT* licenču izdošanu ir skaidri noteiktas un publiski pieejamas?

4.1.3. Vai ir noteiktas *FLEGT* licences izdevējiestādes prasības attiecībā uz tās personāla prasmēm, un vai ir izveidoti iekšējās kontroles mehānismi?

4.1.4. Vai *FLEGT* licences izdevējiestādes rīcībā ir atbilstoši resursi tās funkciju veikšanai?

4.2. *FLEGT* licenču izdošana

4.2.1. Vai licences izdevējiestādei ir licenču izdošanas dokumentēšanas procedūras? Vai šīs procedūras, tostarp informācija par jebkādām maksājamām nodevām, ir publiski pieejamas?

4.2.2. Kā iespējams pierādīt, ka šīs procedūras tiek pareizi piemērotas praksē?

4.2.3. Vai ir pieejama atbilstīga uzskaite par izdoto un noraidīto *FLEGT* licenču skaitu? Vai šāda uzskaite skaidri atspoguļo pierādījumus, pamatojoties uz kuriem izdotas *FLEGT* licences?

4.2.4. Vai *FLEGT* licenču izdošanas prasības ir formulētas skaidri un pieejamas eksportētājiem?

4.2.5. Kāda ar izdotajām *FLEGT* licencēm saistītā informācija tiek publiskota un cik bieži?

4.3. *FLEGT* licences atsevišķiem sūtījumiem

4.3.1. Vai *FLEGT* licence ir izdota atsevišķam sūtījumam?

4.3.2. Vai eksportējamā sūtījuma likumīgums ir pierādāms ar valdības pārbaudes un izsekojamības sistēmu palīdzību?

4.4. Informācijas pieprasīšana saistībā ar izdotām *FLEGT* licencēm

Vai pastāv atbilstošs mehānisms, lai izskatītu Savienības dalībvalstu kompetento iestāžu informācijas pieprasījumus saistībā ar *FLEGT* licencēm, kā tas noteikts šā nolīguma III pielikumā? Būtiskākie jautājumi ietver:

4.4.1. Vai Savienības dalībvalstu kompetentās iestādes var iegūt precizējumus par Hondurasā izdotajām *FLEGT* licencēm?

4.4.2. Vai pastāv skaidras saziņas procedūras starp Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm un Hondurasas *FLEGT* licences izdevējiestādi?

4.4.3. Vai citām valsts vai starptautiskām ieinteresētajām personām ir pieejami informācijas kanāli, lai iegūtu informāciju par izdotajām *FLEGT* licencēm?

5. IEDAĻA

NORĀDĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ *LAS* NEATKARĪGO REVĪZIJU

LAS neatkarīgā revīzija ir no Hondurasas mežsaimniecības nozares regulatīvajām struktūrām neatkarīga procedūra. Tā ir izstrādāta, lai nodrošinātu *FLEGT* licencēšanas sistēmas uzticamību, pārbaudot visu Hondurasas *LAS* aspektu atbilstīgu darbību.

5.1. Institucionālā kārtība

Iestādes iecelšana: Hondurasa ir oficiāli iecēlusi iestādi *LAS* neatkarīgās revīzijas veikšanai, kura darbojas efektīvi un pārredzami.

Neatkarība no citām *LAS* funkcijām: meža resursu pārvaldībā vai regulatīvajā darbībā, kā arī neatkarīgajā revīzijā iesaistītās organizācijas un personas ir skaidri savstarpēji nodalītas.

5.1.1. Vai valdība ir pieņēmusi dokumentētas prasības attiecībā uz neatkarīgā revidenta neatkarību?

5.1.2. Vai ir skaidri noteikts, ka organizācijas vai personas ar komerciālām interesēm vai institucionālu lomu Hondurasas mežsaimniecības nozarē nevar pildīt neatkarīgā revidenta pienākumus?

Neatkarīgā revidenta iecelšana: organizācija, kas pilda neatkarīgā revidenta pienākumus, ir iecelta ar pārredzamu mehānismu starpniecību, un pastāv skaidri un publiski pieejami noteikumi attiecībā uz tās darbību.

5.1.3. Vai valdība ir padarījusi publiski pieejamus organizācijas, kas pilda *LAS* neatkarīgā revidenta pienākumus, darba uzdevumus?

5.1.4. Vai valdība ir dokumentējusi organizācijas, kas pilda *LAS* neatkarīgā revidenta pienākumus, iecelšanas procedūras un padarījusi tās publiski pieejamas?

Sūdzību izskatīšanas mehānisma ieviešana: pastāv mehānisms to sūdzību un konfliktu izskatīšanai, kas var rasties neatkarīgās revīzijas konstatējumu rezultātā. Šis mehānisms ļauj izskatīt jebkuru sūdzību attiecībā uz *FLEGT* licencēšanas sistēmas darbību.

5.1.5. Vai pastāv dokumentēts sūdzību izskatīšanas mehānisms, kas pieejams visām ieinteresētajām personām?

5.1.6. Vai ir noteikta skaidra kārtība, kādā sūdzības tiek saņemtas, dokumentētas un nodotas nākamajam līmenim (nepieciešamības gadījumā), kā arī kārtība, kādā uz tām tiek sniegtas atbildes?

5.2. Organizācija, kas pilda *LAS* neatkarīgā revidenta pienākumus

Organizatoriskās un tehniskās prasības: organizācija, kas pilda *LAS* neatkarīgā revidenta pienākumus, ir neatkarīga no citām *LAS* daļām un darbojas saskaņā ar dokumentētu pārvaldības struktūru, īstenojot politiku un procedūras, kas atbilst starptautiski atzītai paraugpraksei.

5.2.1. Vai organizācija, kas pilda *LAS* neatkarīgā revidenta pienākumus, darbojas, izmantojot dokumentētu pārvaldības sistēmu, kas atbilst ISO 17021 un 17065 prasībām vai līdzīgiem standartiem?

Uzraudzības metodika: *LAS* neatkarīgā revidenta metodika ir balstīta uz pierādījumiem, un ar noteiktu regularitāti tiek īstenoti uzraudzības pasākumi.

5.2.2. Vai *LAS* neatkarīgā revidenta metodikā ir precizēts, vai visi konstatējumi ir balstīti uz objektīviem pierādījumiem attiecībā uz *LAS* darbību?

5.2.3. Vai neatkarīgā revidenta metodikā ir precizēti maksimālie intervāli, kādos tiks pārbaudīts katrs *LAS* aspekts?

Neatkarīgās revīzijas darbības joma un tvērums: organizācijai, kas pilda neatkarīgā revidenta pienākumus, ir darba uzdevumi, kuros skaidri norādīts, kas ir jāuzrauga, un kuri aptver visas saskaņotās prasības *FLEGT* licenču izdošanai.

5.2.4. Vai neatkarīgā revidenta metodika aptver visus *LAS* aspektus, un vai tajā ir norādīti galvenie tās efektivitātes testi?

Prasības ziņošanai: Vai organizācija, kas pilda neatkarīgā revidenta pienākumus, regulāri ziņo NĪAK par *LAS* viengabalainību, tostarp par visiem neatbilstības gadījumiem, kā arī par to novēršanai pieņemto korektīvo pasākumu izvērtējumu?

5.2.5. Vai organizācijas, kas pilda *LAS* neatkarīgā revidenta pienākumus, darba uzdevumos ir norādītas prasības ziņošanai un ziņošanas intervāli?

_____

VIII PIELIKUMS

Papildu un atbalsta pasākumi

IEVADS

Šā nolīguma efektīvai īstenošanai Hondurasā ir nepieciešams izveidot papildu un atbalsta pasākumus iestādēm un dalībniekiem, kas ir atbildīgi par šā nolīguma ievērošanu.

Papildu un atbalsta pasākumi ir izstrādāti, balstoties uz apspriešanos ar procesā iesaistītajām iestādēm, konstatējumiem un ieteikumiem, kas gūti, šā nolīguma sarunu procesa laikā veikto laukizmēģinājumu rezultātā, kā arī balstoties uz ieteikumiem, kas radušies dažādu Hondurasas mežsaimniecības nozares pētījumu rezultātā. Darbības, kas sarunu procesa laikā nav identificētas, tiks iekļautas Tehniskā sekretariāta un BPN īstenošanas starpiestāžu sekretariāta (*SIIAVA*) darba plānos kā papildu vai papildinoši atbalsta pasākumi.

Pēc šā nolīguma stāšanās spēkā Hondurasa uzsāks darba plānu šo pasākumu piemērošanai, kā arī pastāvošo un jauno iesaistīto iestāžu struktūru ieviešanas procesu; šis process palīdzēs nodrošināt ātru un efektīvu pāreju, nododot zināšanas un pieredzi, kas iegūta ar šo nolīgumu saistītā sarunu procesa gaitā.

Plānošanas nolūkos papildu un atbalsta pasākumi ir sagrupēti piecās kategorijās:

– koordinācijas pastiprināšana starp publiskā sektora iestādēm un citiem ar šo nolīgumu saistītajiem dalībniekiem,

– spēju veidošana,

– stratēģiskā rīcība,

– pētījumi,

– juridiskie instrumenti.

Papildu un atbalsta pasākumu īstenošanai pastāv trīs prioritātes līmeņi:

– augsts = pasākumi, kas ir neatsverami Hondurasas *LAS* uzsākšanai,

– vidējs = noderīgi pasākumi *LAS* darbības optimizēšanai vai pasākumi, lai nodrošinātu lielas uzņēmēju daļas spēju ievērot juridiskās prasības un *LAS*.

– zems = vispārīgāki nozaru (institucionālās, privātā sektora, pilsoniskās sabiedrības u. tml.) atbalsta pasākumi.

Papildu un atbalsta pasākumu rokasgrāmatā tiks aprakstīta šajā pielikumā minēto pasākumu prioritārā un darbības joma, un par to būs atbildīga NĪAK, kas vajadzības gadījumā pārskatīs un atjauninās rokasgrāmatu.

1. KOORDINĀCIJAS PASTIPRINĀŠANA STARP PUBLISKĀ SEKTORA IESTĀDĒM UN CITIEM AR ŠO NOLĪGUMU SAISTĪTAJIEM DALĪBNIEKIEM

1.1. Attiecībā uz šo nolīgumu noslēgt un īstenot starpiestāžu sadarbības nolīgumus

Lai izveidotu iestāžu nolīgumus saistībā ar *SIIAVA* un NĪAK sastāvu un šā nolīguma īstenošanu, starp publiskā sektora iestādēm tiks noslēgts saprašanās memorands, ietverot: Enerģētikas, dabas resursu, vides un raktuvju ministriju (*MiAmbiente*), Mežu aizsardzības institūtu (*ICF*), Īpašuma institūtu (*IP*), Valsts agrāro institūtu (*INA*), Ieņēmumu pārvaldes dienestu (*SAR*), Muitas ieņēmumu apakšdirekciju (*DARA*), Hondurasas pašvaldību asociāciju (*AMHON*), Hondurasas sociālā nodrošinājuma institūtu (*IHSS*), Nodarbinātības un sociālās drošības ministriju (*STSS*), Lauksaimniecības un lopkopības ministriju (*SAG*), Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu valsts direktorātu (*DINAFROH*), Publiskās informācijas piekļuves institūtu (*IAIP*), Valsts Prokuratūru (*MP*), Drošības ministriju (*SSN*, kas pārstāv Valsts preventīvo policiju (*PNP*)), Valsts aizsardzības ministriju (*SEDENA*, kas pārstāv Hondurasas Bruņotos spēkus (*FFAA*)), Ģenerālprokuratūru (*PGR*), Hondurasas Centrālo banku (*BCH*), Valsts meža zinātņu skolu (*ESNACIFOR*), kā arī citām akadēmiskajām iestādēm, kas nodarbojas ar vides un mežsaimniecības jautājumiem. Turklāt gadījumos, kur tas tiks uzskatīts par lietderīgu, lai koordinētu dažādās šajā nolīgumā iesaistītās iestādes, to starpā tiks noslēgti sadarbības nolīgumi.

1.2. Veikt attiecīgus organizatoriskus pielāgojumus ar šo nolīgumu saistītajās publiskā sektora iestādēs un nodrošināt to budžetos šā nolīguma īstenošanai nepieciešamo finansējumu

Katra iestāde šā nolīguma tekstu un pielikumus lieto par norādi, jo īpaši šo pielikumu, un tos izmanto kā vadlīnijas nepieciešamajiem budžeta pielāgojumiem. Finanšu ministrija (*SEFIN*) veiks nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu *MiAmbiente*, *ICF*, *IP*, *INA*, *SAR*, *DARA*, *AMHON*, *IHSS*, *STSS*, *SAG*, *DINAFROH*, *IAIP*, *MP*, *SSN*, *SEDENA*, *PGR*, *BCH*, *ESNACIFOR*, kā arī citu akadēmisko iestāžu, kas nodarbojas ar vides un mežsaimniecības jautājumiem, pieprasīto ar šo nolīgumu saistīto budžeta prasību izpildi. Šie resursi tiks izmantoti, lai īstenotu ar šo nolīgumu saistītās darbības, un tie tiks iekļauti atjauninātajos iestāžu stratēģiskajos plānos un gada darbības plānos, sākot ar sešu mēnešu periodu pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas.

1.3. Izstrādāt un īstenot starpiestāžu koordinācijas stratēģijas, lai nodrošinātu likumīguma tabulās noteikto rādītāju un katras iestādes kompetencē esošo *LAS* prasību izpildi.

LAS vispārējai īstenošanai un *ICF* Likumīguma pārbaudes nodaļas darbībai jo īpaši nepieciešama cieša *ICF* un ar šo nolīgumu saistīto iestāžu sadarbība, lai standartizētu šai nodaļai piegādājamās informācijas plūsmu. Īstenojamās stratēģiskās darbības tiks koordinētas, izmantojot *FLEGT*-BPN īstenošanas starpiestāžu sekretariātu (*SIIAVA*).

1.4. Izveidot mehānismus informācijas apmaiņai starp *LAS* iesaistītajām iestādēm, nosakot prioritātes IT sistēmu savstarpējā komunikācijā.

Informācijas apmaiņa palielinās datu plūsmu starp to iestāžu sistēmām, kuras ir atbildīgas par *LAS* īstenošanu un likumīguma rādītāju uzraudzību. Lai datus padarītu pieejamus *ICF* pakļautās Likumīguma pārbaudes nodaļas vajadzībām, tiks izveidota attiecīga datubāze. Šis pasākums nodrošinās datu mijiedarbību starp *SIRMA, SNIF, ICF* rīcībā esošo *Geoportal* sistēmu un citu iestāžu sistēmām, kā arī ar pastāvošajām profesionālo asociāciju sistēmām.

Tiks izstrādāta datorsistēma ar funkcijām, kas pielāgotas atsevišķu iestāžu īstenošanas spējām. Atkarībā no informācijas apmaiņas sistēmas diagnostikas un veiktspējas analīzes rezultātiem pastāv iespēja, ka atsevišķu sistēmas aspektu risinājumos netiks izmantotas datorizētas procedūras.

1.5. Īstenot Valsts stratēģijas nelikumīgas mežizstrādes apkarošanai (*ENCTI*) rīcības plānu

Šī ir visaptveroša šā nolīguma īstenošanas stratēģija, jo tā ietver darbības, kas saistītas ar vairākiem likumīguma tabulu principiem atbilstoši V pielikuma 11. iedaļai. *ICF* ir vairākkārt mēģinājis īstenot *ENCTI*, taču šie centieni nav bijuši sekmīgi galvenokārt finanšu resursu trūkuma dēļ. 2017. gadā tika plānota un budžetā paredzēta atsevišķu preventīvu un uzraudzības pasākumu īstenošana kā sākotnējs solis ceļā uz pastāvīgu darbību un resursu pieaugumu, ko attiecīgās iestādes var izmantot *ENCTI* īstenošanai.

1.6. Izveidot un īstenot šā nolīguma īstenošanas progresa pārraudzības un novērtēšanas metodiku

Lai pārraudzītu un novērtētu šā nolīguma īstenošanas progresu, katrai iestādei ir nepieciešams noteikt pamatprincipus un metodiku sistemātiskai šā nolīguma īstenošanas progresa pārraudzībai, kas tāpat arī tiks izmantota kā informācijas avots šā nolīguma gada ziņojuma sastādīšanā, kā arī šā nolīguma pārskatīšanā, ko puses veic katrus divus gadus.

1.7. Izveidot un īstenot šā nolīguma ietekmes noteikšanas metodiku

Lai novērtētu šā nolīguma ietekmi, jo īpaši attiecībā uz neaizsargātām grupām, ir nepieciešams noteikt pamatprincipus un metodiku, jo dažādiem dalībniekiem ir pienākums sistemātiski novērtēt šā nolīguma ietekmi atbilstoši 19. panta 3. punkta h) apakšpunktam un 17. pantam.

1.8. Īstenot īpašu legalizācijas plānu attiecībā uz valsts meža teritorijām un pirmiedzīvotāju tautu teritorijām

Tiks izstrādāts un ieviests īpašs plāns ar mērķi izpildīt esošos nolīgumus starp *ICF*, *IP* un *INA*.

1.9. Pastiprināt koordinācijas spējas ar tiesu varas amatpersonām un tiesībaizsardzības iestādēm attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar mežsaimniecības nozari

Šis pasākums ir paredzēts spēju veidošanai, jo īpaši tiesnešu un maģistrātu apmācīšanai konkrētos jautājumos, kas saistīti ar vides un mežsaimniecības tiesību aktu īstenošanu, ņemot vērā viņu lomu šā nolīguma efektīvā īstenošanā.

1.10. Koordinēt darbības attiecībā uz *LAS* sūdzību izskatīšanas procedūru ieviešanai nepieciešamo tiesību aktu izstrādi

Šis pasākums nosaka katras iestādes mijiedarbību, darbību un kompetenci, kas aprakstīta V pielikuma 10. iedaļā un kas nodarbojas ar *LAS* sūdzību izskatīšanas procedūrām neatkarīgi no tā, vai tās jau pastāv vai vēl ir jāizstrādā. Šīs struktūras ietver visas *LAS* iesaistītās iestādes, neatkarīgo revīzijas struktūru, Nolīguma īstenošanas apvienoto komiteju un pilsonisko sabiedrību.

1.11. Stiprināt sabiedrības līdzdalību un izveidot tai oficiālu pamatu meža pārvaldības uzlabošanas nolūkā

ICF parakstīs nolīgumus par spēju veidošanu un starpiestāžu sadarbību ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un ar Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu organizācijām (*PIAH*), lai neatkarīgi uzraudzītu *LAS* darbību attiecībā uz koka izstrādājumiem. Tajā tiks ietverta vietējo iedzīvotāju mežsaimniecības un rūpniecisko darbību pārraudzība.

1.12. Izveidot un īstenot publiskās informācijas pārvaldības sistēmu

Apspriešanai tiks izstrādāta datubāze, kura saturēs IX pielikumā aprakstīto sabiedrībai interesējošo informāciju, kā arī citu potenciāli būtisku radušos informāciju.

2. SPĒJU VEIDOŠANA

2.1. Izstrādāt un īstenot spēju veidošanas programmu šā nolīguma īstenošanā iesaistītajām iestādēm

ICF un šā nolīguma īstenošanā iesaistītās iestādes izstrādās un īstenos mācību programmu, kas pielāgota katras iestādes pienākumiem, lai uzlabotu to zināšanas.

2.2. Izstrādāt un īstenot spēju veidošanas plānu mežsaimniecības nozares uzņēmējiem

Laukizmēģinājumi, kas tika veikti ar šo nolīgumu saistīto pārrunu laikā, 2016. gada oktobrī, atklāja mežsaimniecības nozares uzņēmēju, piemēram, mežu īpašnieku, mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumu, agromežsaimniecības grupu, MVU un mikrouzņēmumu juridiskās atbilstības vājās vietas un nepilnības. Pētījums, kas norādīts 4.4. pasākumā, kalpos par pamatu mācību kursu izstrādei mežsaimniecības nozares uzņēmējiem. Šis plāns ietver tehnisko apmācību uzņēmējiem, kā arī prioritāšu noteikšanu attiecībā uz MVU un mikrouzņēmumiem, ņemot vērā to īpašās vajadzības.

3. STRATĒĢISKĀS DARBĪBAS

3.1. Racionalizēt un vienkāršot valsts iestāžu darbību attiecībā uz mežsaimniecības nozari

Tam nepieciešama pastāvošo mežsaimniecības piegādes ķēdi reglamentējošo administratīvo procedūru detalizēta pārskatīšana. Šī pasākuma mērķis ir padarīt mežsaimniecības nozari pievilcīgāku ieguldījumiem, kā arī atvieglot MVU un mikrouzņēmumu darbību, paātrinot ar BPN saistītās formalitātes visās iestādēs.

3.2. Novērtēt un atjaunināt šā nolīguma īstenošanā iesaistītās procedūras attiecībā uz pārkāpumu izskatīšanu un sodu piemērošanu

Ar šo pasākumu tiks pārskatīti noteikumi un procedūras attiecībā uz pārkāpumiem un sodiem, kas piemērojami katras šā nolīguma īstenošanā iesaistītās iestādes darbībā. Šo pasākumu koordinēs *SIIAVA*.

3.3. Izveidot un īstenot uz riskiem balstītu kontroles un pārbaudes procedūru

Lai samazinātu nelikumīgu praksi — galveno izaicinājumu *LAS* īstenošanā —, savlaicīgas un efektīvas pārbaudes nolūkā visā piegādes ķēdē ir jāievieš visaptverošs riska pārvaldības mehānisms, kā tas noteikts V pielikuma 6.1.5. iedaļā.

3.4. Atjaunināt, uzturēt un īstenot Valsts kokmateriālu izsekojamības IT sistēmu (*SIRMA*)

SIRMA reģistrē dokumentāciju saistībā ar kokmateriālu ieguvi, kontroli, kā arī uzraudzības un pārbaudes darbībām; tādējādi tiek nodrošināta izsekojamība mežsaimniecības piegādes ķēdē.

Šis pasākums ir saistīts ar 3.5. pasākumu, ietverot *SNIF* un *SIRMA* mijiedarbību informācijas pārvaldībā.

3.5. Izstrādāt un ieviest jaunus moduļus Valsts mežsaimniecības informācijas sistēmā (*SNIF*)

Šis pasākums nodrošinās *SIRMA* un *SNIF* mijiedarbību, izmantojot tīmekļa savienojumu, lai ģenerētu apjoma kontroles ziņojumus par visām ieguves licencēm, kuras tiek apstiprinātas, veicot dokumentāru pārbaudi, izmantojot *SNIF*. Turklāt *SIRMA* patlaban pārvalda lielu informācijas apjomu saistībā ar noteiktām ieguves licencēm, kas nav reģistrētas *SNIF*, un tas nozīmē, ka būs nepieciešami moduļi šo sistēmu savienošanai.

3.6. Izstrādāt un īstenot valsts iestāžu administratīvo procedūru decentralizēšanas un deleģēšanas politiku attiecībā uz mežsaimniecības nozari

Šā pasākuma mērķis ir izstrādāt un ieviest stratēģiju, ar kuru deleģēt un tādējādi paātrināt procedūras iestādēs, uz kurām attiecas likumīguma tabulu rādītāji. Savukārt turpmāks mērķis ir izveidot un īstenot decentralizācijas stratēģiju, kas pakāpeniski nodos *ICF* administratīvās pilnvaras pašvaldībām kopā ar resursiem un spēju tos uzņemties.

3.7. Īstenojot šo nolīgumu, izstrādāt aizsardzības pasākumus neaizsargātajām grupām

Tajos ietvertas mērķtiecīgas darbības, lai aizsargātu neaizsargāto grupu tiesības. Šā nolīguma pārraudzības, novērtēšanas un ietekmes noteikšanas metodikas (1.7. papildu pasākums) īstenošanā tiks identificēti aizsardzības pasākumi papildus tiem, kas noteikti V pielikumā (12. iedaļā).

3.8. Izstrādāt un īstenot pakāpenisku stratēģiju, lai pastiprinātu mežsaimniecības nozares mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu juridisko atbilstību

Lai izstrādātu šo stratēģiju, ir jāizstrādā 4.6. papildu pasākums (uzņēmēju skaitīšana), pamatojoties uz 2.2. (spēju veidošana), 3.1. (administratīvo procedūru paātrināšana) un 3.12. (stimulēšana) papildu pasākumu.

3.9. Izstrādāt un ieviest valsts zemes izmantošanas klasifikācijas sistēmu

Valsts klasifikācijas sistēma laika gaitā klasificēs un pārraudzīs zemes, iekļaujot meža zemes, atsevišķi stāvošu koku ārpus mežiem un citu veidu augsnes seguma, izmantošanu.

Klasifikācijas kritēriji ietvers zemes izmantošanas ekonomiskos un sociālos aspektus, kā arī tās biofizikālos aspektus. Sistēma tiks izstrādāta, atsaucoties uz pastāvošiem vai plānotiem tehniskajiem un zinātniskajiem pētījumiem, kā to paredz likums "Par mežsaimniecību, aizsargājamām teritorijām un savvaļas augiem un dzīvniekiem".

Valsts klasifikācijas sistēmu vadīs *ICF*, kas būs atbildīgs par tās izstrādi, plānošanu un īstenošanu, un tam atbalstu sniegs *MiAmbiente, SAG*, Cilvēktiesību, tiesiskuma, pārvaldes un decentralizācijas sekretariāts, kā arī *INA*, atbilstoši savai kompetencei. Sistēmas koncepcija ietvers īpašus pasākumus, lai nodrošinātu, ka laika gaitā tiek saglabāta nepieciešamā spēja to pārvaldīt un uzturēt un ka sagatavotās datu kopas ir pieejamas un aktuālas.

3.10. Atjaunināt mežsaimniecības nozares uzņēmumiem un kokmateriālu krautuvēm paredzētā Vides licences sertifikāta *MiAmbiente* vides klasifikācijas tabulu

Šā pasākuma mērķis ir atjaunināt ietekmes uz vidi kategorijas attiecībā uz mežsaimniecības nozares uzņēmumu un kokmateriālu krautuvju darbībām, nodrošinot starpiestāžu koordināciju starp *ICF* un *MiAmbiente*; šīs kategorijas tiks publicētas un oficiāli pieņemtas ar mērķi tās ieviest. Tiks izveidots modulis, lai izsniegtu sertifikātus, ar kuriem projekti ar nenozīmīgu ietekmi uz vidi tiek atbrīvoti no pienākuma saņemt Vides licences sertifikātu, kā arī Vienkāršotās vides licencēšanas sistēmas (*SLAS*) modulis laika saīsināšanai, kas nepieciešams, lai iegūtu atbrīvojumu no Vides licences sertifikāta tādiem projektiem, uz kuriem neattiecas Vides klasifikācijas tabula.

3.11. Izveidot sistēmu Nodarbinātības un sociālās drošības ministrijā, lai reģistrētu un pārvaldītu informāciju par nodarbinātību mežsaimniecības nozarē

Lai novērtētu juridisko atbilstību rādītājiem, kas attiecas uz darba līgumiem, minimālajām darba algām, kā arī veselības un drošības pasākumiem (likumīguma tabulu 4. principa rādītāji), būs nepieciešams veicināt *STSS* pašreizējās spējas, izveidojot IT sistēmu, lai reģistrētu vietējos mežsaimniecības nozares uzņēmumus, kā arī veiktu nepieciešamos turpmākos pasākumus, ņemot vērā formalitāšu vienkāršošanu.

IT sistēmas izveide informācijas reģistrēšanai un pārvaldībai var tikt veikta pakāpeniski atkarībā no iesaistīto *STSS* nodaļu un valsts līmenī iesaistīto mežsaimniecības nozares uzņēmēju spējām, veidojot starpsavienojumus ar citām iestādēm (tostarp ar *IHSS*).

3.12. Izstrādāt un īstenot uz stimulēšanu balstītu stratēģiju, kas vērsta uz mežsaimniecības nozares mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem

Šā pasākuma mērķis ir īstenot Mežsaimniecības likuma 35. un 149. pantu attiecībā uz stimuliem, meklējot veidus, kā izmantot pieejamos resursus un padarīt tos pieejamus atbalsta saņēmējiem, kuri iesaistīti mežsaimniecības darbībās, jo īpaši mežsaimniecības nozares mikrouzņēmumiem, kā arī mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Šie stimulēšanas pasākumi attieksies arī uz mežu īpašniekiem.

3.13. Izstrādāt un īstenot Valsts komunikācijas stratēģiju attiecībā uz šo nolīgumu

Šī Valsts komunikācijas stratēģija palīdzēs izplatīt šā nolīguma tvērumu un palielināt informētību par atbilstību tiesību aktiem mežsaimniecības nozares uzņēmēju starpā. Šī stratēģija tiks īstenota pakāpeniski, sākot ar nodarbinātības un sociālajiem aspektiem.

3.14. Vienoties par tiem politikas virzieniem, kuru mērķis ir uzlabot un saskaņot lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares

Īstenojot šo pasākumu, cita starpā tiks pārskatīti politikas virzieni, kas attiecas uz lauksaimniecību, mežsaimniecību un zemes izmantošanas plānošanu, lai samazinātu meža zemes pārveidošanu par lauksaimniecības zemi un stiprinātu pārbaudes attiecībā uz zemes izmantošanas veida pārveidošanas likumīgumu. Šajā procesā vadošā loma citu struktūru starpā būs *ICF, MiAmbiente, SAG* un *Secretaría de Desarrollo Económico* (*SDE*).

4. PĒTĪJUMI

ICF vai attiecīgā iestāde, kas norādīta papildu pasākumu sarakstā šā pielikuma beigās, savas darbības koordinējot ar citām iestādēm un tās sakārtojot prioritārā secībā, veiks tālāk norādītos pētījumus.

4.1. Analizēs institucionālās tehniskās un operatīvās spējas šā nolīguma īstenošanai

Šīs analīzes rezultāts tiks izmantots 1.2. un 2.1. papildu pasākuma izstrādē, jo tas nodrošinās informāciju, kas nepieciešama institucionālo spēju veidošanas procesa pamatnostādnēm.

4.2. Pētīs šā nolīguma ietekmi uz neaizsargāto grupu labklājību, tostarp noteiks pamatprincipus

Termins “neaizsargātās grupas” citu starpā ietver Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas (*PIAH*), agromežsaimniecības organizācijas un nelielas galdniecības darbnīcas. Šā pētījuma rezultāti tiks izmantoti 3.7. papildu pasākuma izstrādē.

4.3. Pārskatīs muitas procedūru, kas saistīta ar likumīguma pārbaudes līmeni (importa un eksporta gadījumā), lai to saskaņotu ar šā nolīguma procedūrām

Šis pētījums pārskatīs muitas procedūru, kas saistīta ar likumīguma pārbaudes līmeni kokmateriālu importa un eksporta gadījumā, lai šo procedūru nepieciešamības gadījumā būtu iespējams atjaunināt.

4.4. Apsekos sākotnējo stāvokli attiecībā uz mežsaimniecības nozares uzņēmēju juridiskās atbilstības līmeni, iekļaujot vides, sociālos un ekonomiskos aspektus, uz kuriem attiecas šā nolīguma principi, kritēriji un rādītāji.

Šis pētījums atvieglos kontroles un pārbaudes mehānismu īstenošanu, kā arī sekmēs uzņēmēju spēju veidošanas programmu izstrādi.

4.5. Pētīs primārās un sekundārās apstrādes rūpniecības darbības rādītājus, lai noteiktu kontroles procedūras izsekojamības sistēmās

Šie pētījumi sniegs *ICF* datus par primārās kokapstrādes darbības rādītājiem un tiks izmantoti, lai īstenotu kontroles procedūras attiecībā uz mežsaimniecības uzņēmumiem.

4.6. Atjauninās primāro un sekundāro mežsaimniecības uzņēmumu, kā arī kokmateriālu krautuvju skaitīšanas rezultātus, lai ieviestu kontroles procedūras un pārbaudes mehānismus

Šā papildu pasākuma izpratnē, kā arī saskaņā ar Mežsaimniecības likumā ietvertajiem aprakstiem nelielas namdaru, galdniecības un līdzīgas darbnīcas ietilpst sekundārajā nozarē.

5. JURIDISKIE INSTRUMENTI

ICF vai attiecīgā iestāde, kas norādīta papildu pasākumu sarakstā, savas darbības koordinējot ar citām šā nolīguma īstenošanā iesaistītajām iestādēm, veiks tālāk minētās darbības.

5.1. Ar juridiska instrumenta palīdzību izveidos un institucionalizēs *SIIAVA*

5.2. Izveidos un īstenos juridisko instrumentu koka izstrādājumu valsts tirgus uzticamības pārbaudei

5.3. Izveidos un īstenos juridisko instrumentu importētu koka izstrādājumu uzticamības pārbaudei

5.4. Izvērtēs, atjauninās un ieviesīs noteikumus saistībā ar kontroles mehānismiem attiecībā uz kokmateriāliem un koka izstrādājumiem tranzītā, kā arī attiecībā uz valstī importētiem kokmateriāliem un koka izstrādājumiem

5.5. Izstrādās un īstenos regulu, lai noteiktu likumīguma sertifikātu izsniegšanas, kā arī *FLEGT* un *H-Legal* licenču izdošanas procedūras

5.6. Izveidos un īstenos noteikumus par kokmateriālu ieguvi no atsevišķi stāvošiem kokiem ārpus mežiem

Šie noteikumi ieviesīs tehniskos un juridiskos mehānismus, ar kuru palīdzību atsevišķi stāvošu koku īpašniekam tiks atļauta vai aizliegta kokmateriālu ieguve no šādiem kokiem. Paredzēts, ka kokmateriāli, kas iegūti no šādiem kokiem, tiks galvenokārt piegādāti mazajiem mežsaimniecības uzņēmumiem (galdniecības darbnīcām). Tomēr šie noteikumi attieksies uz visu veidu uzņēmējiem, kuri šāda veida kokmateriālus drīkst izmantot neatkarīgi no uzņēmuma lieluma.

5.7. Izveidos un īstenos noteikumus kokmateriālu ieguvei saskaņā ar nekomerciālām licencēm

Šie noteikumi ieviesīs tehniskos un juridiskos mehānismus, ar kuru palīdzību ieinteresētajai pusei (kas var būt vai nebūt zemes īpašnieks) tiks atļauta kokmateriālu ieguve no atsevišķi stāvošiem kokiem pašu lietošanai. Izstrādājumu, kas iegūti, izmantojot šīs nekomerciālās licences, nonākšana piegādes ķēdē nav pieļaujama. Tomēr tos reģistrēs un uzraudzīs *ICF*.

5.8. Izstrādās un īstenos regulu un citus pasākumus *FPIC* ieviešanai

Kolīdz likums "Par brīvprātīgu iepriekšēju un informētu piekrišanu" (*FPIC*) valstī kļūs juridiski saistošs, būs nepieciešams izveidot mehānismus tā īstenošanai.

Šajā nolūkā Hondurasas valsts, ciktāl tas ir iespējams, visos līmeņos un visās struktūrās un tās pilnvaru ietvaros apņemas atbalstīt attiecīgās regulas izveidošanas un izstrādes procesu, nodrošinot Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu un kopienu līdzdalību.

Tāpat arī tiks izstrādāts *FPIC* īstenošanas protokols saskaņā ar starptautiskajiem standartiem, kas piemērojami mežsaimniecības nozarē līdz šā likuma pieņemšanai.

5.9. Izstrādās un īstenos regulu, lai noteiktu procedūras valsts amatpersonu pārkāpumu vai neatbilstību klasificēšanai

5.10. Izstrādās un īstenos vadlīnijas attiecībā uz pārkāpumu izskatīšanu un sodu piemērošanu mežsaimniecības nozares uzņēmējiem

5.11. Izstrādās un īstenos tiesisko regulējumu attiecībā uz darbuzņēmēju darbībām

5.12. Pārskatīs, atjauninās un īstenos vadlīnijas un standartus labākas meža apsaimniekošanas nodrošināšanai

Atjauninot pamatnostādnes un standartus, lielāka uzmanība tiks pievērsta platlapu koku mežiem, ņemot vērā, ka attiecībā uz priežu mežiem jau pastāv noteikumi, kas reglamentē to izmantošanu.

5.13. Atjauninās un īstenos noteikumus attiecībā uz sertificētām apmežotām teritorijām

5.14. Izveidos un īstenos norādījumus, lai pārbaudītu apstiprināto gada darbības plānu aizsardzības programmas atbilstību

5.15. Izveidos un īstenos instrumentu, nosakot Pašvaldību vides jautājumu vienību (*UMA*) nozīmi Vides licenču sertifikātu izsniegšanā sadarbībā ar *MiAmbiente* un *AMHON*

5.16. Izvērtēs, atjauninās un īstenos noteikumus attiecībā uz īpašajiem agromežsaimniecības sistēmu plāniem (*PESA*), ņemot vērā arī platības, kas lielākas par 100 hektāriem.

5.17. Izstrādās un īstenos mehānismu, lai *ICF* varētu atzīt privātās mežsaimniecības sertifikācijas sistēmas

6. Papildu un atbalsta pasākumu finansēšanas mehānismi

Puses ir noteikušas, ka, lai īstenotu lielāko daļu šajā pielikumā minēto pasākumu, kā arī citas darbības, kas nepieciešamas šā nolīguma īstenošanai, ir nepieciešami papildu tehniskie un finanšu resursi. Šie resursi nodrošinās to, ka likumīguma pārbaudē skaidri noteiktās iestādes, varēs īstenot savu darbību ar pārliecību, ka tām pieejami atbilstoši resursi, pārvaldības sistēmas un kvalificēti darbinieki, kā arī noturīgi un efektīvi mehānismi šā nolīguma efektīvai īstenošanai, kā arī sekmēs darbības nelikumīgas mežizstrādes galveno iemeslu un veicinošo apstākļu novēršanai. Uz papildu resursu nodrošināšanu attieksies Hondurasas noteiktās parastās palīdzības plānošanas procedūras, kā arī Hondurasas pašmāju budžeta procedūras.

Tādējādi atsevišķi šajā pielikumā minētie papildu un atbalsta pasākumi var tikt finansēti no:

– Hondurasas valdības pašu kapitāla:

  – valsts kopējā budžeta;

– Eiropas Komisijas un/vai Savienības dalībvalstu ieguldījuma:

  – projektos,

  – budžeta atbalstā attiecīgos gadījumos;

– citiem finansējuma avotiem.

Puses ir nolēmušas, ka papildu finanšu resursu nepieciešamības gadījumā tās apņemas meklēt citus papildu finansējuma avotus. Šajā sakarā puses nodrošinās, ka ar šā nolīguma īstenošanu saistītās darbības tiek saskaņotas ar esošajām un turpmākajām attīstības iniciatīvām, jo īpaši *REDD+*.

ATBALSTA UN PAPILDU PASĀKUMI PĒC STRATĒĢISKAJĀM JOMĀM

Nr.	Prioritāte	Kategorija	Darbība/rīcība	Atbildīgā iestāde
1.1.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Attiecībā uz šo nolīgumu noslēgt un īstenot starpiestāžu sadarbības nolīgumus	*ICF*, *SIIAVA*
1.2.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Veikt attiecīgus organizatoriskus pielāgojumus ar šo nolīgumu saistītajās publiskā sektora iestādēs un nodrošināt to budžetos šā nolīguma īstenošanai nepieciešamo finansējumu	*SEFIN*, *SIIAVA*
1.3.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Izstrādāt un īstenot starpiestāžu koordinācijas stratēģijas, lai nodrošinātu likumīguma tabulās noteikto rādītāju un katras iestādes kompetencē esošo *LAS* prasību izpildi.	*SIIAVA*
1.4.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Izveidot mehānismus informācijas apmaiņai starp *LAS* iesaistītajām iestādēm, nosakot prioritātes IT sistēmu savstarpējā komunikācijā.	*SIIAVA*
1.5.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Īstenot Valsts stratēģijas nelikumīgas mežizstrādes apkarošanai (*ENCTI*) rīcības plānu	*ICF*, *FFAAH*, *FEMA*, *PGR*, *PNP*, *FTIA*, *FUSINA*.

Nr.	Prioritāte	Kategorija	Darbība/rīcība	Atbildīgā iestāde
1.6.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Izveidot un īstenot šā nolīguma īstenošanas progresa pārraudzības un novērtēšanas metodiku	*ICF*, *SIIAVA*
1.7.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Izveidot un īstenot šā nolīguma ietekmes noteikšanas metodiku	*ICF*, *SIIAVA*
1.8.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Īstenot īpašu legalizācijas plānu attiecībā uz valsts meža teritorijām un pirmiedzīvotāju teritorijām	*ICF*, *INA*, *IP*, *AMHON*
1.9.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Pastiprināt koordinācijas spējas ar tiesu varas amatpersonām un tiesībaizsardzības iestādēm attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar mežsaimniecības nozari	*ICF*, *FEMA*, *PGR*, Augstākā tiesa
1.10.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Koordinēt darbības attiecībā uz *LAS* sūdzību izskatīšanas procedūru ieviešanai nepieciešamo tiesību aktu izstrādi	*ICF*, *SIIAVA*
1.11.	Augsta	Koordinācijas stiprināšana	Stiprināt sabiedrības līdzdalību un izveidot tai oficiālu pamatu meža pārvaldības uzlabošanas nolūkā	*ICF*
1.12.	Vidēja	Koordinācijas stiprināšana	Izveidot un īstenot publiskās informācijas pārvaldības sistēmu	*SIIAVA*

Nr.	Prioritāte	Kategorija	Darbība/rīcība	Atbildīgā iestāde
2.1.	Augsta	Spēju veidošana	Izstrādāt un īstenot spēju veidošanas programmu šā nolīguma īstenošanā iesaistītajām iestādēm	*ICF*, *SIIAVA*, *ESNACIFOR* un citas akadēmiskās iestādes.
2.2.	Vidēja	Spēju veidošana	Izstrādāt un īstenot spēju veidošanas plānu mežsaimniecības nozares uzņēmējiem	*ICF*
3.1.	Augsta	Stratēģiskā rīcība	Racionalizēt un vienkāršot valsts iestāžu darbību attiecībā uz mežsaimniecības nozari	*ICF*, *SAR*, *SAG*, *IHSS*, *STSS*
3.2.	Augsta	Stratēģiskā rīcība	Novērtēt un atjaunināt šā nolīguma īstenošanā iesaistītās procedūras attiecībā uz pārkāpumu izskatīšanu un sodu piemērošanu	*SIIAVA*
3.3.	Augsta	Stratēģiskā rīcība	Izveidot un īstenot uz riskiem balstītu kontroles un pārbaudes procedūru	*ICF*, *MiAmbiente*, *PNP*, *MP*
3.4.	Augsta	Stratēģiskā rīcība	Atjaunināt, uzturēt un īstenot Valsts kokmateriālu izsekojamības IT sistēmu (*SIRMA*)	*ICF*
3.5.	Augsta	Stratēģiskā rīcība	Izstrādāt un ieviest jaunus moduļus Valsts mežsaimniecības informācijas sistēmā (*SNIF*)	*ICF*

Nr.	Prioritāte	Kategorija	Darbība/rīcība	Atbildīgā iestāde
3.6.	Vidēja	Stratēģiskā rīcība	Izstrādāt un īstenot valsts iestāžu administratīvo procedūru decentralizēšanas un deleģēšanas politiku attiecībā uz mežsaimniecības nozari	*ICF*, *SAR*, *SAG*, *IHSS*, *STSS*
3.7.	Vidēja	Stratēģiskā rīcība	Īstenojot šo nolīgumu, izstrādāt aizsardzības pasākumus neaizsargātajām grupām	*SIIAVA*
3.8.	Vidēja	Stratēģiskā rīcība	Izstrādāt un īstenot pakāpenisku stratēģiju, lai pastiprinātu mežsaimniecības nozares mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu juridisko atbilstību	*SIIAVA*
3.9.	Vidēja	Stratēģiskā rīcība	Izstrādāt un ieviest valsts zemes izmantošanas klasifikācijas sistēmu	*IP*, *ICF*, *INA*
3.10.	Vidēja	Stratēģiskā rīcība	Atjaunināt mežsaimniecības nozares uzņēmumiem un kokmateriālu krautuvēm paredzētā Vides licences sertifikāta *MiAmbiente* vides klasifikācijas tabulu	*ICF*, *MiAmbiente*
3.11.	Vidēja	Stratēģiskā rīcība	Izveidot sistēmu Nodarbinātības un sociālās drošības ministrijā, lai reģistrētu un pārvaldītu informāciju par nodarbinātību mežsaimniecības nozarē	*STSS*
3.12.	Zema	Stratēģiskā rīcība	Izstrādāt un īstenot uz stimulēšanu balstītu stratēģiju, kas vērsta uz mežsaimniecības nozares mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem	*ICF*, *SAR*, *SAG*, *IHSS*, *STSS*
3.13.	Zema	Stratēģiskā rīcība	Izstrādāt un īstenot Valsts komunikācijas stratēģiju attiecībā uz šo nolīgumu	*ICF*, *SIIAVA*

Nr.	Prioritāte	Kategorija	Darbība/rīcība	Atbildīgā iestāde
3.14.	Zema	Stratēģiskā rīcība	Vienoties par tiem politikas virzieniem, kuru mērķis ir uzlabot un saskaņot lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares	*SDE*, *ICF*, *SAG*, *MiAmbiente*, *IHCAFE*
4.1.	Augsta	Pētījumi	Analizēt institucionālās tehniskās un operatīvās spējas šā nolīguma īstenošanai	*SIIAVA*
4.2.	Augsta	Pētījumi	Pētīt šā nolīguma ietekmi uz neaizsargāto grupu labklājību, tostarp noteikt pamatprincipus	Sociālās iekļaušanas sekretariāts (*SEDIS*) — *DINAFROH*, *ICF*
4.3.	Augsta	Pētījumi	Pārskatīt muitas procedūru, kas saistīta ar likumīguma pārbaudes līmeni (importa un eksporta gadījumā), lai to saskaņotu ar šā nolīguma procedūrām	*DARA*, *SAR*, *ICF*
4.4.	Augsta	Pētījumi	Apsekot sākotnējo stāvokli attiecībā uz mežsaimniecības nozares uzņēmēju juridiskās atbilstības līmeni, iekļaujot vides, sociālos un ekonomiskos aspektus, uz kuriem attiecas šā nolīguma principi, kritēriji un rādītāji	*ICF*, *SIIAVA*
4.5.	Vidēja	Pētījumi	Pētīt primārās un sekundārās apstrādes rūpniecības darbības rādītājus, lai noteiktu kontroles procedūras izsekojamības sistēmās	*ICF*, *AMADHO*, *ESNACIFOR* un citas akadēmiskās iestādes.

Nr.	Prioritāte	Kategorija	Darbība/rīcība	Atbildīgā iestāde
4.6.	Vidēja	Pētījumi	Atjaunināt primāro un sekundāro mežsaimniecības uzņēmumu, kā arī kokmateriālu krautuvju skaitīšanas rezultātus, lai ieviestu kontroles procedūras un pārbaudes mehānismus	*ICF*
5.1.	Augsta	Juridiskie instrumenti	Izveidot un institucionalizēt *SIIAVA*	*SDE*, *ICF*, *IP*, *INA*, *DINAFROH*, *MiAmbiente*, *SAG*, *SAR*, *DARA*, *IAIP*, policija, *FFAA*, *PGR*, *IHSS*, *STSS*, *ESNACIFOR* un citas akadēmiskās iestādes.
5.2.	Augsta	Juridiskie instrumenti	Izveidot un īstenot juridisko instrumentu koka izstrādājumu valsts tirgus uzticamības pārbaudei	*ICF*, *PGR*, *MP*
5.3.	Augsta	Juridiskie instrumenti	Izveidot un īstenot juridisko instrumentu importētu koka izstrādājumu uzticamības pārbaudei	*ICF*, *DARA*, *BCH*
5.4.	Augsta	Juridiskie instrumenti	Izvērtēt, atjaunināt un ieviest noteikumus saistībā ar kontroles mehānismiem attiecībā uz kokmateriāliem un koka izstrādājumiem tranzītā, kā arī attiecībā uz valstī importētiem kokmateriāliem un koka izstrādājumiem	*DARA*, *ICF*, *SAR*

Nr.	Prioritāte	Kategorija	Darbība/rīcība	Atbildīgā iestāde
5.5.	Augsta	Juridiskie instrumenti	Izstrādāt un īstenot regulu, lai noteiktu likumīguma sertifikātu izsniegšanas, kā arī *FLEGT* un *H-Legal* licenču izdošanas procedūras	*ICF*
5.6.	Augsta	Juridiskie instrumenti	Izveidot un īstenot noteikumus par kokmateriālu ieguvi no atsevišķi stāvošiem kokiem ārpus mežiem	*ICF*
5.7.	Augsta	Juridiskie instrumenti	Izveidot un īstenot noteikumus kokmateriālu ieguvei saskaņā ar nekomerciālām licencēm	*ICF*
5.8.	Augsta	Juridiskie instrumenti	Izstrādāt un īstenot regulu un citus pasākumus *FPIC* ieviešanai	*STSS*, *DINAFROH*, *CONPAH*, pirmiedzīvotāju apvienības un citas iesaistītās organizācijas
5.9.	Vidēja	Juridiskie instrumenti	Izstrādāt un īstenot regulu, lai noteiktu procedūras valsts amatpersonu pārkāpumu vai neatbilstību klasificēšanai	*SIIAVA*
5.10.	Vidēja	Juridiskie instrumenti	Izstrādāt un īstenot vadlīnijas attiecībā uz pārkāpumu izskatīšanu un sodu piemērošanu mežsaimniecības nozares uzņēmējiem	*ICF*, *SIIAVA*
5.11.	Vidēja	Juridiskie instrumenti	Izstrādāt un īstenot tiesisko regulējumu attiecībā uz darbuzņēmēju darbībām	*ICF*

Nr.	Prioritāte	Kategorija	Darbība/rīcība	Atbildīgā iestāde
5.12.	Vidēja	Juridiskie instrumenti	Pārskatīt, atjaunināt un īstenot vadlīnijas un standartus labākas meža apsaimniekošanas nodrošināšanai	*ICF*
5.13.	Vidēja	Juridiskie instrumenti	Atjaunināt un ieviest noteikumus attiecībā uz sertificētām apmežotām teritorijām.	*ICF*
5.14.	Zema	Juridiskie instrumenti	Izveidot un īstenot norādījumus, lai pārbaudītu aizsardzības programmas atbilstību apstiprinātajiem gada darbības plāniem	*ICF*
5.15.	Zema	Juridiskie instrumenti	Izveidot un īstenot instrumentu, nosakot Pašvaldību vides jautājumu vienību (*UMA*) nozīmi Vides licenču sertifikātu izsniegšanā sadarbībā ar *MiAmbiente* un *AMHON*	*MiAmbiente, AMHON*
5.16.	Zema	Juridiskie instrumenti	Izvērtēt, atjaunināt un īstenot noteikumus attiecībā uz īpašajiem agromežsaimniecības sistēmu plāniem (*PESA*), ņemot vērā arī platības, kas lielākas par 100 hektāriem.	*ICF*
5.17.	Zema	Juridiskie instrumenti	Izstrādāt un īstenot mehānismu, lai *ICF* varētu atzīt privātās mežsaimniecības sertifikācijas sistēmas	*ICF*

IX PIELIKUMS

Pārredzamība un piekļuve publiski pieejamai informācijai

1. IEVADS

Lai īstenotu šo nolīgumu, cita starpā jābūt pieejamai informācijai par *FLEGT* BPN un tās mērķiem, īstenošanu, pārraudzību un kontroli. Šī informācija ir jāpublicē Nolīguma īstenošanas apvienotajai komitejai (NĪAK) un katrai no pusēm, lai garantētu, ka visas ieinteresētās personas izprot *FLEGT* licencēšanas sistēmu, un nodrošinātu labu pārvaldību mežsaimniecības nozarē.

Lai sasniegtu šo mērķi, šis pielikums nosaka: i) ar mežsaimniecības nozari saistīto informāciju, kas padarāma pieejama sabiedrībai; ii) iestādes, kas atbildīgas par šīs informācijas pieejamību; kā arī iii) mehānismus, kas nodrošina piekļuvi šai informācijai.

Īstenošanas pasākumiem attiecībā uz informācijas pieejamību jānodrošina, ka: 1) NĪAK un citu iesaistīto iestāžu un struktūru ar šā nolīguma īstenošanu saistītās darbības ir pārredzamas, izprotamas un piemērotas visām ieinteresētajām personām mežsaimniecības izstrādājumu piegādes ķēdē un sabiedrībā kopumā; 2) pastāv mehānisms, lai ieinteresētās personas varētu brīvi piekļūt būtiskākajai informācijai par mežsaimniecības nozari; 3) tiek stiprināta Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmas (*LAS*) koka izstrādājumiem darbība, padarot informāciju pieejamu neatkarīgai pārraudzībai; kā arī 4) tiek sasniegti šā nolīguma vispārējie mērķi.

Šā nolīguma noteikumi atbilst Hondurasas tiesību aktiem attiecībā uz piekļuvi publiskai informācijai, nodrošinot, ka šī informācija ir pieejama, tiek regulāri izplatīta, kā arī attiecīga pieprasījuma gadījumā tiek sniegta nekavējoties. Turklāt šā pielikuma pamatā ir normatīvie akti un noteikumi, kas minēti II un V pielikumā.

Pārredzamības mehānisms ļauj ieinteresētajām personām piekļūt attiecīgajai informācijai, pārraugot nolīguma īstenošanu, kā arī būtiskākajai informācijai attiecībā uz mežsaimniecības nozari, lai stiprinātu šīs nozares pārvaldību Hondurasā.

2. MĒRĶI

– Nostiprināt valsts mežsaimniecības pārvaldības sistēmas un *FLEGT* licencēšanas sistēmas uzticamību un pārvaldību,

– veicināt izpratni par Hondurasas publiskoto informāciju,

– nodrošināt ar mežsaimniecības nozari saistītās informācijas izplatīšanu, kā arī

– nodrošināt ieinteresētajām personām iespēju pārraudzīt šā nolīguma īstenošanu.

3. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Šā pielikuma noteikumi atbilst 2006. gada 30. decembrī Hondurasas Nacionālajā kongresā pieņemtajam likumam "Par pārredzamību un publiskas informācijas pieejamību" (*LTAIP*). Šī likuma mērķis ir izstrādāt un īstenot valsts pārredzamības politiku un garantēt katras personas tiesības piekļūt publiskai informācijai, lai ar pilsoniskās līdzdalības palīdzību stiprinātu tiesiskumu un veicinātu demokrātiju.

LTAIP 6. pants attiecas uz pārredzamības kultūras un sabiedrības informācijas pieejamības veicināšanu, norādot, ka "iestādes, uz kurām attiecas šis likums, nodrošina valsts ierēdņiem regulāras un mūsdienīgas apmācības attiecībā uz piekļuves nodrošināšanu informācijai, veicinot pārredzamības kultūru gan informācijas, gan valsts pārvaldes jomā [..]".

Lai ievērotu *LTAIP* prasības, visām Hondurasas valsts iestādēm ir pieejams "Pārredzamības portāls", kas sabiedrībai kopumā nodrošina informāciju par iestādi, tās funkcijām, pilnvarām, darbībām un resursu pārvaldību. Turklāt katrā iestādē ir Sabiedriskās informācijas speciālists, kura pienākumos ietilpst atbildēt uz jautājumiem un pēc pieprasījuma sniegt informāciju sabiedrībai, ja vien šī informācija nav klasificēta kā konfidenciāla. Pieprasīto informāciju iespējams sniegt klātienē, kā arī nosūtīt ar faksa, pasta vai e-pasta starpniecību.

LTAIP 17. pants nosaka, ka "publiska informācija tiek uzskatīta par konfidenciālu, ja kaitējums, kuru šī informācija varētu radīt, ir lielāks par sabiedrības interesēm iegūt šo informāciju vai ja informācijas izpaušana var apdraudēt vai negatīvi ietekmēt:

1) valsts drošību;

2) jebkuras personas dzīvību, drošību un veselību, humāno palīdzību, bērnu vai citu personu likumīgi aizsargātās intereses vai "*habeas data*" garantijas;

3) konfidenciālu izmeklēšanu norisi saistībā ar noziegumu novēršanu, izmeklēšanu un vainīgo personu saukšanu pie atbildības vai tiesiskuma nodrošināšanu;

4) ar valsts Konstitūciju un likumiem aizsargātās intereses;

5) starptautisku sarunas un attiecību īstenošanu, kā arī

6) Hondurasas ekonomisko, finansiālo vai monetāro stabilitāti vai tās pārvaldību".

Lai stiprinātu mežsaimniecības nozares pārvaldību, Valsts aizsargājamo teritoriju, savvaļas augu un dzīvnieku un mežsaimniecības aizsardzības un attīstības institūta (*ICF*) rīcībā ir komunikācijas stratēģija, ar kuras palīdzību Hondurasā tiks pārvaldīti paziņojumi attiecībā uz šo nolīgumu.

Šī komunikācijas stratēģija ir vadlīniju veidā, kuru mērķis ir uzlabot saziņu un tādējādi padarīt Hondurasas darbību meža apsaimniekošanas jomā labāk pamanāmu valsts un starptautiskām auditorijām. Tajā ir iekļauti ieteikumi, kā palielināt sinerģiju starp vairākām ieinteresētajām personām (privāto sektoru, pilsonisko sabiedrību, Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautām), lai ar stratēģiskas un koordinētas saziņas palīdzību varētu turpmāk attīstīt pastāvošos un jaunatklātos saziņas veidus.

Jo labāka būs sabiedrības izpratne par Hondurasas darbībām šā nolīguma atbalstīšanai un par mežu pārvaldības stiprināšanas sociālajiem ieguvumiem, jo vairāk sabiedrība būs pamudināta aktīvi piedalīties labas pārvaldības veicināšanā, tādējādi stiprinot valsts iestāžu uzticamību.

4. PUBLICĒJAMĀ INFORMĀCIJA

4.1. Informācija, kuru publicēs NĪAK

a) Informācija par NĪAK struktūru un darbību.

b) NĪAK sanāksmju protokoli un pieņemtie lēmumi.

c) NĪAK gada ziņojums, kurā iekļauta šāda konkrēta informācija:

- progress attiecībā uz šā nolīguma mērķu sasniegšanu noteiktajā termiņā un jebkādi citi jautājumi, kas saistīti ar tā īstenošanu;

- Hondurasā importēto kokmateriālu un koka izstrādājumu apjoms, kā arī pušu veiktie pasākumi, lai novērstu nelikumīgas izcelsmes kokmateriālu un koka izstrādājumu importu, tādējādi saglabājot *FLEGT* licencēšanas sistēmas integritāti;

- neatbilstības gadījumi Hondurasas *FLEGT* licencēšanas sistēmai, kā arī pasākumi, kas veikti šādu gadījumu risināšanai, tostarp *FLEGT* licenču pieteikumu noraidīšana;

- lietu skaits, kā arī iesaistīto kokmateriālu un koka izstrādājumu daudzums, kas nonācis Savienības muitas punktos bez *FLEGT* licences;

- darbības, kuru mērķis ir nepieļaut nelikumīgas izcelsmes kokmateriālu un koka izstrādājumu eksportēšanu uz tirgiem ārpus Savienības vai to pārdošanu vietējā tirgū;

- Hondurasas izdoto *FLEGT* licenču saraksts;

- koka izstrādājumu apjoms, kas importēts Savienībā saskaņā ar *FLEGT* licencēšanas sistēmu, norādot attiecīgo Harmonizētās sistēmas (HS) pozīciju un Savienības dalībvalsti, kurā izstrādājumi tika importēti Savienībā;

d) Vispārīga informācija par neatkarīgo revīziju, tostarp:

- neatkarīgās revīzijas darba uzdevumi;

- paziņojums par revīziju;

- darba un pārbaudes uzdevumi, kā arī neatkarīgā revidenta revīzijas ziņojumi;

- sūdzības par revidentu un neatkarīgo revīziju un informācija par to izskatīšanu.

e) Likumīguma pārbaudes vadlīnijas atbilstoši II pielikumam.

f) Šā nolīguma īstenošanas grafiks un veikto darbību kopsavilkums ar tā īstenošanas gaitas izvērtējumu, kurā ietverta informācija par panākumiem, kas gūti, īstenojot VIII pielikumā izklāstītos papildu pasākumus.

4.2. Informācija par šā nolīguma īstenošanu un tā darbību

- Šā nolīguma, tā pielikumu un jebkādu grozījumu teksts.

4.2.1. Informācija par *LAS*

- Dokumentācija attiecībā uz Hondurasas *LAS* koka izstrādājumiem,

- likumīguma pārbaudes vadlīnijas atbilstoši II pielikumam, kā arī

- *FLEGT* licenču izdošanas procedūras.

4.2.2. Informācija par šā nolīguma struktūrām un procedūrām

- Šajā nolīgumā iesaistīto iestāžu/organizāciju saraksts,
- informācija par Likumīguma pārbaudes nodaļas struktūru un darbību, kā arī
- informācija par *FLEGT* Licencēšanas nodaļas struktūru un darbību.

4.2.3. Ar šo nolīgumu saistītā dokumentācija

- Valsts stratēģija nelikumīgas mežizstrādes apkarošanai (*ENCTI*),
- komunikācijas stratēģija *FLEGT* BPN un pārvaldības uzlabošanai mežsaimniecības nozarē, kā arī
- īpašais zemes īpašumtiesību legalizācijas plāns.

4.3. Ģeogrāfiskā informācija

- Politiskais un administratīvais iedalījums,
- augu sega,

- aizsargājamās teritorijas,

- par mikrobaseiniem uzskatāmas teritorijas,

- apstiprināti meža apsaimniekošanas plāni attiecībā uz privātu, valsts vai pašvaldību (*ejido* teritoriju) zemi,

- teritorijas, kas reģistrētas Neatsavināmo publisko meža resursu katalogā, kā arī

- īpašumtiesības apliecinoši dokumenti, kas reģistrēti par labu *ICF* un Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu īpašumtiesības apliecinoši dokumenti.

4.4. Informācija par meža apsaimniekošanu un kokmateriālu ieguvi

- Gada laikā apstiprinātie apsaimniekošanas plāni.

- Gada laikā apstiprinātie ikgadējie darbības plāni.

- Gada laikā apstiprinātie glābšanas plāni.

- Gada laikā apstiprinātie īpašo agromežsaimniecības sistēmu plāni.

- Gada laikā izsniegtie apmežošanas sertifikāti,

- gada laikā apstiprinātās licences kokmateriālu ieguvei no sertificētām apmežotām teritorijām,

- kokmateriālu ieguve no valsts mežiem ar publiskā iepirkuma procedūras starpniecību (attiecīgā gadījumā),

- kopienām, organizētām grupām un juridiskām vai fiziskām personām izdoti apsaimniekošanas līgumi,

- *ICF* reģistrēti mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmumi un kokmateriālu krautuves, kā arī

- izstrādājumu un blakusizstrādājumu daudzumi, kas katru gadu iegūti pēc atļaujas, meža, zemes īpašuma un mežsaimniecības reģiona veida.

4.5. Informācija par kokmateriālu ražošanu

- Koka izstrādājumu ikgadējā produkcija pēc meža, mežsaimniecības reģiona un mežsaimniecības izstrādājumu uzņēmuma veida.

4.6. Informācija par kokmateriālu starptautisko tirdzniecību

- Koka izstrādājumu importa/eksporta reģistrs, iekļaujot: izstrādājumu veidu, daudzumu un tirdzniecībā iesaistītās valstis,

- publicētās vietējās kokmateriālu cenas, kā arī

- *CITES* izsniegtie sertifikāti.

4.7. Ieņēmumi no administratīvajām nodevām

Šo ieņēmumu iekasēšanu reglamentē Vispārējās mežsaimniecības regulas 503. pants, nosūtot veidlapas un veicot maksājumus Hondurasas Valsts kasei.

Saskaņā ar tam likumīgi piešķirtajām pilnvarām, kā arī likumā "Par mežsaimniecību" noteiktajiem uzdevumiem un funkcijām cita starpā *ICF* regulāri un sistēmiski publicē informāciju par šiem ieņēmumiem, izmantojot elektroniskos vai datorizētos līdzekļus vai vajadzības gadījumā šo informāciju atspoguļojot drukātā veidā (*LTAIP* 13. pants).

a) Ziņojums par ieņēmumiem no *ICF* piemērotajām administratīvajām nodevām

Attiecībā uz kokmateriālu ieguvi no mežiem, kā arī maksājumu, nodevu un nodokļu samaksu tika nolemts cita starpā publicēt tālāk norādīto informāciju.

1) Informāciju par maksājumiem *ICF* saistībā ar administratīvo izmaksu segšanu, kas radušās, apstiprinot un uzraugot apsaimniekošanas un gada darbības plānus privātiem un pašvaldību (*ejido*) mežiem (Vispārējās mežsaimniecības regulas 507. pants). Maksājumi, kuru samaksa veicama, sākot ar šā nolīguma spēkā stāšanās dienu, ir noteikti Rezolūcijā GG-486-1996 (priežu izcelsmes kokmateriālu gadījumā) un Rezolūcijā GG-MP-104-2007 (platlapu koku izcelsmes kokmateriālu gadījumā), un tajos var tikt veiktas izmaiņas. Ja šajās pakalpojumu maksās tiek veiktas izmaiņas, tās tiek publicētas jaunās rezolūcijās.

2) *ICF* iekasē mežizstrādes nodevu par kokmateriālu ieguvi no valstij piederošiem priežu un platlapu koku mežiem atbilstoši *ICF* izdotajam nolīgumam Nr. 033-2015, un tajā var tikt veiktas izmaiņas. Jebkuras izmaiņas jebkurā rezolūcijā tiek publicētas.

b) Ziņojumi par citiem ieņēmumiem

1) Ieņēmumi no naudas sodu un sankciju par noziedzīgiem nodarījumiem un pārkāpumiem, kas noteikti Mežsaimniecības likumā un tā īstenošanas regulā, apmaksas. Attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem mežsaimniecības nozarē *ICF* nosaka un pārvalda naudas sodus un sankcijas atbilstoši Īpašajai regulai "Par naudas sodu piemērošanu un sankcijām", ko pieņēmusi Administratīvo pārkāpumu komisija (*ICF* nolīgums Nr. 010-2014).

4.8. Noziedzīgi nodarījumi un pārkāpumi mežsaimniecības nozarē

Informācija par visiem mežsaimniecības noziegumu gadījumiem, kas nodoti izskatīšanai tiesās un par kuriem ir pieņemts galīgais spriedums.

5. IZPLATĪŠANAS MEHĀNISMI

Puses apņemas nodrošināt pārredzamību visās darbībās, kas veiktas šā nolīguma darbības jomas ietvaros. Šim nolūkam tās nodrošina tādas informācijas pieejamību, ko uzskata par lietderīgu gadījumā, ja tiek saņemts citas nozares ieinteresētās personas īpašs pieprasījums.

Attiecīgās informācijas publiskošanai ir noteikti un izmantojami tālāk minētie līdzekļi.

Oficiāli ziņojumi un drukātie plašsaziņas līdzekļi

− Informācija par Hondurasas mežsaimniecības nozari tiek publicēta Ikgadējās mežsaimniecības statistikas (*ICF*) ietvaros; tādējādi sabiedrība tiek informēta par norisēm mežsaimniecības nozarē. Turklāt apvienības, kas ietver dažādās mežsaimniecības nozares ieinteresētās personas, tiks iedrošinātas veikt ieguldījumus drukātajos plašsaziņas līdzekļos (biļetenos, bukletos, reklāmkarogos u. tml.) un publicēt aktuālu informāciju. Savienība publicē *FLEGT* brīvprātīgos partnerattiecību nolīgumus tās Oficiālajā Vēstnesī. Katras valsts gada ziņojumi par *FLEGT* BPN arī tiek izmantoti par informācijas avotiem šiem nolīgumiem.

Tīmekļa vietnes

− *ICF* izveidos lapu savā tīmekļa vietnē, kurā tiks iekļautas saites uz visām šajā nolīgumā iesaistītajām iestādēm un organizācijām. Ģeogrāfiskā informācija par Hondurasas mežsaimniecības nozari tiks publicēta *ICF Geoportal* sistēmā.

− Eiropas Savienība ES delegācijas Hondurasā, kā arī Eiropas Komisijas tīmekļa vietnēs publicēs informāciju par NĪAK (sk. 4.1. punktu), šā nolīguma tekstu (sk. 4.2. punktu) un saiti uz *ICF* tīmekļa vietni.

Citi izplatīšanas līdzekļi

- Daudzpusēju ieinteresēto personu platformas,
- publiskas sanāksmes,
- preses konferences,
- videomateriāli, kā arī
- radio un televīzija.

6. CITU IEINTERESĒTO PERSONU SNIEGTĀ INFORMĀCIJA

Pārredzamības nolūkā publiskā sektora iestādēm, NVO, privātām attīstības organizācijām un projektiem, kas veic ar mežsaimniecību saistītās darbības, jāizveido koordinācijas mehānismi ar *ICF*, lai sekmētu sabiedrības piekļuvi informācijai attiecībā uz šo nolīgumu un centienus uzlabot mežsaimniecības nozares pārvaldību, izmantojot savas tīmekļa vietnes un *ICF* tīmekļa vietni. Turklāt sabiedrība ir arī jāinformē par šo organizāciju darbībām, izveidojot lapu *ICF* oficiālajā tīmekļa vietnē.

Nepieciešams arī uzlabot sakaru mehānismus, lai *ICF* būtu informēts par jebkuru ar mežsaimniecības nozari saistītu atbalstu, kurā iesaistīta Savienība, ja to nodrošina citas iestādes vai organizācijas. Lai to sasniegtu, puses vienojas organizēt regulāras koordinācijas sanāksmes starp *ICF* un ES delegāciju Hondurasā.

X PIELIKUMS

Nolīguma īstenošanas apvienotā komiteja

Saskaņā ar šā nolīguma 19. pantu puses izveido pārraudzības un lēmumu pieņemšanas struktūru, ko sauc par "Nolīguma īstenošanas apvienoto komiteju" (NĪAK). NĪAK ir atbildīga par šā nolīguma īstenošanu un pārraudzību, iekļaujot neatkarīgās revīzijas pārvaldību. NĪAK arī veicina pušu savstarpējo dialogu un informācijas apmaiņu. NĪAK kompozīcija un sastāvs atspoguļo dažādās Hondurasas mežsaimniecības nozarē ieinteresētās personu grupas: publisko un privāto sektoru, pilsonisko sabiedrību, Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautas, kopienas un attiecīgā gadījumā arī citas.

Jo īpaši NĪAK:

a) attiecībā uz šā nolīguma pārvaldību:

1. publicē ikgadējo ziņojumu par šā nolīguma īstenošanu saskaņā ar IX pielikumu;

2. pēc Hondurasas likumīguma nodrošināšanas sistēmas (*LAS*) koka izstrādājumiem darbības novērtēšanas, pamatojoties uz VII pielikumā izklāstītajiem izvērtēšanas kritērijiem, iesaka *FLEGT* licencēšanas sistēmas darbības uzsākšanas datumu;

3. izstrādā, pārskata, atjaunina un validē šā nolīguma dokumentus un īstenošanas pasākumus, piemēram, *LAS* pārbaudes rokasgrāmatu, papildu un atbalsta pasākumu īstenošanas pamatnostādnes, kā arī šā nolīguma īstenošanas grafiku;

4. pamatojoties uz šiem dokumentiem un īstenošanas pasākumiem, par kuriem tā ir atbildīga, pārskata panākumus mērķu un termiņu sasniegšanā, kas noteikti dažādām šajā nolīgumā paredzētajām darbībām un to īstenošanai, kā arī ierosina un pieņem pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot šā nolīguma darbību;

5. analizē un reģistrē visus nepieciešamos šā nolīguma grozījumus. NĪAK vismaz reizi divos gados analizēs jebkādu šā nolīguma un tā pielikumu rediģēšanu vai atjaunināšanu, kas varētu būt nepieciešama, lai ņemtu vērā jebkādas būtiskas izmaiņas Hondurasas tiesiskajā regulējumā, kā arī administratīvajā un iestāžu sistēmā;

6. izskata jautājumus, ko izvirza kāda no pusēm, un risina jebkādus konfliktus, kuri varētu rasties, īstenojot šā nolīguma 11. pantu;

7. izskata jautājumus, ko izvirza kāda no pusēm, un risina jebkādus konfliktus, kuri varētu rasties, īstenojot šā nolīguma 24. pantu;

8. publicē ziņojumus un informatīvos paziņojumus, lai nodrošinātu NĪAK darbības pārskatāmību;

b) attiecībā uz šā nolīguma uzraudzību un novērtēšanu:

1. vienojas par šā nolīguma īstenošanas un ietekmes uzraudzības un novērtēšanas metodi;

2. uzrauga šā nolīguma īstenošanas vispārējo progresu, tostarp *LAS* darbību;

3. veic regulārus kopīgus uzdevumus, lai pārskatītu šā nolīguma efektivitāti un tā ietekmi, pamatojoties uz pieejamo informāciju;

4. uzrauga tirgus situāciju un par to sagatavo regulārus ziņojumus, vajadzības gadījumā pasūtot pētījumus un iesakot pasākumus, kas jāveic, reaģējot uz izpētes ziņojumiem par stāvokli koka izstrādājumu tirgū;

5. novērtē šā nolīguma ietekmi uz sabiedrību, ekonomiku un vidi saskaņā ar attiecīgu labu praksi un kritērijiem, par kuriem pusēm jāvienojas, un izskata jebkādus jautājumus, kas radušies saistībā ar novērtēšanu;

6. identificē grūtības, kas saistītas ar šā nolīguma īstenošanu, un iesaka piemērotus pasākumus to novēršanai;

c) attiecībā uz šā nolīguma neatkarīgo revīziju:

1. izdod "beziebildumu" lēmumu par pušu izvēlētā neatkarīgā revidenta iecelšanu un attiecīgā gadījumā par tā līguma pagarināšanu;

2. apstiprina neatkarīgā revidenta revīzijas procedūru rokasgrāmatu un darba grafiku saskaņā ar VI pielikumu;

3. pārskata un apstiprina organizācijas, kas pilda neatkarīgā revidenta pienākumus, ziņojumus, izskata visas sūdzības attiecībā uz *FLEGT* licencēšanas sistēmas darbību un pārvalda ieteikumu īstenošanu katras puses kompetencē esošos aspektos;

4. papildus neatkarīgai revīzijai pieprasa konkrētus ziņojumus, ja tas uzskatāms par lietderīgu;

5. izskata sūdzības attiecībā uz neatkarīgā revidenta darbu un vienojas par veicamajiem pasākumiem;

6. publicē *LAS* ziņojumus saskaņā ar VI un IX pielikumu;

7. attiecīgā gadījumā uzrauga neatkarīgā revidenta identificēto problēmu risināšanas pasākumus;

d) attiecībā uz ieinteresēto personu iesaistīšanu šā nolīguma īstenošanā un uzraudzībā:

1. veic atbilstošus pasākumus, lai veicinātu ieinteresēto pušu līdzdalību šā nolīguma īstenošanā;

2. ierosina ieteikumus un nodrošina turpmākos pasākumus attiecībā uz spēju veidošanas prasībām šā nolīguma sekmīgai īstenošanai un vajadzības gadījumā palielina privātā sektora, pilsoniskās sabiedrības, vietējo kopienu un Hondurasas pirmiedzīvotāju un afrikāņu pēcteču tautu līdzdalības spējas šā nolīguma īstenošanā atbilstoši likumiem un noteikumiem, kas piemērojami meža apsaimniekošanai Hondurasā;

3. vajadzības gadījumā izveido darba grupas vai citas palīgstruktūras darbības jomām, kurās vajadzīgas īpaša zinātība vai atgriezeniskā saite no ieinteresētajām personām;

4. apstiprina NĪAK noteikumus un uzrauga to īstenošanu.